KATHERINE TAYLOR

CUM SĂ SPUI ADIO

love & life
LEDA

love & life
LEDA

Cum să spui adio

KATHERINE TAYLOR

Cum să spui adio

Traducere din limba engleză de
Ioana Iepureanu

LEDA
GRUPUL EDITORIAL CORINT

Redactor: Daria Bârsan
Tehnoredactare computerizată: Gabriela Tudose, Corina Huţan

Coperta: Iulian Frăţilă
Fotografie: Elena Ghiocel

Katherine Taylor, *RULES FOR SAYING GOODBYE*
Copyright © 2007 by Katherine Taylor
Published by arrangement with Farrar, Straus and Giroux, LLC, New York

Toate drepturile asupra acestei ediţii
sunt rezervate Editurii LEDA, imprint al
GRUPULUI EDITORIAL CORINT

ISBN 978-973-102-201-7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
TAYLOR, KATHERINE
Cum să spui adio / Katherine Taylor; trad.:
Ioana Iepureanu. - Bucureşti: Leda, 2009
ISBN 978-973-102-201-7

I. Iepureanu, Ioana (trad.)

821.111-31=135.1

Prima parte

părinţilor mei

1

Cum să obții puterea

Aveam obiceiul să ascult la celălalt telefon convorbirile celorlalţi şi ştiam cum s-o fac fără să se audă nici un clic. Înainte să plec de acasă, mama nu a avut niciodată, dar absolut niciodată, parte de o conversaţie fără ştirea mea. Trasul cu urechea devenise un adevărat hobby. Îmi plăcea mai mult să fac asta decât să bat mingea de fotbal de peretele lateral al garajului ca să văd cât de multă tencuială puteam să dau jos. Îmi plăcea mai mult şi decât să cojesc cu tesla scoarţa stejarilor din faţa casei.

Era de ajuns să acopăr cu degetul mare receptorul şi apoi puteam respira normal, fără riscul de a fi auzită. Metoda funcţiona şi în timpul iernii, chiar şi când aveam sinuzită.

— Nu despre asta e vorba. Nu înţelegi, spuse mama.

— Nu ar fi trebuit să-i ceri maşina. Ar fi trebuit s-o iei pur şi simplu.

— Ultima dată când am luat-o am făcut-o praf. Sau ai uitat?

— Serios?

— Aproape că am distrus o roată.

— E şi maşina ta.

— Ascultă-mă, încerc să-ţi explic despre ce e vorba de fapt.

— E vorba că-l iubeşti.

— Da, zise mama. Aşa e, îl ador.

Conversaţiile celorlalţi aveau un efect mai liniştitor asupra mea decât deşiratul puloverelor tricotate şi erau mai interesante decât teancul de scrisori vechi din dulapul tatălui meu. Pe vremea când aveam nouă ani, apoi zece, unsprezece şi doisprezece, stăteam pe întuneric cu receptorul la ureche în cămăruţa de lângă holul de la intrare unde era telefonul. Aşa am aflat totul despre fonduri mutuale şi despre plata ipotecilor, despre cum se rup prieteniile şi despre problemele cel mai des întâlnite într-o căsnicie. Am ştiut că mama avea de gând să mă trimită la internat cu mult înainte să fi deschis cineva subiectul.

— Nu poate merge la şcoală aici în Fresno, îi zise mama mătuşii Petra.

Mătuşa Petra era supraponderală, avea o sută de kilograme şi preda la clasa a doua în oraşul Compton. Fiecare colţişor al apartamentului ei din Venice Beach era ticsit cu reviste *Reader's Digest* şi *Life*. Mătuşa Petra avea obiceiul să vorbească şi să mestece în acelaşi timp.

— Dar ce ai împotriva şcolii din Fresno? întrebă ea.

— Nu mă provoca. Crede-mă, dacă încep să-ţi înşir câte lucruri nu sunt în regulă cu şcoala asta, n-o să mai termin niciodată, zise mama.

— Dă-mi un singur motiv pentru care n-ar trebui să meargă aici la şcoală.

— Orăşelul ăsta îngrozitor e plin de oameni îngrozitori, şopti mama de parcă eu aş fi fost chiar în faţa uşii ei şi nu la parter, ascultând pe furiş ce vorbea la telefon.

În vara când aveam unsprezece ani, mama s-a certat la cuţite cu cea mai bună prietenă a ei din facultate. După aceea a urât şi mai tare orăşelul în care locuiam, aşa că într-un weekend

am plecat amândouă cu maşina la San Francisco ca să ne cumpărăm pardesie de toamnă şi să luăm prânzul şi cina în restaurante de hotel cu tavanul înalt, cum îi plăcea foarte tare mamei.

— De ce te-ai certat cu Alice? am întrebat-o.

Prinsesem conversaţia aceea de pe la mijloc şi nu reuşisem să-mi dau seama de ce se certaseră.

— O să-ţi zic când o să fii mai mare, spuse ea.

— Cât de mare?

— Când o să ai cincisprezece ani.

— Mai am mult de aşteptat până atunci. Vreau să ştiu acum.

— Nu îţi spun acum.

— Dar n-o să-mi amintesc să te întreb când o să am cincisprezece ani.

— Tu nu uiţi niciodată nimic, zise ea.

Am trecut cu maşina pe lângă morile de vânt de la poalele dealurilor în drumul spre Berkeley.

— Ia uite, spuse mama. Ce escrocherie. Le-ai văzut tu vreodată învârtindu-se?

În prima zi petrecută la San Francisco a plouat. Era o după-amiază de vară, umedă, am parcat în faţa hotelului şi am mers pe jos, pe sub copertinele din Union Square. Mama era foarte zveltă pe vremea aceea şi bărbaţii întorceau mereu capul după ea. Eu eram înaltă pentru vârsta mea şi îmi imaginam că toţi cei care ne vedeau mergând împreună ar fi putut crede că eram surori sau prietene la cataramă după cum ne apropiam capetele şi şuşoteam între noi.

— Zi-mi de ce v-aţi certat, i-am şoptit la ureche ocolind în acelaşi timp militanţii pentru drepturile animalelor din faţa magazinului Gump.

— Nu mai e aşa mult până o să împlineşti cincisprezece ani, a spus ea. Dacă aşteptăm, o să avem despre ce să discutăm mai încolo.

— Puţin îmi pasă de „mai încolo", i-am răspuns eu.

A început să plouă cu găleata şi am luat-o la fugă chicotind şi alergând de la o copertină la alta. Eram încălţată cu nişte balerini noi pe care insistam să-i port absolut tot timpul şi care s-au făcut praf din cauza ploii. Oraşul căpătase nuanţe tremurate de gri. Ne-am scuturat de apa ce ni se scurgea până în vârful degetelor. Ploaia trecuse imediat prin hainele subţiri de vară şi ne pătrunsese până la piele. Ne-am oprit până la urmă la o cafenea dintr-un magazin universal. Eram ude leoarcă şi îngheţate, dar eram convinse că fusese o experienţă foarte distractivă. Atunci am băut pentru prima dată un cappuccino.

— Auzi, spuse mama dându-şi jos haina, ce-ai zice dacă ai pleca de-acasă?

— Unde? am întrebat, deşi ştiam exact unde.

— La şcoală. În Massachusetts, dacă vrei. Sau în Elveţia, dacă nu ţi se pare prea departe.

— Când?

— Oricând vrei. Anul viitor.

La unsprezece ani îmi era foarte greu să disting visele de realitate. Nu înţelegeam de ce alţii nu îşi mai aminteau ce discutasem cu ei cu o zi înainte, sau de ce în mintea mea curtea din spatele casei era azi o pistă de aterizare pentru avioane de război şi mâine o livadă de smochini. Odată mi-am rupt încheietura sărind de pe marginea şemineului. Câteodată puteam zbura, altădată nu. Visam îndelung, cu ochii deschişi, la ce era dincolo de fermele şi plictiseala din centrul Californiei şi nu o dată mi-am făcut geamantanul ca să plec în lume, aşa cum au plecat de acasă cei trei purceluşi din povestea pentru copii.

— Chiar mi-ar plăcea să mă duc, i-am spus mamei.

— Serios? păru surprinsă şi uşurată.

— Chiar mi-ar plăcea.

— Şi mie mi-ar plăcea să mergi, şopti ea entuziasmată. Mi-o doresc din tot sufletul. Ai atât de multe de oferit şi orăşelul ăsta e o fundătură.

— Am totuşi aproape doisprezece ani, i-am răspuns imediat în şoaptă.

— Da, spuse ea. Cred că eşti pregătită. Dar tatălui tău nu o să-i convină deloc chestia asta. Mama zâmbi.

Am plecat de la cafenea. Nu mai ploua şi am început să ne plimbăm. Îmi ţinea mâna în buzunarul ei. Părul brunet i se încreţise din cauza ploii şi bărbaţii întorceau capul ca să o vadă mai bine.

În toamnă am aplicat la o singură şcoală cu internat.

— Dacă nu intri la cea mai bună, nu o să vrei să mai pleci, nu-i aşa? spunea mama.

De fapt, mama era cea care nu voia să mai plec dacă nu intram la cea mai bună. Nu era dispusă să accepte decât ce era cel mai bun şi nimic mai prejos.

Pe vremea aceea, la şcoala Claver erau 3,4 elevi la cadru universitar. Mama citise diverse cărţi despre şcoli pregătitoare, cărţi cu titluri precum *Victime ale privilegiilor* sau *Cum să obţii puterea* şi hotărâse că această şcoală era cea mai bună din ţară. În broşură erau poze cu fete cu părul mătăsos care stăteau în clase cu lambriuri din lemn de mahon. Tineri relaxaţi îmbrăcaţi cu jachete albastre care ieşeau dintr-o capelă în stilul Renaşterii Gotice. Imagini cu elevi care stăteau primăvara la poalele copacilor şi citeau. Fotografii cu oameni atrăgători şi concentraţi care făceau schi fond. Acolo puteai să practici jocuri de teren neobişnuite, cum ar fi squash sau

fives[1], sau să faci canotaj pe râu prin pădure. În aula mare a şcolii se puneau în scenă piese de Oscar Wilde. În broşură apărea şi o listă cu cei mai importanţi absolvenţi ai şcolii Claver, printre care doi preşedinţi şi zeci de alte personalităţi istorice şi politice.

— Dar dacă vreau să mă fac cântăreaţă de muzică rock? am întrebat-o pe mama.

— Poţi să te faci orice vrei, mă asigură ea. Dar mai întâi trebuie să pleci din oraşul ăsta.

Pe parcursul următoarelor luni, tata a ignorat complet etapele înscrierii, examenele şi numeroasele interviuri la care m-am dus în oraş şi în afara acestuia. Nu i-a trecut nici o clipă prin minte că o să fiu acceptată. Am avut scrisori de recomandare de la antrenorul de fotbal şi de la profesoara de desen, iar după ce am obţinut un punctaj foarte mic la probele standard am luat o recomandare şi de la doctorul psihiatru din Berkeley, care mi-a făcut un test de inteligenţă. Mama a trimis o cutie cu articole decupate din ziare care atestau cât de bine mă descurcam la sport şi la festivaluri de muzică şi teatru, cu desene de când îi pictasem pe fraţii mei la micul dejun, cu nişte piese dramatice scrise de mine care fuseseră puse în scenă la teatrul de copii din oraş. Nu m-am prea gândit la ce avea să se întâmple dacă mă acceptau. De când luasem note proaste la examene încetasem să îmi mai imaginez cum ar putea fi la internat. Nu am trecut printr-o perioadă tensionată până a venit răspunsul, pentru că adevărul era că nu mă aşteptam să fiu acceptată.

---

[1] Joc asemănător cu handbalul, inventat de englezi, care stă la originea *racquetball*-ului şi *squash*-ului, numit astfel de la numărul degetelor; se joacă lovind o minge dură cu palma în loc de rachetă, la sfârşitul jocului concurenţii având răni serioase şi palmele umflate. În timp, au apărut două feluri de *fives*: cu o minge mai dură şi o mănuşă relativ tare (*Rugby Fives*), apoi cu o minge mai moale şi mănuşi mai subţiri (*Eton Fives*) (n. tr.).

Mi-am petrecut după-amiezile ascultând în tăcere convorbiri telefonice sau încercând să mişc ţiglele roşii mexicane de pe acoperiş, aruncând cu mingea de tenis în ele.

Fraţii mei au simţit că se petrecea ceva. În weekendul în care mama m-a dus la Boston pentru interviuri, Richard, care făcea des crize de nervi, dar fără să fie distructiv până atunci, mi-a făcut bucăţi toate piesele de mobilă din casa de păpuşi. Ethan, fratele mai mic, care avea şase ani şi era extrem de vesel de obicei, a început să plângă tot timpul, iar în weekendul în care am dat examenele de intrare la liceu a băut o sticlă întreagă de sirop pentru răceală.

— De ce ai băut siropul? îl întrebă tata cu blândeţe, când Ethan îşi reveni după spălăturile stomacale.

Eu şi fraţii mei am ştiut încă de mici toate numele medicamentelor puternice care în mod normal se cumpărau numai cu reţetă.

— Te ajută să dormi, spuse Ethan.

— Ethan, nu poţi să dormi?

— Sunt îngrijorat.

— De ce? întrebă tata.

— Kath se poartă ciudat.

— Ai dreptate, spuse tata. Kath se poartă ciudat.

— Kath o să plece.

Toţi au fost surprinşi când am fost acceptată la Claver în primăvară, iar tata a fost complet nemulţumit.

— Eşti prea tânără ca să pleci, zise el, e prea departe.

Sau:

— Şcolile din California sunt la fel de bune.

Şi:

— O să-ţi fie dor de casă şi o să fii deprimată şi nu o să-i înţelegi deloc pe oamenii ăia.

De fiecare dată când îmi spunea că nu pot pleca, avea câte un motiv nou.

— Sunt banii lui, obişnuia să spună mama pe un ton calm, dar totuşi arţăgos. Eşti chiar rău, îi zise tatei. Nu vezi şi tu câte iluzii ne-am făcut?

— Nu şi-a făcut nimeni iluzii, spuse el.

— Eu mi-am făcut, zise mama.

— Atunci te trimit pe *tine* la şcoală în Boston, spuse tata.

— Mai bine te-aş trimite eu pe tine! strigă ea.

— Uite, am zis, înţeleg dacă nu vrei să plec pentru că nu crezi că e spre binele meu. Dar dacă nu vrei să plec pentru că nu crezi că e spre binele *tău*, să ştii că asta nu e deloc corect.

Tata ridică din sprâncene.

— Ştii ceva, zise el, te joci cu focul.

Asta era una dintre expresiile lui preferate. Îi mai plăcea să spună şi: „Ai două şanse să obţii asta: una foarte mică şi absolut nici una."

Când aveam doisprezece ani, am mers din nou cu mama în Massachusetts, toamna, la începutul anului şcolar. În avion mi-a spus de o mulţime de ori să stau dreaptă. La hotelul unde stăteam în Boston a avut loc un incendiu. Când a fost clar că nu era un exerciţiu de evacuare, ci un incendiu în toată regula, m-am ghemuit pe hol alături de ceilalţi locatari. Aşteptam cu toţii semnalul care însemna că puteam coborî pe scări, fiind convinşi că eram ca şi morţi. Am strigat furioasă la mama:

— Ştiam eu! Ştiam eu că n-o să scap cu bine din Fresno!

Mama mi-a apăsat mâna peste gură. Nu mi-am dat seama dacă îi era ruşine că ţipasem la ea de faţă cu toată lumea sau pentru că dezvăluisem de unde veneam.

Focul a fost ţinut sub control la etajul paisprezece şi toţi oaspeţii s-au întors în camerele lor îmbrăcaţi în halate şi papuci de hotel, obosiţi, dar în acelaşi timp entuziasmaţi şi cu chef de vorbă. Îmi era un pic ruşine că ţipasem la ea pe hol,

dar una peste alta eram uşurată că încă mai puteam scăpa cu bine din Fresno.

Pe mama a şocat-o ce a văzut la şcoală, dar pentru mine s-a dovedit a fi tot ce îmi imaginasem citind *De veghe în lanul de secară* şi *Pace pentru fiecare*: căminul era tern şi foarte asemănător cu un spital, din cauza şirurilor de separeuri identice cu paturi. Nu aveam loc să îmi agăţ toate afişele de la Muzeul de Artă Modernă pe care le cumpărasem cu mama din San Francisco. Iar în dulapul din furnir abia mi-au încăput hainele noi pe care le cumpăraserăm de la South Coast Plaza şi numeroasele haine de iarnă, de care mama era absolut convinsă că o să am nevoie în est. Claver era o fostă şcoală de băieţi care începuse să accepte fete doar în ultimii douăzeci de ani. Oficial vorbind, nu a existat niciodată un teren de fotbal pentru echipa de fete. Jucam pe un teren improvizat între sala de mese şi clădirea şcolii, în timp ce băieţii jucau în altă parte, pe terenurile lor, unde aveau şi panou de ţinut scorul şi propriul îngrijitor de teren. Erau unii profesori de latină care încă mai credeau că fetele sunt o năpastă. Fetele puteau să scape de disecţia unui porc, însă băieţii erau obligaţi să participe: o făceau încă din 1886.

În ziua când m-a ajutat să mă cazez, mama nu a dat nici un semn de ezitare sau de regret. S-a purtat ca şi cum era de aşteptat să îşi trimită fiica dintr-un orăşel din California la o şcoală foarte veche de pregătire din New England, de parcă cel puţin patru generaţii din familia noastră făcuseră acelaşi lucru la rândul lor, exact ca şi celelalte familii din cămin. Bineînţeles, mie mi se părea totul cât se poate de firesc. Eu încă mai săream de pe canapele crezând că o să zbor.

La ultimul prânz cu familiile la şcoală, directorul s-a ridicat în picioare şi a zis:

— Dragi părinţi, luaţi-vă adio de la copiii dumneavoastră.

Atunci mama s-a întors spre mine şi mi-a zis:

— Să mă suni dacă vrei să vii înapoi acasă. Să vii înapoi pur şi simplu.

— Nu vreau să vin înapoi acasă.

Ceilalţi părinţi au început să iasă din sala de mese. Toate portretele celor care fuseseră directori în ultimii o sută de ani păreau să se uite urât la părinţi îndemnându-i să plece. Mama mă strânse lung în braţe de rămas-bun.

— Nu vreau să te simţi niciodată prizonieră. Nicăieri.

— N-o să mă simt.

Şi-a deschis poşeta şi mi-a dat un plic în care erau zece bancnote de o sută de dolari.

— Ca să ai bani de taxi până la Boston şi de bilet spre casă, spuse ea.

Plicul greu şi plin cu bani mi-a dat o senzaţie plăcută. La urma urmei, aveam doar doisprezece ani. Nu mai ţinusem niciodată atât de mulţi bani în mână. Voiam să o văd plecând.

Mi-a aruncat o privire critică destul de blândă care mi-a dat de înţeles că stăteam cocoşată.

— Banii ăştia sunt doar în caz de urgenţă, spuse ea şi mă sărută pe frunte. Să nu uiţi să pui şervetul în poală când mănânci, draga mea.

Se întoarse şi coborî treptele sălii de mese alături de ceilalţi părinţi. Fusta i se umflă în urmă asemeni unui cerc roşu. Nu se uită înapoi şi nu îmi făcu semn cu mâna.

2

Ce s-a întâmplat de fapt în anii '80

— Tu chiar n-ai de gând să-l săruţi pe Westy Adams?

Aveam treisprezece ani şi Page Burns avea sâni: sâni mari, ca în reviste. Sânii lui Page erau ca ai lui Cindy Crawford: sâni de fotomodel, sâni după care se pune semnul exclamării. Sânii lui Page Burns erau aşa frumoşi, încât toate credeam că trebuia să facem foamea ca să ajungem să avem şi noi la fel.

— Tu n-ai sărutat niciodată un băiat? mă întrebă Page.

— Nu ştiu.

— Ei na, spuse ea.

Îşi făcuse unghiile cu o nuanţă de roz turbat. După ce se dădea stingerea, Page stătea în fotoliul moale de la capătul coridorului dintre separeuri şi îşi dădea unghiile cu ojă în nuanţe sofisticate şi ţipătoare, în timp ce noi îi sorbeam din ochi fiecare mişcare. Mama i-a descris tatei căminul drept „o realitate dinckensiană destul de neplăcută". Mirosurile, sforăitul şi coşmarurile nu erau lucruri pe care le puteai ţine doar pentru tine. Eram douăsprezece fete în clasa a opta şi toate împărtăşeam ce vorbeam la telefon, crizele de plâns şi durerile de burtă. Page nu a plâns şi nu a avut dureri de burtă niciodată. Iar dacă a luat cumva vreo notă proastă, în mod sigur nu a spus nimic despre asta când a vorbit cu ai ei la telefon. Ştia cum să cumpere whisky din Boston şi cum să

facă fetele timide să iasă din separeurile lor atunci când voia să fie în centrul atenţiei. Toate eram înnebunite după mirosul unghiilor ei proaspăt date cu ojă.

Westy Adams stătea la etajul de deasupra noastră cu ceilalţi băieţi. Avea părul roşu ca focul şi ochi albaştri bulbucaţi. Cu patru luni în urmă mă întrebase: „Kate, ai vrea să ieşim împreună?" şi eu răspunsesem: „Păi, da, OK", pentru că mi-era dor de casă. Încă nu mă ţinuse de mână. Începusem să cred că Westy Adams era homosexual. Nu m-ar fi deranjat câtuşi de puţin să fi fost adevărat, pentru că nu aveam nici cea mai mică dorinţă să-l sărut. Cel pe care voiam să-l sărut era Dexter Lennox, monitorul căminului lui Westy.

— Nu poţi trece prin viaţă fără să te săruţi cu băieţi, îmi zise Page.

— O să mă sărut cu băieţi, i-am răspuns.

Page îmi spuse să o las moartă. Nu ridică privirea când spuse asta şi continuă să-şi aplice straturi groase de ojă pe unghii.

— Kate, doar nu-ţi imaginezi că o să te învăţ eu cum să săruţi. Am şi aşa destule pe cap cu tot ce trebuie să fac pentru căminul ăsta.

Într-o seară, Westy Adams mă duse în aripa de ştiinţe ale naturii şi îmi zise:

— Cred că ar trebui să te sărut.

L-am întrebat de ce.

— Pentru că, dacă nu o fac, toţi o să mă bată măr, spuse el.

— Bine, am răspuns.

Se aplecă spre mine, îşi puse bărbia lângă a mea şi apoi îmi vârî limba în gură. O mişcă un pic şi apoi şi-o trase înapoi. Am zâmbit. În jur mirosea a formol de la porcii pe care îi disecaseră cei din clasa a zecea şi se auzea zumzăitul strident

al frigiderelor din laborator. Eram în holul din aripa de ştiinţe ale naturii şi tot ce vedeam din Westy era conturul întunecat al profilului său. M-am gândit atunci că dacă va încerca vreodată să mă mai sărute, aveam să îi muşc limba şi să o mestec între măsele cât încă mai mişca. Aveam să o mestec până când se făcea ca un sos şi nu mai putea fi cusută la loc.

— Cum a fost? întrebă el.

— Bine, i-am zis.

Aveam senzaţia că nu mai văzusem în viaţa mea ceva mai urât decât ochii lui ca de insectă. Voiam să i-i scot şi să-i las aşa bulbucaţi şi surprinşi cum erau în frigiderul din laborator.

În noaptea aceea, Page stătea în separeul ei şi despărţea două şiruri mici de cocaină cu o agrafă de păr.

— Kate, zi repede cum a fost. Ţi-a plăcut? strigă ea din partea cealaltă a coridorului.

— Are gura ca o pară răscoaptă, am zis.

— Cum adică?

— Adică învechită şi zemoasă. Ca o pară răscoaptă.

— Vai, groaznic, spuse ea.

— Cred că sunt îndrăgostită de monitorul lui.

Page îşi ţinea punguţele cu cocaină stivuite sub chiloţi. Îşi aranja atât de ordonat drogurile şi şosetele încât îşi dădea seama dacă lipsea ceva doar după pipăit.

— Acum o să trebuiască să faci sex.

Mi s-a părut că se cam pripea.

— O s-o rup cu Westy Adams, i-am zis.

— Mai ai o grămadă de învăţat.

— Eu a doua oară nu-l mai sărut.

— Eşti groaznic de plictisitoare, Kate.

Page trânti sertarul de la comodă şi trase brusc perdeaua în jurul separeului ei.

* * *

— Adams nu e circumcis, îmi zise unul dintre băieţii de la acelaşi etaj cu Westy.

M-am simţit foarte stânjenită când am aflat asta. Un alt băiat îmi spuse:

— Pun pariu că Westy are sfârcurile mai mari ca ale tale.

— Nu am nimic împotrivă, i-am răspuns.

— Westy e pe invers, spuse băiatul.

Bănuiam că toţi băieţii de la etajul acela erau pe invers. De fapt eram aproape sigură că se pipăiau între ei noaptea, inclusiv Westy care poate chiar îi săruta pe ceilalţi băieţi cu gura lui răscoaptă.

Am început să îmi imaginez ce făceau băieţii la etaj după ce se dădea stingerea. De obicei îmi imaginam că Dexter era în mijlocul acţiunii. De cele mai multe ori, îmi închipuiam că se tăiau sau încercau să se sugrume unii pe alţii. Noaptea îi auzeam pe băieţi tropăind şi strigând pe sus. La etajul nostru nu se tropăia şi nu se ţipa, dar aveau loc o grămadă de certuri marcate de tăceri îndelungate. Aveam discuţii serioase între noi când una citea jurnalul alteia şi aveam depresii când se destrăma prietenia dintre două fete, ceea ce se întâmpla cam o dată la două zile.

În iarna aceea, cu cât m-am gândit mai mult la ce făceau băieţii la etaj, cu atât am devenit mai sigură că nu îmi plăcea deloc de Westy Adams, aşa copilăros şi lipsit de experienţă cum era.

— Eşti o târfă, îmi zise Page.

— Mie nu mi se pare, i-am răspuns când stăteam în capelă şi vorbeam în şoaptă, acoperite de imnuri. Pur şi simplu vreau să-i sărut pe toţi ceilalţi în afară de el.

— Kate, e chiar scârbos ce spui.

— Îmi vine să vomit când mă gândesc la Westy Adams.

— Eşti aşa o târfă.

— Poate tu eşti, Page, i-am zis.

Se întoarse spre mine şi ridică tacticos o sprânceană.

— Ai grijă cum vorbeşti cu mine.

Mai târziu mi-am ţinut sprâncenele între degete şi am exersat cum să le ridic pe rând în faţa oglinzii.

Într-o după-amiază, Westy m-a aşteptat în faţa sălii de sport după antrenamentul de squash. M-a prins în timp ce fugeam de la terenurile de squash la clădirea separată unde erau duşurile. Eram transpirată, muream de frig şi mi se înfundase nasul. Mi-era teamă să nu fac pneumonie şi eram furioasă că aveam să mă îmbolnăvesc tocmai din vina lui Westy.

— Salut, Kate, spuse el prinzându-mă de braţ când treceam în fugă pe lângă el.

— Bună, Westy.

— Nu te-am mai văzut de mult.

— Mda.

Am început să fug pe loc.

— Oare de ce?

M-am gândit câteva clipe, apoi m-am şters la nas cu manşeta bluzei de trening.

— Mi se face rău când te văd, i-am spus.

— A!

— Mă rog, dacă ţii neapărat să ştii.

— Adică, în sensul că ai răcit din cauza mea sau că te fac să vomiţi?

M-am oprit din alergat. Am ridicat din umeri.

— Şi, şi. Westy nu spuse nimic. Nu pot să mai stau afară îmbrăcată aşa.

— Îţi vine bine fusta asta.

Îşi vârî mâinile în buzunar şi mă privi neliniştit cu ochii lui mari.

— Westy, chiar începi să mă calci pe nervi.

— Îmi pare rău.

A început să-mi curgă nasul în ultimul hal şi, deşi m-am şters cu ambele mâneci, tot mi se prelingea apă din nas peste buza de sus.

— Cred c-ar fi mai bine să nu ne mai vedem, i-am zis.

Am strâns din dinţi, aşteptându-mă să cadă din picioare la auzul acestei veşti venite din senin.

— Dar nu ne vedem decât la orele de latină.

— Bine, atunci să nu mai ieşim împreună.

Ridică din umeri.

— Dar nu ieşim împreună.

— Cred că ar fi o pierdere de timp să ne mai vedem, sau să ne sărutăm.

A reflectat la ce am spus.

— Bine, atunci, zise el.

Am bătut cu piciorul în pământ şi mi-am dat ochii peste cap, luându-mi un aer superior.

— Doamne, cât poţi fi de plictisitor. Eşti atât de plictisitor. N-am timp pentru chestii de-astea.

M-am îndepărtat de el ştergându-mă la nas cu partea de jos a bluzei de trening. El a rămas acolo o vreme uitându-se după mine.

În seara aceea la cină i-am zis lui Page:

— Azi i-am frânt inima lui Westy.

— Mă îndoiesc, spuse ea.

— A plâns, i-am zis eu.

— Poate că plângea din alt motiv.

Când eram în sala de mese, Page nu era atentă la ce îi spuneam, se uita în jur după băieţi şi le făcea cu ochiul. Lui Page îi plăceau băieţii din anii mai mari şi băieţilor din anii mai mari le plăcea de ea. Page era din Carolina de Nord şi ştia exact ce cuvinte să folosească, cuvinte ca „frumoşilor" şi

„scumpete", şi ştia când să fie drăguţă şi când să fie rea. La prânz şi la cină, Page se aşeza la o masă goală din sală şi aştepta să venim noi la ea. Şi aşa făceam de fiecare dată.

— E un maniac pasiv-agresiv, i-am spus.

— Las-o moartă, Kate, zise ea.

Prietena noastră Clarissa stătea la aceeaşi masă. Clarissa era mai micuţă decât noi şi era cam timidă. Vorbea amuzant, cu accent englezesc, şi era mult mai bună decât noi la matematică.

— Nu-ţi mai spun nimic de-acum înainte, i-am zis lui Page.

— Oricum aflu tot, spuse ea.

Când m-am trezit dimineaţa următoare, aveam falca umflată şi nu mai auzeam deloc cu urechea stângă. Nu îmi mai curgea nasul, dar îmi simţeam capul înfundat ca un butoi. Celelalte fete plecaseră deja la ore. Când alte fete erau supărate sau speriate şi nu puteau evita anumite chestii, cum ar fi băieţii, sau cele mai bune prietene, sau perfecţionarea serviciului la squash, plângeau până nu mai puteau în separeurile lor, mâncau trei pachete de biscuiţi din graham, sau îi puneau pe taţii lor să le prescrie reţete de Ritalin[1]. Altele rezolvau problema discutând, făceau plimbări interminabile şi spuneau o rugăciune extrem de lungă în capelă. Sistemul meu imunitar era complet la pământ. Mi-am pus cizmele de zăpadă şi m-am dus direct la infirmerie.

— Am mononucleoză, i-am zis infirmierei.

— De unde ştii?

Infirmiera era scundă şi grasă, îmbujorată şi cu o expresie binevoitoare. Avea părul oxigenat şi de unde stăteam, de partea cealaltă a biroului de înregistrări, am văzut că avea vârfurile despicate.

[1] Ritalin (Metilfenidat) este un medicament prescris copiilor care suferă de hiperactivitate cu deficit de atenţie (n. tr.).

— Pur şi simplu ştiu. M-am sărutat cu băieţi, am gâtul inflamat şi sunt epuizată fizic.

— Ai putea avea guturai.

— Dar mi se umflă falca.

Infirmiera îmi dădu bomboane de tuse şi mă puse să mă întind în pat.

— Suferi din dragoste, spuse ea. O să te simţi mai bine după un somn bun.

— Ba nu, am asigurat-o eu, cu toate că mi-era prea rău ca să mai am putere să protestez, nu, am mononucleoză.

Infirmiera îmi recoltă o fiolă de sânge şi, pentru orice eventualitate, mă frecă în gât cu un beţişor cu vată.

Când am încercat să adorm, toate obiectele din cameră au început să se mărească, apoi să se micşoreze, să se mărească şi apoi să se micşoreze din nou.

Când m-am trezit în după-amiaza aceea, am văzut-o pe Page stând lângă mine pe pat şi fumând.

— Ai capul cât un pepene, îmi spuse ea când am deschis ochii. Arăţi groaznic. Sper că nu mai vine nimeni să te vadă.

Am încercat să-i spun să stingă ţigara, dar când am deschis gura am simţit o durere sfâşietoare în urechi şi în gât.

— N-o sting. Infirmeria e singurul loc din campus unde nu te pedepsesc pentru fumat. Îmi întinse ţigara ca să trag şi eu un fum. Am clătinat din cap. Ironia sorţii, spuse ea. Stinse ţigara pe rama de metal a patului. Ce ai? mă întrebă ea.

Am ridicat din umeri. Nu mai aveam destulă putere ca să spun mononucleoză.

— Nu ai mononucleoză, zise ea. Nimeni din şcoală nu are mononucleoză şi n-ai mai ieşit din campus de nu ştiu când, aşa că sunt slabe şanse să ai aşa ceva. Clătină din cap şi îşi vârî mâna în buzunar. Eşti atât de previzibilă. Scoase o sticluţă cu ojă din buzunarul hainei. Dă mâna, îmi spuse. Hai să-ţi fac unghiile.

Îmi luă degetul mare. Nu simţeam mirosul ojei.

— Ai avut dreptate cu Westy, zise Page. Chiar i-ai frânt inimioara pricăjitului ăluia.

Adevărul e că m-am mirat să aud asta.

— Toţi băieţii cred că eşti o scorpie, nu alta.

Şi asta m-a surprins.

— De ce te miri? Băieţii n-au nici un pic de imaginaţie.

Mi-am pipăit faţa cu mâna liberă. Falca mi se umflase şi devenise una cu gâtul.

Page zise:

— Acum ai o reputaţie minunată, nu glumă.

— De târfă, am reuşit eu să bolborosesc.

— Ai vrea tu. Se uita atent la mâna mea în timp ce îmi făcea unghiile, concentrându-se la maxim, ca şi când ar fi fost mâna ei. Nu, acum eşti inabordabilă. Eşti pretenţioasă. Toţi amărâţii ăia lipsiţi de imaginaţie de la etaj îşi doresc în taină să-ţi intre ţie în graţii. Slavă Domnului că mă ai pe mine. Ai nevoie disperată să fii sfătuită.

Îmi luă cealaltă mână. Mi-am ridicat-o în faţa ochilor pe cea pe care o terminase. Îmi făcuse unghiile cu o nuanţă stridentă de portocaliu.

— Deci, zise ea. Trebuie să-ţi faci ceva la faţă, pentru că în intervalul ăsta foarte scurt ai ocazia să flirtezi şi să cucereşti băieţi adevăraţi. Nu vreau s-o dai în bară cu chestia asta.

Am fost surprinsă să o aud pe Page folosind cuvântul „a cuceri". Din câte ştiam eu, Page era prea vicleană ca să folosească un verb atât de puternic.

Page a venit să mă viziteze şi în după-amiaza următoare.

— Azi arăţi mai bine, Kate.

— Mi-au dat antibiotice.

— Parcă n-ai voie să iei antibiotice când ai mononucleoză.

— N-am mononucleoză.

Îşi vârî mâna în buzunarul de la piept.

— Ce dezamăgire.

— Am o infecţie la gât, am zis. Dacă te uiţi, poţi să vezi cât e de roşu. Am deschis gura larg ca să vadă. Nu s-a uitat.

— Uite. Scoase o foarfecă. Vreau să-ţi fac breton.

Doi ani de zile aşteptasem să-mi crească bretonul pe care îl avusesem când eram mai mică şi acum ajunsese în sfârşit la aceeaşi lungime cu restul părului.

— Serios?

— Îţi promit că o să arăţi mai bine.

— Sigur?

Mi-a pieptănat părul peste frunte şi am văzut şuviţele căzând pe aşternutul apretat de la infirmerie. Mi-am ţinut respiraţia. Speram ca bretonul să îmi crească măcar un pic până aveam să mă întâlnesc din nou cu mama.

Dexter Lennox avea genul de faţă care te făcea să vrei să o repari cu superglue. Chipul lui părea să fi fost construit din bucăţi din busturi diferite. Parcă şi l-ar fi luat de la un magazin de mâna a doua: avea nasul uriaş, ochii de forme diferite şi gura prea mică în comparaţie cu maxilarul. Mi se părea irezistibil de neatrăgător.

Cele patru zile pe care le-am petrecut la infirmerie au fost destul pentru ca întoarcerea mea la şcoală să fie un eveniment de ultimă oră.

— Dexter?

Nu voiam să ratez acel interval preţios de timp, aşa că l-am prins singur în camera de zi de la etajul băieţilor. Era complet absorbit de nişte formulare de înscriere la facultate. Ştiam că miercuri seara era de serviciu în camera de zi a băieţilor. Drept urmare, mă dădusem cu rimel, îmi pieptănasem

bretonul într-o linie perfect dreaptă şi mă încălţasem cu nişte pantofi roşii.

— Bună, Kate.

— Îţi plac pantofii mei? am spus pe o voce joasă ca a lui Lauren Bacall, cu care mă alesesem de pe urma infecţiei la gât şi care mie mi se părea nespus de sexy.

— Am auzit că ai fost bolnavă.

— A, păi, de fapt, n-am fost chiar bolnavă. Doar că aveam şi eu nevoie de puţină odihnă.

Singura dată când mama a luat-o razna şi a trebuit să se ducă la spital, tata ne-a zis că mama avea nevoie doar de puţină odihnă. Expresia nu mi s-a părut cunoscută decât după ce am folosit-o şi eu. Mi-am dus mâna la breton, având grijă să nu deranjez linia perfect dreaptă.

— Cum de ai vocea aşa... ciudată?

— Nu-i ciudată.

— Ba da, e foarte hârşâită.

— Nu am o voce ciudată. Aşa e vocea mea.

Am început să roşesc şi să mă enervez.

— Dacă ai băut cumva, ai face bine să nu vorbeşti cu mine, că altfel o să trebuiască să te raportez.

Se uită peste hârtiile lui fără să ridice privirea spre mine sau spre balerinii mei roşii.

— N-am băut.

— Bravo.

Am tăcut. Stăteam chiar în faţa lui, dar el studia în continuare foile acelea.

— Dexter? am zis eu.

— Kate?

— E ceva ce cred că ar trebui să ştii.

— Ce anume?

— Dexter, mă faci să vreau să fac nişte chestii foarte, foarte nebuneşti.

— Vino să-ţi miros respiraţia, să văd eu dac-ai băut sau nu, spuse el.

Am fost încântată să îmi pun gura lângă a lui.

— Nu veni aşa aproape, zise el. Nu vreau să iau boala de la tine.

Mi-am ţinut respiraţia, dorind să mai stau aşa câteva clipe. „El e genul de om cu care aş avea experienţe palpitante", mi-am spus. Era aşa urât de aproape încât ar fi trebuit să facă tot timpul ceva palpitant. Am observat că avea maxilarul lăsat moale, ceea ce era semn de vulnerabilitate şi sugera că nu va stârni niciodată interesul celorlalţi datorită felului în care arată. Maxilarul lui Dexter era atât de fascinant încât aş fi vrut să muşc din el. Până la urmă, a trebuit să respir şi am expirat şoptind:

— Poţi să mă săruţi dacă vrei.

Îmi mirosi respiraţia mentolată şi spuse:

— Am senzaţia că tu te săruţi cam cu toată lumea.

M-am ridicat uitându-mă urât la el.

— Nu-i adevărat. Cine ţi-a zis asta? Page?

— Nu suferi după Westy Adams?

— Nu.

— Eşti o fată superficială. Nu sunt sigur că-mi place chestia asta.

Dintr-odată a început să mă enerveze la culme. M-am întrebat dacă a fi o femeie superficială e acelaşi lucru cu a fi târfă. I-am zis:

— Ei bine, nici eu nu sunt sigură dacă-mi place de tine sau nu.

— Nu mă mir.

Îşi coborî din nou privirea peste formulare.

— Nu-mi pun pantofii roşii pentru oricine, să ştii, i-am zis. Acum chiar m-ai făcut să-mi fie silă de tine, sunt complet scârbită.

I-am întors spatele şi am plecat. Îmi părea rău că mă deranjasem şi îmi pusesem sutien pentru el.

Eşti o idioată, îmi spuse Page mai târziu.

După ce se dădea stingerea, stăteam toate împreună şi mâncam prăjituri. Nimeni nu sufla o vorbă în timp ce vorbea Page.

O altă fată zise:

— Kate, eşti chiar nestabilă mintal.

— Instabilă, spuse Clarissa.

— Nestabilă.

— Ia-ţi un dicţionar.

— Hai să nu mai vorbim despre mine, am zis.

În ultima vreme mi se părea că tot ce făceam se transforma în bârfe răuvoitoare în cămin: sărutul dintre mine şi Westy, mononucleoza, încercarea eşuată cu Dexter. La început îmi plăcuse că le păsa.

Page zise:

— Ţi-ai bătut joc de noua ta tunsoare purtându-te ca o idioată.

— De fapt, e vechea tunsoare, am murmurat.

— Ce-ai zis?

— Am zis că e aceeaşi tunsoare pe care am avut-o înainte.

— Şi ce vrei să zici cu chestia asta?

— Nimic.

Page se strâmbă ca atunci când voia să îşi exprime dispreţul faţă de cineva.

— Dacă te-ai fi culcat cu Westy, n-ai mai fi sărit pe monitorul lui.

— N-am sărit pe monitorul lui, i-am zis. Am vorbit cu el ca un om raţional.

— O să trebuiască să te învăţ cum se flirtează.

— Nu vreau să flirtez. Nu mi-a plăcut niciodată de Westy.

— Atunci eşti complet falsă, spuse altcineva.

— Eşti o prefăcută, Kate.

— Adică nici de noi nu-ţi place?

— Urmaţi în continuare sfaturile lui Page şi o să ajungeţi să muriţi toate de boli îngrozitoare, le-am zis. O să ajungeţi să vă culcaţi cu sute de bărbaţi.

M-am uitat în jur. Clarissa era singura care zâmbea. Părul lipsit de strălucire îi acoperea faţa aproape în întregime. Din douăsprezece fete câte eram, aproape toate voiau ca Page să le facă breton.

Page oftă, ridică o sprânceană şi ignoră complet ce spusesem rămânând foarte calmă. În camera plină de fete de treisprezece ani se lăsă o tăcere adâncă. Apoi Page se întoarse spre mine şi îmi spuse să tac din gură.

Celelalte fete oftară şi ele şi se uitară la mine. M-am prefăcut că eram absorbită de fişele de latină pe care le scrisesem cât fusesem la infirmerie. Celelalte fete discutară despre clubul de teatru, despre profesoara de istorie greacă — o lesbiană, despre sezonul de tenis care urma să înceapă în curând şi despre şansele ca Page să fie numită căpitanul echipei de juniori. A sunat telefonul din cămin şi am fost uşurată că nu era mama. În fiecare seară, mă cuprindea sentimentul că eram foarte departe — departe de casă, departe de celelalte fete, departe de ceea ce îmi doream şi de ceea ce se presupunea că ar trebui să vreau. Toate aceste depărtări deveneau reale când mă suna mama.

Page scoase sticluţa cu ojă. Fetele aruncară bucăţele de biscuiţi în acvariul cu peşti şi priviră cum peştişorul auriu veni să le mănânce. M-am dus în separeul meu şi am tras perdeaua. Page zise:

— Ar trebui să le turnăm şampon în apă şi să le facem de petrecanie peştilor ăstora plicticoşi.

M-am băgat în pat şi mi-am tras plapuma peste cap, ca să nu mai aud nimic din ce vorbeau. Zăpada se depunea la fereastră şi vântul şuiera prin ochiurile geamurilor. Am căscat, iar şi iar, ca să aud zgomotele cât mai departe, ca printr-un tunel. Încă mai auzeam chicotelile şi bârfele de pe coridor. Am auzit-o pe Clarissa mişcându-se în separeul ei care era lângă al meu. Am auzit şi râsetele cu jumătate de gură care însoţeau glumele îndoielnice ale lui Page. Eram perfect trează şi mi-am tot ţinut respiraţia sperând că aveam să îmi pierd cunoştinţa.

3

Educația

Primăvara, când la Boston era frig, iar la New York şi Washington era mai cald, obişnuiam să luăm trenul spre sud în weekenduri. Bunica lui Page locuia la New York şi îi plăcea să aibă casa plină de fete. Bunica lui Page mi se părea o femeie extrem de interesantă. Era rigidă şi departe de imaginea ideală a unei bunici, ca să nu mai zic că după-amiaza ne pregătea gin cu apă tonică.

— Dacă e să servesc băuturi alcoolice unor fete tinere, nu am de gând să o fac decât după ora cinci după-amiaza, ne spunea ea.

Apartamentul ei avea tavanul înalt, cu lambriuri din lemn sculptat, închis la culoare, fotolii comode cu suport pentru cap de-o parte şi de alta a spătarului şi ferestre cu multe ochiuri care dădeau spre alte ferestre identice de pe Park Avenue. Biblioteca era la fel de spaţioasă ca şi camera de zi, barul bibliotecii era plin cu toate băuturile alcoolice la care te puteai gândi şi pahare din cristal delicat care scoteau nişte sunete muzicale când puneai cuburi de gheaţă în ele. Biblioteca dădea spre un hol lung cu mai multe uşi, iar în spatele fiecăreia era câte un dormitor liber, pregătit de fiecare dată cu cearşafuri apretate şi aranjamente florale cu lalele. În dormitoarele bunicii lui Page am descoperit vocea New

Yorkului: era ca un şuvoi răsunător şi continuu de trafic şi strigăte, claxoane şi vânt care sufla printre clădiri, o agitaţie care se desfăşura zi şi noapte, înăbuşită de zumzetul aerului condiţionat din apartament. Tot acolo am învăţat că oamenii nu trebuie neapărat să se strige dintr-o cameră în alta când vor să se găsească unul pe celălalt, că şervetele de la cină puteau fi folosite şi la micul dejun în ziua următoare, atâta timp cât nu erau prea pătate, şi că volumele legate în coperţi de piele nu erau obiecte pur decorative.

Inelul cu diamant de pe mâna dreaptă a doamnei Burns îi acoperea jumătate din inelar şi ea le spunea tuturor celor pe care îi vedea holbându-se la el că şi-l cumpărase singură.

— Tu ţi-ai cumpărat totul singură, bunico.

Doamna Burns zâmbea la auzul acestor cuvinte.

— Nu chiar tot, spuse ea cu subînţeles. Doar lucrurile de care am avut neapărat nevoie. Era puţin bronzată şi foarte subţire, de parcă pielea i-ar fi fost turnată direct peste oase. Iar doamnele în vârstă chiar au nevoie de diamante, zise ea.

Page clătină din cap.

— Da-da, spuse doamna Burns. În momentul în care îţi pierzi până şi ultimele vestigii de frumuseţe, este foarte important să le înlocuieşti cu diamante. Doamna Burns zâmbi şi adăugă cu emfază: Dar numai atunci. Niciodată înainte. Doar nu vrei să atragi atenţia cu un diamant şi nu cu propria-ţi frumuseţe?

— Bunico, să ştii că eu o să-ţi port inelul cu diamant, spuse Page.

Page şi fratele ei mai mare erau singurii nepoţi ai doamnei Burns şi Page nu avea nici o reţinere în legătură cu lucrurile pe care avea să le moştenească de la ea.

— În nici un caz, zise doamna Burns. Mă aştept să îţi poţi cumpăra unul chiar tu. Se uită pieziş la Page. Diamantele sunt mult mai frumoase când ţi le cumperi singură.

În weekendurile petrecute la ea, doamna Burns ne-a dat multe sfaturi pe care am încercat să le ţin minte, fiind convinsă că urma să am nevoie de ele mai târziu.

Parcă pentru a întregi imaginea ironică a bunicilor de pe Park Avenue, doamna Burns avea un câine alb, de talie mică, pe care îl chema Bitsy, la fel ca şi pe sora doamnei Burns. Departe de a fi o parodie a acestui gen de bunică, doamna Burns fusese avocată şi lucrase pe Wall Street în anii '30. Fusese una dintre puţinele femei care intraseră în cercul acela şi unul dintre puţinii acţionari la bursă care nu îşi pierduseră toţi banii în 1929.

Nu am mai cunoscut niciodată o bunică asemeni doamnei Burns. În California, bunica mea de origine poloneză şi majoritatea bunicilor prietenilor mei purtau şorţ, vorbeau cu accent şi găteau mâncăruri cu nume imposibil de pronunţat. Erau dolofane şi nu erau deloc în pas cu moda. Cele mai sofisticate bunici din centrul Californiei erau proprietarele unor malluri şi îşi făceau manichiura o dată pe săptămână, dar puţine dintre ele erau cu adevărat sofisticate. Doamna Burns insista să îi spunem Lucille, dar mie nu îmi era deloc uşor. Purta costume Chanel şi pantofi cu tocuri joase, iar dimineaţa nu ieşea din camera ei decât dacă era machiată şi coafată impecabil. Pe servitoarea ei o chema Ruth. Aceasta fusese dădaca tatălui lui Page şi era aproape la fel de bătrână ca Lucille Burns.

Doamna Burns nu era deloc proastă. Am scăpat basma curată de multe ori în acele weekenduri la New York, dar nu pentru că nu ştia ce puneam la cale. Turnam votcă în cutiile de coca-cola şi beam aceste cocktailuri nu prea sofisticate după lăsarea serii, şezând pe spaţiul verde dintre benzile de pe Park Avenue. Page îi suna pe băieţii din oraş pe care îi ştia dintr-o tabără de tenis sau din Palm Beach şi ne întâlneam cu ei pe Fifth Avenue, pe partea care dădea spre Central

Park, sub perdeaua de arţari înmuguriţi, sau în casele părinţilor, ale căror holuri erau placate cu lambriuri din lemn de nuc. Doamna Burns ne-a spus să nu mergem pe Fifth Avenue.

— Nu e o zonă sigură, ne zicea ea.

Ne avertizase în legătură cu gangsterii, distribuitorii de droguri şi hoţii care erau la doar o stradă de Park Avenue.

— Eu nu m-aş duce niciodată singură pe Fifth Avenue noaptea, ne spunea ea.

Mai târziu, când am locuit, adult fiind, pe Second Avenue, destul de departe de parc, mi-am adus aminte de teama aceasta de Fifth Avenue şi m-am întrebat ce părere ar fi avut doamna Burns de cartierul meu, asta în cazul în care ar fi crezut că merita să aibă o părere despre el.

Ruth ne făcea dimineaţa clătite mici, dar noi nu le mâncam, ci le aruncam pe geam de la etajul zece. Continuam să le aruncăm până când suna uşierul şi ne spunea să încetăm.

— Ne pare rău, Joe, spuse Page la telefonul interior. Ne jucam şi e numai vina mea. Cobor chiar acum să curăţ. Urmă o pauză. Să nu strângi tu, Joe, imediat cobor. Joe, să nu cumva să strângi tu mizeria pe care am făcut-o eu. Urmă o pauză şi mai lungă. Vai, Joe, ce scump eşti, zău. Page puse telefonul în furcă şi se uită la noi. Mă cunoaşte, spuse ea. E foarte important să le spui mereu pe numele mic.

Nu ne duceam niciodată la spectacole pe Broadway sau la muzee şi la galerii de artă. Mergeam la magazinul Bergdorf şi ne cumpăram rujuri roşii. Luam prânzul la bistrouri aşa-zise franţuzeşti pe Madison şi beam ceai la Plaza. La sfârşit plăteam totul cu cartea de credit a lui Lucille, care ne spunea mereu: „Plăteşte Max". Page ne-a zis că Max fusese al treilea soţ al lui Lucille. Acesta murise cu patru ani în urmă şi nu îi lăsase lui Lucille nici un leu din toţi banii pe care ea credea că i-ar fi meritat. Din fericire, Max murise subit din cauza unui atac cerebral şi îşi lăsase deschise conturile la

cele mai bune şi mai renumite restaurante din New York. Aceste conturi erau plătite în fiecare lună din depozitul său bancar. Nu se ştia cum, dar conturile acestea nu fuseseră observate de avocaţii, administratorii depozitelor şi copiii lui Max, aşa că Lucille mânca foarte rar acasă. Doamna Burns lăsa bacşişuri generoase la restaurantul La Goulue sau la Elaine's şi la cele din toate hotelurile de pe Strada 57. Când eram la şcoală şi comandam haine, cărţi, rachete, sau alimente din cataloage, pe care ni le cumpărau părinţii, spuneam că erau „plătite de Max".

Page nu era foarte pretenţioasă când alegea pe cine să invite la bunica ei: toţi cei aflaţi departe de familie erau ca şi acceptaţi, atâta timp cât aveau curaj să îi ceară lui Page să îi invite. Trebuia să fii foarte curajos şi încrezător în propriile forţe ca să petreci un weekend întreg cu ea. Page era recunoscută pentru cruzimea ei, nu ştiai niciodată când o să te transformi din musafir în victimă, sau când o să fii lăsat singur sub coroanele arţarilor de la marginea Central Park, după miezul nopţii.

Tatăl Clarissei locuia la Washington, iar Clarissa se ducea destul de des la el, aşa că ea nu a venit niciodată cu noi la New York. Ţineam foarte mult la Clarissa, îmi plăcea că nu se dădea niciodată cu ruj şi nu îmi păsa că avea părul prea lung şi prea închis la culoare. Spunea glume bune şi era mereu dispusă să mă ajute la algebră şi, mai târziu, la traduceri din franceză. Era foarte bună la fotbal şi nu ţinea niciodată mingea doar pentru ea. Era rapidă şi sprintenă, iar băieţilor din clasă le plăcea foarte mult de ea, pentru că îi făcea să râdă şi pentru că era mai bună decât ei la squash. O chemau să mănânce cu ei la ora mesei, scriau notiţe vulgare în manualul ei de anatomie şi o invitau sus în timpul orelor de vizită între băieţi şi fete, ca să joace table sau rummy. Clarissa nu era cine ştie ce mare frumuseţe, dar toate o vedeam drept

rivala lui Page. Aceasta nu percepea charisma Clarissei şi, mai grav decât atât, ştia că ea nu va putea avea niciodată acea calitate misterioasă care o făcea specială pe Clarissa.

Într-un weekend în care m-aş fi dus în mod normal la New York, Clarissa m-a invitat să merg cu ea la Washington. Nu aveam nimic de rezolvat la New York, nu îi promisesem nimic lui Page şi eram flatată că mă invitase Clarissa.

— E extrem de nepoliticos, spuse Page, să te invite pe tine şi pe celelalte fete nu.

În clasa a opta erau doar douăsprezece fete, dintre care trei nu locuiau în internat. Între noi, cele nouă care rămâneam la internat, era o relaţie care oscila mereu între dragoste şi ură.

— Celelalte fete nu se poartă tot timpul frumos cu ea.

— Ei, ştii tu, spuse Page, poate fi enervantă.

— Ea crede că tu eşti cea enervantă.

Page îmi aruncă o privire şi tăcu. Ştiam că după o confruntare cu ea urmau de fiecare dată două zile de tăcere. Până la sfârşitul primăverii ajunsesem să o confrunt aproape pe orice subiect şi ea mă ignora aproape tot timpul. Oricât de mult o admiram pe Page pentru calmul ei şi pentru toate lucrurile periculoase pe care le făcea, le spunea şi le ştia, adevărul e că mă îngrozea. Când nu voiam să fiu exact ca ea, îmi doream să moară din cauza unei supradoze.

Casa tatălui Clarissei era foarte primitoare şi plăcută într-un mod diferit de apartamentul doamnei Burns. În New York petrecusem cât de mult timp putusem în camera mea, fiindu-mi puţin teamă să stau pe scaunele elegante, sau să îmi pun paharul unde nu aveam voie. Domnul doctor Cohen şi a doua lui soţie aveau doi copii mici şi un cocker spaniel, iar casa lor era plină cu fel de fel de lucruri împrăştiate peste tot. Doamna Cohen purta mănuşi de grădinărit când gătea, pentru că uita mereu să folosească mănuşi de bucătărie. Nu

gătea decât din cartea de bucate a Juliei Child, improviza prea mult şi nu era atentă la ce făcea. Cinele necomestibile pe care le pregătea erau ori înecate în nucşoară, ori cu felii de ceapă nepătrunse. Domnul doctor Cohen părea să poată mânca absolut orice şi de obicei doamna Cohen era cea care spunea, după ce lua trei îmbucături dintr-un fel de mâncare la care muncise două zile:

— E absolut îngrozitor! O să trebuiască să mâncăm în oraş astă-seară.

Bineînţeles, la domnul doctor Cohen nu se beau cocktailuri şi aveam oră fixă de culcare; bănuiam că aşa ne-ar fi tratat şi părinţii mei dacă am fi fost la mine acasă. Frigiderul era plin cu îngheţată de toate aromele, pe care eram încurajate să o terminăm în timpul weekendului. Casa mirosea mereu a biscuiţi şi pudră de talc pentru copii. Confortul şi regulile din casa domnului doctor Cohen erau o alinare şi acolo simţeam o anume dragoste de care nu avusesem niciodată parte în casa doamnei Burns, dar nici nu puteam regăsi gustul aventurii din New York. Când aveam treisprezece ani, îngheţata şi orele fixe de culcare nu prea puteau înlocui cu succes nopţile când stăteam până târziu pe iarbă în Park Avenue. Asta, cel puţin, nu s-a schimbat până în ziua de azi.

Zăpada se topise şi Page a început să îşi arate picioarele care păreau să îi pornească din gât. Era bine dezvoltată şi avea părul lung, mlădios şi blond — era evident că era frumoasă. Până şi profesorii îi acordau o atenţie deosebită. Când consumul ei de cocaină deveni atât de flagrant încât monitorul căminului nostru o puse să arunce la toaletă toate drogurile, şeful căminului şi toţi profesorii, care îi observaseră formele pline şi modul în care îşi muşca inconştient buzele, făcură abstracţie de ce se întâmplase. Dacă ar fi dat atenţie situaţiei, ar fi trebuit să ia măsuri disciplinare stricte, dar Page era un

membru atât de valoros al echipei de tenis şi aşa de plăcută privirii, încât nimeni nu avea nici un interes să o disciplineze.

Pe mine nu mă deranja că priza cocainã, pentru că nu părea să aibă nici un efect asupra ei, în afara faptului că o făcea mai prietenoasă. Prietenul ei din Carolina de Nord, un fotbalist de şaisprezece ani a cărui familie avea cai de curse, era îngrozit la gândul ca Page să îşi cumpere droguri din Boston, aşa că îi trimitea el tot ce găsea mai bun, camuflat în ambalaje cu batoane de cereale şi reviste *W*. Îi trimitea nişte dreptunghiuri micuţe şi perfecte de cocainã, care erau aşa frumoase încât păreau aproape rozalii. Am învăţat cum trebuie să arate cocaina de calitate înainte să învăţ timpul viitor în italiană.

Primăvara, toată lumea din cămin juca lacrosse, în afară de Page, Clarissa şi cu mine. Noi trei jucam tenis pe terenuri de zgură şi cât ţinea sezonul aveam şosetele, picioarele şi pantofii portocalii pe la spate.

La meciurile de tenis, Clarissa inventa cântece în timpul schimburilor de mingi. Avea un dicţionar de rime în minte pe care îl folosea deseori chiar şi în mijlocul serviciului. „Călugăriţă — lubeniţă". Putea returna serviciul pe sub un picior şi câteodată sărea peste fileu şi se arunca în braţele mele când dădeam o lovitură foarte bună. Nu zicea niciodată că mingile erau aut când erau de fapt în teren şi spunea deseori că mingile erau în teren, când de fapt erau aut. Se mişca foarte graţios pe teren, deşi câteodată dădea mingile cu două terenuri mai departe. Când jucam în echipă cu Clarissa râdeam toată după-amiaza.

După al treilea weekend pe care l-am petrecut la familia Cohen la Washington, Page a început să-i spună Clarissei „Clari" şi să se străduiască din răsputeri să o prindă din urmă când ne întorceam de la terenuri la sala de sport.

— Auzi, îi spuse ea Clarissei într-o seară răcoroasă de primăvară în timp ce ne duceam toate trei de la duşuri la sala de mese, nu vrei să faci echipă cu mine?

Clarissa îşi îndreptă spatele.

— M-ai face să par complet aiurea.

— Dar vreau să joc cu tine, spuse Page.

Eu am tăcut. Voiam să mă duc acasă. Mă săturasem până peste cap de vremea proastă. Mă săturasem de concurenţa continuă şi din ce în ce mai pregnantă. Mă săturasem de cât de izolată era şcoala, la doi kilometri de cel mai apropiat sătuc, şi mă obosea şi mi-era ruşine să le spun tuturor *townies*[1]. Eu eram un alt fel de *townie*. Mi-era dor să joc tenis acasă la Fig Garden Swim & Racquet Club, unde nu aveai doar un singur partener la dublu şi nimeni nu râdea de tine dacă nu aveai poziţia corectă când serveai.

Mama îmi trimitea scrisori lungi, cu scrisul ei cu înfloriturii, dar era evident că habar nu avea ce să-mi spună. „Vecinii şi-au lăsat cutia de cereale pe masa de la bucătărie şi se vede perfect din stradă. Ne e dor de tine şi am lăsat nişte portocale în copac, ca să le culegi când vii acasă. Nu pune nimeni piciorul în camera ta", îmi scria ea, ceea ce mă făcea să mă simt de parcă aş fi murit. În scrisori părea mult mai tristă decât când îi auzeam vocea la telefon.

Până la sfârşitul săptămânii, Page şi Clarissa au ajuns partenere la dublu. Antrenorul îi acorda mai multă atenţie Clarissei la antrenamente şi încerca să o ajute să-şi perfecţioneze jocul la fileu şi să fie mai în largul ei cu jucătorii agresivi. Clarissa nu sărea niciodată să-i îmbrăţişeze pe jucătorii din echipa de juniori şi nu mai cânta în timpul antrenamentelor. Mânca mai puţin. Nu mai trimitea bileţele cu rime amuzante

[1] *Townie* este denumirea argotică a unui locuitor al unui oraş universitar (n. tr.).

în timpul cursurilor. Nimeni nu era impresionat de jocul Clarissei, iar ea şi Page au ajuns pe ultimul loc din echipa de juniori.

— Nu te mai speria de fileu ca o proastă, strigă Page la ea într-o seară la cină.

Clarissa nu se obosi să răspundă. Îşi lăsă părul să-i acopere chipul şi alergă cu lingura prin farfurie după nişte boabe de mazăre.

Chiar înainte de vacanţa de vară, Clarissa şi cu mine am mers într-un weekend cu Page la bunica ei. Clarissa nu a fost tocmai încântată de această idee, dar eu am ştiut că aveam să mă simt mai bine la New York dacă era şi ea cu mine şi îmi plăceau la nebunie aceste excursii educative la doamna Burns, aşa că am convins-o pe Clarissa să vină cu noi. Domnul doctor Cohen ne-a luat bilete la o piesă obscură de pe Broadway despre un pian vechi, iar părinţii mei au sunat la restaurantul Le Cirque ca să ne plătească ei cina. Bineînţeles, nu le spusesem alor mei că am fi putut să mâncăm fără probleme pe banii lui Max. Erau multe lucruri legate de şcoală de care nu le spusesem nimic. „Vorbeşti îngrozitor de repede", îmi spunea mama şi apoi făcea o pauză — modul ei de a-mi da de înţeles că ştia că nu îi spuneam tot. „Ia-o mai uşor", îmi spunea, „ai o voce ciudată când vorbeşti aşa repede." Mi-era teamă că dacă le-aş fi spus părinţilor despre doamna Burns şi cocktailurile pe care le beam după-amiaza, sau despre situaţia cu conturile de la restaurante ale lui Max, m-ar fi pus să mă întorc imediat la Fresno. Chiar şi în momentele când voiam acasă, nu îmi doream niciodată să mă întorc chiar în Fresno. Odată, când eram acolo, m-am referit la şcoală ca „acasă" şi mama s-a întristat aproape instantaneu. Aşa că aveam grijă ca indiferent unde eram să nu sugerez niciodată că „acasă" ar fi un anumit loc. În timpul celor cinci ani de

şcoală, „acasă" s-a transformat dintr-un loc specific într-o descriere generală a oricărui loc unde mă simţeam cel mai bine în momentul respectiv.

— Fiţi atente, trebuie să facem ceva weekendul ăsta, ne spuse Page când eram în tren spre New York.

— Trebuie să facem multe lucruri, am zis eu.

— Păi, da, din câte am înţeles, mereu aveţi multe de făcut, spuse Clarissa.

Page îşi împletea şi îşi despletea o şuviţă de păr.

— Păi, zise ea şi făcu o pauză lungă.

Eram lângă fereastră şi încercam să îmi fixez privirea asupra unei singure flori din copacii înfloriţi şi să îngheţ pentru câteva clipe peisajul pe lângă care trenul trecea în viteză. Page a făcut o pauză atât de lungă încât am şi uitat că vorbeam despre ceva. Toată lumea a tăcut timp de aproape jumătate de oră. Eram somnoroase şi ne săturasem una de cealaltă. În sfârşit, în timp ce Clarissa începuse să sforăie uşor, Page îmi zise în şoaptă:

— Deci, trebuie să fac avort weekendul ăsta.

— Ce înseamnă asta? am întrebat-o.

Se uită la mine.

— Poftim?

Ridică din sprânceană, îşi dădu ochii peste cap şi clătină din cap. Îşi desfăcu codiţa de lângă ureche.

— Nu-mi pune întrebări, spuse ea. Vino cu mine şi-atât.

Bănuiesc că îmi imaginasem că Page făcea sex cu prietenul ei, care era mai mare. El venea din când în când la Boston, plecau împreună şi rămâneau undeva peste noapte, dar aveam doar treisprezece ani şi unele lucruri erau încă imposibile pentru cei de vârsta noastră.

— Să ştii că acum poţi să respiri, zise Page.

Am expirat.

* * *

Prietenul lui Page îi făcuse programare la un doctor din New York, care credea că Page avea optsprezece ani. Clarissa şi cu mine i-am spus doctorului că eram surorile ei. Doctorul nu a sesizat accentul englezesc al Clarissei. Nu părea să fie ceva ieşit din comun. După ce am mâncat clătitele mici şi înainte de cocktailurile de după-amiază ale doamnei Burns, am intrat toate trei în clădirea de la intersecţia Străzii 91 cu Madison. Clarissa şi cu mine am rămas în camera de aşteptare a doctorului, dar nu a durat mai mult de patruzeci şi cinci de minute; era sâmbătă, aşa că eram doar noi. Page s-a întors arătând exact la fel ca înainte să fi intrat în cabinet.

— Despre ce-a fost vorba, până la urmă? spuse Clarissa după ce am plecat, dorind să ştie mai mult decât ce i se spusese până atunci.

— Nu poţi să crezi tot ce zice lumea, zise Page aprinzându-şi o ţigară.

Ne-am plimbat pe Madison. Nu ştiu de ce, dar pe lângă droguri şi alcool, ţigările păreau totuşi cel mai greu de tolerat dintre toate viciile periculoase. Când eram la şcoală, cocaina era una, fumatul era cu totul altceva şi mult mai greu de ascuns. Clarissa şi cu mine ne-am uitat la Page dezaprobator.

— Ah, terminaţi odată, spuse Page. Măcar azi faceţi o pauză de critică părintească. Fete prostuţe ce sunteţi.

Clarissa luă o ţigară pentru prima dată în viaţa ei.

Eu nu am fost în stare să încerc una.

— Cum de s-au întâmplat toate astea fără să ştim şi noi? întrebă Clarissa.

Şi eu îmi pusesem aceeaşi întrebare, dar îmi fusese teamă să spun ceva.

— Mă pricep să ţin secrete, zise Page. Când creşti într-o familie ca a mea, îţi dezvolţi foarte bine talentul ăsta.

M-am întrebat ce fel de familie te-ar putea face să te pricepi să ţii secrete.

Ne-am dus să luăm nişte medicamente pentru alinarea durerii de la farmacie şi am stat pe o insulă de verdeaţă de pe Park Avenue.

— Sângerez în ultimul hal, spuse Page.

Clarissa fuma ţigară după ţigară.

— E foarte uşor să fumezi, spuse ea, şi foarte elegant.

Page afişă o expresie între surâs şi grimasă. Clarissa îi fumă tot pachetul de ţigări.

În weekendul acela m-am simţit ca şi când mi-ar fi fost rău de maşină tot timpul. Page a stat mai mult în pat.

— Incredibil cât de mult pot să sângerez, ne spunea Page iar şi iar.

Doamnei Burns i-am zis că fuseseră multe cazuri de indigestie la şcoală. Ruth a făcut o ciorbă de pui şi a pus-o pe Page la un regim de apă minerală şi biscuiţi săraţi. Clarissa şi cu mine ne-am dus singure la teatru şi la restaurantul Le Cirque. Nu am aflat nici un detaliu de la Page, dar nici nu am insistat prea tare. Sunt anumite lucruri pe care nu vrei să le scoţi cu cleştele de la prieteni.

— Cred că au o părere foarte proastă despre noi, îmi spuse Clarissa în Le Cirque după ce chelnerul ne luă comanda.

— Cine?

— Chelnerul. Oamenii de aici.

— De ce? am zis eu.

Nu-mi trecuse niciodată prin minte că oamenii care se uitau la mine vedeau o fetiţă de treisprezece ani care se comporta conform unor fantezii elaborate despre cum îşi imagina ea că ar fi trebuit să fie. Mă purtam aşa cum eram, aşa cum devenisem.

— Crede că suntem răsfăţate şi toante pentru că pierdem vremea în Le Cirque, sâmbătă noaptea. E ridicol, serios, hai să recunoaştem, spuse Clarissa uitându-se spre chelner.

Se cufundă stânjenită în scaunul ei. Clarissa ştia prea multe ca să se simtă în largul ei când eram singure la cel mai drăguţ restaurant din New York într-o sâmbătă seara.

— Nu suntem răsfăţate, am spus eu.

Prea îmi era dor de casă aproape tot timpul ca să mă pot considera răsfăţată. Le Cirque era un loc unde îmi alinam dorul de părinţi, de fraţi şi de fosta mea cameră. New Yorkul în sine era un fel de alinare şi unul dintre lucrurile care făceau suportabilă despărţirea. Mi-am îndreptat spatele aducându-mi aminte de sfaturile mamei. Aveam şervetul în poală.

Eu şi Clarissa am împărţit o friptură de porumbel guleraţ şi am avut grijă să mestecăm bine şi să nu înghiţim alica. Pe Clarissa o sfătuise tatăl ei să comande cele mai bune antreuri şi să nu cumva să înghită plumbul. La desert am mâncat împreună trei porţii de cremă de zahăr ars. Am mâncat-o pe prima şi apoi am mai comandat încă una şi încă una. Apoi mi s-a făcut din nou poftă de ceva sărat şi am împărţit o porţie de supă cremă de homar şi nişte pâine cu nuci.

Dacă părinţii mei ar fi uitat să comunice numărul cărţii lor de credit prin telefon, am fi pus totul în contul lui Max.

Înainte de meciurile cele mai importante ale sezonului, antrenorul o muta pe Clarissa cu o treaptă mai jos şi o punea să joace la dublu cu mine. Ne încurajam una pe alta să servim cât de tare puteam de fiecare dată, pentru că satisfacţia era să dai bine prima servă şi n-avea nici un farmec să dai a doua servă în mod previzibil peste fileu. Rezultatul era că pierdeam multe puncte din cauza unor duble greşeli. Clarissa îşi petrecea mult timp cântând şi inventând dansuri. Obişnuia şi să îşi prindă reclame de chiloţi bărbăteşti pe spatele tricoului de tenis. Putea să stea în cap şi când o făcea îi cădea fusta până la brâu şi i se vedeau chiloţii albi ca de bunicuţă.

— Cui îi pasă de jocul ăsta tâmpit? spunea ea mereu.

— Trebuie să câştigăm şi noi din când în când, îi răspundeam.

— Dar câştigăm din când în când.

— Nu, nu, trebuie să câştigăm la fel de des pe cât pierdem. Clarissa, suntem destul de bune ca să câştigăm jumătate din meciuri.

— De ce? zise ea. Vrei să te remarce Dave Fish, să-l impresionezi?

— Nu, am spus eu. Doar că mi-ar plăcea să şi câştigăm din când în când. Putem să ne concentrăm măcar jumătate din timp.

— E mai amuzant să fii amuzant, spuse ea.

— Dar eşti deja amuzantă.

— Tu eşti şi mai amuzantă, spuse ea.

Traversă terenul sărind şi mă luă în braţe. Am muşcat-o de umăr. M-a muşcat şi ea. Când să servim, am făcut una din frumoasele noastre duble greşeli. Clarissa îmi dădea sentimentul plăcut pe care începusem să îl consider „acasă".

4

Un subiect de conversație

Ce îi plăcea mamei cel mai mult să facă era să se uite la televizor, mai ales când era deprimată.

În a doua vară când am mers acasă în vacanță, mama era mai tristă decât o văzusem în ultima vreme. Într-o seară, după ce Richard fusese dat afară din Swim & Raquet Club pentru că înjurase pe teren, iar tata rămăsese la golf bând cocktailuri până seara, mama mi-a zis:

— Îmi vine să-mi pun un pistol la tâmplă.

A zis-o pe un ton calm, de parcă ar fi spus: „Cred că ar trebui să nu mai mâncăm carne de vită." Mama chiar nu vorbea într-o doară despre asemenea lucruri. Cu câțiva ani în urmă, îi spusese tatei că simțea nevoia să ia un pumn de Valium. Tata o liniștise un pic, o mângâiase pe cap și îi spusese să nu lase o biată stare proastă să devină o criză de nervi. Apoi tata se dusese să joace golf și mama înghițise toate pastilele pe care le găsise în casă.

Am tăcut după ce a făcut afirmația despre pistol.

Mama era complet absorbită de ce vedea la televizor.

— Cred că ar trebui să-mi găsesc un psihiatru mai bun, zise ea de parcă i s-ar fi adresat televizorului și nu mie, deși am presupus că vorbea totuși cu mine.

— Sper să o faci înainte să mă întorc la școală, i-am zis.

Se uită la mine. Zâmbea, dar avea obrajii plini de lacrimi şi nu se obosi să şi le şteargă. M-am întrebat dacă era atât de obişnuită să le simtă acolo, încât nici nu îşi mai dădea seama că plângea.

— Nu-ţi face griji, spuse ea. Nu ar fi trebuit să-ţi zic asta.

Nu am lăsat-o singură mai deloc în vara aceea. Stăteam în sufragerie amândouă, zi de zi, uitându-ne la *The Thin Man,* la *Spre nord prin nord-vest* sau la reluări din *Viaţa în trei.* Erau emisiuni la care nu ar fi trebuit să se uite: talk-show-urile din timpul zilei, sau ştirile de divertisment bunăoară. Nu ar fi trebuit să vadă oameni graşi în pantaloni scurţi sau oameni intervievaţi care să izbucnească în plâns. Îi plăceau filmele poliţiste, ştirile din domeniul afacerilor şi serialul *All My Children,* care era „serialul ei". În vara aceea am învăţat numele tuturor personajelor din acel serial şi relaţiile încâlcite dintre ei. Cu cât televizorul rămânea aprins mai mult timp, cu atât eram mai sigură că nu trebuia să o las singură pe mama.

Tata spunea că săptămânile şi lunile pe care mama şi le petrecea în faţa televizorului erau „fazele ei". Dacă eram la şcoală şi mama nu mă suna zilnic, îi dădeam telefon tatei la serviciu ca să îmi confirme că ea era „într-una dintre fazele ei".

— De ce e deprimată? îl întrebam pe tata.

— Maică-ta e deprimată de foarte mult timp, încerca el să-mi explice.

Nu mi-a explicat niciodată de unde i se trăgea sau de ce nu reuşise să scape de depresie. Probabil că şi el îşi punea aceleaşi întrebări ca şi mine.

Când ieşea dintr-o astfel de fază, mama refuza să admită că ceva nu fusese în ordine.

— Cum te simţi? o întrebam eu.

— Bine. Ca de obicei.

— Unde ai fost?

— Pe-aici.

— N-ai răspuns la telefon.

— Şi eu sunt ocupată, să ştii.

— Nu m-ai sunat zilnic, cum făceai de obicei.

— Katherine, îmi spunea ea cu blândeţe, nu ar trebui să depinzi de mine.

5

Liceul

Mama Clarissei locuia la Londra, unde Clarissa crescuse şi unde se ducea în vacanţe.

— Îmi dau seama cât e de deprimată după câte pachete goale de ţigări sunt la noi în coşul de gunoi, îmi spuse Clarissa când ne-am întors la şcoală după vara petrecută la televizor.

În anul acela, Clarissa se tunsese bob şi crescuse cu cinci centimetri. Îşi scosese măselele de minte şi avea pometii înalţi şi bine conturaţi. Devenise dintr-odată foarte frumuşică. Aveam cincisprezece ani şi eram la liceu, ceea ce însemna că nu mai aveam separeuri, ci camere cu uşi şi ferestre adevărate care dădeau spre pădure şi dealuri, sau spre peluza întinsă din incinta clădirilor mari din campus, care se numea „rond".

— Mama ta îşi ascunde untul de arahide şi fulgii de ciocolată sub canapea? am întrebat-o eu.

Clarissa clătină din cap.

— Dar odată a dat foc la canapea, spuse ea, şi altădată şi-a dat foc la păr. Nici nu mai ştiu de câte ori a dat foc la gunoi.

Fumatul era interzis peste tot în campus şi era deosebit de riscant să fumezi în cameră pentru că mirosul putea persista zile întregi. Camera Clarissei dădea spre o parte deasă a pădurii, unde nu erau clădiri şi nici alei pe unde să se plimbe

lumea, aşa că ea stătea pe pervaz şi fuma liniştită expirând dovada incriminatoare direct spre pădure. Învelea cu atenţie chiştoacele în şerveţele şi le arunca mai târziu în pubelele de lângă şcoală.

Camera dublă în care am stat cu Page anul acela, în clasa a zecea, dădea direct spre capelă şi spre sala de mese, drept urmare Page trebuia să fumeze pe furiş la râu sau dincolo de cel mai îndepărtat teren de lacrosse. Îmi doream din tot sufletul să fumez. Îmi plăcea cum arătau ţigările din profil şi cât de calme păreau prietenele mele când fumau, dar începusem să iau cursuri de canto cu un instructor care venea la şcoală de două ori pe săptămână şi încă nu eram sigură dacă doream să devin cântăreaţă de operă sau nu. Nu voiam să îmi distrug corzile vocale, care ar fi putut fi de viitor.

— Când locuiam la ţară, cutiile de chibrituri i se păreau mamei mele un fel de jucării foarte drăguţe, continuă Clarissa. Erau gratis, iar ea era la pământ după divorţ. Ne dădea cutiile pe care le avea în plus şi ne spunea să mergem în pădure să ne jucăm. „Copii, duceţi-vă să vă jucaţi cu chibriturile." Copiii vecinilor şi cu mine am ars tot ce era mai mic decât noi: melci, iepuraşi şi şoareci de câmp prinşi în capcane. Clarissa începu să cureţe feriga de pe bibliotecă de frunze veştejite. Mama nu-i o femeie rea, spuse ea. Turnă coca-cola fără acid în ghiveciul în care era planta. Dar după câţiva iepuraşi morţi am început să-mi petrec verile la tata, spuse ea.

Prima zăpadă din iarna aceea a fost mai mult lapoviţă. Page şi cu mine ne-am pus cizmele de cauciuc şi ne-am dus la debarcader, cât încă mai puteam să şedem pe malul râului. Liniştea de acolo ne ajuta să facem faţă gălăgiei din şcoală, din sala de mese şi din cămin. Când eram la râu, nu prea vorbeam una cu cealaltă. Locuiam împreună de doi ani şi jumătate şi nu prea mai aveam ce să ne spunem una alteia.

De la camera noastră până la marginea pădurii am dezbătut diverse bârfe.

— Crezi că ar fi ciudat dacă te-aş ruga să mă epilezi pe picioare? spuse ea.

— Nu. Am urmărit-o cum fuma. De ce vrei să te epilez eu?

— E o zonă la care nu ajung, în spatele genunchiului.

Page era genul de fată care se epila iarna în caz că i-ar fi dat jos pantalonii vreun băiat. Eu eram genul care se epila iarna pentru că trebuia să port fustă scurtă când jucam squash.

— Pot să te epilez când ne întoarcem, i-am zis.

Page fumă încet, cu încrederea pe care ţi-o dă faptul că ştii că nu o să te prindă nimeni şi că nu o să fii pârât la decan.

Am mers un kilometru şi jumătate prin pădure, înapoi spre campus. Era o noapte rece din cauza lapoviţei şi fulgii mari şi umezi cădeau peste felinare şi prin gulerele hainelor noastre. Toate luminile din cămin erau aprinse şi am văzut diverşi prieteni şi alţi oameni care nu ne erau prieteni, stând aplecaţi peste birouri şi învăţând.

Ne-am întors în cameră şi Page a adus un castron de la oficiul căminului, l-a umplut cu apă caldă şi săpun, iar eu am epilat-o cu atenţie pe picioare, cu mişcări ample.

— Tu nu vrei să te epilez? mă întrebă.

— Eu nu am un loc unde nu mă epilez bine, am zis eu.

— Dar e amuzant, gâdilă.

După aceea ne-am aşezat fiecare la biroul nostru, Page şi-a copiat traducerile la franceză şi eu am citit *Pe drum*[1], care nu făcea parte din bibliografia obligatorie. Ajunsesem la concluzia că asta era foarte bine pentru educaţia mea, dacă nu şi pentru notele de la şcoală.

[1] Roman al autorului american Jack Kerouac, cu titlul original *On the Road* (n. tr.).

M-a sunat mama, care era chiar veselă. Urma să dea o petrecere de Crăciun.

— Vor veni şi vecinii, bineînţeles, şi prietenii tatălui tău.

De fiecare dată când spunea „prietenii tatălui tău" o făcea pe un ton dispreţuitor, de parcă ar fi fost un grup de pierde-vară fără căpătâi, cu toate că majoritatea erau nişte doctori şi fermieri, care nu făceau altceva decât să bea whisky şi să joace golf. Prietenul cel mai bun al tatei era proprietarul celei mai mari companii private de salubrizare din California. Când îl întrebai cum îi merge, prietenul acesta al tatălui meu răspundea: „Ei, ştii tu, încerc şi eu să câştig o pâine strângând gunoi." Mama îi spunea „Gunoierul".

— O să vină şi Gunoierul şi Beatrice. Beatrice era soţia gunoierului şi bea atât de mult încât mirosea a gin, de parcă s-ar fi dat cu gin în loc de parfum. O să fie o petrecere atât de reuşită şi tu o să fii acasă, ca şi când nici n-ai fi plecat vreodată.

— Da, mamă, dar am plecat.

Page îşi lipi faţa de geamul cabinei telefonice din cămin râzând încontinuu. Îşi turti nasul şi îşi puse limba pe geam.

— Da, dar când o să vii acasă o să ne prefacem că n-ai plecat.

Nu înţelegeam de ce mama voia să ne prefacem. Cu trei ani în urmă se luptase, plănuise îndelung şi chiar dusese muncă de convingere ca să ajung la şcoala asta.

— Bine, am spus eu.

— Mi-e dor de tine, atâta tot.

— Şi mie mi-e dor de tine. Dar nu e nevoie să ne prefacem când o să vin acasă de Crăciun. Era greu să vorbesc cu mama şi în acelaşi timp să încerc să nu râd de Page. Mama lua totul foarte personal. Ştii, trebuie să plec, am spus.

— A, bine.

Am închis şi am lovit-o cu putere pe Page peste umăr, ca s-o pedepsesc.

— Nu mă lovi! strigă ea. O să mă învineţesc! Vorbea serios. Doamne, tu n-ai auzit niciodată că e frumos să ai umerii albi ca spuma laptelui? zise ea.

În Fresno, iarna miroase a pământ umed şi citrice, a şemineuri şi frunze putrezite de toamnă. Eram la şcoală şi începuse să îmi fie dor de toate acestea, era o situaţie neaşteptată de care nu i-am zis nimic mamei. La şcoală, iarna trebuia să deschidem geamurile pentru că era prea cald înăuntru. În şcoală mirosea a abur, a metal, a ninsoare nesfârşită şi a transpiraţie dinspre terenurile de squash şi vestiarele din sala de sport. Înăuntru mirosea a clor şi a supă de ceapă, în pădurea de cedru a ţigări şi a ceaţă dinspre râu. Am zburat de la Boston la Fresno şi, când am ajuns, m-am îngrozit de cât am fost de bucuroasă să simt mirosul umed de ferme iarna, specific pentru Central Valley: îngrăşământ şi arderi controlate şi toate celelalte mirosuri din Fresno pe care le recunoşteam.

— Arată-mi poze noi, mă rugă Ethan. De fiecare dată când mă întorceam acasă, lui Ethan îi plăcea la nebunie să stea şi să se uite la poze cu prietenii mei şi să remarce cât de fericiţi sau trişti eram, cum ni se schimbaseră tunsorile, cum unii păreau prietenoşi şi erau îmbrăcaţi cu pulovere tricotate, în timp ce alţii păreau înspăimântători. Tu nu apari în nici o poză, spuse el.

— Eu am făcut pozele.

Ethan dădu din cap aprobator, dar era evident că răspunsul meu nu îi alungase bănuielile.

— Apar în pozele altora, am zis, cu toate că nu eram convinsă că era adevărat.

— Aş vrea să faci poze în care să apari şi tu.

Era clar că lui Ethan îi era pur şi simplu teamă că sora lui mai mare nu îşi găsea locul printre ceilalţi. Eram convinsă de asta, pentru că şi eu simţeam acelaşi lucru aproape tot timpul.

— Îmi place zăpada, spuse Ethan. Şi îmi place pardesiul cu două rânduri de nasturi al Clarissei.

Invitaţii la petrecerea părinţilor mei de Crăciun purtau costume cu pantaloni de catifea roşie, cercei cu luminiţe roşii şi verzi şi papuci cu paiete aurii. Beatrice era deja beată când a ajuns şi şi-a băgat mâna în rulada de ciocolată. Gunoierul nu a observat sau s-a prefăcut că nu a observat ce s-a întâmplat. Era chel şi avea smocuri mari de păr creţ deasupra urechilor pe care şi le înfăşura în jurul degetului fără să îşi dea seama.

— Ia uite-te la moşul de acolo, îmi spuse Gunoierul arătând spre veranda din faţa sufrageriei, unde un doctor ieşit la pensie dansa cu o fată din vecini căsătorită de curând. Înseamnă că trebuie să mai fie o speranţă şi pentru mine, zise el jucându-se cu o buclă de la ceafă. Nu vrei să mergem pe verandă să dansăm?

M-am prefăcut că nu l-am auzit.

Toţi musafirii vorbeau prea tare. Beatrice răsturnă castronul cu creveţi. Mă simţeam la fel de nelalocul meu la petrecerea de Crăciun a părinţilor mei ca şi în apartamentul doamnei Burns, sau în sala de mese când veneau să stea lângă noi nişte băieţi din anii mai mari. M-am refugiat în camera mea în timp ce părinţii mei erau ocupaţi cu invitaţii lor şi fraţii mei stăteau lângă pianist şi cântau colinde. Mi-am dat jos rochia lungă din catifea reiată mov, pe care mi-o cumpărase mama de la magazinul Laura Ashley din San Francisco, şi m-am ascuns o vreme în şifonier, cu lumina stinsă. Ethan a venit să mă caute, dar nu am răspuns când m-a strigat. A venit să mă caute şi mama, dar eu am rămas în continuare ghemuită în şifonier fără să scot un sunet. Am auzit-o strigându-mă în continuare pe hol. M-am băgat în pat ceva mai târziu, când petrecerea era pe sfârşite şi ultimele conversaţii s-au transformat în cuvinte de rămas-bun. Părinţii au venit să mă caute din nou şi m-am prefăcut că dormeam. Am pretins

că am fost în pat tot timpul cât am lipsit de la petrecere. Le-am zis că era din cauza diferenţei de fus orar. Nu voiam să le spun că mă simţeam străină peste tot cu excepţia şifonierului, unde stătusem ascunsă pe întuneric.

6

Fără speranțe deșarte

Richard, fratele meu, avea paisprezece ani şi fusese suspendat de la liceul din oraş pentru că se certase cu antrenorul. Richard îşi revenea acum de pe urma unei fracturi de orbită suferită după ce îl provocase pe terenul de baschet pe unul dintre bătăuşii din vecini. Cu verişoara noastră, Doris, se certase de când trecuse pe la o petrecere de-a ei la piscină şi aruncase cu petarde peste gard. Mama spunea că Richard trece printr-o fază dificilă, dar Richard tot trecea prin faza asta de când avea şapte ani.

Richard nu aplicase la nici o şcoală pregătitoare pentru că nu îi plăcea să plece din Fresno şi pentru că părinţilor le era teamă că s-ar fi putut băga în tot felul de chestii dacă nu ar fi fost ei acolo să îl îndrume. Spre deosebire de Ethan, lui Richard nu îi plăceau prietenii mei din poze, i se păreau anoşti şi îngâmfaţi cu hainele lor kaki prea largi şi curele din sfoară împletită.

— Voi vă îmbrăcaţi şleampăt dinadins, a zis Richard scârbit la un moment dat. Chiar nu aveţi nici un pic de respect de sine?

Richard îşi băga mereu cămaşa în pantaloni şi purta blugi pe mărimea lui. Nu şi-ar fi găsit locul la şcoală, nu numai din cauza hainelor strâmte, ci mai ales pentru că nu îşi putea ţine deloc nervii în frâu, ceea ce era esenţial la Claver.

Richard se ducea la psiholog de trei ori pe săptămână, dar într-o vacanţă de vară mi-a zis între patru ochi că psihologul îl scotea din pepeni de fiecare dată.

— Aşa fac psihologii, pun întrebări-capcană, spuse el. Te întreabă ceva, când ei vor de fapt să afle cu totul altceva.

— Nu doar psihologii fac aşa, i-am zis eu, şezând pe colţarul bucătăriei şi sprijinindu-mi picioarele cu papucii de casă pe vitraliu. Toată lumea face aşa, am continuat.

— Încearcă să găsească tot felul de explicaţii pentru părerea mea despre şcoală, club sau Doris, şi eu îi tot spun că fata aia-i doar o scorpie şi nimic mai mult.

— Să nu uităm că nu trebuia neapărat să mergi pe bicicletă tocmai până acolo ca să aprinzi nişte petarde.

— Stă la doar doi kilometri de-aici, spuse el.

Când aveam opt ani, Doris mi-a zis că nu există Moş Crăciun în timp ce stăteam amândouă pe bancheta din spate în Mercedesul mamei ei. Doris tocmai fusese la logoped şi acum mergeam la cursul de înot. La opt ani, Doris era peltică şi vorbea într-un mod afectat.

— Tatăl tău e Mos Crăciun, a zis ea.

— De unde ştii?

— Ce prostusă esti, nu mai fi asa prostusă, spuse ea printre dinţi.

Doris avea o mamă excentrică de origine bască şi patru fraţi mai mari care jucau fotbal. Doris avea acces la informaţii la care eu nu aveam. Când îmi zicea să nu mai fiu prostuţă, încercam să fac cum îmi spunea.

Mai târziu, Doris m-a învăţat să citesc revista *Cosmopolitan*.

— Din *Cosmo* afli orice, spunea ea.

Am frunzărit revistele ei, dar nu am ştiut niciodată ce anume aş fi putut afla din *Cosmo*.

— Nu ai citit *Lolita*? mă întrebă Doris.

— Ce să citesc?

— *Lolita*, spuse ea. Nici măcar nu stiu cu ce să încep, habar n-ai de nimic. Stii, apare în cântecul acela de la *Police*.

— Nu ştiu.

— Nimic nu stii.

Când mergeam la dentist, la coafor, sau în alte locuri unde puteam să citesc revista *Cosmopolitan*, răsfoiam cât mai multe reviste căutând informaţii despre *Lolita* sau alte subiecte care să mă ajute să am şi eu habar despre câte ceva. Am ajuns să presupun că asta însemna să descopăr semnificaţia cuvântului „orgasm".

Doris avea fotografii de modă rupte din reviste, cu care făcuse un colaj pe tot peretele din camera ei. Femeile din aceste fotografii purtau tunici mulate şi transparente şi pozau îmbufnate şi triste. Erau şi fete anorexice cam de vârsta noastră care pozau cocoşate, în costume de baie din două piese, purtând bijuterii imense şi diamante false, mari cât pumnul. Erau fardate în aşa fel încât să aibă nişte cercuri mari şi negre în jurul ochilor. Altele erau îmbrăcate cu rochiţe negre din şifon şi lycra, care le subliniau contururile intime ale sânilor şi cele mai mici cute ale stomacului şi subraţului.

— Vrei să-mi spui că tu ai purta vreodată aşa ceva? am întrebat-o râzând de o fotografie cu o femeie udă leoarcă îmbrăcată cu o rochie elegantă, transparentă, care se mula peste toate formele fotomodelului.

Doris mă privi derutată.

— Cum să nu, zise ea, dacă aş fi destul de slabă.

Când m-am dus la internat, mi-am dat seama că mai erau o grămadă de alţi oameni care ştiau la fel de multe ca şi Doris. De exemplu, fetele de la şcoală m-au învăţat că, dacă eşti slabă, eşti mult mai atrăgătoare când îţi ascunzi formele sub pulovere groase şi blugi cu câteva măsuri mai mari, care

să îţi atârne pe şolduri. Mamele altor fete ştiau cât de important este să ai maxilarul bine pronunţat, încheieturi subţiri şi verighete care să îţi alunece de pe deget când întindeai mâna după pahar. La şcoală, fetele îşi cumpărau pantofi cu un număr mai mare ca să pară că aveau până şi labele picioarelor subţiri.

Doris a venit să mă viziteze când eram în clasa a zecea. A petrecut nopţile într-un sac de dormit pe un morman de haine în camera mea şi a lui Page. Eram foarte mândră de Doris, însă în acelaşi timp îmi era ruşine din cauza fustei scurte pe care o purta şi a machiajului ei cu creion de ochi albastru. Până şi eu am fost surprinsă să am această reacţie. În New England, părul decolorat de soare şi pantofii cu model de pete de leopard, care păruseră atât de la modă în California, erau acum un fel de încălcare a regulilor sociale. Lăsând la o parte toate acestea, Doris era frumoasă. În altă clasă era un jucător de hochei cu maxilarul pătrăţos pe care îl chema Mark Speight. Era bine făcut şi frumos să pici nu alta, dar toate îl dispreţuiam oarecum din cauza accentului său puternic de Boston şi chiar din cauza faptului că era extrem de bun la hochei pe gheaţă. În timp ce mă plimbam cu Doris într-o sâmbătă dimineaţa de la cămin spre şcoală, Mark s-a oprit în mijlocul cărării şi a rămas acolo complet uluit şi cu gura căscată, pentru ca apoi să se întoarcă pe călcâie şi să meargă după noi.

— Vezi să nu-ţi rupi gâtul, i-am zis eu — era o replică foarte bună pe care tocmai o citisem undeva.

Page şi Doris nu s-au plăcut de la bun început.

— E exact stereotipul târfei din suburbie, am auzit-o pe Page spunând de undeva din spatele meu în sala de mese.

Mi-am imaginat-o ridicând din umeri şi zâmbind dispreţuitor, de parcă Doris ar fi fost un subiect care nici măcar nu merita să fie dezbătut. Doris stătea lângă mine fără să ştie

ca era subiectul vreunei discuţii. Page se sprijini de spătarul scaunului, mă împinse şi îmi spuse stând cu umărul lipit de al meu:

— Fustă scurtă — propoziţii şi mai şi, zise ea.

Oscilam între cele două extreme, să fiu de acord cu Page, sau să vreau s-o omor. Jucam deseori jocul acesta, la cursuri, la bibliotecă, sau la cină: ne împingeam cu putere cu umărul una pe alta, ca să vedem cine avea să cedeze prima. Aproape de fiecare dată, nu cedam nici una şi rămâneam lipite la umăr în timpul slujbei de la capelă, sau în timpul cursurilor şi la cină. Ni se părea ceva extrem de amuzant.

Când a venit să mă viziteze atunci, când aveam cincisprezece ani, Doris mi-a arătat cum îi crescuse părul foarte des în anumite locuri pe corp.

— Mama mi-a făcut vânătaia asta, spuse ea arătându-mi un semn de mărimea unei piersici pe braţ.

— Dar cum? am întrebat-o.

Doris ridică din umeri.

— Ei, cred că din greşeală.

— Cam mare greşeala.

Doris încuviinţă din cap şi lovi cu pumnul de două ori în vânătaie.

— Dar îmi place. Mă face să par dură.

Când eram mai mici, o văzusem pe mătuşa Lou trăgând-o de păr pe Doris dintr-o cameră în alta. Odată, în ajunul Crăciunului, mătuşa Lou îi dăduse o palmă peste cap fratelui meu, Richard, cu atâta putere încât acesta ajunsese tocmai în partea cealaltă a bucătăriei. Am observat că Doris mai avea o mulţime de alte vânătăi pe corp: în spatele genunchiului şi pe omoplaţi, dar ea nu a spus nimic despre asta şi atunci nu am zis nici eu. Cât a fost în vizită la mine, Doris nu a mâncat absolut nimic. La scurt timp după ce s-a întors

în California, a trebuit să fie internată şi hrănită printr-un tub.

— Doris a fugit din spital şi s-a dus la aerobic, îmi spuse mama la telefon.

— Simţea nevoia să facă mişcare, am zis. Cred că trebuie să fi înnebunit după atâta stat în spital. E foarte uşor de înţeles.

— Bănuiesc că da, a spus mama. Dar mătuşa Lou a fost foarte supărată.

După ce văzusem vânătăile de pe corpul lui Doris, gândul că mătuşa Lou era supărată mi se părea mult mai îngrijorător decât faptul că Doris fugise din spital.

Nu mă mira deloc că Doris făcea eforturi pentru a nu mânca şi a fi internată în spital. Tatăl ei era medic generalist şi cel mai bun mod în care Doris îi putea atrage atenţia era să se îmbolnăvească. Tatăl meu era ortoped şi între şapte şi doisprezece ani am ajuns la clinica lui cu încheieturi fracturate, rupere de ligament la un genunchi, entorsă gravă la gleznă şi, spre încântarea mea, scolioză.

Richard nu era prea înţelegător când venea vorba despre Doris.

— E o smintită şi o pacoste pentru familia noastră, spunea el, stând cu mâinile în şold şi cu capul sus.

— Richard, i-am zis, tu vorbeşti, după ce tocmai te-au dat afară din clubul de tenis?

Venisem acasă pe timpul verii şi mi-era un pic ruşine să mă duc la club.

— E numai vina lor! strigă el şi îşi dădu cu pumnii în picior. M-au spionat!

— Aşa este, zise mama. Ce fel de director de club stă de pândă lângă uşa unui teren, aşteptând ca un băieţel să înjure?

— Nu sunt un băieţel, strigă Richard din nou, şi am vorbit serios când am înjurat!

În vara aceea, Richard a petrecut zilnic ore întregi jucând tenis la perete în spatele garajului şi vorbind de unul singur, făcând abstracţie de praful şi căldura care pun stăpânire pe Central Valley, din iunie până în septembrie.

— Nu mă aştept ca vreunul din voi să mă înţelegeţi, ne anunţă el într-o zi de august, ud leoarcă de transpiraţie după ce jucase tenis la perete timp de câteva ore bune. Nici eu nu înţeleg cum de sunteţi aşa.

— Cum adică „aşa", Richard? spuse mama.

— Aşa! strigă Richard din bucătărie.

L-am auzit amândouă cum bea direct din carafa cu limonadă din frigider.

— Nu bea direct din carafă, Richard, strigă mama.

— Nu-mi spune din ce să nu beau, mamă.

— Cum poate să reziste să stea afară? am întrebat-o pe mama.

Vara în Fresno, temperatura urca şi la 46° C până la patru după-amiaza.

Mama se întinse pe canapea; era îmbrăcată cu o cămaşă de noapte din bumbac şi stătea chiar sub aerul condiţionat.

— Richard e, ştii tu. Făcu o pauză. Altfel. Decât noi.

Richard a pornit blenderul şi acum îndesa în el cuburi de gheaţă cu o lingură din lemn.

— Lasă-l să facă ce vrea, şi gata, spuse ea.

— La naiba! strigă el. Ducă-se dracului!

— Nici nu vreau să ştiu ce face, zise mama.

Am aruncat un ochi în bucătărie.

— A băgat lingura de lemn în blenderul în care şi-a amestecat limonada, i-am spus.

Mama încuviinţă din cap. Aerul condiţionat îi dădea la o parte buclele lungi şi negre de pe frunte. Ethan era plecat

într-o tabără de astronomie şi de acolo se ducea direct într-o tabără de scufundări. Ethan ştia toate metodele la îndemână şi onorabile de a evita să petreacă vara în Fresno chiar dacă încă nu împlinise unsprezece ani. Eram un pic supărată pe el pentru că mă lăsa singură cu ceilalţi şi pentru că era destul de isteţ ca să scape.

Richard veni în sufragerie cu un pahar mare cu limonadă cu gheaţă.

— Al naibii blender, a prins lingura de lemn, spuse el.

— Nu mai înjura, îi zise mama.

— Al dracu' blender, spuse el şi bău limonada, cu tot cu aşchii.

Eram cu toţii în sufragerie şi din fericire căldura ne-a redus la tăcere pentru câteva clipe. Richard zise după un timp:

— Te-am auzit trăncănind despre mine, Kath.

Îmi era prea cald ca să îl contrazic, aşa că am încuviinţat din cap.

— Aşa-i, am zis.

M-am apropiat sfioasă de el şi l-am înghiontit cu umărul. S-a ridicat repede şi a fugit de mine.

— Nu m-atinge! strigă el. Ştiu că m-ai bârfit! Altceva nu ştii să faci? Nu te-am mai văzut jucând tenis de nu ştiu când! L-am lăsat să ţipe de unul singur. Stai tot timpul aici cu mama, trăncănind şi bârfind. Eşti o pierde-vară!

Avea dreptate, până la un punct. Aveam să împlinesc şaisprezece ani în curând şi ar fi trebuit să îmi fi petrecut vara aceea luând lecţii de condus. În schimb am vegheat-o pe mama, care era foarte tristă, şi am scris caiete întregi cu poveşti despre nişte fete care se plictiseau în cămin. La ce bun să îmi iau carnetul de conducere, dacă tot aveam să mă întorc la şcoală la toamnă?

— Şi nici nu mai face vocalize, spuse mama. Cum o să ajungi vedetă pe Broadway dacă nu faci vocalize?

M-am uitat la ea. Nu aveam cum să o înghiontesc cu umărul, pentru că stătea lipită de canapea, sub aparatul de aer condiţionat. Îşi întorcea capul dintr-o parte în alta, bucurându-se de aerul care îi dădea la o parte buclele de pe frunte şi de pe faţă.

Aveam senzaţia că tata nu mai avea să se întoarcă niciodată acasă. Tata lucra până noaptea târziu, când răcoarea serii şi aerul condiţionat biruiau căldura. Când venea tata, nimeni nu mai avea putere sau curaj să îi spună cât de mult ne enervaserăm unii pe alţii.

7

Simptome asociate

În iarna când aveam şaptesprezece ani, Doris a avut o cădere nervoasă. I s-a părut că era o etapă logică a carierei ei.

— Bulimia nu e deloc amuzantă şi nimeni nu e tolerant cu cei care vomită mâncare de calitate. Lumea crede că-i ceva dezgustător şi atât, spuse ea.

Mergeam pe Autostrada 99, dintre Bakersfield şi Fresno; veneam de la L.A. cu maşina ei Acura, care nu avea bare de protecţie. Maşina era nouă, o primise cadou de ziua ei, dar cineva îi furase barele de protecţie într-o noapte, când Doris o lăsase la o podgorie după o petrecere.

— Acum, doctorul zice că sufăr de agorafobie, dar nu-i adevărat pentru că e evident că nu îmi este frică să ies din casă. Am citit *Manualul de Diagnostic şi Statistică a Tulburărilor Mintale* şi cred că am o formă uşoară de atacuri de panică. Fuma şi scuipa flegme pe fereastră. M-am gândit că s-ar putea să fie „sindrom organic halucinant", dar ăla e mult mai grav decât pare. Asta e.

Trase fum în piept de câteva ori.

— Te-ai documentat, nu glumă, i-am zis eu.

— Doctorul mi-a prescris nişte medicamente, dar sunt ca vitaminele, ştii, ca o cură de vitamina B. Alea care te fac să te simţi foarte bine, dar îţi fac stomacul praf dacă iei prea multe.

— Aha.

— Sau ca vitamina C. Dacă iei prea multă vitamina C, ţi se corodează rectul.

— Eu ştiam că elimini surplusul.

— Asta fac medicamentele. Când iei medicamente elimini surplusul, înţelegi. Dar dacă iei prea multă vitamina C îţi distrugi flora intestinală. Toţi acizii ăia macină ţesuturile.

— Aha.

— Crede-mă că ştiu ce spun, atacurile uşoare de panică sunt specialitatea mea.

În vara de dinainte de ultimul an, m-am prefăcut că sufeream de tulburări de somn şi am ajuns internată la spitalul St. Agnes. Nu voiam să mă întorc la şcoală şi insomnia părea cea mai uşoară boală pe care o puteam simula. Am reuşit să stau trează cu cafea, pastile energizante şi sitcomuri vechi englezeşti. După primele trei nopţi, lipsa de somn a devenit ceva firesc. După două săptămâni, aveam cearcăne mov. În rest eram albă ca hârtia şi mi se vedeau venele din obraji şi de pe frunte. Eram extrem de mândră de mine şi speram să îmi petrec tot anul în care se dădeau examene şi se trimiteau aplicaţii la facultate refăcându-mă într-un orăşel liniştit de lângă ocean.

Nu am obţinut nimic de pe urma acestei farse. Doctorii din aripa cu insomniaci mi-au dat nişte pastiluţe albastre şi le-au spus părinţilor că s-ar putea să am tendinţe sinucigaşe.

— O să aşteptăm şi o să vedem ce o să fie, au spus părinţii mei.

Ethan a intrat în clasa a opta la Claver când eu eram în ultimul an şi faptul că a fost acolo mi-a făcut mai mult bine decât orice orăşel liniştit de pe coastă.

— Pune-ţi şosete iarna, nu mai purta pantofi pe piciorul gol, îmi zise el într-o dimineaţă, când ne-am întâlnit în

drum spre capelă. Doamne, Kath, şi eu aş detesta frigul dacă aş fi desculţ. Ethan clătină uimit din cap. Nimeni nu mai observase că nu purtam şosete iarna până atunci. Şosetele îmi dădeau o stare de claustrofobie şi îmi plăcea să văd cât de mult puteam rezista la frig. Luna februarie în Massachusetts nu e o perioadă bună pentru mişcări revoluţionare în modă, adăugă el aşezându-se în capelă lângă alţi băieţi slabi şi bine îmbrăcaţi din clasa lui.

La Claver, am observat că Ethan se împrietenea cu băieţii cei mai atrăgători şi mai meditativi din şcoală. Toţi trei clătinară din cap spre mine.

— Staţi să vedeţi cum o să vă urcaţi pe pereţi în clasa a douăsprezecea, le-am zis.

Clarissa era monitorul care avea în grijă capela. Stătea la uşă, îmbrăcată cu haina ei lungă cu două rânduri de nasturi. Ne bifă numele pe lista de prezenţă mie şi celor trei băieţi.

— Uite, şopti ea, asta e mişcarea mea revoluţionară, îşi ridică pantalonii din lână roz şi îmi arătă că şi ea purta pantofi pe piciorul gol. Mi-am ridicat piciorul ca să-i arăt că pantofii mei aveau găuri în talpă. La şcoală, suferinţa era un fel de competiţie. Nebunatico, şopti ea.

După cinci ani la Claver, nu mai voiam să văd zăpadă în viaţa mea. Nu mai voiam să văd nici fulare în trei culori şi nici pantofi fără şosete sau haine cu dublură. Nu aveam de gând să mai ies niciodată în frig cu părul ud. Jurasem că nu aveam să îmi mai dau jos niciodată trei rânduri de haine când intram undeva, sau să îmi pierd trei fulare într-o iarnă, sau să am nevoie de trei perechi de cizme, una pentru zăpadă, una pentru ploaie şi una de purtat la cină. Nu simţeam nici o bucurie când vedeam frunze căzute toamna şi nici când simţeam mirosul proaspăt al zăpezii topite când venea primăvara.

Page s-a dus la Universitatea Duke, aproape de casă, unde fostul ei prieten era student în ultimul an. Îi era dor de fermele de cai aşa cum mie îmi era dor de livezile de piersici: era un dor oarecum reticent, dar foarte intens. Clarissa s-a întors în Anglia şi şi-a întrerupt studiile un an ca să citească cât mai multe romane franţuzeşti înainte să se ducă să le studieze la facultate.

— De fapt, vreau să stau un an la Londra şi să vorbesc tot timpul cu mama, zise ea. Accentul ciudat pe care îl avusese în clasa a opta dispăruse complet în anul în care am absolvit. De fiecare dată când o văd pe mama, mă mir că aproape că nu mai ţin minte cum arată, spunea Clarissa.

Ea voia să plece cât mai departe de Statele Unite. Pentru ea, America fusese în cea mai mare parte doar o ţară de adolescenţi nefericiţi.

Eu am ales o facultate mică din nordul Californiei. În California puteam mânca lămâi tot anul şi nu mai aveam nevoie de mănuşi. Aveam să alerg pe plajă sau pe dealurile care rămâneau verzi în orice anotimp. Aveam să schiez la soare şi să port haine din bumbac subţire până în decembrie, să port o singură pereche de pantofi şi la cursuri, şi la cină, şi în serile lungi petrecute în cafenelele din California, unde ferestrele nu se închid niciodată.

De fapt, facultatea din California nu a prea fost ca o facultate adevărată. A fost ca şi când aş fi citit cărţi la un country club. Am ales să îmi fac specializarea pe teatru, aşa că totul a fost un fel de spectacol continuu. După Claver, facultatea nu a fost o provocare din punct de vedere intelectual şi social. Făceam vocalize timp de o oră în fiecare zi şi m-am întâlnit mult prea des cu Doris la cafenele sau la pizzerii, sau în barurile întunecate care îi plăceau la nebunie în apropiere de apartamentul ei de pe Haight Street. Doris

era studentă la Comunicare la Berkeley, dar părea să nu vrea să aibă nimic de a face cu facultatea.

— Iar o să chiulesc de la cursuri, i-am spus încântată.

— Ha. Eu nici nu mă mai obosesc să mă înscriu la cursuri.

— Şi ce faci cu banii de taxă?

Doris zâmbi.

— Afaceri imobiliare, spuse ea. Garsoniera mea valorează mult mai mult decât o diplomă de facultate şi o să-mi cumpăr un apartament cu o cameră în apropiere de şcoală, ca să-l închiriez unor idioţi.

După-amiezile cu Doris erau la fel de educative ca şi cursurile la care m-aş fi putut duce.

— Ce o să faci când o să afle ai tăi că ai dat toţi banii de facultate pe apartamente?

— Dar cum să afle?

Mă fixă cu privirea. Era o întrebare şi în acelaşi timp şi o ameninţare.

— Când nu o să absolvi, bănuiesc.

Doris zâmbi.

— Eşti foarte amuzantă, zise ea. Par eu genul de fată care să se ducă la ceremonia de absolvire?

O vreme am crezut că eram prietene foarte bune. I-am zis lucruri pe care nu aş fi putut să le spun niciodată unor băieţi sau mamei, sau oricăror prieteni noi pe care mi-i făcusem la facultate, care nu ştiau ce însemna să trăieşti într-o familie atât de ciudată ca a noastră. Nu era niciodată nevoie să discutăm de ce nici una dintre noi nu voia să se ducă acasă de sărbători. Nu era nevoie să îi explic lui Doris de ce ultima mea zi la Claver a fost ultima zi când am vorbit cu Page. Doris înţelegea amestecul de ură şi dragoste sufocantă care lega membrii familiilor noastre şi înţelegea cum aceste relaţii erau un reper pentru celelalte relaţii din viaţa noastră.

* * *

Richard a rămas imun la farmecele lui Doris. Nu au simţit niciodată nici un pic de afecţiune unul pentru altul.

— Cât timp ai de gând să-i mai porţi pică? l-am întrebat eu.

Richard o dispreţuise pe Doris cu mult înaintea incidentului cu petarde. Începuse să-i poarte ranchiună de când îl poreclise „Tâmpiselu" când avea şase ani.

— Nu îi port pică deloc, spuse el clătinând din cap. Pur şi simplu nu îmi place de ea ca om.

— Păi, şi cum e ea ca om?

— Nu are un sistem de valori, e o frivolă ciudată care vrea să fie mereu centrul atenţiei, spuse el ridicând bărbia ca de obicei.

— Mi-am făcut un tatuaj, îmi spuse Doris într-o după-amiază la o cafenea de lângă Parcul Golden Gate. Îşi ridică bluza şi îmi arătă o gaură umflată şi vânătă.

— De ce? am întrebat.

Doris reflectă câteva secunde.

— Am vrut să văd dacă doare, dacă simt durerea, zise ea.

— Şi ai simţit?

Doris încuviinţă din cap, zâmbi şi îşi înfipse cu putere dinţii în braţul meu. Tu ai simţit asta?

— Da. Cum să nu!

— Vezi. Câteodată trebuie să fii sigur că simţi destulă durere.

Mă muşcă din nou atât de tare încât a trebuit să îmi smulg braţul din gura ei. Mă ustura şi mă durea, dar într-un mod foarte ciudat, de parcă ar fi fost un fel de uşurare.

Câţiva ani mai târziu, după ce am absolvit facultatea şi m-am mutat la New York, am cunoscut un tip sadic al cărui tată fusese ambasador în Venezuela şi care m-a tras atât de

tare de păr într-o noapte în timp ce ne sărutam pe canapea, încât a rămas cu un smoc de păr în mână.

— Te-a durut? mă întrebă el, cu chipul radiind de satisfacţie.

— Da, am spus eu, masându-mi capul.

— Ştii că şi cel care mânuieşte biciul simte durere? mă întrebă el.

Am înţeles şi am încuviinţat din cap.

— Până una alta, nu mă mai trage aşa de tare când ne sărutăm, i-am zis.

— Un pic de durere te face să îţi aminteşti ce frumos a fost sărutul.

Am fost de acord.

— Dar doar un pic, am zis eu.

Din păcate, eu şi sadicul aveam păreri diferite când venea vorba de cât de multă durere însemna „un pic". Relaţia noastră nu a fost una de lungă durată. Îmi plăcea că avea pereţii plini cu cărţi, că nu mânca niciodată acasă şi că avea frigiderul scos din priză şi plin cu sticle de vin, dar îi plăcea să mă rănească mult mai mult decât îmi plăcea mie să fiu rănită.

— Mama o să moară, zise Doris, în timp ce stăteam în cafeneaua noastră preferată, bând vin alb cu gheaţă alături.

— Toate mamele o să moară.

— Mă rog. O să moară curând. Mai curând decât a ta, spuse ea.

Chicoti şi mă privi cu coada ochiului, aşa cum făcea când vorbea despre sex.

— Nu-i adevărat, am spus.

Doris ridică din umeri. Fumă o ţigară. Fuma mai bine decât oricine altcineva din cunoscuţii mei, iar asta nu era puţin lucru.

— E pe moarte, spuse Doris. Are cancer uterin. Cancer, spuse ea încet de parcă ar fi rostit cuvântul pe litere.

— Nu o să moară, i-am zis eu.

Doris fumă şi dădu din cap, fumă şi dădu iar din cap. Starea de negaţie nu este reacţia pe care şi-o doreşte o fată de douăzeci de ani când anunţă pe cineva că mama ei este pe moarte. Mi-am dat seama imediat că nu reacţionasem cum trebuie, dar nu ştiam cum să îndrept situaţia.

— Nu o să moară, am repetat.

Doris expiră fumul prelung, de parcă şi-ar fi golit plămânii de tot fumul pe care îl inhalase în ultimul an.

— Bine, Madam Deşteptăciune, spuse ea. Cum zici tu, mama nu e pe moarte. Trase din nou aer în piept, zâmbind ironic. Când a zâmbit ironic atunci, în timp ce fuma, am ştiut că se terminase totul între noi. Eşti cea mai isteaţă fată pe care o cunosc, zise ea.

Mătuşa Lou nu a murit. Mătuşa Lou a făcut o histerectomie şi un lifting facial şi a fost ca şi nouă. Oamenii foarte răi nu se lasă scoşi din cursă de un biet cancer.

— De ce nu poţi şi tu să te porţi ca o prietenă adevărată? spuse Doris în după-amiaza când am încercat să vorbim despre cancerul mamei ei şi nu am reuşit.

— Nu sunt prietena ta, i-am zis, sunt verişoara ta.

Aceea a fost una dintre după-amiezile când mi-am dorit să fumez.

Mai târziu am întors lucrurile pe toate părţile şi mi-am dat seama că lui Doris îi plăcea foarte mult să discute despre boala mamei ei. Cred că Doris s-a bucurat că mama ei era bolnavă. Am încercat din răsputeri să nu împărtăşesc nimănui această bănuială, la fel cum încercasem să nu spun cum cheltuise Doris banii de taxe pentru facultate, la fel cum nu spusesem nimic nici despre vânătăile de pe corpul ei. Verii pot fi mult mai periculoşi decât prietenii.

* * *

Doris nu a venit la ziua mea când am împlinit douăzeci şi unu de ani şi nici şase luni mai târziu când am absolvit facultatea, pentru că în ambele dăţi ea a fost internată în spital.

— Dar abia ai ieşit din spital, i-am zis a doua oară.

— Asta e. Se mai întâmplă. Psihologul meu e un imbecil. De acum înainte o să am grijă să-mi fie rău doar în weekend, sau când e plecat din oraş.

Doris descria spitalele de boli mintale în aşa fel încât să pară ceva foarte la modă. Înainte să ajungă acolo, a dus o viaţă tumultoasă, excentrică, plină de băieţi frumoşi cu cicatrice. A locuit în partea periculoasă din San Francisco şi a vândut reclame pentru ziarul *Chronicle*. Avea aproape un metru şi optzeci de centimetri înălţime şi era ameninţător de frumoasă. În Fresno, încă mai era celebră pentru silueta şi frumuseţea ei tipică oraşelor mari şi pentru cât de nesăbuită era în relaţiile cu bărbaţii. Vara trecută eram la o petrecere şi am auzit un bărbat în salopetă spunând:

— Doris Jablonski? Fata aia s-a culcat cu mine doar ca să se menţină în formă.

Unii ar fi spus că Doris era o târfă. Eu nu m-am numărat printre aceştia. Am admirat-o. Am admirat modul lipsit de false pudori în care a folosit sexul pentru a-şi menţine silueta.

Am absolvit facultatea şi, fiindcă voiam să am cât mai mult timp ziua să mă duc la audiţii la musicaluri şi să scriu piese, m-am angajat ca barmaniţă la una dintre cafenelele unde eu şi Doris ne petrecuserăm o mare parte din cei patru ani de facultate. Am aşteptat cu nerăbdare să o văd pe acolo, dar nu a venit niciodată. Doris lucra la un birou şi nu prea avea timp să treacă pe la mine. Am bănuit că se simţea trădată că pusesem stăpânire pe unul dintre locurile pe care le considera „ale noastre".

Barul era plin de oameni din Central Valley, copiii prietenilor părinţilor mei deveniţi între timp adulţi sau oameni pe care îi ştiam din şcoală, fete din Teatrul Public pentru Copii din Fresno, fete din echipele adverse de fotbal, băieţi cu care jucasem tenis la club — toţi erau dintr-un loc pe care făcusem tot posibilul să îl las în urmă. De multe ori m-am prefăcut că nu i-am recunoscut. San Francisco părea să fie plin de toţi oamenii din Fresno care ajunseseră acum să locuiască într-un oraş mare.

— Tu ai fost mijlocaşă în echipa adversă la cupa oraşului când aveam vreo zece ani, îmi zise într-o seară o fată grasă cu părul creţ înainte să comande prima bere. Ţi-am pus piedică şi am primit un cartonaş roşu, spuse ea.

— Da?

— Nu mai ţii minte? Ţi-au pus mâna în faşă.

— A trecut destul de mult timp de atunci.

Bineînţeles că îmi aduceam aminte de toate astea, inclusiv de chipul ei pistruiat de când avea zece ani şi mai ales de faşă, pe care tata o ţinea în maşină. Posibilitatea să îmi fi fracturat cotul mă făcuse foarte fericită pe vremea aceea.

— Ai plecat la internat, nu-i aşa? mă întrebă ea.

Aceasta era ultima întrebare pe care o puneau toţi, înainte să le întorc spatele şi să îi ignor.

M-am obişnuit să nu mai port ochelari, aşa că nu vedeam decât ce era chiar în faţa mea.

— Mi-e dor de casă, i-am zis mamei.

— Care casă?

— Nu mi-e dor de o casă anume, pur şi simplu mi-e dor.

Clarissa mă înţelegea. Nu trebuie să ştii exact de ce îţi este dor, ca să simţi că îţi doreşti ceva, că îţi lipseşte ceva ce nu poate fi înlocuit de altceva. Clarissa şi cu mine ne trimiteam scrisori lungi de opt pagini, de două sau trei ori pe săptămână. I-am scris despre prietenul meu, care era drăguţ,

dar pe care nu îl iubeam, i-am scris că nu mă mai întâlneam cu Doris şi despre cum nu aveam timp să repet pentru piesele de teatru când lucram noaptea.

„MUTĂ-TE LA NEW YORK" — îmi scrise ea cu litere de tipar pe o vedere, fără să se mai semneze.

O vecină de-a mătuşii Petra din Venice Beach avea un apartament cu chirie mică stabilită de primărie în Upper East Side Manhattan.

— O să te treacă la întreţinere drept colocatar, atâta timp cât plăteşti tu toată chiria, îmi spuse mătuşa Petra.

— Cred că mai întâi ar trebui să văd apartamentul.

— Nu aşa merg lucrurile de genul ăsta, mă anunţă mătuşa Petra.

În ultimii treizeci de ani ieşise foarte rar din casă, mergând cu maşina doar până la şcoala South Central Los Angeles, unde predase la două generaţii de clasa a doua. Cu toate acestea, mătuşa Petra îţi lăsa senzaţia că ştia tot ce era important în viaţă, ca de exemplu ce lună din an este cea mai indicată pentru a escalada Machu Pichu şi cum să îţi închiriezi un apartament la New York.

— Nu trebuie decât să zici „Da", spuse ea. Când e vorba de lucruri de-astea nu stai pe gânduri, draga mea. Nu când baţi apa în piuă în San Francisco servind la un bar plin de fermieri navetişti. Du-te, şi du-te chiar acum.

Mi-am dat demisia de la bar. M-am despărţit de prietenul meu adorabil, care avea maxilarul bine pronunţat şi citea reviste de benzi desenate. Mi-am împachetat cărţile şi toate hainele de iarnă de pe vremea internatului. Într-o săptămână am lăsat în urmă totul pentru ceva mai interesant. Începusem să mă pricep la asta.

Membrii unei familii pot să nu se vadă multă vreme şi să nu îşi dea seama cât de mult timp a trecut de când s-au văzut ultima

dată. Te trezeşti că până la urmă Crăciunul trecut sau Crăciunul de acum doi ani este de fapt Crăciunul de acum doisprezece ani. În familie, jignirile şi certurile meschine pot dura zeci de ani. Abia când a venit o prietenă comună la New York, mi-am dat seama că trecuseră doi ani de când nu mai vorbisem cu Doris. Nu ştiu cum, dar Doris şi cu mine ne certaserăm fără să ne fi certat propriu-zis.

— Cred că au trecut luni de zile de când nu am mai văzut-o.

Îmi era ruşine să recunosc cât de mult timp trecuse de când mă gândisem să iau legătura cu Doris.

— Trebuie să fie şi mai mult, spuse prietena noastră. Ai ratat episoadele cele mai palpitante.

— Chiar sunt cele mai palpitante episoade?

— Mai palpitante şi decât atunci când i-au furat oglinzile de la maşina nou-nouţă.

— I-au furat barele de protecţie, nu oglinzile.

— Mă rog, barele de protecţie, spuse ea.

Am ales să merg la New York ca să mă duc la audiţii la musicaluri şi ca să plec cât mai departe de astfel de oameni: oameni care mă ştiau de prea mult timp, care îi ştiau pe verii mei, care ştiau că lui Doris i s-au furat barele de protecţie de la maşina nouă când s-a îmbătat şi a lăsat-o într-o vie. Mă mutasem la New York ca să plec din nou cât mai departe de podgorii.

— Nu că ţi-aş spune chestii pe care nu le ştie deja toată lumea, spuse prietena noastră.

Doris îşi vânduse toate apartamentele, îşi cumpărase o casă la oraş şi făcuse un tur de forţă cu cocaină în urma căruia ajunsese în trei spitale diferite. Însă eu o ştiam pe Doris. Casele de la oraş pot fi înspăimântătoare. Nimeni nu vrea să stea singur într-o astfel de casă. Ştiam că Doris se simţea cel mai în siguranţă la spital.

Trecătorii dădeau jos portocale de pe tarabele cu fructe de pe Second Avenue, iar acestea se rostogoleau pe trotuar, până în stradă. Pe Second Avenue era mereu plin de fructe storcite. Mergeam spre casă cât puteam de repede. Trecuseră zece ani de când plecasem de acasă la internat. În timpul liceului şi facultăţii mă dusesem acasă doar de sărbători şi din când în când în vacanţa de vară. Fugeam în continuare de Fresno, de parcă nu voiam să îl las să mă prindă din urmă.

Număram portocalele de pe marginea străzii şi aproape că o luasem la fugă, când am auzit o maşină punând frână brusc la stop şi trecătorii strigând. Am ridicat privirea şi am văzut că fusese cât pe ce să mă lovească o dubă. Unii ţipară la şofer în locul meu. O femeie îmbrăcată în costum cu garnitură din blană de vulpe veni lângă mine ca să se asigure că eram teafără. Am spus că eram bine. Oriunde altundeva mi-ar fi fost ruşine că traversasem aşa, dar în New York erau opt milioane de străini. Fiecare străin pe lângă care am trecut era un element pozitiv. Am fugit tot drumul până acasă. La New York putea să ţi se întâmple orice, dar aici nu riscai să ajungi pe prima pagină a ziarului.

8

Duminică, 4:45 p.m.

— Maică-ta a luat-o complet razna, spuse tata.

În primul an petrecut la New York, am venit acasă după o furtună de zăpadă deosebit de puternică. Tata tocmai mă punea la curent cu noutăţile din familie.

— E schizofrenică, Katherine. E nebună. Ştii şi tu cum poate să căşuneze pe cineva. Faci cum faci şi tot zici ceva greşit şi-atunci sare cu gura pe tine.

Când vrea să vorbim, tata mă ia cu el la cumpărături.

— Crede-mă, zise el, atât mi-a fost. Sunt la capătul puterilor.

Eram în maşina lui sport specifică pentru criza vârstei de mijloc.

— Tata, nu vrei să ascultăm muzică disco?

— Încerc să fac tot ce îmi spune. Încerc să fiu înţelegător. Tata se încruntă pe sub ochelarii cu ramă metalică. Tricourile lui de golf erau recunoscute pentru cât de groaznice erau, dar cel pe care-l purta azi era şi mai şi. Crezi că e la menopauză? De zece ani tot sper că e vorba despre menopauză.

— Mergi mai repede. Conduci ca un moş când mergi cu maşina asta.

Când merg cu tata mestec gumă şi îmi pun picioarele pe scaun.

— Pur şi simplu mănâncă non-stop, spuse el.

— Hai să ne cumpărăm nişte cizme de cauciuc, i-am sugerat eu.

— Nu ai cizme de cauciuc?

Am nimerit o melodie de *Pet Shop Boys* la radio.

— Muzică disco de homosexuali din anii '80, am zis eu mulţumită.

Dădeam din cap şi săream pe scaun în ritm cu muzica.

— Şi când nu mănâncă, plânge, sau ţipă la mine.

Eu fredonam refrenul formaţiei *Pet Shop Boys*: *I love yououou, you pay my rent*[1].

— Cred că Ethan e homosexual.

— Da. Ţi-am zis eu.

— Ba nu e.

— O, ba da.

Tata oftă.

— Slavă Domnului. Asta înseamnă o cumnată în minus, am spus eu.

— Schimbă postul ăsta.

— Mergi mai repede, tată. De ce ţi-ai mai luat maşina asta dacă mergi încet? Lasă-mă pe mine să conduc.

Se opri la stop pe galben. Am deschis capota şi am coborât-o.

— E pornit aerul condiţionat, spuse el.

— Atunci de ce ţi-ai mai luat maşină decapotabilă?

Tata acceleră. Am ridicat mâinile în sus, în bătaia vântului. Părinţii mei locuiesc într-un oraş mic. Oamenii au crezut că le făceam cu mâna.

— De ce crezi că Ethan e homosexual? Ţine-ţi mâinile în maşină, Katherine.

— Lasă-mă pe mine să conduc.

— Conduc eu.

[1] Te iubesc, iar tu-mi plăteşti chiria (en.) (n. red.).

— Lasă că-i celălalt fiu al tău heterosexual şi în locul lui Ethan, l-am liniştit eu.

— Nu-mi mai spune.

— Înjură tot timpul, zi şi noapte, numai draci şi...

— Nu e nevoie să faci şi tu la fel.

— Cu el e problema, nu cu mine.

— Dă-ţi picioarele jos de pe scaun.

— Sunt radiografii pe jos. Tata îşi ia cu el serviciul oriunde se duce. Vrei să las urme de pantofi peste şoldul dislocat al cuiva?

— Unde se găsesc cizme de cauciuc?

— Lasă cizmele de cauciuc, am zis eu. Hai să cumpărăm ceva şic.

— De ce ai nevoie de ceva şic?

M-am răzgândit.

— Nu vreau nimic. Hai să ne luăm nişte cafea.

— Probabil că sunt foarte plictisitor.

— Hai să bem un martini.

I-am zâmbit, ridicând din sprâncene. Încercam să fiu drăgălaşă. Eram prea mare ca să mă mai străduiesc să fiu drăgălaşă.

— Nu ştiu ce să mai fac.

Tata oftă şi se bosumflă. Ce patetic e să-l văd bosumflându-se, m-am gândit. I-am scos limba.

— Nu-i frumos ce faci, îmi spuse el.

Ne-am oprit să cumpărăm flori pentru mama. Pacienţii l-au salutat pe tata în magazin.

— Ea este fiica mea, le spuse el.

Le-am zâmbit şi am dat mâna cu ei. Îl adorau, îl venerau. Mi-au spus imediat cât de multă grijă are de ei, cum are mâini blânde pentru un chirurg, cum operaţiile sale sunt tot timpul rapide şi fără cusur. Erau admiratorii lui şi se purtau

de parcă ar fi fost îndrăgostiţi de el. Tata a cumpărat orhidee roşii într-un ghiveci din fibre împletite.

— Tu i-ai văzut pe oamenii ăia dezbrăcaţi? l-am întrebat în maşină.

— Pune radiografiile alea în spate, spuse el.

— Ce viaţă perfectă, i-am zis. Vreau şi eu să conduc maşina asta. Vreau şi eu ca scumpa mea soţioară să mă aştepte cu cina pregătită când vin acasă. Vreau să mă duc în concediu la mare şi să joc golf miercurea.

— Iar eu când o să mor, vreau să mă reîncarnez în fiica mea, zise el.

Când am ajuns acasă, am găsit-o pe mama în cămaşă de noapte, stând pe burtă pe canapea, cu televizorul mergând.

— Avem o surpriză pentru tine, spuse tata cu blândeţe, fericit, de parcă ar fi vorbit cu un căţeluş.

— O surpriză? spuse mama ridicând privirea, şovăind.

— Ia uite, spuse el, dându-i orhideele.

Nu ştiu de ce, dar pe mama au fascinat-o mereu orhideele, mai ales cele de culori rare.

— Mă iubeşti, spuse ea, mirată, ridicându-se ca să ia florile de la el.

Tata o sărută şi dădu să stingă televizorul.

— Tu eşti inimioara mea, spuse el. Şi ficăţelul meu.

— Am fost supărată pe tata, îmi zise mama.

Am dat din cap.

Când ne-am dus mai târziu să luăm de mâncare pentru cină, tata îmi spuse:

— Mama nu are nevoie de antidepresive, ştii. Are nevoie de flori şi câteodată de antichităţi.

Când am plecat prima dată la internat, tata a plâns la aeroport.

A mai plâns abia cinci ani după aceea, când i-a murit fratele.

De atunci îl pândesc să văd când va mai plânge din nou.

Partea a doua

9

Călătorind cu mama

Familia mea nu este înscrisă la nici o doctoriţă ginecolog femeie. Timp de şase ani nu m-am dus la doctor pentru că am refuzat să fiu examinată de unul dintre partenerii de golf ai tatălui meu. Când câinele s-a îmbolnăvit de cancer, tata l-a dus cu avionul din Fresno la UC Davis pentru un tratament special. Când îmi cădea părul, m-a trimis la cineva care mi-a zis:

— Mănâncă mai multe proteine. Du-te la psihiatru. Tatăl tău are un balans foarte bun la golf.

Mama credea că nici una dintre noi nu avea nevoie să meargă la psihiatru. Ea era de părere că aveam nevoie să stăm împreună un timp doar noi două, să ne relaxăm traversând continentul cu maşina.

În vara aceea, în vestul şi centrul Americii, mureau oameni din cauza căldurii. Până atunci nu mă gândisem la zona aceea decât ca la spaţiul de pe hartă dintre California şi New York. În vara acelui an, Richard a scos de pe şosea o maşină de poliţie neînmatriculată pe Autostrada 99 dintre Stockton şi Sacramento şi a fost acuzat de atac armat. Bunica a fost internată la azil. Mătuşa Petra care era obeză a slăbit treizeci şi cinci de kilograme mâncând un shake la micul dejun, un shake la prânz şi o cină sănătoasă.

Îmi cădea părul în smocuri. Din cauza asta aveam scurgerea înfundată la baie şi la bucătărie. Îmi cădea atât de mult, încât nu se ducea tot de pe aşternut nici la spălare. Aveam o zonă la ceafă unde chelisem complet. La New York eram îngrijorată şi agitată şi nu mă puteam concentra deloc. Mă mutasem acolo toamna trecută ca să mă duc la audiţii şi să scriu, dar mă trezisem că îmi era atât de dor de casă încât nu puteam decât să plâng şi să socializez. Dădeam petreceri foarte mari ca să nu mă mai simt atât de singură şi vecinii îmi lăsau bilete răuvoitoare în care mă ameninţau că o să mă facă praf. Am fost atacată de un bărbat pe role pe Strada 68. Mi-am dat jos plasa de la geamuri în caz că aş fi vrut să mă arunc de la etaj. În loc să fac asta, am hotărât să mă urc în avion şi să mă duc acasă, în California.

Când am ajuns la Los Angeles, l-am sunat pe coaforul meu. Îl cheamă Alfredo şi îi pronunţ numele graseiat. I-am zis:

— Nu mă interesează cât eşti de ocupat. Am o urgenţă: chelesc.

— În primul rând, vii la mine şi îl tăiem pe tot. În al doilea rând: nu îţi mai face atâtea griji pentru toate, zise el.

Şi el graseiază. Alfredo îmi cunoaşte toate secretele.

La Los Angeles am cunoscut un producător care scrisese un rol pentru mine într-un musical finanţat de nişte nemţi bogaţi.

— Nu mai sunt actriţă. Nu vreau să-mi vând sentimentele, i-am zis.

După aceea m-am simţit ca o idioată şi m-am întrebat de ce nu puteam să controlez ce scoteam pe gură.

Câinele a murit în ziua în care am ajuns acasă în Fresno. Supercâinele, câinele care a făcut chimioterapie în valoare de trei mii de dolari. Cancerul i-a venit de hac. Tata adusese corcitura acasă când am împlinit zece ani, după ce îmi călcase dalmaţianul cu maşina. Fraţii mei şi cu mine am

înmormântat dalmaţianul în curtea din spate şi i-am pus cruce şi pietre în jur. După ce corcitura a murit de cancer, am sugerat s-o înmormântăm în cimitirul de animale din spatele casei. Tata a zis:

— Ce cimitir?

— Cimitirul unde ai îngropat-o pe Buttons după ce ai strivit-o cu maşina.

— Katherine, am ras rămăşiţele de pe asfalt şi le-am aruncat la gunoi, zise el.

— Asta-i împotriva regulilor sanitare, am zis eu.

Mama încuviinţă. Făcu ochii mari şi zise:

— Tatăl tău strigă la mine şi când depăşesc viteza regulamentară, spuse mama.

Medicul internist din Fresno la care m-am dus pentru căderea părului m-a întrebat dacă sunt anorexică. I-am zis că nu. Mi-a spus că probabil sufăr de anorexie chiar dacă nu sunt conştientă de asta. Asistenta lui mi-a luat sânge şi m-a înţepat de trei sau patru ori până să găsească vena.

Dermatologul mi-a cercetat pielea capului şi mi-a spus că s-ar putea să am o cădere nervoasă. I-am spus că eram prea plictisită ca să am o cădere nervoasă. Mi-a zis că o să-mi crească părul la loc.

Ginecologul era un prieten de familie.

Mi-a zis:

— Tatăl tău are o claie de păr în cap. Nu-i nici o problemă cu organele tale de reproducere. Ne vedem duminică la prânz.

Mama m-a aşteptat în maşină, în faţa fiecărui cabinet, ascultând ştiri la radio. Când mă întorceam de la controale fără rezultate clare, îmi spunea:

— Doctorii ăştia habar nu au de nimic. Noi două trebuie să mergem la Muntele Rushmore.

I-am spus că nu mă interesa câtuşi de puţin Muntele Rushmore. I-am spus că mi-ar fi fost imposibil să mă bucur de Muntele Rushmore atâta timp cât mă chinuiam cu problema căderii părului. I-am zis:

— Mamă, pur şi simplu nu am timp să traversez ţara cu tine o vară întreagă.

— După ce o să mor, o să-ţi pară rău că nu ne-am dus, îmi spuse ea.

A sunat la o companie care se ocupa de planificarea călătoriilor cu maşina ca să stabilească un itinerariu. Mama a început să vorbească despre Muntele Rushmore ca despre Ţara Făgăduinţei, soluţia tuturor problemelor noastre. Am umplut maşina cu sticle cu apă şi prăjituri cu orez şi am cumpărat pachete de jeleuri din lemn-dulce şi vitamina C. Mama a luat zeci de ciocolăţele cu mentă şi le-a închis în torpedou.

— Astea sunt doar pentru mine şi tu nu ai voie să le mănânci. Să nu mă laşi să mănânc mai mult de una pe zi.

Tata mi-a cumpărat cărţi audio: *Prinţul* de Oliver Sack şi operele complete ale lui Kant. Eu mi-am luat casete audio pentru învăţat limbi străine sperând că voi putea învăţa italiana în această excursie.

În prima zi, am condus din Fresno la Portland, unde mama a fost foarte nemulţumită de cazarea de la hotel. La Holiday Inn a refuzat să se dea jos din maşină.

— Nu-mi place cum arată, spuse ea. Nu e nimeni care să ne ajute cu bagajele.

— Mamă, suntem în excursie. Nu poţi să ai room-service şi portar când eşti în excursie, i-am zis eu.

În cameră a găsit o scobitoare pe covor şi s-a încăpăţânat să nu se descalţe deloc. Nu a vrut să se ducă la baie sau să atingă telefonul decât cu un şerveţel. Dimineaţă am condus treisprezece kilometri în afara oraşului Portland ca să găsim

un restaurant IHOP pentru că mama avea o poftă nebună de clătite cu griş. Acolo s-a plâns că nu a fost servită cum trebuie. Centrul oraşului Portland ni s-a părut plictisitor şi am plecat repede spre statul Washington.

Am oprit la o benzinărie, de unde mama a cumpărat un spray de curăţat.

— Pentru toalete, zise ea.

— Dar oricum nu te aşezi niciodată pe colac, i-am spus.

— Nu ştii niciodată ce se poate întâmpla, mă avertiză ea.

Nu ştiam că poţi cumpăra şi sprayuri de curăţat.

La Hotelul Sheraton din Seattle am cerut să ni se schimbe camera de patru ori. Prima avea o privelişte acceptabilă, dar se construia ceva cu opt etaje mai jos şi mamei i-a fost teamă că nu o să poată aţipi la prânz din cauza zgomotului. În a doua cameră era linişte, dar nu avea o privelişte la fel de frumoasă ca şi prima. În a treia cameră era linişte şi avea şi o privelişte frumoasă, dar nu era la fel de mare ca primele două. Am ajuns în a patra cameră:

— Asta e bună. Poţi să ne laşi bagajele aici, mulţumim frumos, îi spuse mama băiatului de la hotel.

Acesta refuză să plece şi ne sfătui să stăm puţin în cameră şi să vedem cum ne simţim aici înainte de a lua decizia finală. Mama aşteptă o clipă. Am rămas toţi trei în picioare, nemişcaţi, fără să scoatem nici un sunet.

— Nu, nici asta nu e bună. Aud un fel de bâzâit, zise mama într-un sfârşit.

Eu nu auzeam nimic. Recepţionera ne-a zis că s-ar putea să fi fost aerul condiţionat. Ne-am cazat în altă cameră şi am primit o sticlă de şampanie din partea hotelului.

Am luat cina la un restaurant de pe debarcader cu specialităţi din peşte. Mama nu a fost de acord cu masa la care am fost conduse.

— Nu înţeleg de ce nu putem sta lângă geam, spuse ea.

S-a plâns celei care ne-a condus, chelneriţei, ospătarului şi până la urmă managerului, care ne-a trimis stridii din partea casei şi ne-a spus că toate locurile de la geam erau rezervate. Eu am băut un martini.

Mama s-a plictisit repede de Seattle, de cafea cu lapte şi de oameni încălţaţi cu bocanci. Am luat feribotul spre British Columbia, unde ne-am gândit să vedem grădinile din Victoria, dar mama nu a mai vrut să mergem acolo după ce am cumpărat nişte sandviciuri mucegăite de la o cafenea şi mama s-a certat un pic cu cei de la recepţia hotelului Empress. Am pornit din nou spre est, la mai puţin de douăzeci şi patru de ore de când ajunsesem la Seattle.

În maşină, mama a insistat să ascultăm muzică de Crăciun. Cât am traversat statul Washington şi jumătate din Idaho, eu am dormit, iar mama a fredonat *Feliz Navidad*. A condus cu o sută optzeci şi cinci de kilometri la oră.

Când s-a crăpat de ziuă, a ieşit de pe autostradă şi a luat-o spre un orăşel din Idaho. Mersesem toată noaptea fără să reuşim să găsim un hotel pe placul mamei. În Idaho mirosea a pini şi a pământ ud. Trebuia să mă spăl pe dinţi.

— Vrei să conduc eu? am întrebat-o.

Opri într-o parcare goală din faţa unui restaurant IHOP.

— Opresc aici.

— Acum conduc eu.

— Nu, stăm să mâncăm aici, spuse ea.

— Cred că e închis.

— Vreau clătite cu griş.

— Mamă, n-au deschis încă.

— Aşteptăm până se face ora deschiderii.

Am aşteptat două ore. La şapte şi jumătate fix, când lumea clătitelor ar fi trebuit să îşi deschidă porţile, mama a început să dea cu pumnii în uşa închisă de la intrare.

— Daţi-ne drumul înăuntru! Suntem nişte călători lihniţi!

— Nu mai fi aşa urâcioasă, i-am zis.

— Nu sunt urâcioasă, spuse ea. Nu deschid la timp.

Dădu din nou cu pumnii în uşă până când îi deschise o fată simpluţă, blondă, cu codiţe împletite şi pantofi albi ca de asistentă.

— Mi-e extrem de foame, îi zise mama. Nu vreau să par urâcioasă.

Fata blondă ne conduse la una dintre mesele de la geam.

Am zâmbit ca să mă înveselesc singură un pic şi am băut multă cafea.

Cât am traversat Montana, mama a dormit, iar eu am învăţat italiană după casetele audio. Şi în vis sforăia şi ţipa la mine dacă i se părea că mergeam cu mai mult de o sută cincizeci de kilometri pe oră. S-a trezit când am ieşit din oraşul Bozeman.

— Trebuie să fac un duş, zise ea. Am nevoie de room-service, un pat şi pastă de dinţi.

— E un hotel Best Western în Bozeman.

— Nu! Urăsc Best Western-urile! Fără Holiday Inn-uri, fără Quality Inn-uri, fără rulote. Hai să-l ascultăm pe Rush Limbaugh[1].

— Nu, i-am zis eu. Nu vrei ca fiica ta să ştie două limbi?

— Am nevoie de săpun.

Luă telefonul mobil şi sună la agenţia de turism American Express.

— Bună ziua, mă numesc Elizabeth Taylor. Nu, nu sunt acea Elizabeth Taylor. Sunt în centrul statului Montana şi vreau să ştiu unde este cel mai apropiat hotel Four Seasons.

— Din cauza ta îmi cade părul.

---

[1] Rush Hudson Limbaugh III, personalitate contemporană de radio, comentator politic şi gazdă a unui talk-show difuzat pe tot teritoriul Statelor Unite pe *Premiere Radio Networks* (n. red.).

— Cât de departe este de Montana? Se întoarse către mine: Cel mai apropiat Four Seasons este în Minnesotta. Vorbi mai departe în receptor: A, păi nu pot să merg până acolo! Am nevoie de ceva urgent. Vă mulţumesc frumos.

Închise.

— Eşti *pazza*, i-am zis.

Era un cuvânt pe care îl învăţasem de pe casetă. Însemna „nebună" şi îmi plăcea la nebunie să îl folosesc.

— E un hotel în Yellowstone Park, spuse ea. Putem să întoarcem şi mergem până acolo.

Urmări traseul indicat pe harta pe care o luase.

Am ajuns la Yellowstone seara devreme. Femeia de la intrare ne-a spus că toate locurile de cazare din parc erau ocupate şi că trebuia să mergem şnur, fără să oprim deloc, ca să ieşim din parc înainte să se închidă. Mama păru complet dărâmată la auzul veştilor. I-am spus să nu îşi facă griji.

Am condus încet, oprind de multe ori ca să ne uităm la căprioare, bizoni, sau izvoare termale. Mama nu păru prea impresionată.

— Am ajuns de cincisprezece minute şi încă nu am văzut nici un bar! exclamă ea. O să cer să ni se returneze banii.

— Mama, nu prea au ce să caute barurile în parcurile naţionale.

— Cum să nu. Ce ştii *tu*? Davey Crockett[1] nici nu împlinise încă patru ani când a împuşcat un bar, glumi mama.

Parcarea din faţa Old Faithful Inn era plină. I-am spus mamei să mă aştepte afară. I-am luat cartea de credit şi m-am dus la recepţie.

— Aveţi o cameră liberă pentru Elizabeth Taylor?

[1] David Stern Crockett (1786–1836), erou popular american, soldat şi politician, a reprezentat statul Tennessee în Camera Reprezentanţilor, a luptat în Revoluţia din Texas şi a murit în Bătălia de la Alamo (n. red.).

Încercam să îmi imaginez că eram frumoasă şi stăpână pe mine şi să nu mă gândesc că aveam părul rar şi nu făcusem duş de două zile.

— Poftim?

Recepţionerul era un student şi avea un ecuson în piept pe care scria: „BOB Oregon".

— Elizabeth Taylor vrea să stea o noapte la hotelul acesta, am spus eu încet şi printre dinţi, exact ca la Hollywood.

— Elizabeth Taylor?

— Da, mulţumesc.

I-am dat cartea de credit a mamei.

Citi numele de pe cartea de credit şi zâmbi entuziasmat.

— Numai o clipă.

Plecă şi se întoarse peste câteva clipe împreună cu directorul şi cheia de la cameră.

— Hotelul este deosebit de onorat să o aibă ca oaspete pe doamna Taylor, spuse directorul.

— O să fie foarte încântată.

Am luat-o pe mama şi am condus-o în grabă pe lângă recepţie, înfofolită într-o pelerină de ploaie cu glugă.

În noaptea aceea am mâncat nişte sandviciuri calde cu brânză pe care le-am cumpărat de la restaurantul Old Faithful şi am băut ceai cu gheaţă luat de la magazinul cu acelaşi nume. Am încercat să ne culcăm devreme, dar saltelele erau tari. Ne-am tot întors de pe o parte pe alta, prefăcându-ne fiecare că dormeam.

— Îţi mai cade părul? zise mama pe întuneric.

— Parcă nu aşa rău ca înainte, i-am zis. Ascultam amândouă zgomotele făcute de oamenii din camerele vecine. Dorm, i-am spus eu.

Făcu o pauză şi oftă.

— Chiar eşti tristă?

— Nu sunt tristă, am răspuns eu pe un ton care sugera că ar fi pus o întrebare ridicolă.

— Serios? acum vorbea în şoaptă.

— Ba da, mamă. Sunt tristă. Îmi cade părul.

Şovăi o clipă dacă să vorbească sau nu.

— Prietenii tatei cred că ar trebui să te vadă un psihiatru.

— Toţi sunt nişte doctori plictisiţi din Fresno. Le e frică de mine. Acum vorbeam şi eu în şoaptă, ca şi ea. Nu vreau să-mi prescrie medicamente din alea.

— Nici eu, spuse ea. Eu vreau să nu-ţi mai cadă părul.

— Şi eu.

— Poate că nu ţi-ar mai cădea dacă ai fi fericită.

— Mamă, nu e nevoie să fiu fericită tot timpul.

I-am întors spatele şi m-am culcat cu faţa spre perete.

— Nici eu nu e nevoie să fiu fericită tot timpul, şopti ea, stând în continuare cu faţa spre mine.

— Doctorii ăia sunt *pazza*.

— Prietenii tatei sunt nişte idioţi.

— Taci, că dorm.

În ziua următoare ne-am plimbat prin Yellowstone. Am văzut bizoni şi elani, căprioare şi vulcani activi. Ne-am îndepărtat de poteci şi i-am făcut pe paznici să strige după noi. Eram mult prea nerăbdătoare ca să aşteptăm până erupe Old Faithful.

Ne era dor de căldura din South Dakota. În ziua în care am ajuns la Muntele Rushmore a plouat cu găleata, de parcă ar fi fost un uragan. Turiştii s-au refugiat în magazinul de suveniruri sau la bufet. Mama şi cu mine am stat afară printre fulgere, ude leoarcă, dar fără să ne fie frig, uitându-ne la feţele sculptate.

— Până la urmă, nu e cine ştie ce, i-am zis eu.

— Ar fi trebuit să vin aici cu mult timp în urmă, spuse ea.

* * *

Ne-am certat chiar la graniţa cu South Dakota. Nu am anunţat-o din timp că trebuia să cotească şi a trebuit să mergem şaizeci de kilometri în plus ca să ne întoarcem pe drumul corect. A strigat la mine cât au ţinut-o plămânii. Nici una dintre noi nu şi-a cerut scuze. Când am ajuns în Minneapolis în noaptea aceea, abia dacă schimbaserăm două cuvinte toată ziua.

— Dacă nu vrei să călătoreşti cu mine, te las la aeroport şi te duci singură la New York, spuse ea într-un târziu.

— În ordine, i-am zis.

— Deschide geamul şi întreabă pe cineva în ce parte e aeroportul.

— Găseşte o benzinărie.

— Deschide geamul odată!

— Te aud foarte bine, mamă, nu e nevoie să ţipi.

— Te duc la aeroport.

— Foarte bine.

— Nu ştiu cum o să reuşim să găsim aeroportul.

— Sunt sigură că trebuie să fie indicatoare.

Nu am văzut nici un indicator. În schimb, am găsit hotelul Four Seasons şi am rămas acolo peste noapte. Mama s-a înveselit în mod simţitor. Nu am mai schimbat camera. Însă şi aici a refuzat să îşi dea jos şosetele şi mi-a zis de două ori să nu mă aşez pe cuvertură.

— Pe cuverturile alea au stat oameni dezbrăcaţi şi murdari la fund, mă avertiză ea.

Am comandat nişte ciocolată caldă şi sandviciuri calde cu brânză prin room-service.

Când m-a lăsat mama la New York, nu îmi mai cădea părul deloc. Când ne-am întors, am observat că nu mai găseam şuviţe întregi pe pernă dimineaţa. Nu mai rămâneam cu smocuri de păr în mână când mă spălam pe cap.

Portarii erau foarte bucuroşi să o vadă pe prietena lor, doamna Taylor. Le lăsa bacşiş de fiecare dată când îi deschideau uşa. În mod normal, stătea câteva săptămâni bune când venea în vizită, dar de data aceasta a stat puţin.

— Trebuie să mă duc la înfăţişarea fratelui tău mai mic pentru acuzarea de delincvenţă.

— O să se bucure să te vadă acolo.

Mi-a cumpărat prosoape noi, mi-a şters praful de pe bibliotecă şi mi-a aranjat toate cărţile în ordine alfabetică.

A mers mai departe, singură, spre sud, înapoi spre California. Apartamentul mi s-a părut gol după ce a plecat, de parcă ar fi dispărut toată mobila. Mi-am aranjat din nou cărţile aşa cum voiam eu: cele care îmi plăceau foarte mult pe raftul din mijloc, iar cele plictisitoare pe primul şi pe ultimul raft. Deşi dădusem o grămadă de petreceri zgomotoase, nu aveam pe cine să sun când mă simţeam singură. Pe majoritatea celor care veniseră la petreceri nici nu ştiam cum îi cheamă, darămite să le ştiu numărul de telefon. Trebuia să îmi umplu tot timpul liber cu ceva care să nu îi deranjeze pe vecini, aşa că am cerut formulare de înscriere la masterat. Mi se părea că găsirea unei slujbe ieşea din discuţie din start. Specializarea pe teatru nu îmi dăduse nici o calificare şi nu îmi oferise absolut nici o pregătire. M-am gândit că poate dacă nu aş fi chiulit de la toate cursurile acelea, aş fi învăţat strategiile folosite la interviuri sau „Ce să faci când nu-ţi merge cu actoria". Singurul lucru pe care eram aptă să îl fac era să stau singură într-o cameră, să inventez poveşti, să recit pasaje şi să citesc cărţi.

10

Casă, dulce casă

– Te iubesc, Katherine, dar sper din tot sufletul că nu o să trebuiască să trăim sub acelaşi acoperiş toată viaţa.

Ethan stătea în pragul uşii care separa bucătăria de camera lui din New York. Venise acasă în urmă cu trei ore de la clubul de noapte unde lucra, iar eu îl trezisem când râşnisem cafea şi pusesem ibricul pe foc.

— Mă simt singură dimineaţa, i-am zis eu.

— Da, dar trebuie să dorm şi eu.

Voiam să am pe cineva lângă mine cu care să vorbesc.

— Poţi să dormi după-amiaza.

Ethan lua metroul spre casă, zi de zi, la şapte dimineaţa, strivit între oameni îmbrăcaţi la patru ace în drum spre matinalele lor conferinţe telefonice cu Londra.

— Ştii la ce oră încep serviciul după-amiaza? spuse el.

Se încruntă de supărare şi din cauză că făcea eforturi să fie răbdător i se încreţise fruntea lui lată şi frumoasă. Ethan trebuia să fie din nou la serviciu la patru după-amiaza. Ştiam că îl trezisem după doar trei ore de somn, dar simţeam că era important să vorbim.

— Ethan, dacă vii şi stai cu mine în bucătărie, o să-ţi spun o grămadă de glume foarte bune.

Prietenii de la masterat ştiau o mulţime de glume foarte amuzante şi porcoase şi când eram singură dimineaţa simţeam nevoia să le împărtăşesc cu Ethan.

— Kath, te iubesc, spuse el mai mult pentru sine. Dar sper să ţi se publice o carte cât de curând, să te muţi de aici şi să-mi laşi mie apartamentul.

Chiar când îmi terminam masteratul de scriere creatoare, după ce Ethan a absolvit facultatea, a venit la New York şi s-a mutat cu mine în apartamentul cu chirie de pe Strada 75. Cred cu toată convingerea că există legi care interzic închirierea unor apartamente în Manhattan de către secretare de la galeriile de artă, editori de reviste sau vânzătoare la Banana Republic; şi că reuşesc asta umflând fără motiv preţurile şi dând peste cap piaţa imobiliară. Totuşi asta nu m-a împiedicat cu nimic să profit de situaţia privilegiată în care mă aflam. În cei zece ani cât am locuit în New York, am fost masterandă, apoi asistent de producţie şi apoi barmaniţă o noapte pe săptămână, şi trăiam într-o zonă foarte şic a Manhattan-ului aproape pe gratis. Singurii oameni care ar fi meritat genul de apartament în care locuiam eu erau avocaţi comerciali sau bancheri, dar aceştia dormeau în birourile lor pentru că erau prea obosiţi ca să ia metroul spre apartamentele lor din clădirile fără lift din Queens. Apartamentul meu foarte cochet le dădea musafirilor impresia falsă că scriitorii liber profesionişti şi barmanii care servesc în baruri goale au o situaţie financiară destul de bună ca să ducă o viaţă liniştită în Manhattan.

De fapt, apartamentul din Strada 75 avea două dormitoare, dar îmi venea să râd de fiecare dată când auzeam că ar fi fost două. Ceea ce la New York se numeşte un al doilea dormitor, în alt oraş s-ar numi cămară, sau în cel mai bun caz colţ de luat micul dejun. Când a venit Ethan, l-am angajat pe Albert, un prieten de-al meu care era tâmplar, să ridice o

uşă care să despartă camera lui Ethan de bucătărie. Albert era administrator într-un bloc din Lower East Side şi conducea o mică editură din subsolul casei sale. Pusese bazele editurii în facultate, când lucrase la un centru de copiere din apropierea Universităţii din New York, publicând cărţi cu poeziile prietenilor lui în timpul turei de noapte. Albert avea instincte foarte bune în domeniul poeziei, în ultima vreme unele cărţi scoase de editura lui câştigau premii şi din când în când primeau chiar şi recenzii în *New York Times*. Fusese invitat la emisiunea lui Charlie Rose şi fusese şi subiectul unei emisiuni TV. Cu toate acestea, când îl sunai pe numărul de acasă, mesajul de întâmpinare de pe robot era următorul: „Vă rog lăsaţi un mesaj după semnal, administratorul." Chiar voiam să îi arăt lui Albert că îl stimam şi că pe lângă asta, aveam nevoie de o uşă. Albert a fost de părere că o uşă normală de apartament n-ar arăta bine în spaţiul îngust dintre bucătărie şi camera lui Ethan, aşa că a preferat să construiască o uşă pliantă din trei panouri, cu lamele orizontale ca la jaluzelele din lemn. A spus că lamelele vor permite aerului să circule dintr-un spaţiu în altul şi că aşa camera lui Ethan se va aerisi mai uşor. Nu ştiu cât de aerisită a fost camera lui Ethan datorită lamelelor, însă ceea ce este sigur este că nu i-au oferit nici un pic de intimitate.

Deşi al doilea dormitor era cât un dulap, restul apartamentului era spaţios şi izolat. M-am bucurat foarte tare când Ethan a venit la New York şi a avut nevoie de un loc unde să stea.

— Zi-mi cum a fost la serviciu.

Îmi ador fratele mai mic. Voiam să ştiu totul despre el şi tot ce îi spuseseră alţii de când nu mai vorbisem eu cu el.

Ethan luă o gură de cafea.

— A fost o petrecere aniversară în zona pentru VIP-uri, dar Kevin s-a făcut mangă şi a leşinat acolo, apoi a vomitat

pe el. Am stat toţi să curăţăm, numai că nu am avut decât bicarbonat de sodiu la îndemână, aşa că a fost o petrecere la care a mirosit toată noaptea a vomă.

Dacă ar fi fost după mine, Ethan ar fi trebuit să fie preşedintele Statelor Unite.

— Tu lucrai la barul din zona pentru VIP-uri?

— Eu lucram la parter, unde doi poliţişti de la Brigada Federală Antidrog au stat toată noaptea la bar. Ce-or fi crezut, că n-o să mă prind cine sunt? Îşi imaginează că toată lumea îşi pune tricouri de rugbi când vine în barul meu?

— Cum au intrat?

— Exact. Cum au reuşit să intre?

— Poate că le-a zis ceva tipul de la intrare.

— Kevin îl plăteşte cu cocaină pe tipul de la intrare.

Îmi plăcea la nebunie să aud poveştile lui Ethan de la club. Era un club foarte în vogă în anul acela, atât de în vogă încât nimeni dintre cunoscuţii mei nu ar fi încercat să intre fără Ethan. Cel mai mult îmi plăcea când povestea de Kevin, drogatul delincvent şi neadaptat care era proprietarul localului şi despre cum reuşea el să scoată profit din orice.

— Îl fură toţi managerii şi el o ştie foarte bine. Dar nu poate aduce o firmă de contabilitate sau poliţia sau ceva de genul acesta pentru că şi el fură de la bar la rândul lui. Ethan ridică din umeri. Trebuie să ies din chestia asta.

„Trebuie să ies din chestia asta" este poezia preferată a celor care lucrează în baruri, dar adevărul e că nimeni nu pleacă de la un bar unde e bine plătit, indiferent de cât de îndoielnică poate fi situaţia. Când eram la masterat, am lucrat timp de un an la un bar unde managerul priza cocaină direct de pe mese. O hărţuia pe fata care întâmpina clienţii şi ne acuza tot timpul că furam, dar era un loc foarte frecventat duminică noaptea şi primeam bacşişuri prea mari ca să îmi dau demisia. Când am terminat în sfârşit masteratul, m-am

gândit să încerc să îmi găsesc un loc de muncă serios, aşa că am plecat de la bar şi m-am angajat într-o firmă care producea filme, ca secretara unei regizoare analfabete şi cu toane, care făcea videoclipuri şi reclame pentru televiziune. Am ajuns să îi scriu diverse reţete medicale şi să-i fac piaţa. Avusese câte o secretară nouă în fiecare lună, dar aducea bani frumoşi în firmă, iar pe mine m-au angajat pentru că păream foarte dornică să le fiu pe plac şi au crezut că eram pregătită să o suport. Aveam douăzeci şi şase de ani şi era prima dată când nu lucram pe tura de noapte. Timp de aproape un an, am stat lângă cel mai bun prieten al acestei regizoare, un bărbat de cincizeci de ani foarte gras, pe nume Hubby, care dădea cu pumnul în birou în fiecare joi, când covrigii erau livraţi mai târziu decât de obicei, şi striga timp de o oră: „Unde dracu' sunt covrigii ăia blestemaţi?" Hubby avea părul încâlcit şi purta în fiecare zi aceeaşi cămaşă galbenă cu nasturi care era închisă la culoare la subraţ şi cu pete de grăsime pe piept. Chiar înainte să mă angajez la firma de produceri, directorii fuseseră nevoiţi să aibă o discuţie cât se poate de serioasă cu Granny pentru că acesta mânjea cu fecale pereţii din toaleta bărbaţilor. Îl auzeam cum vorbea la telefon şi spunea cât putea de tare cum era el „pe cale să devină producător" sau că „se hotărâse să vadă cu ce se mănâncă videoclipurile muzicale". Dar nimeni nu ştia exact ce făcea Granny. Era acolo ca un moft mare şi luxos, de treizeci de mii de dolari pe an, şi era considerat cel mai respectat regizor din companie — era complet sonat, însă aducea profit. După opt luni de zile în care am scris reţete, am comandat maşini şi m-am prefăcut că eram prietenă cu Hubby, m-am trezit concediată prin telefon de regizoare cu un şuvoi de înjurături şi jigniri. Nu am înţeles niciodată foarte clar de ce a făcut-o.

— Ale dracului roşii ca nişte rahaţi, care au nu ştiu ce blestemate de seminţe negre în mijloc, mi-a zis ca să-şi facă încălzirea. Unde dracu' îmi faci piaţa?

Mi-am pus în geantă cutiuţa de tablă cu ceai şi caietele şi am plecat de acolo fără un cuvânt. Mulţumită legilor de regularizare a chiriilor date de către stat, aveam să stau cât mai departe de orice tip de serviciu cu normă întreagă.

Între cafeaua de dimineaţă şi slujba la club, Ethan se ducea la audiţii pentru roluri în seriale, musicaluri, reclame TV şi din când în când filme independente. Începuse de unde rămăsesem eu cu multă vreme în urmă ca actriţă, dar era mult mai bun decât mine: juca mai bine, cânta mai bine, şi era un barman mai bun decât mine. Kevin îi spunea lui Ethan „Făt-Frumos" din cauza atitudinii lui binevoitoare. Clienţii îl adorau pe Ethan şi era o mică vedetă la sud de Strada 14. Primise un rol într-un spectacol *off-Broadway*[1], o piesă *performance-art*[2] fără nici un fel de intrigă în care nişte tineri frumoşi băteau în tomberoane şi dansau step cu nişte mături; însă fusese nevoit să îl refuze când descoperise că îl plăteau într-o săptămână cât făcea el la club într-o noapte. Cu cât lucra mai mult pentru Kevin, cu atât îi era mai greu să întrevadă o cale de scăpare. Ethan îşi dorea mereu să plece din New York, în ciuda apartamentului nostru spaţios, însorit, cu o privelişte de zgârie-nori şi amplasare selectă.

— Şi Jonas îi fură? l-am întrebat eu.

Jonas era cel mai bun prieten al lui Ethan de la Claver şi se mutau mereu unul după celălalt când se angajau la un alt club.

---

[1] Piese şi musicaluri puse în scenă în teatre mai mici decât cele de pe Broadway, care au între 100–499 de locuri (n. tr.).

[2] Termen folosit de obicei exclusiv pentru a descrie un fel de artă avangardistă sau conceptuală care îşi are originea în artele vizuale (n. tr.).

— Nu! spuse Ethan şi deschise pentru prima dată bine ochii în dimineaţa aceea. Apoi căzu pe gânduri: Nu cred. Jonas este singurul om cu adevărat integru pe care îl cunosc.

— El şi mama ta, am zis eu.

— Ba nu, el şi mama *ta*, spuse el.

— Jonas ţine prea mult la bar ca să fure de acolo, am spus eu.

— Da, încuviinţă Ethan. Îi este credincios lui Kevin, aproape ca un îndrăgostit. Kevin nu merită fidelitatea lui Jonas, dar aşa se întâmplă în majoritatea cazurilor.

Jonas era izbitor de atrăgător, foarte înalt, cu tenul măsliniu şi ochi verzi pătrunzători. Când erau la şcoală, Jonas fusese un puşti grăsun cu un fel de încredere în sine debordantă şi o efervescenţă care compensa urâţenia. În facultate, s-a lungit şi i s-au redistribuit kilogramele în plus, însă personalitatea jovială şi atitudinea superioară pe care şi le asumase ca o formă de autoapărare i-au rămas neschimbate.

— Bietul Jonas.

— Nici un bietul Jonas.

— Hai să jucăm tenis azi.

Ethan încuviinţă din cap. Juca destul de des tenis cu mine, alene, când era aproape sau complet nedormit. Atunci reuşeam şi eu să-i întorc serviciul.

— Ştii ce ar trebui să facem mai încolo? zise el.

— Să spălăm rufe?

— Ar trebui să luăm o tablă de scris pe care să o punem în bucătărie şi să scriem toate lucrurile amuzante pe care le spun prietenii noştri.

— Şi după aia o să spălăm muntele de rufe care s-au strâns, i-am zis lui Ethan.

— Sau poate după ce ne întoarcem de la tenis pregătim o masă de prânz copioasă înainte să plec la lucru.

Ethan şi cu mine aveam aceleaşi gusturi la mâncare şi la prieteni, dar ne gândeam cu plăcere la ideea ca unul dintre noi sau amândoi să se îndrăgostească sau să se căsătorească şi să plece din căminul primitor pe care ni-l creaserăm împreună.

Sună telefonul. Nici unul dintre cunoscuţii noştri nu ne suna înainte de prânz.

— E mama, i-am zis eu.

Am lăsat telefonul să sune.

Zece ani de zile am locuit în clădirea aceea, şi zece ani de zile vecinul de lângă mine m-a ameninţat că o să mă omoare. Îmi bătea în uşă, nu cu pumnii, ci cu ciocanul, stând în mijlocul palierului în chiloţi, şi strigând: „Atât ţi-a fost, Degeţico!" sau „S-a zis cu tine, puştoaico, pune mâna şi strânge-ţi boarfele!" După zece ani, uşa mea era concavă şi cu un aspect bolnăvicios. Loviturile de ciocan pătrunseseră prin cel puţin opt straturi de vopsea de culori diferite date în decursul a patruzeci de ani. De trei ori pe an înlocuiam yalele şi clanţele distruse pe care dădeam de fiecare dată destul de mulţi bani. Nu mă ameninţa cu moartea chiar în fiecare zi, ci doar în zilele când se îmbăta. Dar odată cu trecerea anilor, se îmbăta şi mă ameninţa cu moartea din ce în ce mai des. Când era treaz, era sociabil şi aproape fermecător. Mă invita la el la cină sau îmi cerea părerea în legătură cu expoziţii de artă sau piese de teatru.

— Noi doi suntem esteţii blocului, mi-a zis la un moment dat, privindu-mă cu ochii mari şi zâmbind, dar mai am câţiva ani de practică până atunci.

Kyle era un bărbat de şaizeci de ani, nearătos, ciupit de vărsat de vânt şi sprâncene stufoase. Avea doar un metru cincizeci înălţime şi când lucrase ca director la casa de bilete

a cinematografului Nederlander îi făcuseră un taburet special pe care să stea.

Timp de doi ani minunaţi, Kyle s-a mutat în Napa unde a intrat într-o mănăstire şi şi-a închiriat apartamentul unei femei care a bătut 40 000 de cuie în perete. Am fost mult mai fericită când am avut o vecină care îmi bătea toată ziua cuie în peretele de la sufragerie decât când l-am avut vecin pe Kyle, care voia să-mi facă de petrecanie. Până la urmă, se pare că planul lui de a se călugări nu a fost chiar perfect. După ce s-a întors, mi-a spus într-o zi în lift că nu se înţelesese bine cu ceilalţi călugări.

— Tu ştii că nebuna aia mi-a umplut de cuie toată sufrageria? mă întrebă el.

— Cine e? l-am întrebat la rândul meu.

Clătină din cap.

— Mătuşa mea, spuse el.

Cât fusese în Napa, Kyle se înscrisese la Clubul „Şampania Lunii" şi primea lunar şampanie. Din păcate, nu avusese prieteni care să îl ajute să bea şampania, aşa că cel puţin o dată pe lună se încrâncena împotriva uşii mele strigându-mi nenumăratele moduri în care urma să mor.

Când îl vedeam după aceea prin bloc, îi zâmbeam şi îi făceam cu mâna, prefăcându-mă că nu se întâmplase nimic.

La poliţie trebuie să fie destul de multe convorbiri înregistrate cu mine când intram în panică şi îi sunam. Poliţiştii veneau şi erau mereu foarte blânzi şi binevoitori — foarte diferiţi de genul de poliţişti newyorkezi despre care citeam în ziare.

— Credeam că oamenii se înveselesc când se îmbată cu şampanie, le-am spus speriată şi cu lacrimi în ochi.

Îi băteau la uşă, dar Kyle nu răspundea niciodată. Când plecau îmi spuneau:

— Să ne sunaţi dacă vă mai ameninţă.

De câteva ori m-au sfătuit să mă mut, dar la New York e la fel de ridicol să renunţi la un apartament cu chiria reglementată de stat ca şi să locuieşti în Queens.

Atacurile s-au rărit după ce a venit Ethan, dar nu au încetat complet. Kyle a reuşit să afle când nu lucra Ethan şi să fie paşnic în nopţile acelea. Lui Kyle nu îi plăceau bărbaţii înalţi. Dacă Ethan se întâmpla să apară pe palier în timp ce Kyle aştepta liftul, acesta îşi amintea brusc că îşi uitase ceva în apartament, sau căuta dintr-odată ceva în gunoi, sau se prefăcea că se grăbea şi cobora în fugă douăsprezece etaje.

Fireşte, proprietarul nu m-a ajutat cu nimic. Pe proprietarii blocurilor cu chirii reglementate de stat nu îi interesează când un chiriaş îl ameninţă pe altul cu moartea. Acesta este genul de comportament care determină eliberarea urgentă a apartamentelor, ceea ce permite găsirea unor noi chiriaşi şi mărirea chiriei. I-am scris proprietarului şi i-am spus că vecinul de lângă mine a ameninţat că o să mă ucidă şi acesta mi-a răspuns: „Spune că faci prea mult zgomot. Dacă nu încetezi, o să te dau afară."

Albert a vrut să mă ajute.

— Aş putea încerca să vorbesc cu el, îmi sugeră el.

— Nu este genul de om cu care să poţi vorbi, i-am spus. Am vorbit cu el de nenumărate ori.

— E mai bine să discuţi de la bărbat la bărbat.

Ştiam că nu o să fie cu nimic mai bine dacă Albert o să discute cu Kyle. Albert era înalt şi musculos şi avea chipul rasat al unui fotomodel; era brunet, cu tenul palid, şi avea genul de ochi pătrunzători care ori te înspăimântau, ori te fascinau. Kyle avea să fie îngrozit şi încrâncenat sau avea să fugă şi să refuze să deschidă uşa.

— Cred că mai bine nu vorbeşti cu el, i-am zis lui Albert. I-am zis eu deja în toate limbile pământului.

— Câteodată chiar nu le poţi rezolva pe toate de una singură, spuse Albert.

Nici lui Albert nu îi era uşor să se descurce de unul singur cu editura. Era înzestrat cu instincte impecabile în ceea ce privea poeziile de calitate, dar nu se pricepea absolut deloc la afaceri. Uita cui şi când trebuia să-i dea bani; iar chestiunile ca drepturile de autor şi procentele îl depăşeau cu desăvârşire. Banii pe care îi avea el personal erau unul şi acelaşi lucru cu banii editurii: Albert nu avea decât un singur cont în bancă. Atunci când a devenit evident că avea nevoie de ajutor la contabilitate, Albert a racolat un prieten bun de-al lui din blocul unde era administrator, un regizor de teatru ratat pe nume Bucky, care trăia din banii pe care i-i dădeau părinţii. Bucky se pricepea de minune la calcule financiare şi era un afacerist foarte viclean, atât de viclean încât, încet, încet, a început să îl elimine complet pe Albert din tot ce avea legătură cu mica editură de la subsol.

— De ce nu-i spui pur şi simplu să plece? l-am întrebat pe Albert.

— A obţinut nişte clauze foarte avantajoase cu distribuitorul şi tipografia. A găsit nişte noi investitori, oameni care se ocupă de toate problemele financiare. Mi-a zis că o să le spună pur şi simplu că fac o pauză şi că eu o să mă ocup în continuare de partea de editare, ca şi până acum. Dar se pare că a cam pus stăpânire şi pe partea asta.

Poeţii erau foarte mulţumiţi că îşi primeau cecurile în valoare de trei sute de dolari din drepturi de autor, iar bietul Albert fusese dat la o parte din singurul domeniu în care reuşise să se implice trup şi suflet. Avusese nevoie de cineva lângă el, dar alesese omul nepotrivit. Eram convinsă că Albert avea nevoie de un frate ca Ethan. Nu am zis nimic în sensul ăsta. Nu am vrut să îmi trâmbiţez norocul în faţa tuturor. L-am dus pe Albert la barul unde lucra Ethan. Un

cocktail era modul cel mai bun de a înveseli pe cineva în momentul în care mi se terminau cuvintele de îmbărbătare.

Între timp, Ethan se mira de ce nu eram îndrăgostită de Albert.

— E deştept, amuzant, şi mult mai mişto decât mulţi dintre foştii tăi prieteni, îmi spuse Ethan într-o dimineaţă, aproape implorându-mă.

— Suntem doar prieteni.

— Ăsta nu-i un motiv. Şi de ce nu te poţi îndrăgosti de un prieten?

— Nu ştiu, i-am zis. Poate pentru că el nu e încă îndrăgostit de mine.

Asta l-a speriat pe Ethan. Mi-am dat seama după cum şi-a strâns buzele că era îngrozit de ideea ca noi doi să locuim împreună pentru tot restul vieţii.

11

O seară la Carlyle

În anul în care am fost concediată de la firma producătoare de filme şi am lucrat o noapte pe săptămână în Times Square, într-un bar gol pentru turişti, am fost fericită atâta timp cât nu îmi făceam planuri împreună cu alţi oameni. Aveam prieteni minunaţi, dar clacam în faţa angajamentelor de orice fel. Mi se părea că teama pe care o simţeam faţă de viitor era de înţeles la o tânără din New York care tocmai fusese concediată. Uneori reuşeam să merg dintr-un loc în altul uitându-mă în gol şi prefăcându-mă că eram moartă. De multe ori îmi contramandam planurile în ultimul moment, mergeam până la Hampton Jitney şi apoi fugeam înapoi acasă, sau ajungeam până la staţia de metrou de pe Strada 77 şi mă panicam pe scări. Faptul că îmi făceam planuri dinainte să mă întâlnesc cu alţi oameni îmi dădea destul timp să îmi imaginez cât de groaznic aveam să mă simt cu ei.

Într-o vară, i-am promis lui Albert într-un weekend că aveam să îl însoţesc la o întâlnire cu un producător de muzică din Londra. De când pierduse editura, Albert îşi petrecuse tot timpul scriind balade punk rock şi cântând în localuri micuţe prin oraş. Muzica lui Albert nu mi se părea deosebit de interesantă, dar multora le plăcea foarte mult, şi începuse să fie menţionat în revistele de muzică alternativă

şi underground. Exista o importantă casă privată de discuri cu muzică dance din Marea Britanie, care susţinea că melodiile lui Albert ar putea scoate ceva profit dacă s-ar pune pe un ritm electronic. Directorul companiei stabilise o întâlnire cu el foarte aproape de blocul meu, pe Madison, la Hotelul Carlyle. M-am panicat cu zece ore înainte, cu toate că ştiam că aveam să fiu doar un simplu accesoriu.

— Te dai mare în spatele barului şi când e vorba să bei un pahar cu prietenii fugi cu coada între picioare? mă certă Ethan.

Stătea cocoţat pe pervaz şi fuma, noi locuind la etajul doisprezece. Ştia să îşi coordoneze foarte bine mişcările, nu îşi pierdea echilibrul şi nu îi plăcea să miroasă a fum de ţigară în apartament.

— De ce te încăpăţânezi să stai acolo? l-am întrebat eu.

— Ţie îţi e mai frică de metrou decât îmi e mie de pervazul ăsta.

— Dă-te jos! am strigat. Fumează înăuntru!

— Când te duci la cumpărături mergi mai departe decât de aici până la Carlyle.

— Îmi place apartamentul ăsta. Vreau să stau acasă.

— Imaginează-ţi că te duci la serviciu.

— Dar nu mă duc la serviciu.

— Arată ce ai învăţat în toţi anii ăia de actorie.

— Mi-am pierdut slujba, Ethan!

— Ştiu, încuviinţă Ethan. Închise ochii şi încuviinţă din cap în mod solemn. Treci printr-o perioadă dificilă.

Ieşi pe geam aproape cu tot corpul şi expiră fumul.

În după-amiaza aceea mă sună Albert.

— Ştiu că te gândeşti să nu vii, spuse el, aşa că te-am sunat să-ţi spun că nu îţi dau voie să contramandezi.

— Nu mă gândeam să nu vin, i-am zis eu.

— Ba da. Bineînţeles că te gândeai. Dar trebuie să vii. Nu vreau să fac conversaţie singur cu tipul ăla.

— „Tipul ăla."

— Trebuie să vii.

— O să vin, i-am spus. Nu m-am gândit niciodată să nu vin.

— Deja e interesat de muzica mea, aşa că tot ce trebuie să fac e să tac din gură destul timp cât să nu se răzgândească. Poţi să-mi aduci aminte să tac din gură, te rog?

— O să încerc să fiu amuzantă, i-am zis eu.

Albert era comunist pe faţă şi din când în când susţinea că e anarhist. Reuşea să jignească pe toată lumea, aproape în orice fel de cerc social. Albert se pricepea de minune să îşi îndepărteze prietenii vechi şi din cauza asta era genul de om care avea mereu foarte mulţi prieteni noi.

Hotelul Carlyle era unul dintre locurile mele preferate din tot New Yorkul. Îmi plăcea restaurantul J.G. Melon pentru că era mic şi intim şi pentru plăcinta cu nuci; îmi plăcea să beau cocktailuri în casa de pe lac din Central Park în după-amiezile de vară; şi încă îmi plăcea să beau ceai sau altceva la Hotelul Plaza în Oak Bar, cum făceam în adolescenţă. Am descoperit Hotelul Carlyle abia când m-am mutat la New York, pe la douăzeci de ani, era un loc pe care îl găsisem singură, fără să mi-l fi recomandat doamna Burns sau Page, sau oricare altă prietenă de-a mea de pe vremea când eram mai tânără; nu prea mai vorbeam cu nici una dintre ele. New Yorkul adolescenţei mele părea un oraş complet diferit de New Yorkul de la maturitate, de parcă ar fi fost locuit de cu totul alţi oameni. Mai nou vorbeam aproape tot timpul cu Clarissa pe e-mail şi la telefon, dar ea era încă la Oxford unde făcea un masterat în literatură franceză. Câteodată

mă întrebam dacă nu rămăseserăm foarte apropiate tocmai pentru că locuia atât de departe.

Am ajuns mai devreme la hotel, cu intenţia de a bea cel puţin un pahar înainte să apară Albert şi producătorul de discuri. La capătul barului era un prieten de-al meu, Tom, care bea împreună cu un bărbat pe care nu-l cunoşteam. Tom îmi fusese coleg la masterat, unde studiasem „Istoria Neadaptaţilor şi Operele Lor", cum spunea el. Acum scria articole pentru reviste. Locuia singur pe Strada 72 în apartamentul cu patru camere al părinţilor săi, în timp ce aceştia îşi petreceau aproape tot timpul în Long Island. Mă întâlneam destul de des cu el prin împrejurimi şi mă bucuram să-l văd de fiecare dată. Avea un aer foarte prietenos şi relaxat. Îţi punea o mână pe după umeri când te saluta şi se uita mereu cu blândeţe în ochii tăi când vorbea cu tine. Felul lui binevoitor de a fi îi făcea pe oameni să i se destăinuiască. Tom scria unele dintre cele mai intime articole despre vedete publicate vreodată. Când eram la masterat, era evident că personajele din povestirile pe care le scria erau oameni pe care îi cunoştea bine şi pe care îi adora. Scria poveşti amuzante despre femei care curăţau mazăre în chiuvetă şi despre nişte surori care erau atât de supărate una pe alta încât începuseră să li se dezintegreze corpurile. În mintea mea, Tom avea să fie un scriitor foarte cunoscut şi de marcă odată ce avea să renunţe la articolele astea pentru reviste.

— Vorbeam despre tipuri de whisky, aşa că n-am avut de ales şi a trebuit să venim aici, să degustăm câteva. Eram la restaurant, luam cina. Şi tu ai luat cina la restaurant?

— Nu, încă nu m-am plictisit de bar, am zis eu.

— El este Henry, spuse Tom. Katherine e o scumpă.

Henry dădu mâna cu mine. Avea mâinile catifelate, ca de fată, foarte delicate şi ascuţite. Avea ochii căprui şi înguşti şi lăcrima. Era un tip destul de şters şi palid, cu pielea mai degrabă

ca făina, decât ca porţelanul. Avea un chist mare deasupra tâmplei stângi. Nu pot să zic că era nemaipomenit de frumos.

— Mă întâlnesc cu un prieten, dar am ajuns mai devreme ca să apuc să mă ameţesc un pic înainte.

— Trebuie să fie un prieten foarte bun, spuse Tom ironic.

— Are o întâlnire de afaceri. A vrut să vin şi eu ca să nu se facă de baftă.

— Cum îl cheamă?

Tom îmi făcu semn să mă aşez lângă el, ceea ce am şi făcut.

— Albert Savage, am spus şi m-am uitat la Henry. Chiar aşa îl cheamă.

— Vai de mine! Albert! spuse Tom. Ce nemernic!

— Albert Savage? întrebă Henry.

— Înainte a publicat poezii şi era cunoscut ca un editor foarte dur, i se potrivea numele Savage. Acum e muzician punk şi numele e la fel de potrivit. Dar are tendinţa să îi facă pe ceilalţi să se simtă prost.

— Să se simtă prost? pufni Tom. E un nemernic, ce mai.

— Mă rog, am spus eu.

— Trăieşte din ce fură de la poeţi, zise Tom.

— Nu a furat de la ei. M-am uitat la Henry. Nu a furat bani de la nimeni.

— Poţi să zici că e incompetent, dar un lucru e sigur, Albert Savage e un nemernic, zise Tom. O ştie tot New Yorkul. Mai bine stai cu noi, Kate.

Henry zise:

— În jumătate de oră trebuie să mă întâlnesc cu Albert Savage.

M-am uitat în ochii lui.

— Tom exagerează.

— Katherine însă e o scumpă, spuse Tom dându-şi pe spate părul lung.

Era o seară călduroasă de vară, aşa că am băut un cocktail cu votcă. Îmi plăcea să beau cocktailuri cu votcă în zilele de caniculă.

— Albert nu-i un nemernic, am spus eu, simţindu-mă groaznic după ce îmi defăimasem prietenul înainte ca acesta să aibă ocazia s-o facă singur.

Henry îmi surâse cu jumătate de gură. Arăta ca un bancher sau ca un profesor universitar, dar în nici un caz nu ca un producător de muzică.

— Henry are câteva reviste în Marea Britanie, spuse Tom. Şi este unul dintre cei mai mari tenismeni din Anglia.

— La dublu, zise Henry.

— Campion la dublu, spuse Tom.

— Fost campion la dublu, spuse Henry. Mi-am distrus umărul.

— Albert crede că eşti producător de muzică.

— Sunt şi asta, zise Henry. Îşi ridică un pic ochelarii cu ramă de metal şi cuprinse paharul cu mâna lui delicată. Conduc o mică firmă de media. Nici eu nu sunt prea iubit.

— Henry se gândeşte să lanseze o revistă aici, zise Tom, aprinzându-şi o ţigară şi întinzându-i una şi lui Henry. Ar trebui să scrii articole pentru revista lui.

— Ce fel de revistă va fi?

— O revistă despre muzică, zise Henry. Marea dezamăgire a vieţii mele este că nu sunt un bun muzician. Suflă câteva rotocoale de fum. Aşa că poţi scrie ceva despre muzică pentru revista mea.

— O să mă gândesc la asta.

— Chiar te rog, spuse Henry. Aştept să-mi dai un răspuns când mă întorc.

Se scuză şi plecă de la bar, cu ţigara aprinsă. Se îndreptă cu paşi hotărâţi spre ieşire şi unul dintre chelneri a fost nevoit să îl apuce de braţ şi să îl ghideze către toaleta bărbaţilor.

— Cum mai merge munca? mă întrebă Tom.

— Care muncă?

— Ştii tu, munca. Voiai să te faci regizor.

— Nu, eu n-am vrut niciodată să mă fac regizor.

— Nu?

— Eu voiam să scriu cărţi, ca şi tine.

— Da, spuse Tom. Amândoi urmam să scriem povestiri.

— Mai ţii minte?

— Da. Ai scris la un moment dat o povestire în autobuz când stăteam lângă tine. Eram foarte silitori pe-atunci, spuse Tom.

— Ai mai scris povestiri?

— O grămadă, mai ales „poveşti".

— Da, îţi văd tot timpul numele prin ziare.

— Ar trebui să vorbeşti cu câţiva editori de-ai mei. Nu vrei să-ţi programez nişte întâlniri cu ei?

— Nu cred.

— Nu fi fraieră. E mai bine să scrii în reviste, decât să nu scrii deloc.

— Aş vrea să scrii „poveştile" *tale*, i-am zis eu.

— Nu începe şi tu. Asta-mi spune şi fratele meu.

— De ce nu vii să lucrezi la Sullivan's, să fim amândoi barmani? Am servi la bar, am scrie cărţi şi am fi fericiţi.

— Sunt fericit şi-acum.

— Mă rog, tu eşti genul de om care e mai tot timpul fericit.

— Mai ia un cocktail.

I-am făcut semn barmanului.

— Pot să-l trec în contul lui Henry?

— Bineînţeles. Unde-i Albert?

— Probabil că-i încă acasă şi memorează ce nu trebuie să zică.

Henry se întoarse de la toaletă.

— Sper c-ai trecut cocktailurile în contul meu.

— Mulţumesc frumos, i-am zis.

— Când ai fost ultima dată la Londra? mă întrebă Henry.

— Demult. Acum un an.

Henry păru să fie de acord că un an departe de Londra era mult.

— Ce impresie ţi-a lăsat?

— Greu de zis, am spus eu.

Henry se uită la mine. Se cam îmbătase.

— A, deci ţi-a plăcut.

— Da, îmi place foarte mult Londra. Îmi plac trotuarele.

— A, da, spuse Henry, avem nişte trotuare foarte frumoase. Sunt impresionat că ai remarcat asta.

Nu e politicos să insulţi oraşul de baştină al cuiva, dar detestam Londra. Singurul lucru drăguţ care mi-a trecut prin minte a fost faza cu trotuarele. Trotuarele îmi plăceau foarte mult, însă uram vremea şi oamenii mi se păreau sinistri. Aveam impresia că în Anglia, când ţi se puneau întrebări aparent inofensive cum ar fi: „De unde eşti?", acesta era modul lor de a încerca să afle ceva pe care apoi să îl folosească împotriva ta.

Barul începu să se umple cu turişti şi oameni în vârstă din cartier. Concertul de jazz urma să înceapă cât de curând şi ştiam că o să ne fie greu să ne auzim.

— Trebuie să mă întorc şi să plimb câinele părinţilor mei, spuse Tom.

Tom dădea nişte replici foarte ciudate când voia să plece de la băute. Le spunea de parcă chiar ar fi fost adevărate.

A sosit şi Albert, care era „pe" mare formă, cum a spus Henry care se ameţise între timp. Purta o cămaşă albă din in, cu butoni, peste nişte blugi spălăciţi, şi pantofi maro. Nu avea freza umflată şi aranjată cu grijă pe care şi-o făcea de obicei în stilul lui Elvis, acum părul îi cădea pur şi simplu

peste frunte dându-i un aer studenţesc. Henry mi se păru încântat şi în largul lui. Am mai băut două rânduri de cocktailuri. Începuse concertul de jazz şi ne chinuiam să vorbim destul de tare ca să ne auzim. Eram prea ameţiţi ca să ne gândim să mergem în altă parte. Până să se ducă Henry din nou la toaletă avusesem senzaţia că ne simţeam bine cu toţii, dar, când el a plecat, lui Albert i-a pierit brusc orice urmă de veselie.

— Mi se pare că eşti extrem de nepoliticoasă şi nepăsătoare, îmi spuse Albert.

— Ce vrei să spui?

— E foarte nepoliticos să flirtezi în halul ăsta cu el când ai venit cu mine.

— Glumeşti, nu? l-am întrebat.

— Te porţi de parcă ai fi venit cu el, nu cu mine.

— Albert, situaţia e cât se poate de clară. Ştie că suntem doar prieteni.

— Mă rog, în orice caz, e foarte plin de el.

— Se poate.

— Pe bune. Se crede cineva.

— Ei şi. Albert, şi tu te crezi cineva.

— Da, spuse Albert, dar eu chiar sunt cineva.

— Nu zău.

— Adică, eu chiar fac diverse chestii. Tipul ăsta e ca un peşte. Toţi producătorii de muzică sunt nişte peşti.

— La fel şi editorii de poezii.

Albert încuviinţă din cap. După puţin timp zise:

— Ai dreptate. Ce noroc pe mine că nu mai public poezii.

— Da, ce noroc şi ăsta.

— Nu fi rea.

— Erai un editor foarte bun, Albert.

— Da. Acum compun muzică punk.

Henry se întoarse de la baie. Îşi sprijini picioarele pe scaunul meu şi îmi puse o mână pe umăr.

— Cred că ar fi bine să plec acum, înainte să mă îmbăt în toată regula, spuse Albert.

— Ne-am îmbătat cu toţii, spuse Henry. Ia un cocktail cu votcă şi lămâie. Hai să luăm toţi câte unul. Henry comandă cocktailuri cu votcă şi lămâie pentru toată lumea. Albert o să înregistreze un album pentru mine, îi spuse Henry barmanului.

Albert păru mai puţin mulţumit decât ar fi trebuit să fie.

— O să-ţi scriu eu textele de pe coperţile CD-urilor, Albert, am zis eu.

— Te las să mi le verifici.

— Bine, am spus cu un oftat. O să le verific.

— Chiar că m-am îmbătat în toată regula, spuse Albert.

Îşi desfăcuse butonii, iar manşetele îi atârnau peste încheietură.

Se făcuse târziu, aşa că eu şi cu Henry l-am urcat pe Albert într-un taxi şi ne-am dus la un restaurant japonez pe Second Avenue întrebându-ne dacă mai serveau de mâncare. Am mâncat nişte ton foarte bun şi crab. Bucătarul a ridicat crabul care se zvârcolea ca să ne arate că era viu şi apoi l-a tranşat foarte spectaculos şi cu multă pricepere. Henry a ştiut exact ce tipuri de sake rece să comande şi cum să le pronunţe numele. După aceea i-am sugerat lui Henry să ia un taxi până la el acasă, dar în cele din urmă ne-am mai plimbat un pic înapoi spre Carlyle şi spre apartamentul meu.

— Eu stau la Carlyle, spuse Henry.

— E hotelul meu preferat.

— Nu vrei să urci?

Subtilitatea nu era punctul lui forte.

— Nu, mulţumesc, eşti drăguţ.

— Dacă nu ai alte planuri, aş vrea să ne întâlnim şi în următoarele patru seri, cât mai stau aici.

Am râs.

— Şi ce ne facem dacă după mâine seară n-o să ne mai plăcem?

Mă sărută deodată, complet pe nepregătite, fără să se aplece spre mine mai întâi. A fost un sărut puternic şi oribil care s-a transformat într-unul blând şi foarte frumos.

— Eu cred c-o să ne mai plăcem şi după aceea, spuse el.

— Bun, am zis. În ordine.

Mi-ar fi plăcut să fi urcat cu el, dar nu îmi dădea pace gândul că nu ar fi fost o decizie bună. Aveam senzaţia că multe dintre lucrurile pe care îmi doream să le fac nu erau nişte alegeri bune.

Săptămâna care a urmat am dat nas în nas cu Tom la Citarella, pe Third Avenue.

— Să nu cumperi alimente perisabile, îmi şopti la ureche, venind din spatele meu.

Tom era foarte chipeş. Era ciufulit şi îmbrăcat neglijent, exact cât să dea bine. Avea o cicatrice de la tâmplă la colţul gurii. Tom era genul de bărbat cu trăsături neobişnuite şi diverse imperfecţiuni după care se dau în vânt toate femeile.

— De ce?

— Pentru că acum mergem să bem ceva împreună şi nu vreau ca tot localul să miroasă a ce vrei tu să găteşti diseară.

— Să înţeleg că vrei să mă ai doar pentru tine toată după-amiaza.

— Grăbeşte-te, ia-ţi alimentele neperisabile şi hai să mergem.

Avea coşul plin de măsline, fasole uscată şi crostini[1].

M-am bucurat că aveam prieteni care îşi făceau cumpărăturile după-amiaza, ca şi mine. Mă întrebam peste ce fel de oameni aş fi dat dacă aş fi mers la cumpărături seara.

[1] Aperitive specifice bucătăriei italiene, preparate din felii mici de pâine prăjită, ulei de măsline şi alte ingrediente (n. tr.).

Am mers cu pungile de cumpărături la Mediterraneo pe Strada 67, unde îmi plăcea să exersez cu patronul puţina italiană pe care o ştiam. Gino simula un atac de cord de fiecare dată când mă vedea venind.

— *Cara mia, cara mia! Non lo credo, che bella!*[1] strigă el.

Ne-a condus la o masă pe terasă şi ne-a adus două pahare de vin din regiunea Veneţiei.

— Vreau să vorbeşti cu câţiva editori, spuse Tom.

— Nu pot.

— De ce nu?

— Vreau să scriu o carte, Tom.

— Da, dar când a fost ultima dată când chiar ai scris ceva?

— Tom, nu vreau să fiu jurnalistă. Îmi place să fiu barmaniţă.

— Eu doar îţi spun că nu ar fi o meserie dificilă pentru cineva ca tine şi aşa te-ai face cunoscută.

— Îţi sunt recunoscătoare. Eşti foarte drăguţ.

— O fac în interesul meu. Succesul tău m-ar pune într-o lumină favorabilă.

— Dragul meu, te pui într-o lumină favorabilă şi fără ajutor. Îţi văd numele peste tot.

Tom era cel mai realizat dintre colegii mei de la masterat, cu toate că nu scria genul de lucruri pe care credeam că ar fi trebuit să le scrie.

— Kate, eu despre tine vreau să discutăm, nu despre mine.

— Păi, atunci să discutăm, să discutăm!

Începusem să mă ameţesc şi eram veselă.

— Sună-l pe prietenul meu, Dennis. Poţi să scrii tot ce vrei despre pantofi şi intelectuali. Scrie despre orice vrei tu. Vreau să te văd undeva sus.

---

[1] Draga mea, draga mea! Vai, cât de frumoasă eşti! (it.) (n. tr.).

Tom a fost mai drăguț cu mine decât oricine altcineva. Nu a fost niciodată îndrăgostit de mine. Tom a fost pur și simplu un prieten foarte, foarte bun. Știa cum să dea nas în nas cu mine la piață și să nu stabilească întâlniri din timp.

Pe parcursul următoarelor luni, Henry m-a sunat cel puțin o dată pe zi. Mă plictisisem de bar și îmi plăcea că îmi dădea atenție. I-am spus de nenumărate ori bietului Henry că nu exista absolut nici o șansă să mă mut la Londra.

— Sunt americancă, i-am zis. Să nu-mi spui că încerci să mă colonizezi?

— Asta-i bună!

— Las' că știu eu cum sunteți voi englezii, am spus eu.

Contrar primelor impresii, Henry era deosebit de fermecător; făcea lucruri romantice cum ar fi să îmi trimită flori fără nici un motiv special și comanda feluri de mâncare sofisticate pe care mi le trimitea acasă. Atitudinea aceasta copleșitoare avea totuși ceva care nu îmi inspira încredere. Tom mi-a spus că Henry avea un titlu nobiliar și asta mă făcea să fiu un pic precaută, cu toate că ideea nu îmi displăcea absolut deloc.

— Nu ar fi nevoie să renunți la apartament, spuse Henry. Nu te-ai muta permanent. Dar nu putem să menținem o relație fiind pe continente diferite.

Eram de acord cu el, dar mie mi se părea că acțiunea logică era să nu mai menținem relația și gata.

Ethan a primit o ofertă din partea teatrului Starlight Express din Londra, mai exact din West End.

— Dar Starlight Express nu s-a închis acum vreo douăzeci de ani? l-am întrebat eu.

— Nu şi la Londra, mă informă Ethan. Englezilor le place la nebunie Starlight Express şi nu prea mai au oameni care să ştie să meargă pe role.

Ethan era preferatul regizorilor de casting. Se pregătea foarte bine pentru audiţii şi nu cânta fals niciodată. Echipa de casting de la Starlight Express îl mai văzuse de multe ori şi îi tot căutaseră un rol într-o piesă. Problema lui Ethan era că era atât de bine plătit la bar, încât nu putea accepta decât un salariu pentru personaj principal. Ei bine, echipei ăsteia de casting i-a trecut prin minte că Ethan avea să fie dispus să accepte un salariu mai mic dacă îl trimiteau în afara New Yorkului.

— Aş vrea să plec din New York, îmi spuse Ethan când primi telefonul.

— Nu vrei să te cuplezi cu Henry? Ai putea să stai la el la Londra.

— Din câte am auzit e îndrăgostit de altcineva.

— Zău?

— Aşa umblă vorba.

În după-amiaza aceea, Ethan, Jonas şi cu mine ne-am dus în parc să îl ajutăm pe Ethan să se antreneze cu rolele, în caz că avea să fie supus la nişte probe la vreun interviu. Jonas habar nu avea să meargă pe role, dar se dădea expert în toate. Ne-am antrenat în dreptul intrării largi dinspre Strada 72, unde era interzis accesul maşinilor între zece dimineaţa şi trei după-amiază. Pe bănci stăteau oameni mai în vârstă, însoţiţi de asistentele lor. Ethan era foarte graţios. Se dădea foarte bine cu rolele şi părul des şi blond îi flutura când făcea piruete, când sărea sau când se oprea foarte din scurt. Cât am stat pe bancă, am observat o doamnă în vârstă în cărucior cu rotile care stătea aproape de mine şi chicotea de zor, privind mişcările elegante ale lui Ethan şi poticnelile amuzante ale lui Jonas. Tânăra ei asistenta chicotea şi ea. Cred că erau cel

puţin treizeci şi opt de grade în parc în după-amiaza aceea, umiditatea din aer era foarte crescută şi nu era nici o adiere; cu toate acestea, doamna în vârstă avea o pătură groasă peste picioare.

— Hai, Jonas, arată-mi tu cum se face, spunea Ethan.

— Nu trebuie să pui frână cu vârful în jos de fiecare dată.

— Mă rog, tu eşti expertul.

— Îţi poţi lăsa greutatea pe spate.

— Jonas, hai, arată-mi dacă eşti aşa de priceput.

— Da' cum să nu.

— Chiar te rog.

— Cu mare plăcere.

Jonas puse frână lăsându-şi greutatea pe partea exterioară a roţilor şi căzu. Bătrâna se prăpădi de râs. Atunci am văzut diamantul care făcea contrast cu pătura. Diamantul îi acoperea jumătate din inelarul de la mâna dreaptă. Era genul de diamant pe care nu îl puteai trece cu vederea. Am ridicat privirea şi mi-am dat seama că o aveam în faţa mea pe doamna Burns. Nu o mai văzusem de când aveam paisprezece ani. Era foarte slăbită şi îşi pierduse vivacitatea de altădată. Cred că trecuseră aproape cincisprezece ani de când o vizitasem ultima dată, nu exista nici o şansă să-şi mai amintească de mine. Asistenta ei nu era Ruth, ci o fată cam de vârsta mea. Doamna Burns tremura pe căldura aceea. Avea o coafură impecabilă, la fel ca întotdeauna, dar era fardată neglijent, sugerând faptul că cine o ajutase nu o făcuse cu prea mare atenţie. Ştiam că Page locuia în New York: aflasem din ziarele de scandal că lansase o colecţie de genţi şi eşarfe. Citisem că era iubita nepotului vicepreşedintelui. Trebuia să fi avut loc o ruptură foarte gravă între ea şi doamna Burns pentru ca Page să fi acceptat ca bunica ei să fie fardată neglijent.

Doamna Burns mi-ar fi spus să nu fiu toantă şi să profit de ocaziile care îmi apar în cale, să plec la Londra.

Nu am salutat-o, pentru că îmi era milă de ea şi de urmele de rimel întins pe care le avea în jurul ochilor şi pentru că nu aveam nimic interesant să-i spun.

12

Viscolul

Ningea. Oraşul deveni un vas imens umplut cu alb. Nu erau maşini şi nici părinţi care să se grăbească să ajungă acasă. Când se deschideau uşile restaurantelor, nu se mai auzeau zgomote de tacâmuri şi bârfe ca de obicei. Încercam să mă închei la haină. Henry mă urmărea fără să se ofere să mă ajute. Îmi ningea pe mâini.

— Dă-mi voie să te ajut, zise el după un timp.

— Nu, nu. Mă descurc. Serios, mă descurc.

Noaptea aceea a rămas ca o gaură neagră, ca o rană sau ca un impuls întâmplător. Noaptea aceea este cu totul diferită de toate celelalte nopţi în care a nins.

Am reuşit să fac cumva să îmi acopăr gâtul.

— Gata. Am rezolvat.

— Totul e alb.

— Da.

— Ce ne facem dacă nu mai găsim blocul tău? întrebă el.

— Ne considerăm norocoşi.

— Dacă nu găsim blocul tău, vii cu mine la Londra.

— Nu.

— De ce nu?

Am clătinat din cap.

— Ba vii.

— Ba nu vin, Henry.

— Vino la Londra.

— Rămâi cu mine la New York.

— Nu mai pot să inventez afaceri la New York. Depind şi eu de investitori.

— Serviciul meu e aici.

În afara vocilor noastre, nu se mai auzea nici un sunet, doar zăpada. Când m-am gândit mai târziu la noaptea aceasta, am dat vina pe viscol pentru hotărârea pe care am luat-o atunci.

— Serviciul tău... Ai un serviciu ridicol, până şi tu crezi asta, spuse el.

— Nu pot să trăiesc la Londra.

— Eşti mult mai flexibilă decât mine.

— Mai flexibilă. Cum adică? În ce sens sunt mai flexibilă?

— Eu locuiesc la Londra, spuse el.

— Iar eu aici.

— Eu trebuie să fiu la Londra.

Am fost de acord. Normal că am fost de acord, Henry nu avea cum să se mute la New York şi eu nu puteam spune că aveam o carieră strălucită de viitor la care să nu pot renunţa.

— Vezi, ai ajuns într-un punct mort. Concluzia logică este să vii la Londra şi să locuim împreună, să ne iubim, spuse el.

Am tăcut.

— Noi doi suntem ca o alianţă, zise el. Ca o echipă. Îmi luă mâna şi mi-o vârî în buzunarul hainei lui. Asta este ocazia pe care o aştepţi pentru a scrie o carte. Asta este ocazia să devii cineva.

— Cred că sunt deja cineva, i-am zis eu.

Câştigasem mai multe burse la masterat şi acum începusem să public povestiri în mici reviste.

— Eşti. Sigur că eşti cineva.

— Pot să scriu şi aici.

— Dar acolo o să ai sprijinul meu. Nu ar fi frumos să scrii ceva de valoare?

— Fii atent, i-am zis. Nu vreau să ajung să depind de tine.

— Ai prefera să îţi transfer bani în cont în mod anonim?

Ce mă dezamăgea la Henry era că atunci când spunea lucruri dintr-astea, el chiar vorbea serios.

— Nu.

Mergeam cu viscolul bătându-ne în faţă, stăteam apropiaţi şi corpurile noastre formau o singură siluetă pe trotuar. Cu toate acestea, nu puteam să ne distingem clar chipurile din cauza ninsorii.

— Tu să fii atentă, spuse el. Vrei să-ţi spun că am pe altcineva?

— Ai pe altcineva?

— Există cineva de care îmi place de mult timp. Şi brusc pare să fie interesată de mine.

— Felicitări.

— Katherine, eu pe tine te vreau.

— Adică tocmai m-ai ameninţat?

— Nu te-am ameninţat. Am vrut doar să ştii cum stau lucrurile, zise el.

— Deci ai aşteptat să îmi dai un ultimatum până când ai găsit unul bun.

— Nu avem nici un motiv pentru care să continuăm aşa. Dacă nu vii la Londra, normal că o să îmi găsesc pe altcineva.

Nu îmi mai simţeam degetele de la picioare. Pantofii cu toc din stofă gri pe care îi purtam erau complet distruşi.

— Nu e nevoie să-mi dai ultimatumuri, i-am spus.

— Vino la Londra, dă-ne o şansă.

New Yorkul este foarte romantic când ninge.

— Pot să-mi păstrez apartamentul?

— Nimeni din New York nu renunţă la un apartament cu chirie reglementată de stat.

Aveam să plec la Londra din alte motive în afară de iubire. Aveam să plec pentru că voiam să scriu o carte, pentru că Ethan era acolo într-un spectacol din West End şi pentru că nu voiam să regret că nu am avut o viaţă plină de aventură.

13

Alpinism pe tocuri

Magazinul de alpinism de pe Kensington High Street a fost primul semnal de alarmă.

— Nu o să urci niciodată pe Le Dom încălţată cu aştia, spuse tânărul nebărbierit care se ocupa de magazin.

— Sunt din goretex, am spus eu.

Tânărul râse şi în acelaşi timp încercă să se abţină.

— O să-ţi degere picioarele, zise el.

— Dar sunt impermeabili.

Zâmbi. Râse şi îmi puse o mână pe umăr.

— Uite, zise el, te rog să mă laşi să-ţi protejez sănătatea.

M-am întrebat de ce nu era Henry cel care să-mi protejeze sănătatea. Îmi făcuse cadou de ziua mea o pereche de ghete nepotrivite şi o carte despre parcurgerea traseului montan de la Zermatt la Chamonix. La început fusesem reticentă. Nu mă încânta deloc ideea unor crevase fără fund şi a unui rucsac de treizeci de kilograme pe care trebuia să îl car timp de şapte zile în mijlocul lui august. Eu voiam să mergem la plajă în Croaţia. Dar Henry m-a luat peste picior şi m-a intimidat:

— Nu ştii ce sentiment înălţător ai când faci un traseu ca acesta. Nu înţeleg cum poţi să nu trăieşti cu adevărat? Pur şi simplu nu înţeleg!

În secunda în care am acceptat provocarea încântătoare a traseului, Henry s-a răzgândit, hotărând că ar fi mai bine să escaladăm ceva mai uşor, precum Le Dom: 4 545 metri înălţime, dar nu foarte dificil din punct de vedere tehnic.

— Uite ce mi-am luat, i-am zis lui Henry.

— Arată-mi.

— Uite, astea au limba ataşată de gheată.

— Au limbă ca oamenii, foarte drăguţ.

— Ştii... am spus eu, mă rog, nu contează.

— Da, nu contează. Nimic din ce fac pentru tine nu este de ajuns, aşa că nu contează, zise el.

L-am privit în ochi.

— Păi, am spus eu. Nu contează.

Băieţii de la magazin mă întrebaseră dacă eram într-o formă fizică destul de bună pentru a escalada Le Dom.

— Vouă vi se pare că sunt? i-am întrebat.

Băieţii au dat din cap şi au ridicat din umeri.

— Lumea o să-ţi spună că e un munte uşor de urcat, spuse băiatul bărbierit. Dar cei care o să-ţi spună asta abia dacă au urcat câteva dealuri la viaţa lor.

Îmi cercetă pantofii. Până şi mocasinii mei aveau un toc de cinci centimetri.

— Am gene bune, l-am asigurat. Am şi adidaşi. Fac patruzeci de flotări pe zi.

Toţi bărbaţii din magazin încuviinţară din cap.

— O să se descurce, amice.

Niciodată nu am avut încredere în oamenii care vorbesc cu „amice". „Amice" e un cuvânt pe care îl foloseau englezii ca să se dea mult mai puţin bogaţi şi mult mai în pas cu moda decât erau de fapt. Am cumpărat ghetele în ciuda acestui lucru, pentru că nici unul dintre ceilalţi trei bărbaţi nu a spus „amice".

Am cumpărat ghetele, nişte crampoane şi un topor de gheaţă.

— Topor de gheaţă? am spus. Sunteţi siguri?

— Vrei să ţi-l arăt într-o carte?

— N-am nevoie să văd într-o carte.

— E o măsură de precauţie, îmi spuse bărbatul care folosise cuvântul „amice". Le Dom nu e tocmai o plimbare obişnuită.

Am încuviinţat din cap dându-le de înţeles că nu eram tâmpită. Era un tip de încuviinţare pe care am folosit-o foarte des anul acela, cât am stat cu Henry la Londra.

— Dacă păţeşti ceva, o să citesc despre tine în ziare şi o să vreau să-mi dau cu ceva în cap.

— Chiar o să vrei să-ţi dai cu ceva în cap dacă păţesc ceva?

— Vrei să iei odată toporul ăsta?

Mai târziu, Henry m-a asigurat că bărbatul de la magazin avusese dreptate.

— Am uitat să-ţi spun că ai nevoie şi de un topor, îmi zise el.

— Dar de ce aş avea nevoie de un topor de gheaţă?

— În caz că aluneci. Îl foloseşti ca să te tragi în sus. Sapi în stâncă. Ştii tu, genul ăsta de lucruri, spuse Henry.

— Sap într-o stâncă? În gheaţă?

— Nu ştii niciodată peste ce fel de vreme dai. Ninge destul de des.

În drum spre Zermatt, ne-am oprit la Praga la nunta unui fost coleg de şcoală de-al lui Henry.

— Orice prostovan poate să escaladeze Le Dom, îmi zise mirele. Este ca un deal de antrenament.

Mireasa era creatoare de modă şi avea un stil fermecător şi clasic.

— Scumpo, uite-te ce tocuri am, îmi arătă pantofii cu tocuri cui delicate pe care îi purta. Până şi eu am escaladat Le Dom, îmi spuse ea.

— Orice prostovan, repetă mirele.

— Mi-au căzut unghiile de la picioare, fireşte, dar asta abia la câteva săptămâni după, îmi zise mireasa.

— Of, nu începe să vorbeşti iar de degetele tale.

— Le-am păstrat mult timp, spuse ea. Unghii întregi. Nu am vrut să le arunc, am vrut să le folosesc la ceva.

— Asta e tot ce îşi aminteşte, chestia asta cu unghiile de la picioare.

— Asta şi că am ajuns în vârf, spuse ea.

— E vorba de Le Dom. Orice prostovan poate ajunge în vârf.

Când am ajuns în Zermatt, eram convinsă că Le Dom era prea uşor de urcat. Având în vedere că crescusem în California şi văzusem muntele Matterhorn de la Disneyland în absolut fiecare vacanţă din viaţa mea, îmi era imposibil să vin la Zermatt şi să mă mulţumesc cu escaladarea vârfului Le Dom. La poalele orăşelului ca din turtă dulce este acea stâncă imensă şi celebră, cu versantul plat şi vârful ascuţit al muntelui Matterhorn care înţeapă cerul de parcă totul ar fi un decor de film pictat. Frumuseţea impunătoare a adevăratului masiv Matterhorn era confirmarea că nu ni s-au spus numai şi numai minciuni când eram mici. În comparaţie cu Matterhorn, Le Dom este o biată dezamăgire rotunjoară.

— Te rog, nu putem să urcăm pe Matterhorn? l-am implorat pe Henry.

— Nu, sunt prea mulţi turişti, zise el.

— Atunci înseamnă că-i perfect pentru mine.

— Ştii ce, spuse el, Matterhorn nu e periculos din cauza înălţimii sau a traseului dificil, ci din cauză că s-ar putea să te trezeşti cu un turist japonez neexperimentat care să cadă peste tine.

Am comandat fondue, dar eu am fost singura care a mâncat din ea. Henry învăţase să urască fondue în nenumăratele

ocazii în care făcuse alpinism în Elveţia. Mie îmi plăcea atât de mult încât am luat-o ca pe un afront personal. Lui Henry îi displăcea orice aducea câtuşi de puţin a turism.

— Dar tu l-ai escaladat, i-am zis.

— Da, dar asta înainte să fie invadat de turişti.

Henry mânca din cartofi fără să îi cufunde în brânză topită. Avea o expresie nemulţumită şi eram sigură că mai târziu avea să se plângă că a mâncat cartofi goi la cină din cauza mea.

Recepţionista de la han s-a îndoit că aveam să escaladăm ceva, cu atât mai puţin muntele Le Dom.

— Sunteţi siguri că o să puteţi urca pe muntele ăla? întrebă ea, cercetând sandalele lui Henry, pantalonii portocalii cu buzunare şi cămaşa de in cu imprimeu cu papagali cu care era îmbrăcat.

— De ce nu? spuse el.

— Şi vrei să urci şi tu? mă întrebă ea.

M-am apropiat şi mai tare de biroul de recepţie ca să îmi ascund pantofii cu toc.

— Cred că da, i-am zis.

Femeia clătină din cap şi ne dădu cheia de la cameră. Am urcat pe scări lovind geamantanul de fiecare treaptă. Recepţionista strigă după noi:

— Sunt o grămadă de trasee interesante şi în partea dinspre poale a munţilor.

Mai târziu, ne lăsă în faţa uşii o hartă cu trasee mai uşoare.

Pe ghidul nostru îl chema Oliver. Aveam să ne întâlnim cu el la jumătatea drumului către vârf. Primii trei mii de metri i-am urcat fără probleme. Henry era chiar mulţumit de evoluţia mea ca alpinist.

— Eşti ca o căprioară, spuse el. Ţup ţup ţup ţup din creastă în creastă.

— Capră eşti tu, i-am zis.

— Ba tu eşti căpriţa mea.

În timp ce urcam, încercam să mă gândesc la chestii amuzante, cum ar fi numele filmelor de duzină din CV-urile actriţelor ratate pe care mi le trimitea Brad, un prieten de-al meu care lucra la William Morris: *Armăsarul*, şi continuarea acestuia, *Căţeaua*. Mă gândeam la cum un prieten de la Olimpiadă mi-a trimis formularul cu caracteristicile unei ameninţări cu bombă la olimpiadă, pe care toţi trebuiseră să şi-o lipească lângă telefon. Una dintre rubrici era: „Vocea interlocutorului" şi aveai de ales dintre următoarele variante: „plângăreaţă", „răguşită", „familiară".

— De ce râzi? mă întrebă Henry.

— De formularul pentru telefoanele de ameninţare cu bombă.

Henry nu dori să ştie mai multe.

În formular scria: „Dacă vocea vi se pare una familiară, cu a cui voce seamănă?" Formularul avea şi câteva rânduri necompletate unde trebuia să scrii „Transcrierea exactă a ameninţării".

Am aruncat cu pietre în râpe şi le-am ascultat cum se rostogoleau făcând un ecou care se auzea mult după ce trebuiau să fi ajuns jos. Am făcut asta până când mi-am dat seama că urcam într-o râpă şi mai mare. Am ajuns într-un loc care parcă era capătul lumii, de unde nu aveam unde să mergem decât înapoi pe unde venisem.

— Dar cum pot fi râpe în alte râpe? am întrebat uluită şi înfricoşată de peretele imens de stâncă din faţa mea.

Henry îmi legă o funie în jurul taliei.

— Mi-ar fi ruşine dacă ar trebui să-ţi explic aşa ceva, spuse el.

E important să ai încredere în persoana de care eşti legat.

— Nu vreau să urc pe aici, i-am zis.

— Nu ai de ales, spuse el.

— M-aş putea întoarce pe unde am venit.

— Nu mai avem destul timp ca să ne întoarcem înainte să apună soarele, spuse el.

Bănuiam că Henry avea o relaţie cu fosta lui secretară. Prea îl suna foarte des şi fără motiv. La o petrecere din Ibiza secretara mă trăsese deoparte şi îmi spusese: „Îl cunosc mai bine decât o să ajungi tu să îl cunoşti vreodată." Când mă întorsesem după ce fusesem plecată într-un weekend, găsisem în perie o şuviţă lungă, blondă şi cârlionţată din părul ei. Oamenii cu părul creţ nu se piaptănă decât imediat după ce se spală pe cap.

— Hai să ne uităm pe hartă, i-am zis lui Henry.

— Traseul continuă în sus pe stânca asta, Katherine. Haide.

Începu să urce.

Mama lui murise în circumstanţe misterioase, o ştiau toţi, dar nimeni nu discuta despre asta. Pe vremea aceea, tatăl lui avusese o aventură cu fiica prim-ministrului şi când mama lui Henry s-a aruncat pe geam de la etajul patru nu a avut loc nici o investigaţie.

— Nu pot să urc, i-am spus.

— Atunci dezleagă-te şi rămâi acolo.

El urcă în continuare. Se legase de coarda de siguranţă. Zgomotul metalic pe care îl făcea când atingea carabiniera[1] de inelele pitoanelor[2] răsuna în toată valea.

— Nu pot să urc.

---

[1] Verigă metalică de dimensiuni reduse, având o clapetă cu deschidere spre interior, folosită ca element de legătură la asigurarea alpiniştilor în coardă în timpul escaladei (n. tr.).

[2] Instrument metalic în formă de ţăruş, ţeavă, teu, lamelă etc., de diferite dimensiuni, având la capăt un inel prin care se introduce coarda si care serveşte la asigurarea alpiniştilor în timpul escaladărilor (n. tr.).

Am început să plâng şi să mă caţăr. „Întrebări pe care să i le pui interlocutorului: Când o să explodeze bomba?" Am pus un picior în lăcaşul de deasupra celui dinainte. „Unde este bomba? Cum arată?" Mi-am amintit brusc că citisem într-un roman despre tragediile care se pot întâmpla în alpinism şi că trebuie să îţi foloseşti picioarele când escaladezi în loc să te tragi în sus cu braţele. „Ce fel de bombă este? Ce va declanşa explozia?"

— Nu mai pot urca, am spus.

Mi se scurgeau lacrimile în gură. Mă uitam doar în sus şi mă ţineam de peretele de stâncă de parcă m-ar fi putut strânge în braţe. „Aţi plasat bomba? De ce? Care este adresa dumneavoastră? Cum vă numiţi?"

M-a dezlegat când am ajuns în vârf.

— Ai văzut, nu e greu, spuse el.

— Nici măcar nu mi-ai spus cum să urc.

— Dacă ţi-aş fi zis dinainte, nu ai mai fi ajuns până aici, spuse el.

— Să nu-mi mai faci niciodată chestia asta! am strigat.

M-am gândit la încălţările nepotrivite pe care mi le cumpărase şi la cum uitase să îmi spună că o să am nevoie de un topor de gheaţă. M-am gândit la momentele când şi-a mintit subordonaţii în legătură cu situaţia financiară a revistei şi la cum nu îşi aducea niciodată aminte de zilele de naştere ale celor din familia lui. M-am gândit la Ziua Îndrăgostiţilor, când eram la cină şi ne-am dat seama că ne-am uitat amândoi portofelele acasă şi l-a chemat pe fratele meu să vină să plătească nota. Am încercat să îmi aduc aminte de motivele pentru care îl iubeam, dar singurul lucru care îmi venea în minte erau cele câteva luni când mi-a făcut curte asiduu la început. M-am gândit la toate aranjamentele cu zeci şi zeci de lalele şi la coşurile pentru micul dejun cu tot felul de produse de la Sarabeth's pe care mi le trimitea la

apartamentul meu din New York. M-am gândit la ziua când m-a surprins şi a trimis o maşină să mă ia de la serviciu, de la o slujbă temporară pe care o detestam, şi apoi m-a dus cu un avion cu reacţie închiriat în Lake District unde am petrecut împreună weekendul. M-am gândit la cine, la nenumăratele drumuri de la New York la Londra, la cum plecase de la o întâlnire importantă ca să mă salveze de la aeroport când un ofiţer de la imigrări precaut refuzase să mă lase să trec graniţa. Mă cucerise spectacolul cu artificii, iar acum îl urmasem la Zermatt, unde se dovedise că aveau un Matterhorn în mărime naturală. Am încercat să îmi aduc aminte de ce îl iubeam acum şi motivele pentru care renunţasem la tot şi mă mutasem la Londra, dar nu mă puteam gândi decât la alternativa neplăcută şi complicată a întoarcerii la New York, şi la faptul că m-aş fi putut căsători cu un nobil. M-am gândit la filmul *Fiesta*, când Brett spune: „Ce minunat, toţi avem titluri nobiliare. Jake, tu de ce nu ai?" Henry merse mai departe înaintea mea, urmând ruta de pe hartă spre cabană.

Oliver, ghidul nostru, era viguros şi suplu şi se părea că fusese coleg la Eton cu nişte cunoştinţe de-ale lui Henry. În ziua aceea mi-a plăcut Oliver mult mai mult decât Henry. Henry mă înşelase în legătură cu muntele. Henry nu avea mâinile şi braţele frumoase, cu vene pronunţate ca Oliver. Când am ajuns la locul de întâlnire, după-amiaza târziu, l-am găsit pe Oliver stând la soare pe terasa cabanei. Eu şi Henry eram extenuaţi şi supăraţi şi abia dacă am schimbat două cuvinte unul cu altul.

— Azi a fost furtună sus, ne zise Oliver. Mi s-a părut că mă privea bănuitor. Ne ajungea zăpada până mai sus de genunchi, spuse el.

— Foarte bine, înseamnă că ne-aţi croit un culoar, zise Henry.

Oliver ridică din umeri.

— Este uşor de urcat deluşorul ăsta. Oliver mă privi cu ochii mijiţi. Tu cum te înţelegi cu zăpada? mă întrebă râzând.

— Uite-te şi tu la ghetele astea, am spus eu.

Oliver încuviinţă din cap.

— Da, eşti echipată pentru zăpadă.

M-am uitat la Henry.

— Sunt echipată pentru zăpadă, am spus eu.

La cabană s-a servit la cină carne de vită Stroganoff la conservă şi după aceea Oliver ne-a adus o sticlă de coniac de struguri.

— Este croat, ne zise el. Ştiaţi că în Croaţia se face coniac de struguri?

Oliver şi cu mine am băut din căni de cafea.

— Până la urmă ai parte şi de un pic de Croaţia, spuse Henry, aruncând o coajă de portocală în foc.

Henry nu oferise nimănui un pic din portocala pe care o adusese până acolo în buzunar. Oliver şi cu mine l-am urmărit cum a mâncat-o singur pe toată.

— Eu am vrut să merg în Croaţia, i-am spus lui Oliver.

— Dar ştiu că ai gustul aventurii, spuse el ironic.

— Plaja este foarte frumoasă acolo.

— Se pare că nici coniacul de struguri nu e rău, zise Henry.

Ne-am ameţit repede la altitudinea aceea.

Noaptea s-au ocupat toate cele patruzeci şi cinci de locuri de dormit de pe podeaua ticsită cu saltele. Am dormit îmbrăcată cu un pulover pe gât şi cu căciula de blană ca să nu mă ating de aşternuturile date de ei. Am dormit între Henry şi Oliver nimerindu-mă faţă în faţă cu Oliver. La miezul nopţii, şi eu şi Oliver eram treji şi era lumină ca ziua pentru că luna era foarte aproape. Oliver îmi şopti:

— Bună.

M-am uitat la el. Era prea târziu ca să mă mai prefac că dormeam.

Îşi schimbă poziţia în aşa fel încât să ni se atingă corpurile şi să aibă gura chiar în dreptul buzelor mele.

Şopti din nou „bună". L-am auzit şi i-am simţit respiraţia care mirosea a Stroganoff şi coniac.

Mi-am înfrânt instinctul de a-l atinge.

În dimineaţa următoare, înainte să răsară soarele complet şi după ce tocmai mâncasem terci de ovăz la cabană şi nu băusem nici o picătură de cafea, m-am trezit iar în faţa unui perete de stâncă.

— Dacă nu te descurci, te trag eu în sus, spuse Oliver.

— Mă descurc.

Henry urcă ajutat puţin de Oliver, care trăgea de jos ţinând de coardă ca să îl ajute pe Henry să ajungă la următoarea priză. După cum s-a căţărat Henry, am avut impresia că nu era greu de urcat şi am fost foarte atentă să văd prizele unde s-a sprijinit el.

— Haide, ce faci? strigă Henry de sus, nerăbdător.

În spatele meu stăteau la coadă alţi alpinişti.

Oliver era lângă mine, pregătit să mă ajute.

— Nu e nevoie să mă tragi, i-am zis.

— Bună, îmi şopti din nou.

— Vorbesc serios.

— Mai vedem, zise el.

Oliver nu a tras de coardă, m-a lăsat să mă descurc singură şi am găsit fiecare priză.

— Te pricepi, spuse Oliver, când ajunse şi el sus.

— E capra mea, spuse Henry.

Nu mi se părea cea mai drăgălaşă poreclă de pe lume.

La trei mii nouă sute de metri înălţime a început să ningă uşor.

— Poate o fi iar furtună, am spus eu alarmată, încercând din răsputeri să par calmă.

Oliver tăcu.

— Putem ajunge în vârf dacă e furtună? întrebă Henry.

— Ieri am reuşit, spuse Oliver. Ieri am fost cu un grup de băieţi din Canada, studenţi la facultate.

Henry alunecă într-o crevasă. Ţipă şi se adânci până la brâu. Înjură şi, când am încercat să îl ajut, strigă:

— Stai acolo!

— E nevoie să ne legăm unul de altul? întrebă Oliver după ce Henry ieşi din spărtură.

— Tu ce crezi? zise Henry. Mai sunt multe din-astea?

— Nu trebuie decât să calci pe unde calc eu.

Oliver clătină din cap.

L-am urmat îndeaproape pe Oliver, având grijă să păşesc exact pe urmele lui.

Puţin mai sus, Henry avu probleme cu respiraţia.

— Hai să ne oprim puţin, zise el.

Îmi îngheţaseră picioarele, îmi era teamă că îmi intra apă în ghete şi mă durea capul din cauza lipsei de cofeină.

— Bine, am zis eu.

Henry se aşeză şi ninsoarea îl acoperi cu fulgi albi. Nu spuse nimic. Îşi recăpătă respiraţia. Îşi dădu jos o mănuşă şi scoase o punguţă de jeleuri cu lapte din buzunar. Oliver se holbă la el. Henry zise:

— Eşti un ghid de doi lei, Oliver.

Fulgii cădeau în interiorul mănuşii lui Henry.

Am îngenuncheat lângă el.

— Dacă te cerţi, nu faci decât să agravezi problema, i-am zis.

— Uite, preferatele tale, spuse Henry zâmbind, dându-mi nişte jeleuri cu lapte.

M-am legat de el.

— Haide, te trag eu, i-am zis.

Se vedea vârful de unde eram. Mai erau doar cinci sute de metri, drept înainte şi nu era o pantă foarte dificilă.

Oliver clătină din cap, luă capătul coardei şi o legă de el.

— Mergem legaţi până în vârful Le Dom, spuse Oliver râzând.

— Normal că mergem legaţi! strigă Henry. Am căzut într-o crevasă!

L-am tras pe Henry de ham.

— Termină, i-am spus.

— E incompetent.

— Hai să ajungem repede în vârf.

Henry nu prea se mişca. Trăgeam de el în sus. Când m-am întors să mă uit la el am văzut că era foarte roşu la faţă şi părea complet dezorientat.

Mi se desfăcu un crampon. Mi-am dat jos mănuşile ca să îl pun la loc, dar îmi îngheţară degetele instantaneu. M-am aplecat să prind cramponul de gheată şi aproape că am orbit din cauza durerii de cap. Am şovăit. Oliver rămase locului.

Henry veni lângă mine.

— Pune-ţi mănuşile, spuse el dându-mi-le înapoi. Îşi dădu el jos mănuşile, se aplecă lângă mine şi îmi prinse la loc cramponul. Dintre noi doi, eu sunt alpinistul, spuse el.

Îmi zâmbi şi mă sărută. Avea faţa acoperită de muci şi salivă.

Trecură pe lângă noi alţi alpinişti, unii chiar în vârstă, care mergeau la vale. Eram de departe cel mai lent grup din cei patruzeci şi cinci de oameni câţi dormiseră la cabană în noaptea dinainte. Se uitară ciudat la Oliver, care ridică braţele în sus, în timp ce eu mă uitam în jos, încercând să mă concentrez să pun un picior în faţa celuilalt. Am tras şi mai tare de Henry, încercând să-l fac să meargă mai repede ca să

ajungem în vârf înainte să se întunece şi să devină totul şi mai periculos.

La şaizeci de metri de vârf, am început să vomit bucăţi mari de jeleuri de lapte. Am vomitat bucăţi de tăiţei din seara trecută şi apoi am vomitat nimicul incolor pe care îl aveam în stomac.

— Din cauza lipsei de cofeină, am spus.

— Eşti mahmură, zise Henry.

Oliver îmi puse o mână pe umăr.

— Te doare capul? întrebă el.

Henry nu se apropie.

— Da, de parcă am nevoie de un ibric de espresso.

Oliver tăcu şi începu pur şi simplu să coboare.

— Nu! strigă Henry. Nu, nu, nu!

— Pot să rămân aici, am spus. E foarte aproape, pot să vă văd cum ajungeţi în vârf.

Eram legaţi de Oliver şi el o luase înapoi la vale.

— Dar suntem la o aruncătură de băţ de vârf! protestă Henry, trăgând acum de coardă cu mult mai multă putere decât cu câteva clipe înainte când îl trăgeam eu în sus.

— Are rău de înălţime, spuse Oliver. Nu putem merge mai sus.

— E doar mahmură! zise Henry.

— Vă rog, grăbiţi-vă şi mergeţi până în vârf, am spus eu.

Oliver se uită la mine.

— Se vede că nu eşti alpinistă.

— Eu mă duc până sus, spuse Henry dezlegând coarda din hamul lui.

Oliver trase de coardă şi Henry căzu într-o parte.

— Nu pot lăsa pe nimeni singur pe munte.

— E doar Le Dom! strigă Henry.

Rămase pe jos, în zăpadă.

— Prietena ta trebuie să ajungă la o altitudine mai mică mainte să facă hemoragie craniană, zise Oliver.

Se duse foarte aproape de Henry şi îl trase în sus de coarda legată în talie.

— Le Dom e cât un muşuroi, spuse Henry ca pentru el, dar am ştiut că mi se adresa direct.

Am început să cobor după Oliver.

— Şi eu păţesc la fel, spuse Oliver mai încet încât să îl aud doar eu. Mi se întâmplă la începutul sezonului, când nu am destul timp să mă obişnuiesc cu altitudinea.

— Păi, a trebuit să mergem la o nuntă la Praga şi avem puţine zile de concediu, am spus eu.

— Aha.

— Adică, pur şi simplu nu am avut destul timp la dispoziţie.

— Asta este evident.

Când am ajuns la cabană, proprietarii mi-au dat un suc şi Oliver a plecat fără să îşi ia la revedere. Henry ar fi trebuit să îl plătească pe Oliver la sediul ghizilor din Zermatt, dar nu a mai trecut pe acolo şi nu a plătit nici un ban.

Am început să mă simt mai bine imediat ce am ajuns la o altitudine mai acceptabilă. Mi-am pus şosetele la uscat la soare. Îmi intrase apă în ghete şi nu îmi simţeam degetele de la picioare nici după o oră de stat la soare arzător chiar deasupra liniei pădurii. Aveam unghiile de la picioare complet înnegrite.

— Nu rămânem aici peste noapte, mă anunţă Henry.

— Nu?

— Nu ai prefera să coborâm şi să dormi într-un pat adevărat?

M-am uitat în ochii lui. Coborârea avea să ne ia cel puţin opt ore.

— Nu ai prefera să mănânci fondue şi să te încalţi cu pantofi? mă întrebă el.

— Uite-te la degetele mele, i-am spus.

Ridică din umeri.

— Odată şi odată tot o să trebuiască să cobori.

„Limbajul în care este formulată ameninţarea: Politicos (educat). Nepoliticos. Incoerent. Un mesaj citit pe un ton isteric."

Am vrut să cobor în rapel primul perete de stâncă pe care îl întâlnisem la dus, dar Henry a zis că nu se simţea în stare să mă ţină.

— Nu cred că îţi pot susţine greutatea, zise el. Leagă-te singură.

Nu voiam să învăţ cum să mă leg singură de un perete de stâncă dintr-o prăpastie parcă fără fund. M-am legat de coarda de siguranţă şi am coborât cu foarte mare grijă plângând încontinuu, dar fără să spun nici un cuvânt. La dus, învăţasem că orice exclamaţie era de prisos.

Am ajuns în Zermatt mult după lăsarea întunericului, când până şi Matterhorn era invizibil.

— Dacă am fi urcat pe Matterhorn nu mi s-ar fi făcut rău, i-am spus lui Henry la cină. Matterhorn este cu şaizeci de metri mai mic decât Le Dom.

— Draga mea, dacă am fi urcat pe Matterhorn, un turist japonez ar fi dislocat din greşeală o piatră care ţi-ar fi căzut direct în cap.

— Oliver a spus că nu a fost nici un client cu care să nu ajungă în vârf, pe Matterhorn.

— Sunt cât se poate de sigur că până azi nu a fost nici un client cu care să nu ajungă în vârf pe Le Dom.

Am izbucnit din nou în plâns. Nu în mod deliberat, ci din obişnuinţă.

— Ah, nu plânge, spuse Henry. Îl lăsasem pe el să aleagă restaurantul în seara aceea şi eram la un restaurant italienesc din Zermatt. Nu plânge, spuse el.

— Am degetele de la picioare negre, m-am văitat.

— Nu e locul potrivit.

— Ceea ce înseamnă că o să trebuiască să îmi cumpăr o nouă pereche de pantofi pentru Highland Ball.

Tot anul mă gândisem cu nerăbdare la Highland Ball, la carneţelele în care erau notaţi partenerii de dans şi la rochiile în culori vii până la podea, la pantofii superbi, bej, cu toc, pe care mi-i cumpărasem de la Harvey Nichols, care aveau nişte aplicaţii verzi de piele la spate. Aveam nasul plin de muci strânşi în timpul urcării rapide până la patru mii de metri şi acum începuse să îmi curgă nasul în ultimul hal.

— Toată vara o să trebuiască să port pantofi închişi, am spus plângând. Şi nici măcar nu am reuşit să ajung în vârful muşuroiului.

— Le Dom nu este *chiar* un muşuroi, spuse Henry.

— Te rog să nu mă iei de sus.

— Nu ar fi trebuit să fi venit la Zermatt, ţinând cont că era prima dată când făceai alpinism.

— Aş fi putut să escaladez Matterhorn-ul. Sunt în stare. Problema a fost altitudinea.

— Sigur că eşti în stare.

— Nici măcar nu mi-ai zis că o să fie pereţi de stâncă! i-am zis.

— Pe hartă nu arăta clar ce era. Nu am vrut să te sperii.

— Ai o grămadă de scuze.

— Ar fi trebuit să fi rămas în Praga. Erai încălţată cum trebuie pentru Praga.

— Cred că şosetele au fost de vină, am spus. Ghetele le-am cumpărat de la magazinul de pe Kensington High Street. Nu ştiu care-a fost problema.

— Nici eu nu ştiu care-a fost problema.

Îşi înfipse furculiţa într-un ravioli cu salvie şi unt.

Ceea ce au în comun toate actriţele din filme de duzină este că la început joacă în filme care au cuvântul „Groază" în titlu.

Am ieşit afară şi în timp ce ne plimbam înapoi spre hotel şi mie îmi părea rău că am mâncat la un restaurant italienesc într-un oraş elveţian şi că mă simţisem mai în siguranţă legată de Oliver decât de Henry, m-am hotărât să deschid un subiect pe care îl ştiam amândoi.

— Ce ai zice dacă ţi-aş spune că am găsit pe canapea un ac de păr care nu e al meu? l-am întrebat.

Henry se opri. Îmi puse mâna pe faţă.

— Ţi-aş spune că ar trebui să discuţi asta cu femeia care face curat.

În timp ce ne întorceam la hotel, mi-am adus aminte de expresia fratelui meu când a venit să ne plătească nota la restaurantul din Piccadilly de Ziua Îndrăgostiţilor. „E prima şi ultima dată când îţi spun asta", mi-a zis Ethan cât s-a dus Henry la toaletă. „Şi apoi nu o să mai deschid niciodată subiectul." Ethan părea nemulţumit, trist şi furios în acelaşi timp. „Nu o să-mi placă niciodată de tipul ăsta." După aceea mi-am dorit de multe ori ca Ethan să repete aceste cuvinte.

— Parcă Matterhorn-ul nici nu ar exista, spuse Henry, uitându-se peste umăr spre locul unde era muntele. Matterhorn nu se vedea pentru că era noapte şi înnorat. Ne-am plimbat un pic. Ştii, chestia e că ştiu că atunci când o să povesteşti despre excursia asta, nu o să vorbeşti decât despre cum ţi s-au înnegrit degetele de la picioare, spuse el.

Am încuviinţat din cap. Nu puteam să spun că nu mă cunoştea bine.

În facultate, locuisem cu un actor blând şi blond care mă săruta pe obraz când dormeam şi care îmi vorbea pe un ton

blând şi plin de admiraţie. Le spunea foarte mândru prietenilor lui: „Se vopseşte, dar nu pretinde niciodată că e culoarea ei naturală." Nu se enerva când răceam sau când îi ceream detalii despre ce făcuse în ziua aceea, sau când îl întrebam despre familia sau trecutul lui. Ştia exact punctul în care mă durea braţul după ce conduceam sau schiam prea mult. Îmi citea înainte să adorm. Purta hainele pe care i le cumpăram. Nu este greu să iubeşti pe cineva aşa cum trebuie.

Când am ajuns la Londra, acasă la Henry, mi-am pus crampoanele şi toporul de gheaţă într-un dulap şi am uitat cu totul de ele. Mi-am cumpărat ojă închisă la culoare ca să acopăr vânătăile de pe unghiile de la picioare. Nu mi-am mai recăpătat niciodată simţirea în al patrulea deget de la piciorul stâng.

14

Cum să spui adio

Unu. Nu îl părăsi înainte să menţioneze numele a două foste iubite în timpul unei conversaţii de zi cu zi. Dacă nu eşti sigură că vrei să îl părăseşti şi el încă nu a menţionat numele a două foste prietene, atunci menţionează tu numele a doi foşti iubiţi de-ai tăi şi vezi ce se întâmplă.

Doi. Părăseşte-l dacă începe să scrie cântece despre alţii. Acestea vor fi cântece despre cum e să pierzi pe cineva şi detaliile din ele nu vor avea nici o legătură cu tine. Ruşine să-ţi fie că ieşi cu un muzician! Mai ales la vârsta ta!

Trei. Odată ce te-ai hotărât să îl părăseşti, spune-le prietenilor lui lucruri drăguţe despre el. Spune-le lucruri pe care ei o să i le spună mai târziu. În plus (asta ar trebui să fie evident): nu te culca cu prietenii lui. Unul din ei o să încerce să profite de situaţie — este vorba despre cel care poartă pulovere de caşmir, pe care îl simpatizezi şi care te-a sunat deja să vadă dacă te simţi bine. Nu face nimic care să te incrimineze când nu vei mai fi acolo ca să te aperi.

Patru. Cumpără lucruri pe care să le laşi la el acasă, lucruri pe care nu o să aibă putere să le arunce, cum ar fi borcane cu

untul tău de arahide preferat. Nu lăsa lucruri pe care s-ar putea să le vrei înapoi mai târziu. Lasă-ţi elastice de păr şi periuţa de dinţi, dar nu şi periuţa electrică *Sonicare*.

Cinci. Flirtează cu mama lui. Dacă mama lui nu este prin apropiere, atunci merge şi cu sora sau mătuşa. Flirtează cât poţi tu de bine, până când o să ajungă să te adore. Dacă nu fumezi, apucă-te de fumat ca să poţi să fumezi cu ea pe ascuns în baia pentru oaspeţi. Să ai mereu la tine ţigări de bună calitate, dar nu de *foarte* bună calitate — Nat Sherman merge, însă nu şi Cartier cu filtru auriu. Dacă nu ai făcut-o deja înainte să te hotărăşti să îl părăseşti, tricotează un fular care să se asorteze cu ochii mamei lui. Ea o să-l admire şi atunci o să ţi-l dai jos de la gât şi o să i-l faci cadou. O să-i fie mai uşor să-l poarte după ce te desparţi de el dacă nu o să creadă că l-ai tricotat special pentru ea, şi toată iarna şi toamna următoare fularul o să-i aducă aminte fostului tău prieten cât de generoasă erai.

Şase. Scrisul tău de mână trebuie să fie peste tot: liste de cumpărături uitate în buzunarele hainelor lui, mesaje folosite ca semne de carte, bileţele pe frigider şi în sertarul de la noptiera lui, adresele prietenilor lui uitate în maşină în portiera din dreapta şoferului.

Şapte. Plângi elegant. Nu boci ca disperata.

Opt. Dacă nu ai de ales şi trebuie să spui lucruri răutăcioase, spune-le pe un ton blând, delicat, pe aceleaşi ton pe care îi spuneai că îl iubeşti, pe acelaşi ton pe care îl foloseai când îi promiteai diverse lucruri şi chiar voiai să te ţii de cuvânt. În nici un caz să nu ridici vocea sau să te strâmbi.

* * *

Nouă. Ultima dată când te vede să fie dimineaţă. Va veni acasă de la serviciu şi va fi surprins să vadă că ai plecat. Ai grijă să miroşi foarte bine în dimineaţa aceea, chiar dacă ai nevoie să te trezeşti înaintea lui şi să te dai cu parfum. Atinge-i faţa cu blândeţe, chiar dacă v-aţi certat de curând. Fii tandră când îţi iei la revedere. Dacă eşti foarte pricepută, sugerează-i din priviri că totul va fi bine, că va veni acasă şi că vei fi drăguţă din nou, că toată ura ta se va transforma din nou în iubire. Asta va face ca impactul plecării tale să fie şi mai puternic.

Zece. Scrie-i un bilet pe o hârtie foarte frumoasă. Ai grijă să fie succint. „Dragă Henry, te-am iubit cu adevărat." Fii prea rănită ca să te mai semnezi.

Unsprezece. Cheamă un taxi. Fii prea mândră ca să-l suni pe fratele tău sau pe prietena ta cea mai bună. Ieşi pe uşă cu lacrimi în ochi, distrusă, şi asigură-te că te-a văzut vecina de lângă el. Este stripteuză şi îl va alina. Vei fi liniştită ştiind că este în braţele stripteuzei şi nu ale secretarei lui. Nu te întoarce după lucruri pe care ţi le-ai uitat, cum ar fi ghetele de alpinism sau rufele pe care le-ai uitat în uscător. Dacă pleci, nici să nu te mai întorci.

15

O prietenă în familie

În vara după ce m-am întors de la Londra, bunica mea, care locuise în Cracovia, Budapesta, Cairo şi Marsilia, a murit în timp ce locuia cu părinţii mei în Fresno. În ziua aceea, mătuşa Petra ţipase la ea încontinuu pentru că bunica ieşise în curte să mătură nişte frunze, încălţată cu papucii de casă. Cea mai mare plăcere a bunicii era să mătură frunzele şi să le strângă în zeci de grămăjoare. În ziua când a făcut ultimul atac cerebral, îşi murdărise nişte papuci din blăniţă de oaie, în timp ce strânsese fericită frunzele căzute şi iarba tăiată în treizeci de grămăjoare, de-a lungul aleii de la intrare. Toţi s-au supărat pe mătuşa Petra şi asta a făcut-o să pară şi mai grasă şi mai singuratică decât înainte. Ultimele cuvinte pe care i le-a spus mama bunicii au fost:

— A ţipat Petra la tine?

— Sssst, a răspuns bunica, nu spu-ne ni-mic, nu vă certaţi.

Apoi bunica şi-a pierdut cunoştinţa. Cum mama era într-o stare de confuzie şi de neîncredere, a încercat să o facă să stea pe scaun, spunându-i:

— Hai, mamă, hai, stai dreaptă. Nu mai sta cocoşată.

Bunica nu se dusese niciodată la înmormântări. I se părea că erau o insultă şi că de cele mai multe ori veneau o grămadă

de ipocriţi. „Cui îi pasă dacă mergi sau nu la o înmormân tare?", spunea ea. „Contează cum te porţi cu oamenii cât sunt în viaţă."

Înmormântarea bunicii a fost o ocazie să mă îmbrac frumos. Aveau să vină rude pe care nu le mai văzusem de mult timp, rude care nu mă plăceau, rude care nu mă mai văzuseră din facultate, când încă arătam ca un băiat. Am purtat o rochie petrecută din mătase bleumarin, cea cu decolteu la spate, care uneori e mai adânc decât ar fi cazul. Rochia aceea o cumpărasem cu mama de la reduceri, după criza companiilor de pe internet într-un an în care aproape că nu s-au făcut deloc cumpărături la New York.

Ethan şi cu mine am zburat împreună de la New York. Am luat ce bilete de avion am găsit atunci şi i-am lăsat pe mama şi pe tata să plătească pentru ele. Ethan se întorsese de la Londra în mai, după ce hotărâse să nu-şi mai prelungească contractul. Nici lui nu-i plăcea deloc la Londra, din cauza vremii, a oamenilor şi a cabinelor neîncălzite de la teatru.

— Indiferent de câte ori îmi schimbam şosetele, tot reci şi umede erau, spunea el. Şi Londra n-are nici un Dumnezeu fără tine.

Ne-am reluat bucuroşi vechile obiceiuri neworkeze: adică să ne gătim unul altuia şi să ne călcăm reciproc pe nervi.

Ethan a flirtat cu stewardesa, care a aranjat să fim mutaţi la clasa întâi. Când am ajuns în Fresno, eram deja beţi după paharele de gin băute în avion.

Biserica din cărămidă roşie era aceeaşi în care s-au căsătorit părinţii mei şi unde am fost botezaţi eu şi fraţii mei. Tot acolo, la subsol, am făcut ore de religie duminica împreună cu verii şi fraţii mei şi acolo s-au jucat vreo şase dintre piesele mele. În ziua aceea, eu şi cu Ethan ne-am mărturisit unul altuia că nu eram atât de trişti pe cât ar fi trebuit.

Am luat-o de braţ pe cumnata mea. Se zvonea că nu ne înţelegeam, ceea ce era complet adevărat, dar bineînţeles că nu voiam să ştie lumea. Eu şi cumnata mea ne-am luat de braţ şi am mers împreună de la parcare la biserică, cu capetele apropiate în semn de durere împărtăşită şi prietenie.

Verii mei erau deja în biserică, Lou, soţia unchiului meu, era plânsă toată, tocmai ea, care nu o invitase niciodată pe bunica la ei de Crăciun, care cu doar un an în urmă o închisese pe bunica în maşină şi o lăsase acolo pe patruzeci de grade, pentru ca apoi să-i dea să mănânce supă de varză, vezi Doamne, să o ajute să-şi revină după atacul cerebral avut din cauza statului în maşină. Mătuşa Lou nu încercase niciodată să ascundă faptul că o ura pe bunica. Cu toate acestea, acum plângea de se prăpădea. Se ruga cu voce tare în spaniolă. Nu puteam să îmi dezlipesc ochii de la ea. Mătuşa Lou se prefăcea mult mai bine ca mine, care o ţineam de braţ pe Peg.

— Eu zic că plânge de bucurie, îmi şopti Ethan.

Verişoarele mele păreau umflate, ceea ce mă bucură nespus. Doris, despre care auzisem de la prieteni comuni că îşi vânduse toate proprietăţile acum câţiva ani şi se umpluse de bani, era acum vopsită în ultimul hal pentru cineva atât de bogat ca ea. Se căsătorise cu un mafiot respingător, ceea ce aproape că mă făcu să sar în sus de bucurie, şi se mai dolofănise un pic. Faptul că verişoarele mele arătau ca nişte surori vitrege şi urâte din basme a fost o mare consolare la înmormântarea bunicii şi i-am mulţumit de nenumărate ori în gând mamei pentru că îmi cumpărase rochia aceea superbă care avea decolteul prea adânc la spate.

M-am uitat la familia noastră, cum stăteam înşiraţi în bancă: doi fraţi chipeşi, o cumnată cu forme voluptoase pe cât de frumoasă, pe atât de enervantă, tata care era încă destul de tânăr pentru a atrage privirile barmaniţelor, şi mama, durdulie şi îmbujorată, care era mai dărâmată decât oricine

altcineva. Estetic vorbind, familia noastră era întruchiparea perfecţiunii.

Apoi, în timpul mesei servite în sala de evenimente a bisericii, au trebuit să stea tata şi doi preoţi între mama şi fraţii ei ca să nu iasă scântei. Aceste animozităţi erau rezultatul a cincizeci de ani de râcâieli şi porniseră de la nişte certuri din copilărie. La mijloc era un amalgam de jigniri şi discuţii nerezolvate: unchiul Dick îi dăduse două palme mamei când aceasta refuzase să plece cu el de la o nuntă cu patruzeci de ani în urmă, altădată tot el îi spărsese buza pentru că ieşise cu un japonez şi mai erau zecile de ori când mătuşa Lou nu le invitase pe mătuşa Petra şi pe bunica la ziua ei sau la petrecerea de Crăciun, sau când unchiul Dick a încercat să îl disciplineze pe fratele meu, Richard, omonimul lui, făcându-se că îl striveşte de garaj cu maşina. Pe lângă asta, mama încă mai era supărată pe mătuşa Petra pentru că aceasta îi dăduse să mănânce slănină când avea opt ani.

Am încercat să uit diversele moduri în care îi torturasem pe Richard şi pe Ethan când erau mici, cum îi gâdilam până vomitau, cum le-am dislocat umerii, sau cum nu îi căutam când jucam de-a v-aţi ascunselea şi ei rămâneau ascunşi mult şi bine.

Tata spuse câteva cuvinte în cinstea bunicii şi nu uită să menţioneze tensiunea care se formase între copiii ei, în felul lui binevoitor, dar destul de naiv.

Mi-a venit ciclul chiar în timpul mesei.

M-am aplecat spre Peg şi am întrebat-o:

— Peg, ai cumva un Tylenol?

Căută în poşetă.

— Nu, îmi pare rău. Am doar Vicodin.

Am rămas foarte plăcut impresionată.

— E bun şi ăsta, am spus.

Am înghiţit pastila cu un păhărel de votcă poloneză.

Richard îi dădu un picior lui Peg pe sub masă.

— Ce faci? o întrebă el.

— Sora ta nu se simte bine.

Ethan se apropie, curios să afle despre ce era vorba.

— Soţia lui Richard are droguri în geantă.

— Ba nu, spuse Richard.

— Le am de la tatăl vostru, zise Peg.

Înainte de înmormântare, tata ne dăduse mie, mamei şi lui Ethan tot felul de medicamente de la somnifere la antidepresive, dar nu ne trecuse prin minte că i-ar fi putut da narcotice lui Peg.

— Ţi-a dat tata Vicodin?! Pentru câteva clipe am crezut că Ethan avea să întrerupă cuvântarea tatei şi să se plângă de cele întâmplate. Dar de ce?! întrebă Ethan încet.

— Mă doare spatele, spuse Peg pe tonul plângăcios pe care îl detestasem cu doar cinci minute în urmă.

— Pentru durere, şopti Ethan. Pentru că te doare spatele.

Peg încuviinţă din cap.

— Dă-mi şi mie o pastilă, insistă Ethan.

Peg se conformă.

— Dă-mi şi mie una, spuse Richard, şi pune-le deoparte.

Fraţii mei înghiţiră pastilele cu votcă poloneză, Peg luă şi ea una şi astfel am petrecut cu toţii o după-amiază liniştită şi plăcută.

— Aveţi nişte copiii foarte frumoşi, îi spuseră diverşi prieteni mamei.

— Copiii dumneavoastră sunt ca unul, un exemplu de solidaritate în momente grele, îi spuse preotul mamei.

— Copiii tăi sunt nişte drogaţi, i-am spus mamei cât se poate de direct.

În după-amiaza aceea, fraţii mei, Peg şi cu mine nu ne-am certat absolut deloc şi nici nu ne-am uitat urât unii la alţii, dar asta nu în semn de respect faţă de bunica noastră şi nici

pentru că tristeţea ne-ar fi făcut să ne dăm seama cât de mult ne iubeam, ci pentru că am fost ca în transă.

— Nu-i adevărat, spuse mama. Nu sunteţi nişte drogaţi.

— Ba da. Tata i-a dat lui Peg Vicodin şi aşa am ajuns să simt o dragoste imensă nu doar faţă de ea, ci faţă de toată lumea. Chiar şi pentru Doris şi Jane.

— Peg nu are Vicodin.

— Da, Peg nu are destule pastile de Vicodin ca să ajung să simt vreun pic de afecţiune faţă de mătuşa Lou, dar în afară de asta, totul a fost cât se poate de suportabil.

Nici mama nu era tocmai în apele ei din cauza Ativanului pe care i-l dăduse tata ca să poată trece cu bine de ziua aceea.

— Vă iubesc, spuse ea. Dar nu sunteţi nişte drogaţi.

Am ridicat din umeri.

— Aşa e, nu sunt, am spus eu.

Mă simţeam foarte mulţumită.

Când am ieşit din biserică, în momentul acela când euforia este înlocuită de melancolie, am admirat-o pe Peg pentru curajul ei, pentru că dorea să fie iubită, pentru că fusese generoasă şi ne dăduse din medicamentele ei, ştiind bine că nu avea să mai primească în veci reţetă pentru ele.

— Peg vrea să vă împrieteniţi, i-am şoptit lui Ethan în timp ce ne îndreptam spre maşină.

— Ba cu tine vrea să se împrietenească, spuse el, de parcă mi-ar fi spus cel mai evident lucru din lume. Voi, fetele, spuse el, dându-şi ochii peste cap cât putu de dramatic. Îmi deschise portiera. Nu înţeleg, de ce nu recunoaşteţi că vreţi să fiţi prietene?

După ce a murit bunica, mama şi mătuşa Petra au hotărât să dea vina pe unchiul Dick pentru moartea ei, având un nou motiv pe lângă multe altele pentru care să îi poarte pică. Unchiul Dick era medic generalist şi îi încurajase pe doctori

să îi prescrie bunicii nişte medicamente pentru tensiune arterială, în condiţiile în care mama şi mătuşa susţineau de mult că medicamentele astea aveau să o bage în pământ.

— De la medicamentul ăla i s-a tras, susţinu mătuşa Pema în săptămâna de după înmormântare şi în anii care au urmat.

— Am putea să-l dăm în judecată pentru malpraxis, încuviinţă mama.

Richard încurajă cearta.

— Avea nouăzeci de ani, am încercat să le amintim eu şi cu Ethan.

Nimeni nu avea să fie dat în judecată. Se mai moare şi de bătrâneţe. Aveam prea mulţi doctori în familie. Tata spunea:

— Vă rog, să nu uităm că am şi eu o reputaţie în oraşul ăsta.

16

Cicatricele nu dispar

Mama vorbeşte mereu mai mult decât poate înregistra banda robotului telefonic. Ne spune lucruri ca: „E cald şi mă plictisesc îngrozitor. Sunt în maşină, suntem în mijlocul deşertului şi tatăl vostru a luat-o razna. Mi-e foarte cald şi nu e nimic frumos de văzut în jur." Am rugat-o să nu ne mai sune înainte de unsprezece dimineaţa, dar nu ţine cont de asta. Fratele meu i-a spus că oamenii ca noi nu se trezesc înainte de unsprezece dimineaţa.

— Adică şomerii?

— Adică barmanii, mamă.

Nu răspundem la telefon ca să o pedepsim. Ea ne pedepseşte sunând încontinuu.

Câteodată diversifică modul de tortură şi nu ne sună săptămâni la rând şi, cu toate că ne simţim uşuraţi când se întâmplă asta, mai şi intrăm în panică şi suntem conştienţi că o să regretăm toate astea după ce o să moară, ceea ce ne tot repetă la nesfârşit mama.

După ce a murit bunica, ameninţările mamei în legătură cu propria ei moarte au început să aibă o notă de tristeţe.

— Voi nu înţelegeţi, ne spunea ea. Nu trece o zi fără să mă gândesc la mama.

Când vine în vizită la New York, rămâne mai mult timp decât ne aşteptăm. Stă la noi cu săptămânile.

— Detest viaţa din Fresno, spune ea, urăsc fundătura aia nenorocită.

Locuieşte în Fresno de patruzeci şi trei de ani, tot de patruzeci şi trei de ani zice că urăşte fundătura aceea nenorocită.

— Vedeţi-vă de treburile voastre ca şi când n-aş fi aici, ne spuse în iulie, la două săptămâni după ce venise în vizită. O să citesc şi o să vă fac ordine în dulapuri.

— Mie să nu-mi faci ordine în dulap, spuse Ethan.

— Dar e în ultimul hal, îi zise mama.

— Să nu-mi faci ordine în dulap. Nu vreau.

— De ce?

— Din cauza revistelor deocheate pentru homosexuali, am spus eu. Nu vrea să-i găseşti revistele.

— Nu eşti deloc amuzantă, Katherine, zise mama.

Nu încercam să fiu amuzantă şi Ethan o ştia. Fratele meu încuviinţă din cap şi apoi ridică din umeri.

— Fă-mi ordine în dulap, spuse el. Şi fă-mi curat şi sub pat, dacă vrei.

Mama se încruntă şi îi apăru un rid vertical drept în mijlocul frunţii.

— Mai bine citesc, spuse ea.

— Mama voastră nu înţelege cât de mult muncesc, spuse tata de Crăciun când stăteam cu toţii la masa din bucătărie la micul dejun.

— Ba da, am zis. Înţelege că te vede foarte rar.

— Exact, răspunse mama. Tatălui vostru îi place să mă aibă aici ca să mă lase singură tot timpul, iar el să se ducă să joace golf.

— Dar mă tot îndemni să mă duc, zise tata.

— Da, dar nu şi să mă laşi singură de dimineaţă până seara.

— Ei bine, acum stau toată ziua acasă, după ce s-a întâmplat cu Pedro, spuse el pe un ton resemnat.

— Ce s-a întâmplat cu Pedro?

Pedro fusese grădinarul nostru în ultimii optsprezece ani.

Mama îşi ridică privirea de la chiuvetă, unde avea treabă.

— Mi-a furat din curmalele japoneze, spuse ea.

Am aşteptat să îmi dea mai multe detalii, dar nu a mai spus nimic.

— Oricum, nu le mânca nimeni, am zis eu.

— Pedro tundea copacul, spuse tata.

— E vorba de principiu. I-am spus să le lase acolo. De optsprezece ani i-am tot zis să nu se atingă de curmalele mele japoneze.

— Aţi înţeles cum stau lucrurile? Din cauza asta nu mai joc eu golf, ci tund gazonul.

— Iarna nu-l tunzi, spuse mama. Mincinosule, gazonul a fost dat cu îngrăşăminte artificiale pentru la iarnă. Am angajat deja un nou grădinar.

Tata oftă.

— Să vedem cât o rezista şi ăsta, spuse el, uitându-se pe ziar. Am cumpărat o maşină de tuns iarba din-aia mare, pe care o conduci şi te plimbi cu ea.

Tata nu putea nici să comunice cum trebuie cu mama, dar nici să trăiască prea bine fără ea. Eu înţelegeam foarte bine de ce era supărată. Tata a sugerat mereu că noi doi nu aveam ce să ne spunem unul altuia. Când sunam acasă şi răspundea el, îmi zicea imediat:

— Ţi-o dau pe mama.

— Nu, tată, hai să vorbim noi doi.

— Lasă că aflu eu noutăţile de la mama.

— Dar tu nu ai nimic nou de spus?

— Mama ta a mai concediat un grădinar. Nu pot vorbi acum, draga mea, o să-mi zică mama toate noutăţile după aia.

Mama luă telefonul.

— Sunt deprimată, zise ea.

— De ce?

— Pentru că mi-am irosit viaţa în orăşelul ăsta şi pentru că tatăl tău mă lasă singură toată ziua.

Se hotărâseră să construiască o casă pe malul lacului Michigan, unde îşi petrecuseră amândoi copilăria înainte să se fi cunoscut. Mama îşi pusese toate speranţele în casa aceasta şi în orăşelul unde toată lumea contribuia cu bani la construirea unei piscine pentru liceul local. Tata credea că această casă o să-l aducă la sapă de lemn.

— Vin să mă întâlnesc cu arhitectul, spuse mama în vara după moartea bunicii, şi cred că vin să vă văd şi pe voi.

Tonul ei indiferent mi-a dat de înţeles că era cazul să mă pregătesc pentru ceva ieşit din comun.

New Yorkul era plin de viaţă. Ethan se întorsese de la Londra şi era încântat că scăpase de role şi că lucra din nou la barul lui Kevin. Poliţiştii nu au reuşit să îl bage la închisoare pe Kevin pentru droguri, aşa că l-au închis pentru evaziune fiscală, iar Jonas a rămas director temporar în locul lui. Jonas făcuse cumva şi apăruse pe coperţile revistelor *L'Uomo Vogue* şi *Paper*, şi îi apărea mereu numele la pagina şase sau la rubrica de noutăţi mondene, în articole despre diverşii bărbaţi şi diversele femei cu care se culca, despre designerii cu care îşi petrecea vacanţele sau despre petrecerile la care se ducea sau nu. Jonas făcuse carieră din aroganţă şi toată lumea îi cădea la picioare. Cea mai interesantă veste din New York era însă venirea Clarissei. La optsprezece ani, îmi promisese că avea să se întoarcă la New York şi chiar a venit, în sfârşit,

zece ani mai târziu. Unchiul ei Hugh fusese cel mai căutat meditator din oraş pentru două serii de generaţii de elevi leneşi de la şcolile private din Manhattan. Când a împlinit şaizeci de ani, a hotărât să îşi ia tânăra soţie, cea de-a treia, şi să se mute la Santiago, lăsându-i în grijă Clarissei o grămadă de elevi bogaţi şi dornici de a fi meditaţi. Clarissa şi-a închiriat un apartament în Williamsburg, o mansardă spaţioasă şi goală pe care o decoră cu mobilă albă şi multe obiecte minuscule. Avea păpuşele făcute din trei centimetri de aţă, linguriţe din argint la care trebuia să te uiţi cu lupa ca să vezi modelul. Lipea obiectele minuscule pe pereţii goi sau le expunea pe rafturi mari. Pe de-o parte, apartamentul Clarissei îmi aducea aminte de visele mele utopice şi febrile de când avusesem gripă în copilărie: sunete foarte puternice şi spaţii mari care se întâlneau cu forme ascuţite şi delicate şi note foarte stridente. Însă îmi amintea şi de alte vise, de cum mă simţeam când eram convinsă că puteam să zbor.

M-am angajat la un bar nou, nu foarte cunoscut, din centrul comercial. Până de curând, clădirea aceea fusese sediul unei librării legendare din New York: Pageant. Librăria aceasta apăruse în numeroase filme în care acţiunea se desfăşura la New York, dar şi în cărţi, piese de teatru şi numeroase articole. Îmi aminteam de Pageant de pe vremea excursiilor noastre periculoase şi palpitante în centrul comercial al oraşului când eram adolescente. Economiseam banii pe care ni-i dădeau părinţii pentru taxi şi mergeam cu metrouri vandalizate ca să vedem cum trăiau oamenii deştepţi. În Pageant am descoperit-o pe Virginia Woolf, pe Ursula Le Guin, sau cărţile *Auntie Mame* ale lui Patrick Dennis. Tot de la Pageant mi-am cumpărat *Lolita*, departe de privirile părinţilor mei. Mai târziu mi-am cumpărat *The Story of O*, recomandată de Page, dar şi de Doris. Pageant fusese unul dintre

puţinele locuri unde nu mi se făcuse niciodată dor de casă, la fel ca şi Plaza şi Le Cirque.

Noul bar arăta complet diferit de cum fusese librăria. Am recunoscut scara masivă şi duşumelele cu scânduri late, în schimb lumina şi bucuria din ea dispăruseră complet. Nu am pus prea mulţi bani deoparte cât am lucrat la barul acela, dar am pus totuşi câte ceva şi, având în vedere că nu mai călcasem prin vreun bar de multă vreme, eram sigură că nu m-ar fi angajat nimeni altcineva.

Părinţii mei îşi făcuseră mereu griji că aveam să ajung săracă şi bătrână, ca barmaniţă în orice local care m-ar fi angajat, că aveam să devin alcoolică şi să le spun tuturor cât de talentată fusesem în tinereţe. Nu i-am luat niciodată în serios pentru că mi se păreau prăpăstioşi şi rupţi de realitate. Dar acum, şi Ethan începuse să-şi pună aceleaşi probleme.

— Nu înţeleg de ce nu îl suni pur şi simplu pe Tom, spunea Ethan. Te adoră.

— Am deja o slujbă.

— Ai putea face bani frumoşi.

— Ethan, nu sunt jurnalistă. Eu inventez poveşti, înţelegi?

Îi explicam pe acelaşi ton de când avea zece ani.

— Poţi să faci o pauză de inventat.

— Nu, nu pot face aşa ceva. Tu nu ştii ce se întâmplă în mintea mea.

Adevărul înfiorător era că Ethan chiar ştia ce se întâmpla în mintea mea. Era cu cinci ani mai mic decât mine, dar aveam deseori senzaţia că aveam acelaşi creier, ca într-un roman science-fiction. Spunea ce gândeam şi folosea cuvintele mele, exact în momentul în care îmi treceau prin minte. Scrisul lui de mână era atât de asemănător cu al meu încât nu puteam să deosebesc bileţelele scrise de el şi cele scrise de mine. În zilele când hotăram să fac pui la cuptor, Ethan

venea acasă cu o găină organică cumpărată de la alimentară şi spunea:

— M-am gândit că ţi-e poftă de nişte pui la cuptor.

Când a început să îşi facă griji pentru mine, din cauză că aveam deja o vârstă şi încă mai trăiam ca o studentă, începusem să îmi fac griji şi eu. În cei trei ani de când terminasem masteratul, timp în care le spusesem tuturor, inclusiv mie, că lucram la un roman, nu scrisesem nimic. M-am trezit confruntată cu ideea că eram o ratată printre foştii mei colegi de masterat, că nu scria de mine în ziarul din Fresno şi că eram un subiect de bârfă la întâlnirile de bridge ale mamei. M-am hotărât să îl sun pe Tom.

— Ştiam eu că o să mă suni, spuse el pe terasa restaurantului Mediterraneo, învârtind paste prin farfurie.

— Te sun mereu.

— Nu, nu, nu, spuse el. Ştiam că o să mă suni în legătură cu o slujbă. Toţi ajung la asta până la urmă.

Tom tocmai primise un post de editor la o revistă de bărbaţi foarte bine cotată. Se părea că nu eram singura fostă colegă scriitoare care îl sunase ca să-i ceară ajutorul.

Detestam să fiu previzibilă.

— De mult mă îndemni să fac asta, am spus. Şi oricum, îmi face plăcere să iau masa cu tine.

— Mă bucur.

Era o zi călduroasă de iunie şi toată lumea era fericită.

— Nu am scris romanul, am spus eu.

— Da, cel puţin eu, unul, nu l-am văzut în librării.

— Dacă nu o să-l scriu niciodată?

— Dacă nu o să-l scriu nici eu pe al meu?

— Păi, cred că ar trebui să-l scrii.

Tot ce scria Tom te făcea să te tăvăleşti pe jos de râs şi în următoarea secundă să izbucneşti în plâns.

— E bine să fii plătit pentru ce scrii, indiferent ce este, spuse el.

Pastele lui arătau mai bine decât salata mea asortată şi am gustat din mâncarea lui. Nu s-a supărat şi a împins farfuria un pic mai aproape de mine.

— Am câteva idei foarte bune, i-am spus.

— Nici prin cap nu-ţi trece ce idei aud de dimineaţă până seara. Nici nu mai răspund la telefon, nici măcar la telefonul fix de acasă.

— Uite...

Mă ascultă. I-am prezentat ideea unui articol despre un prieten de-al lui Jonas, Jim Mullins, un tânăr întreprinzător care inventase „figurantul gonflabil", adică un figurant pentru filme care arăta exact ca un om adevărat şi costa aproape de o sută de ori mai puţin decât un actor adevărat. Figuranţii gonflabili nu au nevoie de mâncare, nu răcesc şi nu hărţuiesc vedetele. Jim Mullins era în mare vogă la Hollywood.

— Arată bine? mă întrebă Tom.

— Nu ştiu. Este prieten cu Jonas. Aproape toţi prietenii lui Jonas sunt frumoşi de pică.

— Jonas e cu fosta mea prietenă, spuse Tom, ridicând privirea din farfurie, de parcă ar fi aşteptat momentul potrivit ca să deschidă subiectul acesta.

Am clătinat din cap.

— Tom, Jonas e homosexual. E pe invers. Fătălău. Fetiţă. Poartă fundiţe. Are volane.

— Am înţeles.

— Floricică. Panseluţă. Fluturaş.

Asociaţiile acestea inspirate le învăţasem de la Ethan.

— Îl ştiu pe Jonas, zise Tom. Hai să mai bem nişte vin.

Îi făcu semn lui Gino şi mai comandă două pahare de vin. Băusem deja trei pahare fiecare. La bar râdeam mereu de cei care comandau pahar după pahar de vin când ar fi putut

comanda o sticlă la cel puţin jumătate de preţ. Mi se părea că erau idioţi, complet idioţi.

Mi-am golit paharul de vin.

— Jonas ştie foarte bine cum să se promoveze. Iar prietenele tale se pricep de minune să fie frumoase şi fotogenice.

— Lăsând asta la o parte, spuse el, fă-te scriitoare.

— Sunt deja scriitoare, Tom.

— Da. Ştiu. Şi eu sunt.

— Exact. Da, să zicem că au apărut nişte poze cu ei în revistele de scandal, dar asta nu înseamnă că sunt împreună.

— Ştiu. Îşi goli paharul din câteva înghiţituri. Bineînţeles că ştiu asta.

I-am surâs.

— Lăsând asta la o parte, fă-te scriitor, i-am spus.

Dintr-odată, în ciuda zilei călduroase de iunie, ne pierise amândurora bucuria de dinainte de prânz.

— Când poţi să te duci la Los Angeles? întrebă Tom.

— Mâine, i-am zis.

Jim Mullins a fost cel mai fericit.

Între timp, mama se pregătea de zor să vină în vizită la New York.

— Poţi să te învoieşti de la bar şi să mergi cu mine în Michigan ca să vorbim cu arhitectul?

— Sigur că da.

— Aş vrea să vii şi tu cu mine, altfel o să mă simt foarte singură. Şi pe lângă asta, aş vrea să ştiu cum ţi se par noile planuri, zise ea.

— Da, mamă, bineînţeles.

— A, şi te rog, poţi să-mi găseşti un dentist în New York?

Mama refuza să se ducă la dentistul din Fresno. Nu mai fusese la dentist de la douăzeci şi doi de ani pentru că nu voia „să ştie tot oraşul ăsta afurisit ce e în gura mea". Mama nu vorbea urât decât atunci când vorbea despre Fresno.

— Nimeni nu vrea să ştie ce e în gura ta.

— Katherine, tu nu ştii cum e în oraşul ăsta.

— Cui îi pasă. Oricum îi urăşti pe toţi şi stai mai mereu în casă.

— Trebuie să îmi rezolv dinţii şi nu vreau să bârfească tot oraşul despre asta.

— Ce trebuie să-ţi faci?

— Chestii jenante! Am nevoie de chirurgie reconstructivă. Nu vreau să ştii nici tu prea multe. Te rog, fă-mi o programare la un dentist din New York şi cu asta basta.

I-am făcut programare la medicul stomatolog al prietenului meu, Bruce. Bruce este singurul om pe care îl ştiu care a vorbit vreodată despre dentistul lui când se discuta despre cu totul alt subiect. În plus, Bruce are dinţi foarte frumoşi.

— Ţi-am făcut programare, i-am spus la telefon. Bruce spune că dentistul lui e foarte bun şi că nu o să te doară deloc.

— E cumva homosexual?

— Bruce? Da.

— Dentistul, Katherine!

— Nu ştiu, mamă, nu am întrebat-o pe asistentă.

— Nu vreau un dentist homosexual.

I-am închis telefonul. Ethan ascultase ce am vorbit.

— Te-a întrebat dacă dentistul e homosexual?

— Se dă jos din pat o dată pe săptămână şi se teme că lumea o să bârfească despre dinţii ei.

Ethan o sună imediat.

— Mamă, cât stai la noi? Păi, nu poţi să aproximezi? Mulţumesc, mamă.

— Ce-a zis? l-am întrebat.

— A zis că stă din iulie până în decembrie.

* * *

De Ziua Recunoştinţei, Ethan şi cu mama se certară din cauza politicii. Ethan trânti ziarul pe masă şi se duse direct în camera lui, de parcă ar fi fost un copil mic. Casa din Fresno e mare şi are o scară lungă. Ethan strigă în continuare în timp ce urca scările.

— Cum poţi să fii! strigă el. Vezi cum eşti!

— De ce faci chestia asta? am întrebat-o.

— Ce-am făcut?

— Eşti nebună! strigă Ethan.

— De ce nu poţi să fii de acord cu el?

— Dar nu sunt de acord cu el.

— De ce nu te prefaci că eşti?

— Pentru că nu vreau să îmi mint propriii copii.

Curăţa nişte ciuperci pe care le arunca într-un castron mare. Nu ridică privirea şi ştergea în continuare cu o cârpă ciupercile. I se vedea peticul de chelie din vârful capului care era dovada vie a anilor în care îşi smulsese părul din cap.

— Atunci nu minţi. Schimbă-ţi părerea. Oricum nu e treaba ta.

Acum eram trei oameni politicoşi şi stăteam în bucătăria părinţilor mei, curăţând ciuperci şi citind ziarul; şi în clipa următoare fratele meu şi mama mea se transformaseră în nişte nebuni violenţi care strigau ca nişte apucaţi.

Uneori viziunea mamei asupra politicii era complet lipsită de logică. De multe ori, remarcile ei includeau cuvintele: „pentru că mi se pare o insultă personală!" sau „asta e şi gata". Din păcate, de obicei singurul argument pe care îl puteai aduce împotriva părerilor ei era: „Nu eşti întreagă la minte", şi la asta nu încerca să te contrazică.

— El a deschis subiectul, spuse ea.

— Nu a deschis nici un subiect, citea şi el ziarul, i-am zis.

Mama părea foarte rănită. I se conturase un rid vertical în mijlocul frunţii, la fel ca în pozele de la cununie. Cât de curând, avea să deschidă frigiderul şi să mănânce toate resturile. Nu părea să sufere din cauză că se certase cu Ethan, ci pentru că se simţea jignită de ideile fiului ei, fiul ei care era posibil ca într-o zi să se însoare cu un bărbat.

— Nu-mi pasă. Eu cred ce cred, zise ea.

— Ar trebui să încerci să-ţi schimbi părerile.

— Eu am dreptate.

— Mie mi se pare că el are dreptate.

Eram uşurată că cearta nu durase mult şi că până acum nu dăduse nimeni cu pumnul în uşa glisantă din sticlă.

— Ştiu care e părerea ta, spuse ea şi se opri o clipă. Dar sunt mama lui.

Am luat ziarul de unde îl lăsase Ethan.

Urmă o tăcere îndelungată. Mama deschise frigiderul şi scoase peştele prăjit pe care îl adusesem acasă de la cina din ziua anterioară.

— Şi, ce mai e nou? spuse ea, deschizând cutia şi începând să mănânce din peşte.

Când au cumpărat ferma veche din oraşul Harbor Springs, statul Michigan, mama a crezut că va putea să zboare fără probleme între California şi Michigan ca să supravegheze proiectul şi lucrările. Cu toate acestea, după câteva luni de zboruri pierdute şi diferenţe de fus orar, escale în zori şi nopţi petrecute în Cincinnati, a hotărât că i-ar fi mult mai uşor dacă ar sta la New York.

— Nu vrei să vin.

— Ba vreau să vii, i-am spus.

— Ba nu vrei, îmi dau seama după voce.

— O să-ţi fie incomod să dormi pe canapea o vară întreagă.

— O să dorm cu tine în pat.
— Mamă!
— Vrei să mă pui să dorm pe canapea?
— Mami!
— Nu vrei să vin.
— O să te plictiseşti.
— Am un plan, spuse ea.
— Ce fel de plan?
— Unul pe care nu ţi-l spun.
— Ce fel de plan e ăsta?
— Tu crezi că le ştii pe toate, zise ea.

Clarissa şi cu mine ne-am întâlnit într-o seară în cartierul chinezesc ca să cumpărăm farfurii. De luni de zile de când venise de la Londra mânca numai în farfurii de carton, cu tacâmurile de argint ale bunicii ei.

— Trebuie să găsesc farfuriile perfecte azi, mă anunţă Clarissa, pentru că mâine l-am invitat la cină pe rus.

— N-ai zis că te desparţi de rus?

— N-am cum, e prea chipeş. Seamănă cu Rudolf Nuriev.

Ştiam cum arăta Rudolf Nuriev din celebrul său portret făcut de Karsh. Ridurile adânci şi gura mare a lui Nuriev nu mi se păreau nişte trăsături deosebit de frumoase.

— Nu ziceai că e mafiot?

— S-ar putea să fie. Primeşte o mulţime de telefoane în toiul nopţii şi răspunde aproape numai cu *da da, niet niet.* Mă rog, nu contează toate astea, pentru că în clipa de faţă sunt moartă după el.

— E periculos. Chestia e că-ţi doreşti cu disperare să ai nişte pericol în viaţa ta, după ce ai stat ani de zile cu englezii ăia plicticoşi, i-am spus Clarissei.

— E foarte posibil. Cercetă un perete plin de farfurii chinezești în nuanțe de roșu, albastru și roz. Vreau să fie albastre, spuse ea. Te rog, te uiți și tu după unele frumoase, care să fie albastre?

— Vreau să-mi dai toate datele lui în caz că pățești ceva.

— Dacă pățesc ceva, poți să fii sigură că el a fost de vină. El sau șoferul lui. Îl pune pe șofer să-i rezolve toate treburile.

Clarissa păstra datele biografice și de contact ale tuturor foștilor mei prieteni și știa exact care dintre ei erau genul care să mă hărțuiască sau să mă omoare.

— Să iau mai bine pe verde? spuse ea ținând câte o farfurie în fiecare mână.

— Ia albe, i-am zis. Mâncarea arată cel mai bine pe o farfurie albă. Vrei să pui votcă la congelator?

— De unde știi că arată mai bine pe alb?

— Am citit într-o revistă. Tot ce citești în reviste, la rubrica de mâncare, e adevărat.

— Draga mea, uiți că eu am tot timpul votcă la congelator.

— Eu a trebuit să scot sticla de votcă din congelator. Mamei nu-i place să tragi la măsea. „Tu chiar bei votcă în fiecare zi?" mă întreabă mama. N-am decât votcă și pahare de cocktail în congelator.

— Păi, pentru asta s-au inventat congelatoarele. Dar ia-ți o pungă de mazăre sau ceva de genul ăsta ca să păstrezi aparențele.

— O să am congelatorul gol toată vara.

— Ethan ce părere are de toate astea?

— Ethan nu se supără niciodată. Din când în când mai clatină din cap. Atâta tot.

— Bine face, spuse Clarissa.

— El știe să se detașeze de mama și de tata mai bine decât mine.

— Vino la mine. Îți dau eu votcă.

— Poate că rusul tău o să ne facă rost de nişte votcă excepţională, i-am zis.

— Sigur, draga mea, şi tu o s-o ascunzi sub chiuveta de la bucătărie, dar bineînţeles fără să tragi la măsea.

M-am întins după nişte farfurii albe alungite.

— Nici n-a venit încă mama şi deja sunt nervoasă pe ea, am zis.

Clarissa încuviinţă din cap. Mă trase uşor de păr. Am cumpărat farfuriile albe şi le-am dus cu metroul până în Brooklyn.

În cei şase ani pe care i-am petrecut la New York, mama a venit în vizită la mine de foarte multe ori, de zeci de ori chiar. Îmi plăcea când ieşeam împreună după-amiaza şi mâncam la cafeneaua de la ultimul etaj al clădirii Bergdorf, sau când ne îmbrăcam frumos şi mergeam la teatru. Îmi plăcea să ne plimbăm împreună pe Madison sau să traversăm parcul dimineaţa devreme ca să luăm micul dejun în partea de vest a oraşului. Bineînţeles, nu aveam nimic împotrivă când îmi reorganiza dulapurile şi aveam după aceea de două ori mai mult loc liber decât credeam. Dar de obicei, după zece zile, una dintre noi începea să se poarte urât şi se risipea magia vizitei. Ori îi spuneam adevărul despre cât de mult se îngrăşase, ori ea îmi spunea că beau prea mult şi că am prea mulţi iubiţi.

De data aceasta, problemele au început de când a sosit pe aeroportul J.F.K. Când a ajuns la noi acasă, era ameţită, supărată, îmbujorată din cauza unei alergii, şi cu un ciuf ridicat la ceafă, de unde am dedus că trăsese de el.

— M-am certat cu cineva, spuse ea.

Intră în casă, dar refuză să dea drumul bagajelor.

— Dă-mi-le mie, am zis cu blândeţe. Ia loc.

— Cine a câştigat? strigă Ethan din camera lui.

— M-am certat cu cineva.

— Mamă, dă drumul bagajelor, i-am zis.

Le dădu drumul şi se aşeză pe canapea. Îmi aruncă o privire vinovată, parcă cerându-şi scuze.

— Ce s-a întâmplat? am întrebat-o.

Se uită la mine. Se uită spre camera lui Ethan.

— Stăteam la coadă la taxiuri. Au aterizat mai multe avioane în acelaşi timp şi era o coadă foarte lungă. O tânără a trecut înaintea mea. I-am zis să stea la rând, i-am zis: „Sunt înaintea dumneavoastră", şi ea a zis... a zis, mama trase aer în piept. A zis: „Taci din gură, babornită umflată ce eşti."

Mama rosti cu atenţie fiecare cuvânt şi apoi izbucni în plâns. Îşi scoase un şervеţel din mânecă.

— Cine a zis asta? întrebă Ethan, ieşind din camera lui.

— Am aşteptat mult la coadă şi am avut timp să mă gândesc bine. Sunt umflată şi sunt o babornită. Chiar m-a durut ce a spus. Şi am vrut să-i fac şi eu rău.

— Şi ce-ai făcut?

Eu stăteam în pragul uşii deschise de la intrare. Al doilea geamantan al mamei era încă pe holul blocului, iar Ethan rămăsese în pragul camerei lui.

— I-am spus că are un ten foarte urât. I-am zis: „Eu pot să slăbesc, dar tu n-ai cum să scapi de cicatricele de pe faţă." I-am zis: „Bănuiesc că ai putea să încerci un tratament de microabraziune, dar am auzit că e foarte dureros şi nici nu dă rezultate foarte bune."

Ethan izbucni în râs.

Mama se uită la Ethan.

— Am spus-o la modul cel mai serios, zise ea.

— Da, mamă, e... un comentariu foarte răutăcios, i-am spus eu.

— Ştiu, spuse ea şi începu să plângă în hohote, iar gulerul rochiei i se îmbibă cu lacrimi. Am vrut să o rănesc şi sunt atât de tristă din cauza asta.

— Dar nu ai vrut să fii rea, spuse Ethan.

— Ba da, spuse mama cu patos. Exact asta am vrut, să fiu rea.

— Păi, atunci e bine că ai reuşit! spuse Ethan. Înţelegi?

Mama avea o rezervă nesfârşită de şerveţele în mânecă.

I-am tras geamantanul în cameră şi am închis uşa.

De când mă ştiu, mama a dormit îmbrăcată în unul dintre cele două tricouri cu câteva numere mai mari pe care i le-a cumpărat tata când a fost plecat din oraş cu afaceri. Unul este rupt subraţ şi atât de tocit încât aproape că e transparent, iar pe piept scrie *Georgia Peach* cu litere mari de mână. Celălalt este negru şi are pe piept două văcăriţe dezbrăcate şi e inscripţionat cu „Fermă de mustangi. Angajăm învăţăcei. Avem iepe de calitate."

În prima săptămână când a venit mama, am făcut o greşeală pe care nu aveam să o repet în vara aceea. Mă întâlneam cu un bancher italian de care chiar îmi plăcea. Ne plăceau aceleaşi cărţi în limbi diferite şi el era un foarte bun bucătar. Era un om profund, charismatic şi perfect din punct de vedere fizic. Din când în când, uitam cât era de frumos şi mi se tăia respiraţia când îl vedeam. Avea ochii mari, căprui, şi făcea riduri la colţul ochilor când râdea sau când mă vedea venind spre el. Avea un aspect neîngrijit absolut fermecător şi era bronzat — el a fost în mod sigur cea mai frumoasă fiinţă cu care am avut plăcerea să ies în lume. În acea vineri după venirea mamei, am ieşit cu el la cină pentru a treia oară. Am mâncat şase feluri de sushi şi după cină ne-am plimbat pe Brooklyn Bridge. Când am ajuns acasă la trei dimineaţa, mama mă aştepta, plimbându-se de colo-colo

îmbrăcată cu tricoul cu învăţăcei pentru ferma de mustangi, era ciufulită şi roşie la faţă.

— Unde-ai fost? mă întrebă ea.

— Ţi-am zis înainte să plec.

— Dar unde ai fost până la ora asta?

— În oraş.

M-am dus în bucătărie să-mi iau un pahar cu apă şi mama a venit după mine.

— L-ai sărutat?

Mama nu formulează niciodată lucrurile acestea ca pe nişte întrebări, ci ca pe nişte acuzaţii.

— Nu îmi place tonul tău, i-am spus.

— L-ai sărutat? mă întrebă din nou.

— Dacă chiar vrei să ştii, mamă, nu, nu l-am sărutat, era răcit şi nu l-am sărutat.

Mama tăcu şi se uită lung la mine.

— Ethan! strigă ea prin uşile cu lamele orizontale care despărţeau bucătăria de camera lui Ethan.

— Mmm, mormăi el.

— Poţi să te culci cu cineva fără să îl săruţi?

Mama îşi petrecu prima săptămână la New York vorbind la telefon cu cineva din Michigan şi stând picior peste picior pe canapea, cu planşele cu proiectul casei întinse în faţa ei. Era foarte drăguţă dimineaţa, strângea canapeaua extensibilă, aranja totul perfect şi se străduia să nu facă zgomot dacă eu sau Ethan lucraserăm până târziu noaptea. După-amiaza, era mult mai îngândurată, după ce petrecea ore în şir uitându-se pe planuri.

— Nu-mi place arhitectul ăsta.

— De ce? am întrebat-o.

— Spune că nu pot să am subsol.

— Nu-ţi place pentru că e homosexual, spuse Ethan.

— Mamă, casa o să fie lângă apă, i-am spus.

— Eu cred că pur şi simplu nu vrea să mai muncească şi pentru planurile subsolului.

— O să se inunde, mamă.

Ethan spuse:

— Dacă îţi faci subsol, o să se inunde.

— Nu e homosexual, e om însurat, îi spuse mama lui Ethan.

— E homosexual. Katherine a spus că e homosexual.

Îl cunoscusem pe arhitect şi dedusesem că era homosexual, fără nici o îndoială. O cunoscusem şi pe soţia arhitectului şi dedusesem că şi ea era în mod sigur lesbiană. Ethan nici măcar nu îl cunoscuse pe arhitect. Ethan prefera să nu se implice emoţional în proiectele mamei, care de obicei nu duceau nicăieri.

— Katherine, arhitectul meu nu este homosexual, îmi spuse mama pe un ton aspru.

În a doua săptămână, mama îl concedie pe arhitect şi apoi îl angajă din nou.

Nu i-am spus mamei că revista lui Tom tocmai mă trimisese la Los Angeles şi nici că aveam aspiraţii profesionale dincolo de poveştile mele sau de barul obscur. Mama are tendinţa să îşi facă speranţe foarte repede. Dacă ar fi ştiut că scriam pentru reviste, ar fi început să se întrebe de ce nu eram editor la *New York Times*. S-ar fi aşteptat să câştig un premiu Pulitzer din clipă în clipă.

— Nu vreau să-ţi stau în cale, spuse mama când ajunse la noi. Vreau să-ţi vezi liniştită de scris.

— Da, o să scriu...

— N-o să fiu o pacoste.

— Mamă, nu ştiu dacă mă crezi sau nu, dar chiar nu te consider o pacoste.

Chiar am fost sinceră atunci, dar era abia la începutul vizitei.

Într-o dimineaţă, în a treia săptămână de când venise, în timp ce Ethan şi cu mine am dormit mai mult pentru că ne-am trezit devreme, a făcut eforturi de a-şi usca părul cu föhnul, a plecat şi s-a mai întors abia seara. Ethan şi cu mine plecaserăm deja la serviciu când a venit ea acasă. În dimineţile următoare s-a trezit şi a plecat înainte să ne dăm noi jos din pat.

— Unde crezi că se duce mama? l-am întrebat pe Ethan într-o zi la cafea.

Făceam cafea pentru noi doi în fiecare după-amiază când ne trezeam.

Ethan îşi dădu ochii peste cap.

— Sper să primesc rolul pentru episodul pilot ca să scap de vara asta nebună.

Se duse la el în cameră şi închise uşa care nu îi proteja intimitatea mai deloc.

Când am văzut-o pe mama, am întrebat-o unde s-a dus în fiecare zi, toată săptămâna trecută.

— La Columbia, spuse ea.

— Unde?

Auzisem bine, dar nu eram sigură că vorbeam despre aceeaşi Columbia.

— M-am înscris la un curs, spuse ea. Fac un curs despre literatură americană la Universitatea Columbia.

Am făcut ochii mari.

— Dar de ce?

— Pentru că sunt plictisită şi pentru că vreau să fac ceva cu viaţa mea, spuse ea.

— Şi ce ai de gând să faci cu viaţa ta?

— Să mă înscriu la masterat.

Am încuviinţat din cap.

— Şi ce vrei să faci mai exact după ce o să termini masteratul?

— Să predau, zise ea.

Nu i-am atras atenţia asupra faptului că eu făcusem mas teratul la Columbia şi că de doi ani de zile lucram ca barma niţă în centrul comercial al oraşului.

M-am dus cu mama în Michigan să ne întâlnim cu arhitec tul. De la New York la Traverse City trebuie schimbat avio nul la Chicago, iar de la Chicago la Traverse City iei un avion micuţ cu două motoare, pe care mamei i se face rău absolut de fiecare dată. Până să ajungem la biroul arhitectu lui, mama a vomat într-un coş de gunoi din parcare. Să că-lătoreşti cu mama nu e niciodată o sărbătoare.

— Numai idioţii zboară cu avioane din-alea mari, i-am spus mamei încercând să o liniştesc.

Mama ridică privirea de unde stătea, aplecată deasupra coşului de gunoi.

— Nu-mi plac expresiile astea ale tale.

Mama şi tata plănuiseră să călătorească din California la Michigan mai mult cu maşina, dar mi se părea că tot trebu-iau să meargă şi cu avionul din când în când, mai ales dacă mama avea de gând să facă masteratul la New York. Un orăşel de vacanţă, idilic şi izolat din Michigan este totuşi prea departe de stilul lor de viaţă de pe coastă pentru a fi un loc ideal.

— Dar cum o să te descurci? am întrebat-o pe mama de nenumărate ori în vara aceea.

— Te crezi foarte isteaţă.

— Cred că faci o greşeală permanentă de călătorie.

— Tu nu ştii cum e să fii din Michigan.

— Nici nu am susţinut că aş fi ştiut.

— Ştii că este singurul din cele patruzeci şi opt de state de pe continent pe care nu trebuie să îl traversezi cu maşina ca să ajungi în altă parte?

— Da, este destul de greu de ajuns în Michigan.

— Tu chiar nu înţelegi la ce mă refer?

Chiar nu înţelegeam la ce se referea, dar nici nu voiam să o contrazic prea mult.

— O să vin să te văd, indiferent unde o să fii.

— Ştiu, spuse ea. Tocmai din cauza asta îmi fac casă aici. Arătă spre lacul turcoaz din spatele biroului arhitectului, de dincolo de şirul de case cu fronton de pe mal. Noua casă va fi plină cu oameni.

Am început să cred că mama mă încurajase să fiu artistă ca să pot să merg cu ea oriunde s-ar duce.

Mama şi arhitectul aveau personalităţi complet opuse. Se certară din cauza definiţiei furnirului. Se certară în legătură cu rezistenţa obloanelor, a tâmplăriei de la geamuri şi a montanţilor falşi. Se certară pentru că nu căzură de acord asupra plantelor pe care le desenase arhitectul în proiect.

— Mie îmi seamănă a hortensii, spuse mama.

— Nu sunt hortensii, e liliac.

— Nu seamănă deloc cu nişte flori de liliac, ci cu nişte hortensii.

— Nu e destul loc pentru tufe de hortensii. Din cauza solului umed hortensiile o să vă năpădească poteca.

— Tot ce spun e ca aţi desenat nişte hortensii şi nu liliac.

— Am desenat liliac.

Nu reuşiră să cadă de acord asupra culorii pietrelor şi nici asupra paletei de culori pentru exteriorul casei care să se potrivească cel mai bine cu ce era în jur.

După ce ne-am întâlnit cu arhitectul, am mâncat amândouă nişte sandviciuri calde cu brânză şi cartofi prăjiţi la un drive-in din anii cincizeci.

— Ai văzut, nu vrea să asculte ce-i spun, zise mama.

— Mda.

Nu puteam să nu recunosc că avea dreptate, dar uneori nici eu nu voiam să o ascult.

Tata suna de două ori pe zi.

— Te pup, draga mea, pot să vorbesc cu mama?

— Da, tată, dar cu mine nu vrei să vorbeşti?

— Ba da, cum să nu. Ce mai faci, draga mea?

— Bine, dar tu?

— Şi eu la fel. Mama e pe acolo?

Îi era dor de ea şi ei îi era dor de el.

— Săracul tata, se simte singur, îmi spuse mama într-o seară după ce vorbise cu el.

— De ce nu te întorci acasă?

Mama se uită în ochii mei şi clătină din cap.

— Trebuie să fac ceva cu viaţa mea, zise ea.

Toată lumea de la revista lui Tom fusese încântată de articolul meu despre Jim Mullins. După ce a apărut articolul, figuranţii gonflabili au fost integraţi aproape imediat în societatea americană. La barul unde lucra Ethan, portarul i-a spus lui Jonas:

— Ce gol e pe aici. Ar trebui să ne luăm nişte figuranţi gonflabili.

— Unde ai auzit de aşa ceva? spuse Jonas.

— Am citit într-o revistă.

Jonas îmi era prieten şi fusese încântat să descopere că oamenii citeau ce scriam.

— O să-ţi găsesc un prieten celebru, îmi zise el într-o seară când am trecut pe la bar.

— Încă nu. Aşteaptă întâi să mă despart de italian.

— Scumpo, nu e timp de pierdut. Vreau să faci exact cum îţi spun.

— Nu vreau să ajung la rubrica de mondenităţi. Tot ce vreau e să stau cât de cât bine cu banii.

— O să faci exact cum îţi spun şi o să-ţi şi placă pe deasupra. Jonas clătină din cap. Eşti încă la început şi nu prea ştii cum stau lucrurile.

— Nu vreau să ajung subiect de bârfă. Ştii ce vreau? Vreau să mă ajuţi să mai scriu şi alte articole. Ştii pe cineva care să lucreze la *Vanity Fair*?

— De ce, draga mea? Nu mai eşti mulţumită la „librărie"? Jonas se bucura că barul care fusese librăria lui preferată în copilărie era în cădere liberă, şi încă într-un mod spectaculos. Poţi veni oricând să lucrezi aici.

— Nu, mulţumesc.

Nu îmi plăcea deloc atmosfera tensionată şi zbuciumată de acolo. Şi nici nu îmi plăcea ideea ca Jonas să mă cupleze cu tot felul de indivizi. Cu toate acestea, în următoarele câteva săptămâni, de fiecare dată când mă ruga să trec pe la ei, era mereu câte un actor de telenovele, un pilot de curse sau un animator de baruri de noapte care mă aştepta la bar.

Jim Mullins era invitat la toate emisiunile matinale. Jonas îl cuplase cu o fostă prietenă de-a lui Tom.

— Nu mă place profesorul, îmi spuse mama într-o zi, după cursuri.

— Ce te face să crezi asta?

— E evident. Ridic mâna şi nu mă pune niciodată să răspund. Poate că spun numai tâmpenii la oră.

— Sunt convinsă că nu-i aşa.

— Dar poate că e, zise mama.

Am ridicat din umeri.

— Păi, oricum trebuie să te lase să răspunzi din când în când. Doar plăteşti cursul ăsta.

— Le spune tuturor pe numele mic, numai mie nu. Mi îmi zice doamna Taylor.

— Da, ai dreptate. Nu-i place de tine.

— Dar o să-l fac să se răzgândească, spuse ea zâmbind. O să scriu un eseu foarte bun pentru evaluarea de la sfârşitul semestrului.

Mama petrecu weekendul acela stând pe canapea, trăgându-se de păr în mod mecanic şi scriind de mână eseul final pe foi de caiet studenţesc. Avea în faţa ei cărţile *McTeague*, *Sister Carrie* şi *The Good Soldier*, le îndoise colţurile paginilor şi acum sublinia cu markere fosforescente pasajele relevante pentru lucrarea ei. M-a plătit cu douăzeci de dolari ca să i-l scriu la calculator. Se numea: „Ce face băutura din om. Personaje pozitive care o iau pe căi greşite."

Mie nu mi se părea că eu şi Ethan trebuia să ne schimbăm modul de viaţă, însă mama nu era de aceeaşi părere. Din punctul ei de vedere, eu şi fratele meu ne iroseam educaţia la şcoli private trezindu-ne la prânz şi petrecând prea mult timp în faţa calculatorului. Eu o minţeam şi îi spuneam că scriam la un roman, iar Ethan era sincer şi îi zicea că îşi verifică e-mailul. Mama avea senzaţia că nu aveam nici unul iubit, respectiv iubită. De fapt, eu aveam diverşi prieteni nesemnificativi, iar Ethan la fel.

Mama ne-a cumpărat un set de ceşti de cafea şi a frecat dulapul de sub chiuvetă. Mi-a cumpărat un palton nou, unul lung care flutura pe lângă mine când mergeam. A fost cât pe ce să dea la curăţat covorul oriental care fusese al bunicii.

— O să-l dăm la curăţat când te muţi înapoi la Los Angeles, spuse ea.

Nu aveam nici cea mai mică intenţie să mă mut înapoi la Los Angeles. Nu ştiam dacă Ethan se gândise vreodată la modul serios să se mute acolo.

* * *

Într-o sâmbătă dimineaţă, când Ethan a dormit până târziu sau s-a prefăcut că a dormit, mama şi cu mine am luat micul dejun la Hotelul Wales de pe Madison şi apoi ne-am plimbat pe la magazine în căutarea unei bluze subţiri, din in, pe care mama intenţiona să o poarte în serile de vară la New York. Este foarte greu să găseşti haine cum vrea ea care să aibă şi măsuri mai mari. Mamei îi plac hainele făcute pentru oamenii foarte slabi.

— Mi-ar plăcea o bluză neagră din in, cu mâneci trei sferturi, care să se închidă cu nasturi, dar nu până sus, îi spuse unui vânzător aerian dintr-un magazin unde se vindeau aproape numai genţi.

— Cred că s-ar putea să găsiţi aşa ceva la Bloomingdale's, zise el.

— La Bloomingdale's, spuse mama uitându-se urât la el.

Când am ieşit era puţin supărată şi foarte rănită şi mi-a spus:

— La Bloomingdale's? Arăt eu a genul de femeie care să vrea să-şi ia haine de acolo?

— Eu zic că nu, am asigurat-o eu.

— Crede că ar trebui să-mi iau haine de acolo pentru că sunt grasă.

— Se poate.

— Serios? zise mama.

— Nu ştiu.

— La Bloomingdale's.

Menţionă incidentul de alte câteva ori în ziua aceea, în săptămâna următoare şi de multe ori pe parcursul verii.

În scurt timp deveni din ce în ce mai limpede că profesorul mamei de literatură americană nu o simpatiza absolut deloc.

— Îşi dă ochii peste cap când întreb ceva.

— Cred că ţi se pare, i-am zis eu.

Mama făcu o pauză şi reflectă.

— Nu cred. Îşi dă ochii peste cap. Ceilalţi studenţi nu vorbesc niciodată cu mine în pauze.

— Au optsprezece ani.

— Dar ce-mi rămâne de făcut dacă nu mai merg la cursuri?

— Să te ocupi de casa pe care ţi-o faci.

— Asta fac, spuse ea. Arhitectul ăla e un idiot şi jumătate.

Nu înţelegeam de ce credea că trebuia să facă un masterat şi nu voiam să o întreb direct şi să risc să o supăr. La facultate în Fresno, mama fusese atât de preocupată de modele noi de mobilă, de băieţi şi de ziarul şcolii, încât aproape că-şi picase toate examenele. Fusese suspendată un semestru întreg şi la sfârşit reuşise să termine cu chiu cu vai după ce îl cunoscuse pe tata, care s-a îndrăgostit de ea şi i-a scris toate eseurile.

La o vreme după ce a venit în vara aceea, ne-am dus din nou în Michigan ca să ne întâlnim cu constructorii. Îmi plăcea să merg cu mama în Michigan. Îmi plăceau orăşelul, fermele şi hambarele de-a lungul autostrăzii cu două benzi, şi clădirile de pe strada principală care rămăseseră neschimbate din 1881 până acum. Toate casele aveau flori în jardiniere pe verandă şi peluze mari care dădeau spre apă: un lac atât de limpede şi fără valuri încât puteai distinge culorile tuturor pietricelelor de pe fund. Fete de vârsta mea stăteau pe plajă pe şezlonguri din lemn tricotând şi bând vin. Adolescenţii stăteau la colţ de stradă cu cornete de îngheţată în mână, în loc de ţigări. Vara, ziua avea optsprezece ore şi lumea juca tenis pe terenurile de pe apă până la unsprezece noaptea, când se întuneca. Mingile de tenis rătăcite pluteau prin port, iar echipele de caiac canoe aruncau înapoi pe terenuri mingile îmbibate cu apă. Părinţii mei îşi cumpăraseră o căbănuţă

pe terenul de golf, ca un fel de soluţie temporară până avea să fie gata casa, iar până acum petrecuseră mai mult timp decât se aşteptaseră în căbănuţă.

Mama şi arhitectul se certară dacă să folosească un constructor de acolo sau să angajeze unul dintr-un oraş mai mare din apropiere. Se certară din cauza datei la care să înceapă construcţia şi nu au căzut de acord dacă ar trebui să facă planuri la o scară mai mare sau nu. Se certară în legătură cu alegerea pomilor pe care să îi dezgroape şi a celor pe care să îi lase acolo. Se certară pentru care parte a casei să fie orientată spre lac. Îmi dădeam seama că mama era pusă pe harţă, dar începusem să-l antipatizez şi eu pe arhitect. Ridica mult prea tare vocea, avea nişte braţe uriaşe şi păroase, şi dădea cu pumnul în masă. Nici măcar nu mai era amabil cu mama. O întrerupea în timp ce vorbea şi i se adresa pe un ton superior care ne era permis numai nouă, celor din familie.

— Vezi, spuse ea, ferestrele nu sunt simetrice.

— Ar arăta urât dacă le-am face cum vreţi dumneavoastră, îi spuse arhitectul.

— Dar data trecută v-am spus cum voiam să fie.

— Eu sunt arhitectul aici, nu dumneavoastră.

Cât am fost acolo, arhitectul nu a făcut altceva decât să stârnească discuţii şi apoi să îi ceară mamei o grămadă de bani pentru timpul pe care îl pierduse cu noi.

— Cere prea mulţi bani şi nici nu ascultă ce îi zic.

Mama începu să gândească şi ea, ca şi tata, că ridicarea casei avea să-i aducă la sapă de lemn.

A sunat tata, care a fost blând şi binevoitor. A încurajat-o să păstreze arhitectul sau să angajeze unul nou şi a asigurat-o că nu aveau să ajungă la sapă de lemn.

În timpul acelei vizite, mama mă luă cu ea la o întâlnire la Clubul Kiwanis, unde devenise membră ca să încerce să îşi facă prieteni în oraş. Mama nu fusese niciodată genul de femeie

care să facă parte dintr-un club. Când aveam şapte ani, a plecat din liga de juniori după trei întâlniri. Ţin minte că i-a spus surorii ei, folosind nişte cuvinte pe care nu le folosea de obicei, că preşedinta ligii de juniori era „o curvă antisemită, căsătorită cu cel mai bogat evreu din oraş". Pe toată perioada copilăriei mele, a ieşit din asociaţia profesorilor şi părinţilor după ce s-a certat cu profesoara mea din clasa a şasea, şi-a dat demisia din consiliul Muzeului de Artă din Fresno după o discuţie aprinsă în legătură cu expunerea obiectelor găsite, a ajuns la concluzia că în consiliul de educaţie erau aproape numai „hoaşte bătrâne", şi ori a renunţat, ori a fost dată afară din numeroase grupuri de cusut de mână.

Aici, în Harbor Springs, în partea mai izolată a statului Michigan, membrii Clubului Kiwanis păreau să aprecieze faptul că mama era o persoană directă şi imprevizibilă, şi ea părea la fel de încântată la rândul ei. Era cea mai tânără membră din club, la o diferenţă de cel puţin treizeci de ani de ceilalţi, şi era singura femeie. După micul dejun, un bătrân pe care îl văzusem înainte plimbându-se cu bicicleta prin oraş veni la mine şi îmi spuse:

— Dar ştiu că sunteţi plăcută la vedere. Sunteţi căsătorită?

— Nu.

— Sunteţi îndrăgostită de cineva?

— Asta rămâne de văzut.

El şi cu mama discutară câteva minute despre constructori şi apoi acesta îşi luă la revedere şi plecă.

— Crezi că vrea să îţi prezinte pe cineva? spuse mama în timp ce ne întorceam la maşină.

Mama era mereu foarte entuziasmată de ideea ca eu să am un iubit, dar cât se poate de nemulţumită de ei, în carne şi oase.

* * *

Pe Ethan îl vedeam rar. Se prefăcea că dormea din ce în ce mai târziu şi pleca la serviciu din ce în ce mai devreme. Fumul din hainele lui se simţea în toată casa. Mama întrebă:

— Ethan s-a apucat din nou de fumat?

— Mamă, ştii că nu-mi place tonul ăsta.

— Nici mie nu îmi place că Ethan s-a apucat din nou fumat.

— E om în toată firea, am spus eu.

— E fiul meu.

— E din cauza barului. Ţi se îmbibă hainele cu fum.

Era adevărat, dar eram sigură că atunci când pleca la serviciu mai devreme, Ethan mergea pe jos jumătate din drum înainte să ia metroul, ca să poată fuma şapte sau opt ţigări în liniştе pe Lexington Avenue. Vizita mamei fusese o provocare pentru toată lumea, inclusiv pentru bietul tata. Mi-aş fi dorit să am curajul să mă apuc de fumat. În schimb, beam bine de tot când ieşeam seara cu Clarissa sau cu italianul în oraş. Italianului i se părea că era foarte distractiv să bem şi să ne plimbăm de colo-colo. Nu prea rezista la băutură şi cred că nu mai băuse într-un ritm atât de constant în viaţa lui. Nu încercam să inventez scuze după ce beam un al treilea sau al patrulea Manhattan. Nu voiam să devin genul de om care să inventeze scuze. Bineînţeles, Clarissa mă înţelegea perfect.

— În Londra, Halcyon era locul ideal unde ne reveneam după discuţiile cu mamele noastre iubitoare, mai ţii minte? spuse ea.

— Cum să nu.

— Şi era barmanul acela drăguţ, Dewey, şi cocktailurile lui delicioase cu coniac şi lămâie.

— Şi apoi a plecat.

— Da, a plecat, şi ceilalţi barmani n-au vrut să ne zică unde s-a dus.

Stăteam pe veranda din faţa blocului ei, pândindu-l pe tâmplarul cu capul în nori de care se îndrăgostise Clarissa. Tâmplarul locuia în blocul vecin şi Clarissa îl spiona din faţa casei. Renunţase de curând la rus, după ce îi găsise în geantă un pistol mic argintiu.

— Dar şi în New York sunt locuri drăguţe, continuă ea. Ştim o grămadă de locuri drăguţe.

— Cred că cel mai drăguţ loc din Londra a fost casa mamei tale, am spus eu.

— Şi cafeneaua aceea de pe All Saints Road.

— Şi poteca din Holland Park.

— Când nu ploua, zise Clarissa.

— Ploua zilnic.

— A fost foarte bine că ai fost la Londra anul trecut, că te-am avut lângă mine.

Mama Clarissei trecuse printr-o perioadă deosebit de dificilă în perioada în care fusesem la Londra. Divorţase de al treilea soţ şi avusese nevoie de foarte multă atenţie din partea Clarissei, care atunci lucra la disertaţie la Oxford. Îmi plăcea foarte mult de mama ei. Era genul pasiv şi o femeie amuzantă care spunea tot felul de chestii răutăcioase despre compatrioţii ei, ceea ce îmi făcea deosebită plăcere. Locuia în acelaşi cartier ca şi Henry, între Holland Park şi Shepherd's Bush. Când mă simţeam singură, mă duceam la ea cu o sticlă de vin sau cu ingrediente pentru supă şi petreceam după-amiaza împreună. Ea fuma ţigară după ţigară, dar nu în casă; aşa că de multe ori stăteam la taclale în grădină, sub umbrelă, cât fuma ea şi ni se îmbibau pantofii cu apă de ploaie.

— Şi pentru mine a fost foarte bine că te-am avut aproape, dragă. Ce m-aş fi făcut de una singură?

După ce l-am părăsit pe Henry am stat la mama Clarissei până când mi-am găsit un bilet de avion spre casă la un preţ acceptabil.

— Ar trebui să învăţ să fac cocktailuri cu coniac şi lămâie, spuse Clarissa.

Când mergeam la ea, ne pregătea carafe cu gin şi apă tonică. Clarissa era expertă în preparatul ginului cu apă tonică: rula lămâile verzi pe o suprafaţă tare ca să le frăgezească, le lăsa un timp în gin şi apoi turna încet apă tonică în carafă, peste cuburile de gheaţă.

— Ai citit articolul din ziarul de dimineaţă? întrebă ea. Despre oamenii de ştiinţă care cred că singurătatea este ceva genetic?

— Singurătatea?

Clarissa încuviinţă din cap.

— În cazul ăsta, noi două nu avem absolut nici o şansă, i-am zis.

Când a primit nota la cursul de la Columbia, mama a ţinut strâns plicul în mână timp de o oră şi ceva înainte să îl deschidă. Eu m-am plimbat dintr-o cameră în alta, m-am aşezat, m-am ridicat şi mi-am tot făcut ceai. Mama a stat mai mult timp pe canapea, având expresia îngrijorată şi vulnerabilă din pozele de când era mică, grimasa de încordare care vrea să pară zâmbet.

— Dacă m-a picat?

— Mamă, nu te-a picat. Te-ai dus la cursuri, ai participat, ai scris „Ce face băutura din om".

— Dacă mi-a dat şase? şopti ea.

— Păi, asta e.

— Nu pot absolvi cu note de şase.

— Dar meriţi mai mult de şase.

Adevărul era că eu nu muncisem niciodată atât de mult la masterat cum muncise mama pentru cursul acela de literatură la Columbia.

— Ce o să fac cu viaţa mea de acum înainte?

— Deschide plicul, te rog.

Deschise plicul. Citi. Începu să râdă. Râse şi nu se mai opri.

— Am luat şapte plus, spuse ea.

Am râs şi eu, cu toate că eram dezamăgită.

— Şapte, am spus eu.

— Şapte plus, zise ea.

Apoi nu ne-am mai putut opri din râs. Îl uram sincer pe profesorul acela.

Ethan a fost distribuit într-o reclamă la coca-cola dietetică, care nu era un simplu episod pilot, ci un contract foarte serios.

— Asta ie cieva! spuse Ethan, imitând accentul polonez al bunicii.

Încă ne mai plăcea să îi imităm accentul, spunând expresii de-ale ei cum ar fi „Asta ie cieva!", sau „Nu vrieţi nieşte uănt di arachide?" sau „Nuă mai râdeţi di bunieca." Reclama îi dădu ocazia să plece puţin la Los Angeles. În toamnă, i-au oferit un contract pe toată durata campaniei. Urma să fie imaginea coca-cola dietetică şi lui Ethan i s-a părut o ofertă mult mai bună chiar şi decât un episod pilot.

Mama şi cu mine l-am ajutat să îşi facă bagajele şi mama i-a cumpărat un fier de călcat de voiaj. Ethan era fericit şi încrezător şi arăta foarte bine, ceea ce era de ajuns ca mama să fie liniştită. Dacă Ethan era bine, era şi ea fericită şi încrezătoare.

Tata a sunat de mai multe ori ca să se asigure că Ethan nu avea nevoie să îl ia de la aeroport din Los Angeles şi Ethan i-a spus de fiecare dată că nu era necesar să vină.

Eram mândră de Ethan şi tristă că eu nu o puteam face pe mama să fie fericită şi încrezătoare. Era îngrijorată că nu mă va iubi nimeni şi că voi lucra ca barmaniţă până voi deveni prea urâtă pentru asta, şi că nimănui nu îi vor plăcea poveştile mele la fel de mult cum îi plăceau ei. Îşi făcuse aceleaşi griji şi pentru Ethan, înainte să-l salveze coca-cola.

— Poate că ar trebui să vii la Harbor Springs şi să-ţi găseşti de lucru ca profesoară, spuse ea.

Am încuviinţat din cap.

— Acolo e plin de băieţi cu bani.

— Nu îmi mai plac băieţii cu bani.

I-am spus asta pentru că era adevărat, dar şi pentru că îmi plăcea să o enervez.

— E ca atunci când îţi plac doar banii.

Mama m-a asigurat că dacă aveam să mă mărit cu un tip sărac, cu suflet de poet, cum îmi plăceau mie, aveam să fiu nefericită mai târziu. I-am spus să nu îşi facă griji din cauza asta, pentru că nu aveam să mă mărit cu un tip de genul ăsta sau de orice alt gen. S-a speriat la auzul acestor cuvinte, pentru că nu voia să îmi plătească ea asigurarea medicală toată viaţa.

A plecat din New York la sfârşitul lui august, la scurt timp după ce Ethan s-a mutat la Los Angeles, cu puţin înainte ca New Yorkul să se schimbe definitiv. În mare parte, m-am simţit uşurată că a plecat, dar apoi apartamentul mi s-a părut complet gol fără bagajele ei, fără planurile de casă şi fără diversele romane clasice pe care le studiase. Până la urmă, ea însăşi a spus că masteratul nu era de ea.

— Dar am vrut să fiu absolut sigură că este aşa, spuse ea şi mă privi cu coada ochiului. Tata m-a ajutat să trec la geografie, ştii?

— Ştiu. Şi tot el ţi-a scris eseurile finale la engleză.

— Da?! spuse ea. Nu ţin minte. Nu cred să fi fost aşa.

— Fie.

Săptămâna următoare avea să îmi aducă aminte ea cu gura ei că masteratul nu era de ea pentru că o ajutase tata să scrie toate eseurile acelea la engleză.

În toamna aceea, ea şi tata s-au dus într-un weekend la Michigan şi au găsit un alt arhitect care părea să aibă aceleaşi gusturi ca şi mama în ceea ce privea simetria. Mama a intrat cu maşina într-un copac şi totuşi tata nu a strigat la ea cum ar fi făcut în mod normal. Când s-au întors în Fresno, tata a renunţat la golf în toamna aceea şi şi-a petrecut weekendurile tunzând peluza, ceea ce mama a considerat că era un gest foarte romantic, datorită căruia aveau să petreacă mai mult timp împreună.

Chiar înainte să plece în California la sfârşitul verii, mama s-a dus singură la cină la restaurantul ei preferat, un restaurant grecesc de lux de pe Strada 71. Întâi şi-a comandat caracatiţă, apoi peşte spadă copt cu mirodenii, iar la sfârşit o ciocolată caldă şi iaurt cu miere şi cireşe. Stătea la masă, mulţumită, în timp ce Costa, chelnerul, tot dădea semne că o să îi aducă nota. O femeie cu trăsături frumoase şi fiica ei, o tânără serioasă, stăteau la masa de vizavi şi, în timp ce mama le admira cât erau de frumoase, cu cămăşi din in cu mânecă scurtă şi pulovere de vară identice, cu câtă eleganţa ţineau paharele de vin şi cum le sclipeau ochii la fel când râdeau, a auzit-o pe mamă spunându-i fiicei:

— Te rog, draga mea, nu mânca tot din farfurie, că o să ajungi ca femeia aia.

Mama şi-a privit mâinile şi şi-a spus în gând: „Până şi mâinile îmi sunt grase."

În timp ce se îndrepta spre ieşire, mama nu a putut să nu le spună:

— Ar trebui să vă gândiţi un pic şi la ceilalţi.

Reuşi să le vorbească pe un ton calm când trecu pe lângă masa lor. Costa s-a oferit să îi pună la pachet o baclava ca să o ia în avion, ca o atenţie specială din partea bucătarului. Mama a refuzat, l-a sărutat pe Costa pe ambii obraji şi s-a bucurat că ea nu simţea nevoia să îi jignească pe alţii aşa cum o jigneau ei pe ea. La mult timp după, mi-a spus că în ziua aceea, când s-a întors la apartament ca să aştepte maşina care avea să o ducă la aeroport, s-a simţit foarte fericită şi liberă cum nu mai fusese de multă vreme.

Partea a treia

17

Lacrimi și țigări

În luna ianuarie a acelui an, toată lumea din New York s-a prefăcut că era veselă.

Într-o după-amiază, m-am trezit cu Clarissa la uşă. Făcea meditaţii cu copii bătuţi în cap din familii cu bani, cu o sută cincizeci de dolari pe oră, şi râdeam amândouă când ne gândeam cu cât de mult o plăteau. Trecea foarte des pe la mine când avea câteva ore libere între meditaţii.

Era după-amiază şi totul era acoperit cu zăpadă, de parcă s-ar fi aşternut un cearşaf alb prin care abia se zăreau formele. Clarissa îşi pierduse o mănuşă când coborâse din taxi.

— Şi mi-au furat şi portofelul, spuse ea. Stătea pe canapea, la început lacrimile au curs de la sine, pentru ca apoi să se transforme în hohote de plâns în toată regula. Şi aveam cartea verde în el şi nu pot să cer să îmi elibereze alta pentru că le-au retras după unsprezece septembrie. Şi nu am paşaport pentru că l-am pierdut luna trecută la Paris, aşa că nu am nici un act de identitate, nu pot scoate bani şi nu pot împrumuta de la bancă până nu mi se înlocuieşte cartea verde, aşa că nu am absolut nici un venit. Încercă să se oprească din plâns, dar la un moment dat începu să se simtă bine plângând. Sughiţa şi îşi trăgea nasul delicat. Şi pe lângă asta nu am prieten, nu există nici un pretendent la orizont şi nici

măcar tâmplarul mormon de patruzeci de ani din Williamsburg nu vrea să fie cu mine. Scoase din geantă un pachet de şerveţele cu model de fluturi albaştri. Nu înţeleg ce nu-i în regulă cu mine, sunt fiică de doctor.

— Nici eu nu am pe cineva.

— Fii serioasă.

— Nu mai ştiu nimic de Stefano Naldi de o săptămână şi ceva.

Mi se părea că „Stefano Naldi" suna atât de bine, încât îi spuneam numele complet când vorbeam despre el, cu toate că era singurul Stefano pe care îl cunoşteam.

— De o săptămână...

— Zice că e deprimat.

— Toată lumea e deprimată.

— Hai să fumăm o ţigară de-a lui Ethan.

Când Ethan se mutase la Los Angeles ca să scape de tristeţea din New York, dar şi ca să apară în campania Coca-Cola, îşi lăsase în urmă puloverele de caşmir şi diverse pachete începute de ţigări de lux cu filtre aurii.

— Hai.

Clarissa este mereu foarte elegantă şi stăpână pe ea şi chiar şi acum când era tulburată aprinse ţigara şi fumă încet şi graţios, ca în filme.

Am tăcut o vreme, uitându-ne cum ningea.

— Trebuie să mă duc să-l învăţ pe Daniel despre Reformă.

Am încuviinţat din cap. Daniel pica mereu la examene, oricât de multe meditaţii făcea Clarissa cu el. Indiferent câte eseuri îi corecta explicându-i fiecare lucru, indiferent câte rezumate îi făcea Clarissa sau câte notiţe îi scria direct pe carte, indiferent câte jocuri de memorare inventa pentru el, Daniel nu reuşea să înveţe nimic. Părinţii lui îi spuseseră

Clarissei că sperau ca Daniel să intre la o facultate bună, profitând de „așa-zisa" lui dislexie.

— Poți să crezi așa ceva? Daniel, atât de leneș cum e, să ajungă la Dartmouth?

Fireşte, îmi plăcea la nebunie când îmi povestea despre Daniel şi Clementine şi toți ceilalți copii bătuți în cap care mi-o aduceau pe Clarissa în fața uşii după-amiezile, pentru ca apoi să mi-o răpească din nou.

— Ai cumva un portofel mai vechi pe care să mi-l dai cu împrumut? spuse ea.

— Şi ce vrei să pui în el?

— Păi, crezi că poți să-mi împrumuți şi nişte bani?

Aveam un portofel sub canapea. De fiecare dată când dădeam cu aspiratorul, mă întrebam ce să fac cu portofelul acela. Era un portofel bun, dar ieftin, pe care îl cumpărase de pe stradă cineva care înnoptase la mine şi apoi îl uitase aici. Faptul că i-am dat Clarissei portofelul mi s-a părut că a fost un fel de izbândă, o soluție ideală pentru o problemă cu care mă luptasem de ceva timp. De fapt, nici nu ştiu de ce l-am lăsat sub canapea. Timp de doi ani îmi fusese prea lene să îl iau de acolo. Am pus cinci bancnote de douăzeci de dolari în portofel.

— Ți-aş da mai mult, dar m-au dat afară de la bar.

— Te-au dat afară?

— Au spus că îmi iau prea mult timp liber.

— Ce chestie. Clarissa fumă şi clătină din cap. Să te dea afară de la bar. Se opri din plâns pentru o clipă şi admiră priveliştea. Deschise fereastra şi scoase mâna afară. Zăpada asta nu o să se depună, spuse ea.

În iarna aceea a fost o mare uşurare să vorbim despre vreme.

Am ascultat în tăcere cum treceau maşinile prin zăpadă. După o vreme, Clarissa începu să lăcrimeze din nou.

— Hai să-l sunăm pe tatăl tău, sigur ştie pe cineva care să grăbească eliberarea cărţii verzi, i-am sugerat.

Tatăl Clarissei era un cardiolog celebru din Washington. Le făcea bypassuri tuturor senatorilor de pe Capitol Hill.

— Nu, nu trebuie să ştie cât sunt de iresponsabilă, spuse ea cu respiraţia tăiată. Îşi verifică machiajul şi se privi plângând în reflecţia unei aplice. Am totuşi aproape treizeci de ani, zise ea.

— Şi eu sunt în pom cu toate, am asigurat-o. Dobânda de la bancă nu îmi ajunge ca să plătesc chiria, fratele meu care a devenit vedetă o să trebuiască să îmi dea bani lunar şi se pare că nici măcar nu pot să-mi păstrez slujba de barmaniţă.

— Da, dar măcar tu ai cetăţenie americană.

Nu am învăţat niciodată cum să fumez cum trebuie. Îmi place cum trosneşte ţigara, cum se mistuie, dar nu reuşesc să trag în piept cum trebuie.

— Legal vorbind, sunt un nimeni, plânse Clarissa. Şi am absolvit o facultate de renume.

După câteva zile, am chemat mai multă lume la cină. Am început să mă pregătesc cu trei săptămâni în urmă, am invitat foşti colegi, prieteni mai noi şi pe un alt prieten l-am invitat pentru ca soţia lui, care era uneori exagerat de geloasă, să îl cunoască pe frumosul meu iubit italian, şi să nu îmi mai poarte pică pentru că eram prietenă cu soţul ei. Am invitat-o şi pe Clarissa, dar a spus că nu poate veni. Până la urmă, m-a sunat din colţul străzii şi a venit.

— Ştiu că am refuzat invitaţia, aşa că nu rămân la cină. Am vrut să vin şi să-ţi mulţumesc că eşti o prietenă atât de bună.

— Rămâi la cină, i-am zis Clarissei.

— Da, adevărul e că elevii cu care trebuia să am meditaţii acum au anulat orele de azi, spuse ea. Asta înseamnă că sunt

plătită patru sute cincizeci de dolari ca să stau la cină. Rămân dacă mă primeşti. O să deschid sticla asta de vin. Unde e Stefano Naldi?

— Pe drum, am spus eu, cu toate că în momentul acela superbul meu prieten italian întârziase deja o jumătate de oră. Am vin rosé la frigider.

— Perfect, o să pretindem că e vară.

— Da, te rog, hai să pretindem că e vară.

Musafirii vorbiră un pic despre cărţi şi un pic despre noul primar, iar patru dintre invitaţi discutară timp de o oră şi ceva despre cum să faci ca să rămâi cu cât mai multe cadouri după o petrecere de logodnă sau după nuntă. De fiecare dată când suna cineva la uşă, mă aşteptam să fie Stefano Naldi, dar când răspundeam era de fapt cineva pe care uitasem că l-am invitat.

— Vine şi Stefano?

— Da, trebuie să ajungă din clipă în clipă.

— Am adus şampanie în loc de vin, sper să nu te superi.

— Da' de unde.

— Alcool să fie. Hai că o deschid eu.

— Clari şi-a găsit cartea verde? întrebă cineva.

— I-a fost furată.

— A încercat cineva să o folosească?

— E carte verde, draga mea, nu are bani pe ea ca o carte de credit.

— Da, dar cineva ar putea să o folosească pentru a deturna un avion.

— Clarissa, a încercat cineva să deturneze un avion cu cartea ta verde?

— Şi dacă au încercat, nu am primit nici un telefon în sensul ăsta de la bancă.

— Vezi că am dreptate?

— Dar cineva a încercat să cumpere benzină cu cardul meu Visa.

L-am aşteptat timp de două ore pe Stefano Naldi. Am aşteptat şi am băut şi uite aşa am terminat tot vinul pentru cină.

— De ce nu îl suni pe tatăl tău? O să vorbească el cu cineva să te ajute cu cartea verde.

— Fii serios, nu pot să-i spun lui tata, e exclus, spuse Clarissa.

— De ce?

— Pentru că atunci o să mă întrebe unde mi-e paşaportul.

L-am rugat pe Ben, un prieten de-al meu, să vină în bucătărie şi să mă ajute să tai friptura de pui la cuptor.

— Am nevoie de sfatul tău, ca băiat şi ca prieten.

— S-a terminat vinul, nu-i aşa?

— Exact.

— Sfatul meu este să nu le spui nimic celorlalţi şi să treci pur şi simplu la whisky.

— Da, aş putea să prepar nişte coktailuri Manhattan.

— S-a terminat până şi cel rosé?

— Ben, pe lângă asta, nu a venit Stefano. Ce să fac? Să îl sun sau să las lucrurile cum sunt şi să vorbesc cu el mâine?

— Ştii, cred că mai bine întrebi pe altcineva, spuse Ben.

Mi-am scos capul pe uşa de la bucătărie.

— Clari, poţi să vii un pic, te rog?

Clarissa gesticula, fluturându-şi mâinile, în timp ce povestea cum îşi pierduse paşaportul într-o călătorie secretă în Franţa şi cum se cuplase din nou cu un fost prieten de-al ei care în ultimii ani devenise schizofrenic.

— Nu sunt o prietenă bună, spuse ea, venind imediat la bucătărie. Ţi-am stricat petrecerea şi nu te-am ajutat cu absolut nimic. S-a terminat vinul?

— N-a venit Stefano. Ce să fac?

— Cum adică? Pui mâna pe telefon şi îl suni în clipa asta! spuse ea, furioasă. Acum! Mă duse aproape pe sus în dormitor. Vreau să aud tot.

Nu mă aşteptam să fie acasă. Mai degrabă mă aşteptam să nu fi ajuns din cauza unui atentat terorist la metrou.

— Nu mi-e poftă de friptură de pui şi nu am chef să-i văd pe oamenii ăia, spuse Stefano.

— Care oameni?

— Prietenii tăi. Mă oboseşte îngrozitor să îi aud trăncănind non-stop.

— Vorbim mâine, i-am spus. M-am uitat la Clarissa. Începuse să-mi curgă nasul. Nu vine.

Am reuşit să nu izbucnesc în plâns la cină. Am servit trei pui fripţi la paisprezece oameni, cu garnitură de cartofi la cuptor, cartofi natur, morcovi gratinaţi, mazăre, un fel numai cu brânzeturi, câteva băuturi după cină, espresso şi cocktail cu lămâie. A fost o seară minunată şi perfectă, cu excepţia faptului că s-a terminat vinul şi a trebuit să bem whisky la cină.

În clipa în care au plecat ultimii invitaţi, am închis uşa şi am început să plâng. Eu plâng cu totul altfel decât Clarissa. Mă strâmb înainte să îmi dea lacrimile şi plâng haotic, nu elegant ca ea.

— S-a purtat ca un măgar şi ca un nesimţit, spuse Clarissa, şi nu o să mai ai niciodată de-a face cu el. Şi oricum nu era cine ştie ce. Un tip de umplutură după o relaţie dezastruoasă şi atât. Doar nu vrei să rămâi blocată într-un clişeu.

Am lăsat lacrimile să îmi şiroiască pe obraji, până în gură, îmi place să le simt gustul şi îmi mai place să le iau pe unghie şi apoi să le sorb.

— Hai să fumăm din ţigările lui Ethan, spuse ea. Nu mai e mult şi o să avem treizeci de ani.

Am fumat împreună şi am spălat toate vasele, apoi am fumat din nou şi nu am răspuns la telefon. L-am lăsat pe

Stefano Naldi să sune iar şi iar. De fiecare dată când suna, mă simţeam şi mai rău. De fiecare dată când suna, izbucneam din nou în plâns. Clarissa nu s-a speriat niciodată de bocetele mele. A stat lângă mine pe canapea şi mi-a dat părul după ureche. M-am şters la nas cu mâneca. De fapt, cu mâneca unei bluze de-a lui Ethan.

— E atât de dureros, am spus.

— Şi pe mine mă doare, spuse Clarissa. Simt o durere ciudată în jurul feţei.

M-am uitat la ea.

— Pe mine mă doare stomacul, i-am spus eu.

— O să fie bine, spuse Clarissa.

Multă lume poate spune asta, dar nu am cunoscut pe nimeni care să o spună atât de convingător ca ea. Clarissa are un ton cunoscător şi autoritar şi o frumuseţe hollywoodiană clasică, încât ai senzaţia că sunt lucruri mult mai importante decât grijile tale din momentul acela.

În după-amiaza următoare, Clarissa veni mult mai devreme decât de obicei.

— Nu vrei să luăm prânzul în oraş?

— Nu vreau să ies. Nu-mi place afară, i-am zis.

— Mă simt atât de deprimată după ce stau toată ziua în apartamentele alea îmbâcsite. Am început să am dureri de cap din cauza asta.

— Azi vine mama, dar nu ştiu la ce oră.

Plânsesem toată ziua pentru că voiam să termin cu plânsul înainte să vină ea. Mama are un instinct foarte ciudat care o îndemna să vină în vizită exact când mă despărţeam de cineva, iar eu trebuia să fac eforturi să mă prefac că eram veselă, ceea ce îmi consuma energia pe două săptămâni. Încă mai simţeam nevoia să plâng, începuse chiar să îmi curgă nasul

şi simţeam o presiune în dreptul pometilor, în gât şi în muşchii feţei.

— *Cara*[1], eşti îmbujorată.

— Nu îmi mai spune *cara*.

Am sughiţat de câteva ori, ceea ce declanşă o serie de strănuturi.

— Nu-i doar limba lui, mă certă Clarissa. Nu se poate să nu-ţi mai placă o limbă străină doar din cauza unui idiot. Îşi desfăcu nasturii de la haină. Slavă Domnului că e aşa, altfel aş fi studiat degeaba la facultate toate romanele alea în franceză.

— Dar şi aşa pare să fi fost degeaba, i-am zis.

Făcu o pauză.

— Daniel rămâne corigent la franceză, spuse Clarissa. Scoase din buzunarul hainei un pachet neîncepu de ţigări de care fuma Ethan. Le-am cumpărat ca să le înlocuim pe cele pe care le-am fumat. Ai cumva un ceas pe care să mi-l dai cu împrumut?

— Ce ceas?

— Un ceas de mână.

Am căutat prin genţi mai vechi. Nu am purtat niciodată ceas, dar ţineam minte că Jonas îmi făcuse cadou unul care avea un pantof cu un toc periculos de ascuţit pe cadran.

— Îţi place? am întrebat-o.

Cercetă ceasul.

— Da, e bun. Întârzii peste tot unde mă duc şi se pare că am pierdut ceasul pe care mi l-a dat tata de Crăciun.

— Eu zic să fumăm câte o ţigară, i-am propus desfăcând pachetul de ţigări al lui Ethan.

— Am ceva la faţă, spuse Clarissa.

---

[1] Dragă (it.) (n. red.).

M-am uitat la ea. Chipul Clarissei este perfect din punct de vedere matematic. Nimeni nu o poate privi fără să vrea să o mai privească încă o dată.

— Dar ce ai la faţă?

— Mă doare, spuse ea.

În după-amiaza aceea, scrumiera era atât de plină de chiştoace, încât mai avea puţin şi dădeau pe afară. Am început să stingem ţigările una peste alta. În scurt timp, am fumat tot pachetul şi m-am dus să scotocesc prin buzunarele hainelor lui Ethan şi prin sertarele de la birou în căutarea altuia.

Clarissa îşi caută pastilele de tuse în geantă.

— Ai mai vorbit cu Stefano Naldi? mă întrebă ea.

— O să dea vina pe mine. O să spună că sunt limitată.

— Limitat e el, un exemplu viu de bolognez tipic.

— O să spună că nu sunt înţelegătoare, o să spună că eu habar nu am cât de grea a fost iarna asta pentru el. De parcă el e singurul om care a trecut prin iarna asta.

— Slavă Domnului că nu te-ai măritat cu el, spuse ea.

— Nu m-am gândit niciodată să mă mărit cu el.

— Nu?

— Nu m-aş fi căsătorit niciodată cu el, i-am zis.

Clarissa ridică din umeri. Flutură ţigara.

— Fetele ca noi nu au nevoie să se mărite.

Mama se îngrăşase atât de mult în ultimul an încât nu se mai putea închide la haina din blană de nurcă.

— Crezi că o să mă atace apărătorii drepturilor animalelor dacă o port în New York?

— Nu se mai întâmplă chestii de-astea, mamă.

— De ce nu? Au devenit toţi atât de egoişti încât nu le mai pasă de animale? mă întrebă ea.

Am ridicat din umeri.

— Blănurile sunt din nou la modă, am spus.

Trase în jos de manşete, încercând în zadar să îşi acopere încheieturile.

— Cred că nu au păstrat-o în condiţii bune la curăţătorie.

Am mâncat de prânz la restaurantul grecesc de lux. Nu i-am spus mamei că de câteva luni mi-era teamă să ies din casă. Am încercat să nu tresar când treceau autobuzele sau bicicletele pe lângă mine. Eram atentă să nu calc pe crăpăturile din asfalt. La prânz eram cu gândurile în altă parte şi nu am putut mânca. A venit salata de sfeclă pe care am comandat-o: brânza se făcuse roz şi devenise cleioasă de la sfeclă. Am izbucnit în plâns. Am început să plâng şi nu m-am mai putut opri, aşa că nu am avut de ales şi a trebuit să îi spun mamei de cina pe care o dădusem şi de cum mă despărţisem de Stefano Naldi cu doar câteva ore în urmă în timp ce el mă insultase în fel şi chip.

— Nu s-ar fi întâmplat nimic din toate astea, dacă nu te-ai fi culcat cu el, spuse ea.

— Ajunge, mamă.

— Draga mea, ştiu că nu îţi place să o auzi din partea mea, dar te rog să mă crezi că este adevărat. Şi tata e de aceeaşi părere cu mine.

— Da?

— Asta înseamnă că o să renunţi la cursurile de italiană? mă întrebă mama.

Am clătinat din cap.

— Nu, pentru că nu-mi mai dau banii înapoi.

— Bravo. Poate că toată chestia asta nu a fost doar o pierdere de timp.

— Sunt doar foarte dezamăgită.

— Sigur că da. Dacă o să continui să te tot culci cu iubiţii ăştia pe care îi, n-o să te iubească nimeni niciodată.

* * *

În noaptea aceea, Clarissa a venit să îmi dea înapoi cei o sută de dolari.

— Tata o să-mi grăbească eliberarea cărţii verzi, spuse ea. Slavă Domnului. L-am sunat după şase seara, când bea cocktail de obicei. I-am spus că era vorba despre o urgenţă şi că noi două vrem să mergem la vară la Roma. Ce zici, ai vrea să mergem?

— Trebuie să îmi găsesc de lucru.

— După ce îţi găseşti de lucru.

— Nu vreau să vorbesc italiană.

Mă trase în vestibul, ca să nu ne audă mama. De când venise mama, eu şi Clarissa nu plânsesem şi nu fumasem deloc cu ea de faţă şi voiam să continuăm aşa.

— Ce a avut de spus macaronarul în apărarea lui?

— Nu pot să spun că a fost un gentleman, i-am spus.

Mama interveni din camera lui Ethan unde se dusese să stea întinsă:

— A vorbit urât cu ea şi asta nu îmi place absolut deloc!

— A vorbit urât? întrebă Clarissa.

Am încuviinţat din cap.

— Nu a înţeles de ce m-am supărat. Mi-a zis: „Ce dracu', vrei să renunţi la mine din cauza unui pui nenorocit?"

— E o replică de excepţie. Îmi place la nebunie, zise Clarissa.

Nu puteam decât să fiu de acord. Chiar era o replică de excepţie.

— Auzi, hai cu mine până jos, spuse Clarissa.

Am ieşit şi am mers de-a lungul Străzii 75 spre parc. Scoase din geantă un pachet nou de ţigări.

— Le-am cumpărat ca să le înlocuim pe ale lui Ethan.

Era destul de frumos afară. Nu ne-am mai încheiat la haină. Când am ajuns pe Madison, am intrat la Carlyle şi am comandat două cocktailuri Manhattan. Hotelul Carlyle este

ideal dacă vrei să bei ceva, dar doar duminica şi lunea. În restul serilor este ideal dacă vrei să asculţi jazz de calitate, dar mai puţin ideal pentru conversaţii. Pe barman îl chema Mac şi ne cunoştea. Era tatăl unui actor foarte cunoscut dintr-un sitcom şi mai târziu, în primăvară, aveam să aflăm că Mac a ieşit la pensie şi a plecat de tot în California fără să fi apucat să ne luăm la revedere de la el.

În seara aceea nu se cânta jazz, iar Mac ne-a adus alte două cocktailuri reci înainte să le fi terminat pe primele, şi la fel a făcut şi cu al treilea rând de cocktailuri.

— Ceva nu e în ordine cu mine, spuse Clarissa.

— Cum adică?

— Am o pată pe creier, spuse ea.

M-am uitat în ochii ei.

— Nu se poate, am zis.

— Se pare că da.

— De unde ştii?

— A văzut-o doctorul. Trebuie să mă mai duc şi mâine. S-ar putea să fie nevoie să mă duc la Washington ca să rezolv acolo ce e de rezolvat.

— Dar ce fel de pată este?

— Nu ştiu, spuse ea. O pată. Un fel de pată întunecată.

Am fumat şi am băut Manhattan-uri şi ne-am îmbătat criţă. Mac ne tot spunea „măi, fetelor, măi, fetelor", iar nouă nu ne-a venit deloc să plângem.

Nu i-am spus mamei despre pata Clarissei şi în afară de acea primă zi în care a venit la New York nu am mai vorbit cu ea nici despre Stefano Naldi. Mama voia să stea trei săptămâni ca să meargă la cumpărături şi la teatru şi ca să scape un pic de Fresno. Îmi căutam de lucru, e adevărat fără prea mult entuziasm, dar în ciuda bunelor ei intenţii mama mi-a subminat toate eforturile. A cumpărat bilete la matineu sau a

făcut rezervări pentru mese târzii de prânz, adică exact în intervalul în care ar fi trebuit să mă întâlnesc cu proprietarii de baruri. A făcut totul în aşa fel încât să nu mă angajez cât era ea aici.

Mama ne-a invitat la ceai la Carlyle la sfârşitul lui ianuarie când a împlinit Clarissa treizeci de ani. L-am evitat pe Mac pentru că nu voiam ca mama să ştie că eu şi Clarissa eram la per tu cu majoritatea barmanilor din Upper East Side.

— Nu o să vă vină să credeţi, spuse Clarissa pe nerăsuflate intrând valvârtej în restaurant şi aşezându-se la masa noastră.

Semăna foarte bine cu mama ei, aşa cum o văzusem în iarnă la Londra: era subţire, purta haine în culori vii şi era foarte îmbujorată din cauza frigului. Zâmbi şi ne sărută şi îşi prinse din nou cocul aproape simultan.

— Fiţi atente, continuă ea. Cred că Daniel s-a masturbat azi la meditaţii.

Clarissa ştia cum să îşi facă prezenţa cunoscută.

— Poftim? spuse mama.

— Săracul de el, spuse Clarissa, a ţinut o pernă acolo şi a trecut la treabă.

Mie mi-a plăcut foarte mult vestea asta. Mi s-a părut cea mai interesantă poveste despre Daniel de până acum.

— Nu a reuşit să intre la Dartmouth datorită dislexiei. O să trebuiască să ţintească mai jos, la şcoli ca Bowdoin, Colgate sau Swarthmore.

— Are şi dislexia limitele ei, am spus eu.

— Aşa că nu mai face absolut nici un efort şi se masturbează în timpul meditaţiilor. Plătind o sută cinzeci de dolari pe oră.

— Vai, spuse mama. Chiar aşa...?

— În orice caz, astea sunt printre ultimele lecţii, o să plec la Washington pentru o vreme.

Auzind-o pe Clarissa spunând că urma să plece a început să mă doară şi pe mine faţa. În luna ianuarie a acelui an, au început să plece foarte mulţi oameni şi au continuat să plece mult timp după aceea. Ethan a plecat, apoi Clarissa, şi, până în primăvară, jumătate dintre cei pe care îi invitasem atunci la cină şi majoritatea barmanilor din cartierul meu se mutaseră din New York.

— O să mă întorc, spuse Clarissa după momentul de tăcere care urmă. Nu o să stau mult acolo, doar un pic, cât să-mi trag sufletul.

Avea să se întoarcă, dar nu de tot. Clarissa nu a mai fost niciodată la fel de bine cum era atunci, în ianuarie, la New York.

— Nu ai vrea să pleci şi tu de aici? mă întrebă mama mai târziu.

— Nu cred că aş vrea.

Nu îmi trecuse niciodată prin minte că New Yorkul era de vină pentru faptul că nu voiam să mai ies din casă.

— Te-ai putea duce la Los Angeles.

— M-aş putea duce oriunde, mamă. Dar eu vreau să rămân aici.

— Dar aici nu faci absolut nimic, draga mea.

— Momentan. O să fac ceva. O să-mi găsesc ceva de făcut.

— Era o vreme când făceai tot felul de lucruri.

Nu mai scrisesem nimic de la articolul cu Jim Mullins încoace. Voiam să scriu articole, pentru mine sau pentru reviste, dar nu aveam idei noi şi, sinceră să fiu, nu simţisem dorinţa de a scrie. Îmi plăcuse să lucrez ca barmaniţă până când am plecat de acolo de Crăciun.

— Sigur eşti fericită? mă întrebă mama.

— Sunt foarte fericită, mamă, în afara faptului că tocmai m-am despărţit de prietenul meu.

— Poate că ar trebui să te gândeşti dacă nu vrei să dai meditaţii la elevi de liceu, spuse ea.

Am tăcut.

— Sau ai putea fi impresarul lui Ethan.

Până în primăvară, nu a prea sunat telefonul, nimeni nu a dat nici o petrecere şi am primit foarte rar invitaţii la cină, la balet, sau la un meci de squash. Toate restaurantele şi barurile erau goale. Era multă zăpadă şi toţi erau obosiţi şi epuizaţi. Am petrecut mult timp în casă fumând singură lângă geam şi vorbind la telefon cu Ethan, Clarissa, sau cu mama. M-am dus de câteva ori la Carlyle ca să beau un cocktail după prânz şi am rămas acolo bând cocktailuri, până seara când începea spectacolul de jazz. Ethan mi-a trimis o cutie cu portocale din portocalul său din Santa Monica, dar cutia nu a ajuns la mine. Am citit în *Vanity Fair* că New Yorkul nu mai fusese de mult atât de întunecat şi de lipsit de energie.

În primăvară, m-am dus cu trenul la Washington ca să o văd pe Clarissa. Se simţea puţin slăbită, era cheală şi avea o cicatrice roşie care se întindea de deasupra urechii şi până în partea opusă a cefei. Nu putea bea alcool şi nu avea voie să fumeze, dar cu toate acestea am băut şi am fumat împreună.

— Dar de ce vrei să rămâi acolo? spuse Clarissa. Poţi să dai oricând petreceri, dar nu mai ai pe cine să inviţi.

— Sunt dependentă de New York.

Clarissa cunoscuse la Washington un matematician chipeş într-o seară, în metrou. Când s-au întâlnit, încă nu începuse să îi cadă părul. Lui îi plăcuseră foarte mult pantofii ei. Clarissa avea o pereche de balerini turcoaz pe care îi plăcea să îi poarte prin oraş. Când se dăduseră amândoi jos la aceeaşi staţie, Clarissa se întorsese şi spusese: „Mă urmăriţi

cumva?" El răspunsese: „Nu, dar probabil că aş fi făcut-o dacă asta n-ar fi fost staţia mea." Acum erau împreună de aproape o lună. Din cauza lui şi din alte motive, Clarissa nu se vedea întorcându-se la New York prea curând.

— Ethan ce zice?

— Ethan a vândut serialul TV despre familia noastră. Ethan face o mulţime de bani de pe urma psihozei mamei.

— O să ajungă bogat, spuse ea.

Am ridicat din umeri.

— Se pare că mamele cu psihoze sunt la mare căutare în mass-media.

— E ciudat când te gândeşti pentru ce lucruri ne făceam griji când eram la New York.

— Ce lucruri?

— Ştii tu, totul.

Ştiam la ce se referea. Ne făceam griji pentru păstrarea apartamentelor cu chirii mici, cu toate că apa caldă mai mult nu era decât era, portarii furau pachetele şi proprietarii inventau mereu motive noi ca să încerce să ne dea afară. Ne făceam griji că erau scumpe ţigările pe care le comandam de la magazinul de jos. Ne făceam griji că puteau să aibă loc atentate cu bombă la metrou şi ne întrebam dacă prietenii noştri insignifianţi mai erau încă în viaţă când nu ne sunau cu zilele. Ne făceam griji pentru accidentele de taxi şi pentru cum să primim bacşişuri destul de mari ca să acoperim cheltuielile din weekend. Ne făceam griji că beam prea mult, sau fumam prea mult, şi că nu o să ajungem niciodată să avem o carieră, aşa cum păreau să aibă toţi ceilalţi. Ne făceam griji că nu aveam prietenii potriviţi, sau că nu aveam destui, sau că aveam prieteni prea săraci sau prea bogaţi. Pentru Clarissa, acestea erau acum nişte griji neînsemnate din viaţa normală de dinainte de operaţie. Spunea deseori:

„Acum am o viaţă canceroasă." În anumite privinţe, Clarissa părea mult mai mulţumită cu viaţa ei canceroasă decât cu viaţa ei de la New York.

— Ştii, cred că ar trebui să îl suni pe Daniel. Are nevoie de un meditator, îmi spuse Clarissa în seara aceea în timp ce stăteam amândouă pe treptele reci ale casei tatălui ei.

— Poate că da. Poate c-ar trebui.

Nu l-am sunat, mai ales pentru că mi-era teamă că din cauza acelui telefon ar fi trebuit să rămân la New York mai mult decât aş fi vrut.

Apoi Clarissa izbucni brusc în râs. Râse încontinuu destul de mult timp până să se oprească. M-am uitat în ochii ei. Râse din nou.

— Ce dracu', vrei să renunţi la mine din cauza unui pui nenorocit? spuse ea.

Am început să râd şi eu. Era într-adevăr o replică de excepţie.

18

Artă și vandalizări

Am făcut o listă cu vedetele care nu lasă bacşiş. David Byrne era pe primul loc. Nu a lăsat bacşiş în nici unul dintre cele trei baruri la care am lucrat în New York. Rupert Everett, Parker Posey, Madonna — nu lăsau nimic. Tobey Maguire, Gwyneth Paltrow, Barbra Streisand şi soţia lui John Travolta nu lăsau mai nimic.

Paul McCartney a fost la un moment dat prea beat ca să mai lase bacşiş.

Cu David Byrne nu exista absolut nici o şansă. Vorbisem cu alţi barmani din oraş şi se ştia că Byrne lua înapoi monedele de douăzeci şi cinci de cenţi. David Byrne era antipatizat de toţi oamenii care prestau servicii la New York. Nu e uşor să creşti şi să îţi dai seama că starul rock pe care l-ai admirat în copilărie e genul care nu lasă bacşiş, dar face şi asta parte din procesul de maturizare.

Descoperisem de curând că dacă purtam sutienul potrivit şi o bluză mai decoltată primeam bacşişuri mai mari şi mai des decât înainte. Săptămâna trecută, unul dintre clienţii fideli, un tânăr bancher coreean care locuia în cartier, mi-a lăsat două sute de dolari pentru o bere pe care i-am dat-o după ce nu se mai primeau comenzi. Majoritatea tinerilor bancheri din cartier stăteau până târziu, beau mult şi

lăsau bacşişuri mari de când începusem să mă îmbrac mai frivol.

— Este îngrozitor de trist, spuse Miguel, un picolo columbian care era masterand la arhitectură în cadrul Universităţii din New York. Mie îmi place să cred că sunt un om luminat, mai inteligent decât majoritatea oamenilor, dar când văd o chelneriţă cu sâni frumoşi pur şi simplu îmi vine să o acopăr cu bani. Nu mă pot abţine.

Miguel fuma, lăsându-i pe ceilalţi picoli să servească la mese. Celălalt picolo era mexican, mai tânăr decât el, şi nu îşi făcea masteratul la Universitatea din New York.

— De unde până unde eşti tu un om luminat? îi spuse Lily lui Miguel.

— Dar atunci ce sunt?

— Un tip. Toţi tipii se cred oameni luminaţi, spuse ea.

— Aşa este, zise Monica, iubita lui Miguel, pe care o adusese în State cât era el la studii şi lucra tot ca picolo. Eşti un om luminat în felul tău, dar până la urmă eşti doar un tip. Un tip ca oricare altul, căruia îi plac femeile cu sâni frumoşi.

Nu m-am simţit extrem de prost că se discuta despre asta, pentru că şi Lily şi Monica aveau sâni frumoşi.

— Totuşi voi, fetele, sunteţi cele care vă expuneţi sânii frumoşi cu pricina, zise Miguel.

M-am uitat în jur. Eu eram singura fată care îşi expunea sânii frumoşi. Lily şi Monica purtau nişte bluze sport largi şi destul de şic. M-am făcut mică lângă tejgheaua din interiorul barului şi am început să tai lămâi verzi.

Unul dintre proprietarii barului 44 Carmine era un regizor tânăr şi celebru, şi aveam sentimentul ciudat că toate vedetele care veneau, o făceau sperând că aveau să-l întâlnească. Celălalt proprietar era Lily, o blondă de douăzeci şi nouă de ani, cu siluetă de balerină, care îşi deschisese primul restaurant până să aibă douăzeci de ani, iar în următorii zece

deschisese încă două. Lily îi ştia pe Jonas şi pe Tom şi pe majoritatea prietenilor mei din diferite locuri şi aşa ajunsesem să lucrez pentru ea. Nu mai lucrasem de primăvara trecută, când Clarissa şi Ethan plecaseră din New York, şi până să mă angajeze Lily, situaţia mea financiară şi socială fusese cât se poate de proastă. Lily avea un prieten olandez foarte chipeş căruia nu îi era fidelă. Lily avea dinţi mici şi un nas ca al Myrnei Loy, iar când zâmbea părea dezarmant de tânără.

Toată lumea care lucra la bar bea prea mult. Lily spărgea gheaţa în fiecare seară şi ne făcea cinste cu lichior, şi din momentul acela o luam pe o pantă descendentă. Când un client îi făcea reproşuri unui chelner, mai beam un rând. Când directorul îi reproşa ceva unui chelner, încă un rând. Toată lumea care lucra acolo putea face cinste cu băutură din partea casei şi era nepoliticos să nu participi. Secretul să nu fii mahmur era să nu amesteci băuturile şi să nu pui nimic în băutura pe care o beam. De exemplu, dacă beam zece păhărele de votcă simplă într-o seară, toată ziua următoare eram cu toţii gata de lucru. Dacă beam şase păhărele de votcă amestecate cu limonadă, sirop de ghimbir şi un păhărel de tequila, nu mai puneam nici unul alcool în gură timp de o săptămână.

Prietenilor mei care aveau slujbe adevărate le plăcea să vină la bar şi să îl vadă pe altul muncind. Stăteau la bar de la şase şi jumătate până li se închideau ochii, beau cocktailuri dulci şi îmi spuneau ce se întâmplase în ziua aceea într-un separeu dintr-un birou de la etajul cincisprezece al unei clădiri cu treizeci şi cinci de etaje din oraş. Luau metroul de pe linia F de unde lucrau ei până în West Village, ca să mă vadă şi să bea două sau trei cocktailuri Kamikaze cu ghimbir pe care le regretau în ziua următoare, dar pentru care se întorceau după ce uitau de mahmureală. La New York era uşor să uiţi de mahmureli şi era uşor să le treci cu

vederea. Câte o dimineaţă fără mahmureală accentua forfota şi zumzetul oraşului.

Oamenii cei mai inteligenţi, bine educaţi şi interesanţi pe care îi cunoşteam ori nu erau angajaţi, ori lucrau în restaurante. Fanfaronii erau bancheri. Oamenii cinstiţi, isteţi şi plictisitori erau doctori. Tâlharii lucrau în mass-media. Fetele puse pe distracţie lucrau în publicitate şi băieţii care nu fuseseră buni de nimic în facultate deveniseră avocaţi. Cei buni la suflet, dar tâmpiţi, erau asistenţi sociali.

Geoffrey venea la şase seara. Era beţivul şi clientul nostru fidel. Geoffrey era producător la o televiziune prin cablu şi nu îmi dau seama cum reuşea să se trezească dimineaţa devreme. Amesteca băuturile şi îi plăceau mai ales cele îndulcite cu zahăr. Îi mai plăcea şi whisky-ul scoţian de calitate.

— Bună, Geoffrey.

— Ce mai face barmaniţa mea preferată? spuse el.

Geoffrey încerca să îmi intre în graţii pentru că nu eram niciodată drăguţă cu el. Nu eram drăguţă cu el pentru că indiferent cât de fermecător părea la ora şase seara, la miezul nopţii cădea mereu de pe scaun de beat ce era. Puţine lucruri erau mai previzibile decât faptul că Geoffrey cădea de pe scaun înainte de miezul nopţii. O dată la câteva zile îi trimitea flori lui Lily şi îşi cerea scuze. Lui Lily îi plăcea pentru că avea maxilarul bine conturat şi îi trimitea flori, şi pentru că înainte să cadă lat era un beţiv simpatic.

— Ce vrei să bei, Geoffrey? l-am întrebat.

— De ce eşti aşa scumpă la vorbă?

— Ce vrei să bei?

— Vreau să fii drăguţă cu mine şi să-mi dai o margarita.

Miguel îl ignora pe Geoffrey. Miguel spusese la un moment dat că bărbaţii ca Geoffrey nu erau cu adevărat bărbaţi.

Monica spusese că lui Miguel nu îi plac bărbaţii chipeşi. Chipul lui Miguel era neşlefuit, cu cicatrice şi cât se poate de

masculin. Veneau femei chiar şi din Los Angeles numai ca să fie servite de Miguel.

Cei care stau la bar îşi bârfesc prietenii, iar când vin aceştia îi bârfesc împreună pe alţi prieteni comuni. Cei care lucrează în baruri fac exact acelaşi lucru. Bârfeam clienţii fideli, chelnerii care aveau liber, şi bârfeam chiar şi bârfele de ieri. Lucrând ca barmaniţă mi s-a confirmat teama că toţi cei pe care îi cunosc, inclusiv fraţii mei, cei mai buni prieteni şi părinţii, mă vorbesc cu toţii pe la spate.

Din când în când, iubitul olandez al lui Lily venea şi bea un gin mic cu apă tonică. Era extrem de chipeş, dar şi extrem de bătut în cap. Toată lumea, inclusiv clienţii fideli şi ajutorii de bucătar, ştia că săptămâna trecută Lily făcuse sex în baie cu DJ-ul care venea sâmbătă seara. Aflasem cu toţii într-un fel sau altul. Barul era plin şi se ştie că oamenilor le place să dea din gură.

Iubitul olandez al lui Lily veni şi se aşeză la capătul barului. Îmi surâse şovăielnic. Îmi plăcea de el, dar nu fusesem niciodată exagerat de prietenoasă. Ştiam mult prea multe lucruri neplăcute ca să mă prefac că îi eram prietenă.

— Ce zici de un pahar mare cu gin şi apă tonică de data asta? l-am întrebat.

Aşa spuneam de fiecare dată când venea.

— Tot mai bine un pahar mic, spuse el.

Încercam să cred că ştia totul, că el şi Lily aveau un aranjament.

— Bine atunci, să fie unul mic.

— Astă-seară e şi mai caustică decât de obicei, spuse Geoffrey.

— Caustică, zici? i-am spus lui Geoffrey.

Am clătinat din cap. Aveam de gând să trag cât mai mult de timp înainte să îi dau încă o margarita.

Cel mai mare avantaj pe care îl ai când eşti barman este că nu trebuie să te prefaci că îţi plac oamenii care îţi sunt antipatici. Cu cât eram mai rece cu ei, cu atât clienţii păreau mai dornici să-mi fie pe plac. Barul în sine mă apăra de nevoia de a fi prietenoasă din spatele lui. Dacă nu îmi plăcea de cineva, nu îi zâmbeam, sau zâmbeam dispreţuitor, cu superioritate, sau pur şi simplu nu le dădeam băutura pe care o comandau. La mine la bar se ocupau toate locurile până la ora opt.

— Îmi plac femeile care au avut mulţi bărbaţi, spuse Jorge. Îmi place să ştiu că a avut mulţi bărbaţi şi că m-a ales pe mine.

Lily tăcea. Monica plecă fără să îşi ia la revedere. Eu tăiam lămâi verzi.

— Eu devin geloasă, am spus.

— Geloasă?! Gelozia e complet inutilă. Gelozia e ceea ce simte un copil faţă de mama lui.

— Eu nu sunt geloasă pe mama, am spus.

— Da, dar nici nu eşti copil, spuse el. Ce vreau să zic este că îmi place să ştiu că o femeie este experimentată.

Am tăcut. Nu voiam să fiu genul de femeie care nu este destul de experimentată.

— Habar n-ai despre ce vorbeşti, spuse Lily. Tu vorbeşti doar ca să te auzi vorbind în engleză.

— Adevărul e că vorbesc engleză la perfecţie, spuse el.

Îşi stinse ţigara care arsese deja până la filtru.

DJ-ul de marţi seara veni şi începu să îşi aranjeze microfoanele în cabina de la capătul barului. Mă salută. Cât de curând avea să vină la bar şi să continue discuţia pe care o aveam de două săptămâni încoace, de când spusesem din greşeală că ştiam un tip care avea un penis perfect. DJ-ul de marţi seara era acum de-a dreptul obsedat de ce mă făcuse să spun asta. Îi spusesem o mulţime de anecdote şi îi dădusem tot

felul de explicaţii şi tot nu renunţase. De fiecare dată când rosteam numele unui bărbat, DJ-ul mă întreba dacă el era tipul la care mă referisem. Şi aşa o luam de la capăt, discutând nu despre forme şi dimensiuni, ci mai abstract, despre frumuseţea masculină.

Lily se săturase de discuţia asta şi îi spusese:

— Robbie, încep să cred că eşti un imbecil notoriu.

Robbie şi Lily fuseseră prieteni de când îşi deschisese ea primul restaurant. Robbie era un comerciant de antichităţi care de fapt vindea mobilă. Lily îl lăsa să fie DJ marţi seara plătindu-l cu băutură şi mâncare din partea casei, ceea ce mi se părea un gest nobil şi filantropic în sprijinul afacerii lui cu mobilă veche din anii şaptezeci.

— Trebuie să ştiu, spuse el.

— Nu mai ştiu ce altceva să îţi spun, i-am zis.

— Vreau să aflu şi în acelaşi timp nu vreau să aflu, spuse el.

— Mai bine tăceam din gură.

— Fii atentă, spuse el, dacă mi-l desenezi, îţi povestesc despre aventura pe care am avut-o cu prietena cea mai bună a maică-mii.

Intră Gwyneth Paltrow. Locuia pe aceeaşi stradă. Aş fi vrut să îi spun că făceam o listă şi că era şi numele ei acolo, dar Gwyneth nu era zgârcită, ci doar proastă. Eu eram de părere că probabil nu ştia să calculeze 15%. Avea părul ud. Atunci era încă legal să fumezi în baruri, ceea ce ea şi făcea. Gwyneth vorbi cu Lily. Geoffrey se prefăcea că nu o observase şi Miguel se ridică şi se duse să cureţe nişte mese. Eu am tăiat în continuare lămâi verzi, mai multe decât aveam de fapt nevoie.

Adeline veni pentru tura de la şapte seara. Avea la un picior o şosetă trasă peste blugi.

— Vezi că ai şoseta trasă peste pantalon la un picior, i-am spus.

— Da, pentru că merg cu bicicleta, spuse ea aplecându-se să își aranjeze blugii.

Adeline era singura persoană pe care o cunoșteam destul de curajoasă pentru a merge cu bicicleta prin New York.

Îi picasem cu tronc celui care vindea ceaiuri de calitate în toate restaurantele bune din New York. Îi picasem cu tronc încă de când lucram la barul din East Village, și îi mai plăcea de mine și acum, când lucram în West Village. Pierre venea des, era înalt și politicos, dar nu era genul meu. Cel puțin pentru moment, nu era genul meu. Însă era genul mamei.

— A venit Pierre aseară? mă întreba ea de fiecare dată când vorbeam la telefon.

— Da.

— Și ce a spus?

— *„Bon jour, Katrine."*

— Nu înțeleg de ce nu te măriți cu el, ca să putem să stăm cu toții liniștiți.

M-a mirat că a spus „să putem să stăm cu toții liniștiți". Mă întrebam cine erau aceștia „toți".

I-am zis Adelinei ce îmi spusese mama. Adeline avea douăzeci și doi de ani, dar părea mult mai înțeleaptă decât mine.

— De ce să spună așa ceva?

— M-am simțit groaznic, i-am spus Adelinei.

M-am dus după ea în bucătărie, unde ea a început să scoată lumânările arse din sfeșnice, iar eu am stat lângă mașina de făcut gheață. Stăteam cu lopățica de cuburi în mână, dar vorbeam în loc să scot cuburi.

— Da, dar mama ta e nebună. Nu te lăsa influențată de nebuniile pe care le spune.

— Știu.

— Încearcă doar să o asiguri că nu va fi nevoie să îți cumpere ea paltoane de iarnă la nesfârșit.

— Da.

— Tot ce vrea ea e să fie sigură că după ce n-o să mai fie, o să ai pe altcineva care să te iubească.

Adeline avea braţele şi un picior acoperite cu tatuaje. După multe discuţii, părinţii ei conservatori hotărâseră să o iubească în ciuda tatuajelor.

Ne-am întors la etaj şi Adeline a început să ronţăie din castraveţii de la bar.

— Uite-l pe soţul tău, şopti ea.

Pierre stătea lângă Gwyneth Paltrow. Se cunoşteau, Pierre colecţiona prieteni faimoşi. Pierre era blând şi amuzant, şi avea un nas mare, tipic franţuzesc, iar în clipa în care îl cunoşteai voiai să îl cunoşti din ce în ce mai bine. Se uita din când în când spre mine, străduindu-se din răsputeri să nu se uite spre mine. I-am pus în faţă băutura lui obişnuită, iar Gwyneth bău din ea. Era pe vremea când nu era căsătorită şi încă nu se aşezase la casa ei. Îi povestea lui Pierre cât de urât se purtau cu ea iubiţii ei superficiali. Mi s-a părut că vorbea prea tare pentru o vedetă care nu lăsa bacşiş şi care probabil că nu voia ca relaţiile ei amoroase să ajungă pe prima pagină a ziarelor. L-am surprins pe Pierre uitându-se spre mine şi i-am făcut cu ochiul. Acesta se uită repede în altă parte şi o luă de mână pe Gwyneth.

— Mi-am strivit degetul mare, spuse Adeline. Mi-l arătă. În timp ce îmi agăţam fotografiile pentru expoziţie.

Adeline le făcuse poze câtorva angajaţi de la bar şi câtorva clienţi fideli pentru lucrarea de diplomă de la cursurile de arte plastice.

— Cum am ieşit în poze? am întrebat-o.

— Fermecătoare, timidă şi fericită, spuse Adeline.

Nu sunt nici una dintre astea, am spus în sinea mea.

— Bun. Deci sunt fermecătoare, timidă şi fericită.

— Poate timidă nu, spuse ea.

— În mod sigur nu e timidă, spuse Geoffrey.

Voia încă o margarita, iar eu îl ignoram cu desăvârşire, ceea ce am continuat să fac.

— Dar eşti fermecătoare şi fericită. Adeline zâmbi. Zâmbi cu subînţeles şi mi-am dat seama că nu credea că eram aşa. Soţul tău flirtează cu Gwyneth Paltrow, spuse ea.

În noiembrie fusese urât aproape tot timpul anul acela, dar aşa e în fiecare an în noiembrie, şi în fiecare toamnă ne plângem de parcă ar fi prima dată. Dar anul acela, ploaia de toamnă a cufundat New Yorkul în tristeţe şi primarul a crescut preţurile la ţigări — foarte multă lume a suferit din cauza vremii în anul acela. Cu cel puţin unul dintre prietenii mei nu am mai vorbit pentru că era prea deprimat ca să mai aibă chef de alţii. M-am înconjurat de persoane cărora le plăcea să bea şi să stea până dimineaţa şi cărora nu le plăcea să discute despre lucruri personale. Preferam oamenii frumoşi, bogaţi şi motivaţi, cei care ştiau alţi oameni frumoşi, bogaţi şi motivaţi. La New York este foarte uşor să găseşti genul ăsta de prieteni.

Clarissa nu s-a lăsat niciodată copleşită de tristeţe. Începuse să îi crească părul la loc pe porţiuni şi chiar nu era deloc complexată din cauza asta. Se mutase înapoi în mansarda din Williamsburg şi se purta ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic deosebit. Stătea la mine, pe canapea sau lângă fereastră, cu faţa spre Strada 75, fuma şi spunea pe nerăsuflate poveşti extrem de amuzante despre cum nu avea motive să fie deprimată.

— Totul este să nu îl săruţi pe Pierre, mă avertiză ea. Nu poţi să faci chestii de-astea doar pentru că te simţi singură. E adevărat că are buze, dar asta nu înseamnă că trebuie neapărat să îl şi săruţi.

— Ştiu.

— Gândeşte-te ce efect au alegerile tale asupra celorlalţi.

— Doar n-o să moară din asta, i-am zis.

— Mă refer la mine. Eu o să fiu cea care o să trebuiască să te ajut să scapi de el. Clarissa stătea pe podea, cu un picior ridicat, exersând o poziţie de yoga. Ar trebui să încerci să iei Zoloft. E un antidepresiv ceva mai scump, dar măcar nu te bate la cap cu telefoane.

După-amiaza aceea aveam liber, iar Clarissa terminase meditaţiile, aşa că ne-am urcat în metrou şi ne-am dus să vedem cum îşi expune Adeline lucrările. Clarissa atrăsese dintotdeauna atenţia oamenilor în metrou. Oamenii obişnuiau să se holbeze la ea fără nici o reţinere, imaginându-şi diverse motive pentru care o fată atât de frumoasă ca ea ar merge de la Strada 68 la Spring. De obicei fetele atât de frumoase nu mergeau în afara cartierului în care locuiau, indiferent dacă erau fotomodele sau cea de-a doua soţie a unor oameni bogaţi din Upper East Side. Şi dacă o făceau, probabil că nu mergeau cu metroul. După ce s-a îmbolnăvit de cancer, a plecat din New York şi s-a mutat la tatăl ei în Washington, Clarissa l-a cunoscut pe matematicianul acela în metrou, când el nu îşi putuse dezlipi privirea de la ea. După ce nu mai era atât de frumoasă ca înainte şi refuza mereu să poarte o eşarfă sau o pălărie care să acopere cicatricea de la ceafă, oamenii din metrou se holbau la ea din alte motive, motive pe care ea credea că le câştigase în luptă dreaptă.

În partea aceea a oraşului, cădea o ploaie foarte rece şi era plin de oameni încruntaţi care împingeau cărucioare acoperite cu folii de plastic, plimbându-se prin SoHo dintr-un magazin scump şi inutil în altul. Turiştii mergeau înghesuiţi sub umbrele, cu hărţi ude în mâini şi strigând unii la alţii. Clarissa şi cu mine am vrut să bem ceva înainte să ne întâlnim cu Adeline, dar era prea devreme ca să bem cocktailuri fără să ne simţim vinovate. Clarissa ştia de o galerie de pe

Broadway unde era o cafenea drăguță, și ne-am dus acolo, trecând prin toate sălile cu tablouri oribile ca să bem niște ceai din pahare de carton. Ne deprimaserăm un pic din cauza ploii și a oamenilor morocănoși care împingeau cărucioare cu copii înfofoliți pe trotuarele care de obicei ne plăceau. De fapt amândouă am fi vrut niște whisky în loc de ceai, așa că ne-am lăsat acolo paharele de carton aproape pline și am ieșit din nou în stradă.

— Cred că tu ai zis să bem ceai, spuse Clarissa.

— E prea devreme ca să bem alcool.

— Data viitoare, să ținem minte că eu sunt cea rațională când vine vorba de chestii de-astea.

Am intrat în barul Hotelului SoHo Grand, unde am băut împreună un Manhattan, apoi am mai împărțit încă patru. Cliff, barmanul, era prietenul nostru care se nimerea să fi jucat în tinerețe un rol într-o reclamă la Ford pe care o scrisesem în perioada scurtă cât lucrasem la firma producătoare de film cu trei ani în urmă. Clarissa și cu mine știam alarmant de mulți barmani din cartierele Manhattan și Brooklyn. E curios că nu ne-a trecut niciodată prin minte că am fi fost alcoolice.

— Dacă mai beți încă unul, sigur nu o să mai ajungeți unde vreți, ne zise Cliff.

— Ne descurcăm noi, spuse Clarissa.

— O să ne plimbăm și o să ne dezmeticim repede, am spus eu.

Apoi am luat o umbrelă albă și drăguță din holul hotelului și am mers de-a lungul West Broadway, uitându-ne la vitrinele magazinelor scumpe cu rochii și cosmetice și la ferestrele luminate ale mansardelor. Vitrinele magazinelor scumpe din SoHo ne aduceau aminte de fiecare dată că trebuie să muncim din greu și să nu fim leneșe. Pe vremea aceea eram foarte leneșe.

La galerie, Adeline era cocoţată pe un taburet, avea şoseta trasă peste blugi la piciorul drept şi agăţa fotografii. Portretele erau foarte captivante. Cred că este mai potrivit cuvântul „captivante" decât „frumoase". Pozele erau mai mult decât frumoase. Am rămas surprinsă şi impresionată de ele. Era nevoie să te implici şi tu ca privitor şi te făceau să îţi doreşti ceva, fără să ştii sigur ce anume.

În atelier era uscat şi cald, dar nu foarte cald. Ploaia bătea în ferestre, iar eu şi Clarissa stăteam mulţumite pe scaune pliante şi o urmăream pe Adeline cum măsura iar şi iar, cum bătea cuie cu ciocanul şi cum agăţa apoi portretele. Desenase un plan al galeriei şi marcase locul fiecărei fotografii care urma să fie expusă şi lucra mai absorbită decât o văzusem vreodată până atunci. Era atât de concentrată, încât m-am simţit un pic intimidată; îmi părea puţin rău că eu nu muncisem niciodată atât de mult ca ea. Dacă portretele nu ar fi fost atât de interesante, ne-am fi plictisit stând acolo pe nişte scaune pliante, deşi poate nici nu am mai fi ajuns să ne aşezăm. În schimb, când ne uitam la fotografiile făcute de Adeline, ne simţeam ca şi când am fi purtat un dialog cu aceste persoane complexe şi frumoase.

— Cum ţi se pare că arăţi în poză? mă întrebă Adeline.

— Fermecătoare, timidă, şi fericită, am spus.

De fapt, nu mi se părea că portretul meu era al unei fete fermecătoare, timide şi fericite, ba din contră. Mi se părea că Adeline scosese în relief exact părţile din mine pe care voiam să le ascund.

— Nu ştiu, spuse ea şi se uită un timp la poza mea. Pari genul de persoană cu care aş vrea să fiu prietenă.

Încuviinţă din cap şi îmi zâmbi. Din cauza tatuajelor, a stilul ei şi a blugilor băgaţi în şosetă la un picior, Adeline nu arăta deloc a genul de persoană cu care să fiu prietenă. Asta

îmi plăcea la ea, mă atrăgea aşa cum ne atrage ceva care promite o aventură.

Munca poate vindeca aproape orice, inclusiv depresiile de noiembrie. Când stăteam în spatele barului, mă simţeam mai sigură pe mine decât oriunde altundeva. Nu eram atentă decât la postură şi turnam băutura de sus, de la nivelul capului, în aşa fel încât lichidul să curgă cu boltă în shakerul pe care îl ţineam foarte jos. Câteodată primeam şi aplauze pentru asta. Aveam o memorie foarte bună şi nu uitam niciodată un client, ce bea acesta, şi dacă lăsa bacşişuri mari sau nu. Ţineam minte numele clienţilor şi numele celor despre care vorbeau ei — toată lumea spunea că e ceva extraordinar. Bineînţeles, nu era nici pe departe ceva extraordinar. De când mă ştiam aveam o memorie foarte bună a numelor. Dar faptul că lor li se părea că era extraordinar şi că mă aplaudau când turnam la spate un Cosmopolitan mă făcea mai fericită decât aveam să fiu pentru mult timp în altă parte.

Joi seara, în timp ce Geoffrey se îmbăta cu băuturi scumpe la un capăt al barului, iar Robbie se îmbăta pe gratis la celălalt, în timp ce Pierre flirta cu o editoare de revistă cam ştearsă şi cu trăsături frumoase care bea de două ori mai mult decât el, iar prietenii mei, Clarissa şi Tom bârfeau despre alţi prieteni de-ai noştri savurând *kimchee*[1] şi *gamja buchim*[2], Lily, Miguel şi cu mine eram încântaţi de succesul pe care îl avusese lucrarea de diplomă a Adelinei. Profesorii îi dăduseră note maxime şi unul dintre ei vorbise cu un comerciant de artă, cu care aranjase să vadă lucrările ei.

— Să ţii minte că aduce noroc să-ţi striveşti degetul cu ciocanul, spuse Lily.

[1] Ortografiată şi *kimchi* sau *gimchi*, cea mai cunoscută garnitură (*ban chan*) coreeană care constă în legume murate, foarte condimentate (n. red.).

[2] Clătite tipic coreene cu cartofi, legume şi un sos picant (n. red.).

— Să ţii minte că aduce noroc dacă trec pe la tine beată, i-am spus eu.

— Vezi ce se întâmpla când apar eu în fotografii? spuse Miguel.

Adeline era îmbujorată şi foarte entuziasmată de posibilităţile care se întrevedeau la orizont. Ducea tăvi mari încărcate cu *ban chan* şi *bulgogi*[1] în mijlocul mulţimii gălăgioase de joi seara şi era imună la reproşurile, reclamaţiile sau dorinţele irealiste ale clienţilor. Trebuie să fi simţit că plutea în afara corpului şi a tuturor lucrurilor, aşa cum mă simţisem eu când primisem prima bursă la masterat, sau când abia aşteptam să construim trei căsuţe în copac când câştigase mama la loterie.

— Domnul Derderian va veni săptămâna viitoare, spuse Adeline. Comerciantul de artă.

Am băut toţi câte un lichior ca să sărbătorim.

— Pierre îl ştie pe Derderian, spuse Lily.

Ne-am uitat cu toţii la Pierre şi i-am făcut cu mâna. Pierre ne zâmbi şi ne răspunse la salut timid, dar cu entuziasm. Pierre ştia pe toată lumea.

Nici unul dintre noi, cei care lucram la 44 Carmine, nu avea bani pentru taxiuri şi haine noi sau pentru asigurare medicală, dar aveam mereu destui bani ca să bem cât voiam după închidere. În joia aceea, după ce s-a închis restaurantul, ne-am dus să sărbătorim succesul Adelinei. Pierre ne-a dus cu Range Rover-ul său în East Village, pentru că Pierre nu se îmbăta absolut niciodată şi pentru că îi plăcea să iasă noaptea cu noi în oraş.

— Chiar sunt bune? mă întrebă Pierre în legătură cu fotografiile.

— Sunt captivante, i-am spus.

---

[1] Fel de mâncare coreean alcătuit în principal din carne de vită marinată (n. red.).

— Da?

— Te fac să-ţi doreşti ca Adeline să fie prietena ta cea mai bună, aşa sunt de bune.

— A ta cum e?

— Eu nu sunt fotogenică.

— Şi Miguel cum a ieşit? mă întrebă Pierre.

— Arogant, provincial şi confuz.

— Atunci trebuie să fie extrem de bune, spuse el.

În spatele barului era un acvariu imens în care înota o sirenă, iar sirena era unul dintre foştii directori ai clubului. Nici unul dintre noi nu s-a îmbătat prea tare în noaptea aceea. Cu alte cuvinte, a fost o noapte plăcută şi frumoasă, şi am pus o grămadă de străini de la bar să închine un pahar în cinstea Adelinei. După aceea ne-a plouat cât l-am aşteptat pe Pierre să aducă maşina în faţa barului. Fulgera atât de aproape de acoperişurile clădirilor cu şase etaje de vizavi, încât ne temeam că aveau să ia foc rezervoarele de apă, care erau vechi şi din lemn. Ne-am înghesuit unii în alţii ca să fim mai protejaţi şi pentru că era distractiv să te înghesui dimineaţa devreme în ploaie.

Nu ne-am considerat niciodată săraci. Când se înrăutăţeau lucrurile, aşa cum s-a întâmplat primăvara următoare odată cu interzicerea fumatului, ne găseam colegi de apartament sau iubiţi bogaţi, sau ne înjoseam şi le ceream bani părinţilor. Noi, fetele, puteam face oricând un ban în plus înotând ca sirenă în acvariu după ce ieşeam din tură. Jason, chelnerul homosexual care era şi dansator, şi care cu greu reuşea să îşi ţină în frâu dependenţa de cocaină, avea un apartament deasupra unui cuib de drogaţi în Bronx, unde plătea trei sute de dolari pe lună. Ne-a anunţat pe toţi că dacă aveam probleme mari cu banii, puteam să ne mutăm la el şi să împărţim pe din două chiria.

Nu ne consideram niciodată săraci, decât atunci când unul dintre noi avea o urgenţă.

— Cineva a dat spargere în galerie noaptea trecută. Miguel stătea la bar când am ajuns eu la serviciu în ziua următoare, fuma şi scutura scrumul într-un pahar de cocktail. Au distrus tot, spuse el.

M-am uitat în ochii lui. Călcasem într-o baltă în drum spre serviciu şi îmi plescăiau pantofii când păşeam.

— Cum adică au distrus totul?

— Adică, galeria de artă a fost complet vandalizată, spuse el.

— Cum?

Miguel făcu semn spre bucătărie.

— Adeline e jos, se ocupă de lumânările alea ca de obicei.

Adeline nu părea să fie la pământ. Arăta exact aşa cum arată toată lumea când e dezamăgită.

— Cine a fost? am întrebat-o.

— Încă nu-mi vine să cred.

— Dar cum s-a putut întâmpla aşa ceva?

— Indiferent cât de mult muncesc, pur şi simplu nu contează, spuse ea.

— De ce au distrus totul?

Scotea cioturile de lumânări din sfeşnice cu un cuţit de unt.

— Ştii, tocmai datorită experienţelor de genul ăsta o să ajung un fotograf mai bun.

— Dar de ce s-a întâmplat?

Mă privi în ochi.

— Nu mă mai întreba asta. Clătină din cap. Aş putea să stau toată viaţa să caut răspunsuri.

Se chinuia să scoată lumânările alea.

— Nu eşti furioasă? am întrebat-o eu.

Ridică privirea.

— Mă simt foarte singură, spuse ea.

— Şi eu la fel.

— Ştiu.

Încuviinţă din cap şi continuă să scoată cioturile de lumânări.

— Şi cum rămâne cu comerciantul de artă, cu Derderian? întrebă Jason când auzi ce se întâmplase.

— Nu o să mai fie nici un comerciant de artă, spuse Adeline pe un ton hotărât. Cheltuise tot ce câştigase la restaurant ca să developeze pozele şi să le pună nişte rame făcute manual, ca acelea de la muzee. Şi acum zăceau toate făcute bucăţi pe podeaua galeriei. Nu o să mai fac nimic până data viitoare.

— Dar nu avea asigurare? întrebă Lily.

Adeline clătină din cap.

— Data viitoare nu va mai exista o galerie în Chelsea pe care să ţi-o pună la dispoziţie universitatea, strigă Miguel de unde stătea. O să fie peste ani de zile şi între timp profesorul tău o să găsească alţi studenţi pe care să îi sprijine.

Tot personalul lua cina în sala de mese, dar Miguel mânca şi fuma la bar.

— Chestiile astea te fac să munceşti mai mult, spuse Adeline.

Vorbea de parcă ar fi vrut să ne facă pe noi să ne simţim mai bine. La mine chiar a mers. Până atunci simţisem o durere foarte puternică în coşul pieptului, ca atunci când îţi frânge cineva inima.

— Ăsta-i un clişeu tâmpit al psihologiei americane de automotivare, spuse Miguel, venind până în pragul sălii de luat masa, cu o ţigară într-o mână şi paharul în care scruma în cealaltă. Chestiile astea nu te fac să munceşti mai mult. Chestiile astea îţi distrug orice speranţă.

— Sunt bine, spuse Adeline.

— Ştiu ce spun, zise el, ridicând din umeri. Acum eşti încă în stare de şoc. Mai târziu o să fii atât de supărată că nici n-o să mai lucrezi. Ştim cu toţii că Adeline e cea mai talentată, dar nu are bani să mai developeze fotografiile alea încă o dată. A avut o ocazie extraordinară şi a avut ghinion. Când eşti sărac, trebuie să ai la fel de mult noroc cât talent.

— Miguel, spuse Lily.

— Eşti comunist, spuse Jason.

— Suntem în America! am zis eu.

Eram distrusă şi mă simţeam foarte patriotă.

Adeline se uită la Miguel.

— Nu o să fiu niciodată atât de supărată încât să nu mai lucrez, zise ea.

— O să vezi că am dreptate, spuse el şi se întoarse la bar.

Adeline se uită la noi, iar noi ne-am uitat fiecare la farfuriile din faţa noastră.

— Trecând prin chestii de-astea ajungi să ai succes, zău, spuse ea cu vocea ei tinerească şi cu accent din Midwest.

Jason se uită la ea. Jason terminase facultatea cu unsprezece ani în urmă şi de atunci tot încerca să îşi găsească un rost.

— Eşti foarte dulce şi foarte drăgălaşă, spuse el.

Mie nu mi se părea nimic drăgălaş la tatuajele Adelinei. Erau scumpe şi trebuie să fi durut îngrozitor. Începeam să cred că eu şi Adeline aveam să devenim prietene din cauza tatuajelor şi nu în ciuda lor.

— Îţi dau eu bani, spuse Lily.

Ne-am uitat cu toţii la ea.

— Nu, Lily. E vorba de mii de dolari, spuse Adeline.

— Îţi dau eu banii.

— Nu aş putea să ţi-i dau înapoi decât în ani de zile. Ani şi ani, Lily.

— Nu îi vreau înapoi. Vreau să te plătesc să mai expui o dată lucrările pentru mine.

— A expirat perioada în care puteam expune acolo.

— Poţi să le expui aici. Lily începuse să se entuziasmeze. Mi-ar plăcea să le văd pe aici. Să fie fundul apetisant al lui Jason într-o parte şi morocănosul de Miguel în partea cealaltă. Oamenii vor putea cumpăra pozele direct de la mine.

— Şi putem să facem vernisajul într-o seară, am spus eu. Într-o duminică, atunci e liber, şi putem să îl chemăm pe Derderian, iar Pierre o să aducă ziarişti şi investitori. O să umplem locul cu vedetele pe care le ştie Lily şi cu prietenii tăi de la facultatea de arte.

Jason spuse:

— Tu o să fii Judy Garland, iar eu Mickey Rooney!

— O să-l punem pe Pierre să îl îmbete pe Derderian în aşa hal încât să îţi propună să te reprezinte pe loc.

— Nu e nevoie să fie beat ca să vrea să o reprezinte, strigă Miguel de la bar.

Nu am mai discutat prea mult despre asta. Planul era atât de bun, încât ne era teamă să nu stricăm ceva.

În timpul celor trei săptămâni de dinaintea expoziţiei Adelinei, Pierre nu a mai flirtat cu mine, ceea ce m-a enervat la culme şi m-a făcut să înceapă să îmi placă de el. Dependenţa de droguri a lui Jason scăpase de sub control şi acum îşi pregătea rândurile de cocaină pe suportul pentru şervete de mâini şi priza stând pe W.C. Lily s-a mutat din apartamentul unde locuia cu chipeşul ei iubit olandez şi ne-a anunţat pe toţi că îi spusese că avea de gând să se întâlnească şi cu alţi bărbaţi. Miguel şi Monica s-au căsătorit la primărie, pentru ca Monica să poată lucra pe baza vizei de student a lui Miguel. Robbie nu m-a mai întrebat nimic despre penisul perfect încercând să se poarte cât de cât ca un gentleman.

Doctorii Clarissei de la Washington au încercat să îi îndepărteze o a doua tumoare mică de pe creier, dar nu au reuşit să o scoată pe toată.

— Ce înseamnă asta? am întrebat-o pe Clarissa.

— Nu ştiu. Probleme, ce să însemne.

— Nu înţeleg.

— Ar fi trebuit să fi mâncat numai mere, ca în tratamentele holistice.

— Care e etapa următoare?

— O s-o micşoreze. O s-o micşoreze până o să ajungă o fărâmă uscată de cancer şi o să-mi cadă iar tot părul din cap şi probabil că o să mă îngraş în ultimul hal.

— Dar data trecută nu te-ai îngrăşat.

— Ştiu. Se pare că a doua oară e mai rău.

Adeline a făcut publică o vedere cu poza în care Miguel era morocănos şi asta a garantat că aveau să vină multe fete. A developat din nou pozele şi le-a înrămat la fel de frumos ca prima oară, dar de data asta şi-a pierdut din avânt. Nu a mai făcut schiţe cu ordinea în care avea să le aranjeze şi nu le-a stabilit locurile dinainte. A măsurat la nimereală, a făcut semne cu creionul şi totul a ieşit aproape perfect, însă acum lipsea nota de perfecţionism pe care o văzusem la galerie cu o lună înainte. Mi se părea că Miguel avusese dreptate în legătură cu efectele dezamăgirilor.

Înainte să se interneze, Clarissa m-a avertizat să nu mă îndrăgostesc de Pierre.

— E cel mai vechi truc dintre toate, spuse ea. Vechea poveste când faci pe indiferentul.

— Dar nu mă îndrăgostesc de el.

Clarissa îşi dădu ochii peste cap. Se lăsă pe călcâie.

— Dragă, te cunosc extrem de bine. Mai bine decât te cunoşti tu însăţi.

— Bine.

— Crede-mă, nu e ce-ţi trebuie ţie. Dacă te convingi sin gură să-ţi placă de el acum, o să treci prin cel puţin şase luni de aşa-zisă relaţie, oarecum plăcută, derutantă şi nesatisfă cătoare din punct de vedere sexual. El o să se îndrăgostească de tine, în cel mai bun caz o să se termine urât, tu o să pierzi un prieten bun şi în acelaşi timp un distribuitor de ceai de calitate şi eu nu-ţi pot promite că peste şase luni o să mai fiu aici ca să te ajut.

— Sigur c-o să fii, am spus eu.

— Adică, aici, la New York.

— Ştiu ce vrei să spui.

Iarna a trecut foarte greu fără Clarissa, la fel şi primăvara.

În seara de duminică în care a avut loc vernisajul Adelinei, Robbie a pus muzică salsa. Bucătarii au pregătit două sute cincizeci de clătite de orez cu legume şi o sută de frigărui din carne de vită. Sora lui Lily, care era patisier-şef, a făcut nişte buşeuri cu nucă şi budincă de orez aranjată în linguri. Adeline şi-a prins părul tinereşte la spate şi a purtat o rochie de culoarea pielii care îi scotea în evidenţă tatuajele. Pierre şi Lily au reuşit să aducă multe vedete, inclusiv pe Gwyneth, prietena tuturor, şi pe tânărul regizor de film care deţinea jumătate din restaurant. Eu am aranjat aproape încontinuu pahare de *soju*[1] pe marginea barului, până când s-au ameţit un pic aproape toţi invitaţii. Prietenul lui Pierre, cel care era editor la o revistă, a băut cel mai mult dintre toţi şi i-a oferit Adelinei un post de asistent fotograf. Domnul Derderian a rămas treaz şi a rugat-o pe Adeline să facă o serie de portrete cu artiştii pe care îi reprezenta el. Jorge a stat toată seara în spatele sălii de mese şi s-a relaxat împreună cu diverse femei care îl admirau, printre care şi o actriţă pe nume Emily

[1] Băutură alcoolică tradiţională coreeană, distilată mai ales din cartofi, dar şi din alte ingrediente, precum orez, grâu, orz, tapioca (n. red.).

Watson, care jucase în câteva filme pe care întâmplător nimeni din cei de la bar nu le văzuse, dar despre care auziseră toţi că era deosebit de talentată.

— Îmi plac femeile foarte talentate, spuse Miguel când veni la bar să bea un pahar cu restul angajaţilor.

— E prima dată când o vezi, spuse Monica.

— Şi e destul ca să îmi dau seama că este foarte talentată.

— Şi cum ţi-ai dat seama? întrebă Monica.

— Am cunoscut foarte multe femei deosebite şi le recunosc din prima clipă.

— Cum să nu...

— Zău, zise el.

— Problema cu Miguel e că a învăţat engleză, spuse Lily.

— La fel e şi când vorbeşte în spaniolă, spuse Monica. Miguel e Miguel în toate limbile.

După aceea Miguel a vorbit numai în spaniolă tot restul serii şi singura persoană care a înţeles ce spunea în afară de Monica, a fost Gwyneth Paltrow. Ea şi Miguel au stat de vorbă mult timp într-un cadru destul de intim, între patru ochi, iar Monica a plecat mai devreme.

— Miguel îi fură iubita soţului tău, spuse Adeline.

La sfârşitul vernisajului, Adeline avea o nouă slujbă şi o comandă pentru o serie de fotografii din partea comerciantului de artă, Derderian, dacă nu chiar şi posibilitatea să o reprezinte. Ceea ce nu ştiam atunci era că după ce pierduse totul, după ce pierduse avântul pe care îl avusese prima dată când i se oferise o şansă şi după ce îi fusese distrusă opera cu duşmănie, Adeline nu avea să mai poată face poze la fel de captivante mult timp de atunci înainte. Seria de portrete cu artiştii lui Derderian i s-a părut că a fost un eşec, deşi fotografiile erau foarte bune din punct de vedere tehnic. Adeline avea dreptate: în pozele acelea nu se mai vedea slăbiciunea umană din seria cu personalul de la barul 44.

Înainte să cadă de pe scaun la miezul nopţii, Geoffrey a reuşit să meargă la baie cu Lily, doar ei doi. Ştiam cu toţii ce se întâmpla la baie între Lily şi clienţii noştri fideli şi chipeşi.

— Nu vreau să mă gândesc la asta, îmi spuse Adeline la sfârşitul serii.

— E o fată extraordinară, am zis turnând băuturi pentru noi două şi Jason. Ce o găsi la el?

— Hai să ne prefacem că nu se întâmplă nimic, spuse Adeline.

— El îi trimite flori de luni de zile.

— Bine, spuse Adeline, atunci măcar astă-seară hai să ne prefacem că nu se întâmplă nimic.

Toată lumea te bârfeşte, de la fraţi, la prietenii cei mai buni şi la părinţi.

Ne-am îmbătat cu toţii în noaptea aceea. Pierre a plecat mai devreme decât aş fi vrut, dar nu înainte de a stabili un weekend în care să merg în vizită la casa lui de vacanţă din Connecticut. A dus-o acasă cu maşina pe Emily Watson.

Când au plecat toţi invitaţii, am înşirat un ultim rând de pahare pe bar. Nu am ciocnit în cinstea lui Lily, pentru că era încă la baie cu Geoffrey. M-am gândit să ciocnim în cinstea Adelinei, dar închinaserăm în cinstea ei toată seara. Era cel puţin al zecelea rând din seara aceea şi epuizaserăm deja toate ideile bune. Am stat o clipă pe gânduri. Jason bătea nerăbdător din picior.

— Pentru cei care muncesc din greu, am spus eu.

— Pentru cei care muncesc din greu, au răspuns ei fără prea mult entuziasm şi am băut cu toţii.

19

Moștenitoarea din Lebanon

În noaptea aceea când am ieşit în oraş cu Delia a fost prima dată când am vomitat într-un taxi.

Delia s-a mutat în fosta cameră a lui Ethan de pe Strada 75. Se mutase de curând la New York, iar înainte locuise în cea mai mare parte a timpului în Argentina, unde rămăsese timp de doisprezece ani după ce plecase din Lebanon, Tennessee, la optsprezece ani. Aveam un prieten comun, pe Poppa, un corespondent străin din Austin, care ne-a făcut cunoştinţă într-o seară când am băut şi am dansat salsa timp de zece ore în şir.

— Ea e Deeley, spuse Poppa.

— Delia, îl corectă ea.

— Deeley îşi caută gazdă şi i-am zis că tu primeşti şi vagabonzi.

— Da, din când în când, am spus eu.

— Sunt sigură că o să găsesc eu ceva.

Delia locuise cu Poppa până atunci în apartamentul rece şi umed al acestuia de pe Avenue D şi amândoi se săturaseră de viaţa la comun.

— Dee, Kate adoră pisicile vagabonde ca tine.

Prietenul nostru Poppa — care la început ne-a fost prieten, apoi a fost iubitul Deliei, iar după aceea nu ne-a mai fost

prieten deloc — îi spunea Deliei „femeie în miniatură". Când ea începea să vorbească repede şi seducător, şi să spună lucruri amuzante, uitai cât era de scundă. Bărbaţii erau topiţi după ea. Delia avea ceva în plus pe lângă frumuseţe, avea ceva care, după cum spunea Poppa, îi făcea pe homosexuali să se îndoiască de preferinţele lor şi pe bărbaţii însuraţi să trăiască un coşmar. Nu era doar faptul că era roşcată şi avea un pic de accent sudist, sau că gesticula delicat în timp ce vorbea, sau că te apuca de încheietură când îţi spunea ceva important, trist sau amuzant. Mă impresiona efectul pe care îl avea asupra bărbaţilor — eram de-a dreptul fascinată. Nu mai văzusem niciodată aşa ceva până atunci.

— E absolut normal să nu vrei să locuieşti cu o străină, spuse ea.

— Cât timp ai vrea să stai?

— Până când îmi găsesc un apartament.

Am ridicat din umeri.

— Eşti prietena lui Poppa, nu eşti o străină.

Ethan şi Clarissa plecaseră şi eram dornică să am din nou pe cineva care să îmi ţină companie.

Delia primise o mică moştenire de familie din partea tatălui ei, era vorba despre un credit rezultat din investiţii în minerit în Louisiana. Investiţia nu mai era atât de înfloritoare ca la început, dar îi asigura Deliei o sumă lunară care să acopere cocktailurile pe care le bea, curse de taxi şi din când în când câte o pereche de pantofi. Din creditul acela îşi plătise facultatea şi avusese banii necesari ca să îşi formeze nişte obiceiuri foarte costisitoare.

— E ca şi când străbunicul meu mi-ar fi întins o capcană, îmi spuse Delia în prima noapte când am cunoscut-o, înainte să vomit pe bancheta din spate a unui taxi cocktailurile pe care le băusem. Am primit banii într-un ritm atât de inconsecvent încât atunci când eram la facultate îmi plăceau

cocaina praf şi pantofii cu toc; apoi m-am trezit în lumea reală şi mi-am dat seama că veniturile nu îmi permit să îmi iau decât şlapi şi cocaină crack[1]. În noaptea aceea, Delia bău mult mai încet decât mine. Am avut şi eu perioada mea de crack, spuse ea.

Am încuviinţat din cap, de parcă am fi avut cu toţii aşa ceva.

La New York au fost concediaţi toţi cei care lucrau la bănci, restaurante, reviste, agenţii, cluburi de noapte, hoteluri, ziare, sau la producerea celor mai bune spectacole de pe Broadway. Până şi distribuitorii de droguri pe care îi ştiam îşi pierduseră slujba. Noul primar a refuzat să locuiască în Gracie Mansion[2]. S-au pus televizoare în taxiuri. Un pachet de ţigări s-a făcut zece dolari, dar oricum nu puteai să fumezi în baruri. Un student de la arte plastice a lăsat o cutie neagră misterioasă la staţia de metrou din Astor Place, pe care scria: TEMEŢI-VĂ! şi lumea chiar s-a temut.

Iarna mă făcuse să îmi fie dor de California şi am început să scriu o povestire despre un cuplu care locuia într-o casă pe falia San Andreas. Mi-am imaginat că aveau o casă exact ca aceea a lui Ethan din Santa Monica: un bungalou micuţ cu portocali şi lămâi în curtea din spate şi flori agăţătoare pe terasă. În povestire, casa începuse să se rupă în jumătate, chiar în dreptul scării din mijlocul casei. O parte se prăbuşea spre est şi cealaltă spre vest, iar cei doi făceau complet abstracţie de fisură. Felul în care cuplul din povestire ignora ruptura îmi amintea de mine şi de Henry, şi ajungeam să mă întristez foarte tare din cauza multor lucruri din ultimii ani care pur şi simplu nu decurseseră cum trebuie.

[1] Formă solidă obţinută din cocaină, numită astfel pentru că pocneşte când este încălzită şi fumată, mai ieftină, dar cu efect mai rapid şi mai intens (n. red.).

[2] Reşedinţa oficială a primarului din New York (n. tr.).

* * *

Delia îşi căuta de lucru, aşa că a sunat la veri de-ai ei pe care nu îi cunoscuse niciodată şi la oameni cu care îşi aducea aminte că fusese în tabără cu douăzeci de ani în urmă. A sunat la prieteni ai unor prieteni ai unor cunoscuţi de-ai ei din Nashville sau Buenos Aires, sau din călătoriile ei în Europa şi America de Sud. Prieteniile erau punctul ei forte. Cei care o cunoşteau pe Delia voiau să îi intre în graţii şi mulţi dintre cunoscuţii ei o considerau prietena lor cea mai bună.

— Mie îmi trebuie o slujbă unde să interacţionez cu oamenii, spuse ea. Altfel o să ajung alcoolică.

Deschisesem deja a doua sticlă de vin. Abia când deschideam a treia sticlă, ni se părea că beam prea mult.

— Eu m-am săturat de socializare, i-am zis.

— Lucrezi într-un bar, spuse ea, punând punctul pe „i".

— Dacă o să interacţionezi prea mult cu oamenii, o să ajungi alcoolică încercând să le faci faţă.

Delia încuviinţă din cap.

— Aşa sunt oamenii, vor totul sau nimic.

Găsise un binoclu în camera lui Ethan şi acum stătea la fereastră şi îi spiona pe vecini.

Delia detesta ideea de muncă şi hotărâse că dacă avea să fie plătită ca să facă ceva ce nu îi plăcea în mod special, atunci avea să facă cel mai frivol lucru cu putinţă, aşa că a ajuns specialist în relaţii publice. Se pricepea foarte bine la asta şi era foarte muncitoare.

— O să învăţ oamenii să nu se îmbrace în blugi din cap până în picioare, zise ea.

— Sau i-ai putea învăţa să citească de plăcere, am sugerat.

— Sau să mănânce zahăr brun. Ridică din umeri. Nici nu mai contează ce vinzi odată ce te prostituezi.

Adevărul era că nu îi păsa câtuşi de puţin de blugi, însă ţinea foarte mult să fie cea mai bună în domeniul ei şi îi plăcea să câştige bani frumoşi.

— Oare cât o să mai pot juca rolul ăsta? mă întrebă după trei luni de când se angajase şi fusese promovată. Nu mă văd agent de presă în PR. Arăt ca unul?

Mă întrebă cu toată sinceritatea. Aşteptă să răspund.

— Nu ştiu, i-am spus. Nu ştiu cum arată specialiştii PR.

Îl spionam pe vecinul de vizavi, cel care avea o singură ureche, se uita la meciuri de fotbal toată noaptea şi se masturba cu chiloţii pe el.

La bar, înainte să se îmbete, Geoffrey o întrebă pe Delia cum îşi câştiga existenţa. Până atunci pălăvrăgiseră ca între prieteni şi Delia îi făcuse cu ochiul, ceea ce nu făcea cu oricine. Delia făcea cu ochiul atât de rapid, încât nu erai sigur dacă s-a întâmplat sau nu.

— Şi? Cu ce te ocupi aici, la New York? întrebă Geoffrey.

Delia îi întoarse spatele dintr-odată, de parcă Geoffrey nici nu ar fi fost acolo, ca şi când nu ar fi schimbat nici două vorbe în seara aceea.

— Iubito, îmi spuse Delia de pe partea cealaltă a barului. Cred că mai vreau un rând.

Delia avea un mod foarte isteţ de a le da de înţeles oamenilor că o plictiseau întrebările lor, ofta, se uita într-un anumit fel, sau îi ignora într-un fel detaşat, dar foarte evident.

Diverşi cunoscuţi de-ai mei foarte competenţi îşi trimiteau CV-ul în o sută de locuri până să fie chemaţi la vreun interviu. Delia a fost chemată la interviu la primul post la care a aplicat. S-a întâlnit cu directorul, au băut cinci rânduri de martini şi a fost angajată pe loc.

— Asta înseamnă că o să trebuiască să mă duc la serviciu în fiecare zi, spuse ea îngrijorată.

Stătea în sufragerie şi îşi dădea unghiile de la picioare cu ojă. Delia nu avea nevoie de manichiuriste sau pedichiuriste. I se părea că ar fi fost bani aruncaţi pe fereastră şi o pierdere de timp, aproape că le compătimea pe femeile pe care le vedea pe geam, cum stăteau în numeroasele saloane de manichiură din New York şi se uitau în gol aşteptând să li se usuce unghiile.

— Asta chiar că-i o veste proastă, i-am zis eu.

— Sunt o dezamăgire pentru amândouă.

— Te admir, eşti foarte curajoasă, i-am spus.

Faptul că îşi găsise o slujbă mă făcuse să mă simt stânjenită şi copilăroasă, pentru că nu mă vedeam făcând aşa ceva.

— Când am plecat din Mexic, mi-am promis că n-o să mai lucrez niciodată într-un birou.

Delia nu era genul care să nu îşi ţină promisiunile.

— Dar nu e un birou ca toate altele, am spus. E vorba de Relaţii Publice la New York. E ceva legendar.

Mirosul ojei sale de unghii îmi aducea aminte de căminul din anii de şcoală. În ultima vreme, deveneam foarte nostalgică din cauza unor mirosuri, gusturi sau locuri la care nu mă mai gândisem de mult. Când eram într-o după-amiază la Bergdorf, am văzut noua colecţie de genţi a lui Page şi mi s-a pus un nod în gât. Delia îmi amintea de Page din mai multe motive, semănau la voce, la gesturi, la modul subtil în care îi făceau pe alţii să le facă pe plac. Mi-am amintit de cât de îngrozită şi entuziasmată eram când stăteam cu Page pe malul râului când ne duceam să fumăm acolo primăvara. În vara în care am împlinit şaisprezece ani, Page şi alte câteva fete au falsificat semnătura părinţilor pe nişte scutiri şi şi-au pus banii la un loc ca să închirieze o cameră la hotelul Ritz Carlton din Boston, unde s-au întâlnit cu iubitul lui Page şi

prietenii lui de la o şcoală de băieţi din zonă. Eu nu am fost inclusă şi am plâns atât de mult încât mi s-a umplut perna cu pete de lacrimi. Ţin minte cum m-am sărutat fără prea multă tragere de inimă cu al doilea şi al treilea iubit în diferite clase din şcoală şi cum mi-am dat jos bluza pentru unul dintre ei, care mi-a mulţumit spunându-mi că mă iubeşte. Şi a mai fost şi perioada de coşmar a Clarissei, când a jucat la dublu în echipa de tenis. Când eram la şcoală, toate eram convinse că sufeream mai mult decât oricine altcineva, că nu aveam să scăpăm niciodată de blestemul firii noastre emotive şi sensibile. Scriam poezii dure în care ne identificam cu toate fiicele Regelui Lear. Cred că dacă am fi ştiut atunci că vârsta la care începe să se dezvolte cancerul este de douăzeci şi nouă de ani, poate că am fi petrecut mai mult timp fiind fericite.

Nu mi-am dat niciodată unghiile cu ojă, pentru că nu pot să mi le fac frumos. De fapt, ce e foarte ironic într-un cămin de fete este că ele nu ţin atât de mult la frumuseţe încât să îşi facă unghiile, dar sunt fascinate de această ocupaţie misterioasă şi inaccesibilă. Întotdeauna mi-a plăcut mirosul ojei când îşi face o fată unghiile.

— Uită-te şi tu în ce hal am ajuns, zise Delia.

— Adio cafele de dimineaţă băute împreună, am zis eu.

De fiecare dată când spuneam ceva, îmi venea să-mi dau peste gură.

— Trebuie să-mi cumpăr un compleu pentru serviciu. Şi nişte pantaloni de catifea, negri şi evazaţi. Şi pantofi de lac, cu toc. Am ajuns să merg la serviciu în pantofi de lac, cu toc. Îşi ridică privirea. Te rog, orice ar fi, să nu mă laşi să port ciorapi lycra.

— N-o să mai asculţi ştirile de la radio, ci doar programele de muzică clasică de după-amiază, i-am spus.

Se uita fix în ochii mei.

— Orice ar fi, te rog să nu mă laşi să-mi cumpăr vreodată ciorapi lycra în capsule din alea din plastic.

— Suntem în New York. Aici nu se vând ciorapi din ăia.

Nu mai văzusem ciorapi lycra în capsule din plastic de când eram mică şi locuiam în California, în suburbie.

— Nu pot să mă îmbrac cu hainele din Mexic.

— O să trebuiască să iei metroul la orele la care au loc atentate teroriste.

— O să mă trezească ceasul deşteptător.

— O să trebuiască să-ţi cumperi ceas deşteptător.

— N-o să mai am timp să văd copacii înfloriţi din Central Park.

Îi tot spusesem Deliei cum în fiecare an aşteptam cu sufletul la gură perioada în care înfloreau copacii. Atunci avusesem grijă să subliniez cât de mult îi compătimeam pe bieţii oameni care munceau de dimineaţă până seara într-un birou şi nu puteau să iasă afară şi să vadă copacii înfloriţi în New York, să stea sub ei şi să le simtă parfumul. Nu avea să-mi fie uşor să o conving pe Delia — şi să mă conving şi pe mine — că ea nu făcea parte dintre acei „bieţi oameni".

— Şi nu o să mai poţi să te întâlneşti cu mine noaptea târziu ca să ne îmbătăm după ce ies de la serviciu.

— Cum să nu, spuse ea. O să pot, o să vezi.

Până acum fusesem destul de cuminte. Aveam douăzeci şi nouă de ani şi nu mă atinsesem niciodată de droguri ilegale, nu minţisem în CV, şi nu avusesem niciodată o aventură de o noapte sau o relaţie trecătoare. Eram barmaniţă, flirtam cu clienţii şi purtam bluze decoltate, descheiate aproape până la buric, dar aveam barul care să mă apere de lumea de pe partea cealaltă. Dacă nu eram în spatele barului şi aveam bluzele închise până sus şi purtam ochelari, nu mă recunoştea nimeni când veneam sau plecam de acolo sau beam ceva

în zilele libere, câteodată nu mă recunoşteau nici propriii mei colegi. Delia venea acasă cu sticle de vin deosebit de bun, de şapte dolari sticla, şi le beam cu nesaţ, comandam pizza de jos sau găteam nişte reţete sănătoase din cartea de bucate fără grăsimi a Deliei. Nu a fost prima care a încercat să mă înveţe să fumez cum trebuie şi nu am deprins procedeul nici până în ziua de azi.

— Un lucru e clar, nu o să irosesc niciodată ţigări de marijuana pe tine, spuse ea. Nu poţi trage în piept nici măcar fum de ţigară.

Seara ne duceam împreună la gimnastică, apoi ne îmbătam şi râdeam de instructori. Aveam un instructor australian pe care îl chema Gavin, iar cântecele pe care le alegea ca fundal sonor indicau exact ce se petrecea în momentul acela în viaţa lui. Prin intermediul muzicii de la cursul de mers pe bicicletă am aflat că s-a despărţit de soţia lui, apoi că s-au împăcat pentru puţin timp, pentru ca după aceea să treacă printr-un divorţ urmat de o perioadă îndelungată de tristeţe, apoi una şi mai lungă de mânie, şi apoi, dintr-odată, o perioadă de fericire absolută după ce s-a îndrăgostit de altcineva. Nu ştiu cum au decurs lucrurile cu noua iubire a lui Gavin pentru că atunci Delia plecase deja din New York şi eu nu mai mergeam la cursul acela sau la oricare alt curs de gimnastică.

Delia avea un buget de o sută de dolari pe săptămână doar pentru cocktailuri, asta pe lângă vin, pe care îl punea în categoria de cumpărături de la piaţă, şi pe lângă băuturile de la cină, pe care le includea la mese în oraş. Pe vremea aceea, un cocktail într-un bar respectabil din New York costa de la doisprezece dolari în sus. Dădeai doisprezece dolari pentru băutură în sine, dar şi pentru plăcerea specific newyorkeză de a fi plătit atât de mult pentru el. Cocktailurile erau un pic

mai ieftine în barurile mai puţin şic, dar barurile acestea nu aveau o clientelă pe placul Deliei. De obicei, cei o sută de dolari îi ajungeau de duminică după-amiaza până luni noapte, iar în restul săptămânii ieşea în oraş cu diverşi iubiţi sau flirta cu tipi care aveau ceasuri drăguţe la mână şi care îi făceau în mod invariabil cinste.

Într-o seară, ne-am întâlnit în oraş şi am mers la un restaurant deschis de curând pe care nu puteam să nu îl încercăm.

— Doar un pahar, am promis amândouă. Unul singur.

Nu ne opream niciodată la unul singur. De fapt, nici la două, pentru că Deliei îi plăceau doar numerele impare când venea vorba de orice, de la flori la cocktailuri, sau iubiţi. Delia a intrat în vorbă cu un bărbat cu butoni la manşetă, un bancher din Memphis pe nume Andy, care ne-a condus la bucătărie ca să ne prezinte bucătarului.

— E restaurantul meu, spuse Andy, dar fiţi sigure că nu o să citiţi despre asta în rubrica de scandal.

La New York, nu conta dacă oamenii erau sinceri sau nu, şi încercam să nu stau să judec lucrurile care bănuiam că erau minciuni. Am coborât în bucătăria mică, unde totul era imaculat, de parcă nu ar fi fost folosit niciodată, iar Delia m-a învăţat cum să prizez din cocaina lui Andy de pe blatul de lucru din bucătărie.

— Încearcă să nu-ţi mişti obrazul, îmi spuse Delia.

Nu aş fi fost dispusă să îmi cumpăr singură cocaină şi m-a durut în gât trei zile după ce am prizat, dar mi-a plăcut sentimentul pe care mi l-a dat: sentimentul că aveam să rezolv toate problemele de pe faţa pământului. Delia trebuia să aibă grijă să nu o sun pe mama şi să îi spun să încerce şi ea.

Mai târziu i-am spus Deliei:

— Dacă Andy chiar ar fi proprietarul acelui restaurant, ne-ar fi trimis acasă cu un şofer, nu cu taxiul.

Delia încuviinţă, dar mă privi pieziş. Mi-am dat seama că era dezamăgită că spusesem cu voce tare ceva atât de evident.

Într-o noapte, noi două şi cel mai important client al ei, unul dintre singurii burlaci de pe lista celor mai bogaţi 400 de oameni din revista *Forbes*, am prizat cocaină de pe balustrada etajului unsprezece al unui hotel de lângă biroul Deliei.

— E homosexual, spuse ea. Delia îşi aprinse o ţigară, zâmbi şi îmi şopti: Dar oricine poate să facă sex oral.

Nu o dată am ajuns în mansarda proaspăt zugrăvită a vreunui om de afaceri, la orele mici ale dimineţii; şi nu o dată s-a întâmplat ca el să gătească orice avea prin frigider şi să se întrebe cu voce tare dacă Delia nu avea să rămână la el peste noapte şi eu să mă duc singură acasă. Delia nu a rămas niciodată peste noapte când am mers şi eu cu ea. Ne întorceam acasă împreună şi râdeam înainte de culcare despre cât de încrezut şi disperat era tipul cu care ne întâlniserăm în seara aceea. De obicei Delia se ducea a doua zi la serviciu îmbrăcată cu aceleaşi haine ca în seara de dinainte.

Combinaţia beţie-droguri-tipi-cu-bani a durat ceva vreme. Am luat şi eu parte de câteva ori, sau dacă nu mergeam eu, o însoţea altcineva dintre zecile ei de prietene apropiate. Delia repeta combinaţia aceasta în fiecare noapte. Din când în când, ne făceam griji că s-ar putea sinucide, dar se trezea la timp în fiecare dimineaţă, se ducea la serviciu, îşi făcea bine treaba şi clienţii o adorau, aşa că ni se părea că ştia ea ce ştia.

De când Delia s-a mutat cu mine, Kyle nu m-a mai ameninţat că o să mă omoare. Venirea Deliei l-a înveselit în mod simţitor. Părea să se fi îndrăgostit de ea şi se nimerea să fie pe palier de fiecare dată când era şi ea; era întâmplător la piaţă în acelaşi timp, sau la sala de gimnastică, sau meargea în acelaşi timp spre staţia de metrou.

— Da' ştiu că e frumuşică noua ta colegă de apartament, mi-a spus Kyle într-o zi pe palier.

A invitat-o de mai multe ori pe Delia la un pahar de şampanie în apartamentul lui.

— Nu te duce, am avertizat-o. Cine ştie ce-ţi poate pune în şampanie.

— Crezi că nu mă descurc cu el? spuse ea.

— Chiar merită să te duci pentru nişte şampanie gratis?

— De ce să nu mă duc acolo şi să beau din paharele lui de şampanie în loc să le spăl pe ale noastre în cadă?

Delia îşi spăla ceaşca de ceai în chiuveta din baie. În apartamentul acela, câteodată se oprea apa de la bucătărie săptămâni la rând, era una dintre micile „bucurii" pe care ni le făcea proprietarul.

— Spăl eu paharele de şampanie, i-am spus.

— Scumpo, îţi fac o favoare. Homosexualii sunt cei care se îndrăgostesc până peste cap, spuse ea. Pot fi nişte aliaţi de excepţie. Lasă-mă să mă duc şi să-l vrăjesc un pic.

Administratorul blocului trebuie să fi fost în mod extrem de heterosexual îndrăgostit de ea, pentru că Delia tot nu reuşea să-l cucerească. Bănuiesc că administratorului nu îi convenea că Delia venea atât de târziu şi trântea uşa după ea când nu mai era portarul, sau poate nu îi plăceau diverşii pretendenţi chipeşi pe care trebuie să îi fi văzut venind şi plecând zi şi noapte. În schimb, nu îl deranja niciodată când veneam eu târziu, sau când trânteam eu uşa, sau când veneau din când în când băieţi pe la mine, dar Delia avea ceva care îl scotea din minţi. Dacă se întâmpla să o prindă intrând sau ieşind din bloc, administratorul sărea imediat cu gura pe ea. Eu îl vedeam foarte rar. Cred că o spiona pe vizor. A început să fie din ce în ce mai încrâncenat şi să îi vorbească din ce în ce mai urât. În prima fază, o certa ca o moară stricată din cauza orelor târzii la care venea. Apoi, a început să

se plângă de toţi tipii care se perindau prin clădire, şi în ultima fază, de fiecare dată când Delia ieşea din bloc, administratorul ieşea după ea pe stradă, o făcea curvă şi târfă şi scuipa cu obidă pe asfalt. Într-o dimineaţă, când Delia s-a dus să cumpere ziarul, administratorul a ieşit pe palier în chiloţi, cu zone păroase la vedere deasupra chilotului care ar fi trebuit să rămână ascunse, cu burta umflată şi tot felul de forme dezgolite şi transpirate în aerul rece al dimineţii. O arătă cu degetul pe Delia şi spuse cu o voce joasă şi pe un ton foarte serios:

— A mea eşti, aşa că fă bine şi pregăteşte-te.

Atunci am ştiut că sosise vremea ca Delia să îşi caute o nouă locuinţă.

Câteva zile mai târziu, Delia s-a mutat într-un apartament cu două camere, la etajul patru al unui bloc fără lift, cu tavan înalt şi stucatură originală, la intersecţia dintre St. Mark's Avenue şi Avenue A. Faptul că găsise un apartament liniştit în cel mai gălăgios şi tumultuos colţ de stradă din New York era ceva tipic pentru ea. Apartamentul era în partea din spate a clădirii şi dădea spre o grădină, iar Delia se trezea în fiecare dimineaţă cu raze de soare şi ciripit de păsărele.

Poppa era genul de om care ştia mereu care erau localurile nou deschise, unde se dansa sau se mânca ieftin, sau cluburi şic unde îi ştia pe portari şi pe barmani, în care ne duceam şi beam până dimineaţă fără să plătim.

— Dacă nu beţi, ne spunea Poppa, e ca şi când aţi pierde nişte bani.

Într-una din aceste seri, în care nimeni nu pierdea bani şi eram la barul lui Jonas, în salonul VIP, Poppa, care era atât de fascinat de Delia încât nu se putea opri din vorbit, spuse:

— Delia este unul dintre oamenii ăia magici care există pur şi simplu fără să facă nici un efort.

— Ba tu eşti cel care există fără să facă nici un efort, spuse ea. Unde îţi sunt ţigările?

— Eşti genul care nu trebuie să facă niciodată plinul de benzină, care nu are dureri de stomac, pe care nu o muşcă ţânţarii în timp ce toţi ceilalţi sunt devoraţi.

O mângâie pe păr.

— Dă-mi voie să protestez, spuse ea cu blândeţe, glumind, însă protestând.

— Ai o voce ca o plăpumioară, zise el.

— Vorbeşte mai puţin şi hai să dansăm, spuse ea.

Nu se ridică nimeni. Eram cotropiţi de o ameţeală amestecată cu lentoare. Observasem deja că Reggie Jackson stătea în separeul de lângă al nostru. Nu ne-am mirat atât de mult să vedem o legendă a baseballului stând lângă noi, pe cât ne-am mirat că ştiam toţi trei cine era. De asemenea, nu am fost surprinşi nici de faptul că se tot uita spre masa noastră lăsând impresia că aştepta să îl invităm lângă noi. Delia se uită la mine.

— Scumpo, nu-i aşa că tu vrei să dansezi cu mine?

Am încuviinţat din cap, dar nici una nu a mişcat nici un deget. Delia m-a luat de mână. Era evident că Poppa o enervase. Faptul că tocmai mă luase pe mine de mână era un fel de gest împotriva lui.

— Dar îţi place de mine, spuse Poppa, încercând să se convingă atât pe sine, cât şi pe ceilalţi.

— A, sigur că da, spuse ea drăgăstos. Te ador.

Poppa o apucă de mâna liberă.

— Scumpule, ce-ar fi să dai nişte telefoane, să chemi nişte prieteni de-ai tăi, îl sfătui Delia. De ce nu suni nişte prieteni de-ai tăi simpatici?

Ne plăceau prietenii lui Poppa. Poppa era genul de om bun şi blând, prea dulce ca să poată fi deosebit de sexy, cu toate acestea avea nişte prieteni cu un aer periculos, creativi

şi nebărbieriţi, care nouă ni se păreau absolut irezistibili. Delia s-a culcat cu nu mai puţin de patru prieteni de-ai lui Poppa înainte ca acesta să prezinte vreun interes pentru ea, şi chiar şi atunci Poppa era prea tandru, prea sincer şi prea rafinat pentru ca Delia să vrea să se culce cu el, ceea ce trebuie să fi fost foarte derutant pentru el şi o mare lovitură pentru egoul lui.

— A folosit expresia „a face dragoste", îmi spuse Delia într-o dimineaţă la cafea, după ce se mutase, dar înainte să putem renunţa la tradiţia de a ne petrece dimineaţa împreună.

Venise cu mine acasă pentru că îmi fusese teamă de ce s-ar fi putut întâmpla dacă aş fi trimis-o singură cu un taxi.

— „A face dragoste", am spus eu. Nu cunoscusem niciodată o fată căreia să-i placă expresia asta. Toate femeile pe care le cunoşteam nu îşi puteau explica de ce mai era folosită, când selecţia naturală ar fi trebuit să o fi lichidat de mult. Era atât de siropos şi fals să spui „a face dragoste". Era foarte departe de ce ar fi fost dispusă să facă Delia. Săracul Poppa, am continuat eu.

— „A face dragoste", repetă ea, cutremurându-se. Eram într-un restaurant aglomerat de pe Madison. Delia îşi lăsă capul în jos şi îmi povesti pe o voce joasă imitându-l pe Poppa. Mi-a zis: „Vreau să fac dragoste cu tine", iar eu i-am răspuns: „Nu ai vrea mai bine să mă violezi?"

Am tot încercat să ajung să am o aventură de o noapte cu unul dintre prietenii lui Poppa. Într-o noapte, când Delia mi-a spus că ar fi cazul să „devin mai târfuliţă" înainte să ajung prea pudică, am reuşit să îl sărut pe Lucas, un ziarist englez care era în trecere prin New York după ce petrecuse şase luni în Pakistan, de unde transmitea ştiri îngrijorătoare. Nu am reuşit să mai sărut pe nimeni altcineva tot restul verii şi am schimbat zilnic e-mailuri cu Lucas timp de un an.

* * *

Tot ce se vedea din universul de pe Tompkins Square erau adolescenţi tatuaţi, maşini în trafic, gunoi împrăştiat pe trotuar, excrementele animalelor de casă ale vecinilor, oameni grăbiţi, care se certau sau care discutau tensionaţi. La trei etaje mai sus, apartamentul Deliei era o mică oază de draperii din voal, pereţi albi ca laptele şi fotografii alb-negru înrămate. Avea cărţi bune în bibliotecă. În frigider era mereu ceva delicios. Casa ei era răcoroasă vara şi călduroasă iarna. Obişnuia să îţi toarne vin în pahare făcute manual pe care le adusese din Mexic. Nu răspundea niciodată la telefon când avea musafiri. Când fuma în apartament, ai fi zis că exista un aspirator la cea mai apropiată fereastră, care absorbea tot fumul. Stăteai turceşte pe canapeaua ei pufoasă, în timp ce ea te făcea să râzi încontinuu, şi nu îţi venea să crezi că erai atât de norocos încât să ai o prietenă ca Delia, cineva care era binecuvântat din naştere cu noroc, farmec şi o structură osoasă de excepţie.

— Câteodată, îmi spuse ea într-o seară stând lângă fereastră în apartamentul ei, după ce tocmai îşi aprinsese o ţigară, când sunt în camera de hotel a vreunui tip şi nu pot să dorm, mă plimb pe holurile hotelului, văd hainele alea date la curăţătorie agăţate de clanţele uşilor, şi mă simt îngrozitor de singură când mă gândesc că toţi oamenii ăia sunt pe drumuri şi nu au pe nimeni pe care să îi roage să le ducă hainele la curăţătorie. Făcu o pauză şi trase fum în piept. Genul ăsta de lucruri mă fac să îmi doresc să mă întorc imediat la Lebanon, să mă mărit cu un doctor care are cabinet particular şi să uit că mai există viaţă dincolo de o zi de mers cu maşina din centrul oraşului.

— Atunci nu te mai plimba pe holuri, i-am zis. Sună destul de periculos.

Nu voiam să ştiu ce căuta Delia în camerele de hotel ale unor străini.

Se uită în ochii mei. Încuviinţă din cap.

— Simt că mă sufoc în camerele alea.

Detestam hotelurile. Am încercat mereu să merg în locuri unde ştiam că aveam pe cineva care să mă găzduiască peste noapte.

— Da, am spus.

— Tu ştii hainele alea în saci transparenţi de care vorbesc? Ai folosit vreodată aşa ceva? zise ea.

— Da, doar când am vrut să împachetez pantofi plini de noroi.

— Mie îmi cam aduc aminte de Mexic, spuse Delia. Timp de doisprezece ani m-am simţit ca o turistă.

— Eu mă simt aşa oriunde mă duc.

— Chiar îmi doresc să nu fi văzut niciodată holurile acelea de hotel părăsite şi cu haine în saci transparenţi agăţate peste tot. Mă rog, cam atunci evadez de acolo.

Am încuviinţat din cap. Eu nu evadasem niciodată dintr-o cameră de hotel, dar părea ceva ce trebuia încercat.

Alţi prieteni de-ai mei mi-au spus în repetate rânduri că Delia era nebună.

— De ce s-ar muta cineva la New York acum, după ce a stat doisprezece ani în Mexic? De ce tocmai acum? se întreba Clarissa care nu a fost niciodată tocmai entuziasmată de noii mei prieteni. Trebuie să fie nebună, zise ea.

— E impulsivă.

— Trebuie să fie nebună dacă are astfel de impulsuri.

— O, Clari, dar îţi place de ea.

— Cum să nu, cui nu-i place. E de-a dreptul adorabilă. Adorabil de nebună.

Mi se părea că Delia avea foarte multe în comun cu Tom. Tom era periculos de atrăgător, fără să fie însă exagerat de chipeş, exact cum îi plăcea Deliei. La câteva luni de când se angajase Delia, imediat după ce povestirea despre casa din falia San Andreas îmi fusese publicată într-un ziar foarte şic din Texas, când venea primăvara şi totul părea să meargă spre bine, Tom m-a sunat să-mi spună că fusese numit editor al uneia dintre cele mai vechi şi renumite reviste de bărbaţi din ţară. Am fost foarte mândră de el. Tom era un prieten fidel şi generos şi voiam să obţină tot ce îşi dorea. Muncea mult şi nu mai avusese o prietenă de când fosta lui iubită începuse să se vadă cu Jonas. Lui Tom îi plăceau blondele deştepte şi drăguţe şi am crezut că ar fi fost imposibil să nu o placă pe Delia. Dar în noaptea în care am ieşit toţi trei la cină, Tom s-a dus la toaletă în mijlocul felului întâi şi nici că s-a mai întors.

— Eram aşa de beat încât am uitat de ce m-am ridicat de la masă, îmi spuse el mai târziu. Aşa că am luat un taxi.

— Ne-ai lipsit, i-am zis.

— Mă rog, mi se pare că prietena ta, Delia, are o doagă lipsă, îmi spuse el.

— Cum adică?

— Are un apetit exagerat.

— Ne era foame.

— Nu, în sensul că e evident că vrea ceva anume.

— Păi, nu asta vrem toţi? l-am întrebat.

— Ba da, dar nu aşa. E avidă, lacomă, de parcă urmează să devoreze tot ce vede în faţa ochilor. Oamenii ca ea ajung în spital, ştii.

— Da, bănuiesc că aşa e.

— Îmi aduce aminte de ceva foarte trist.

— De ce anume?

— De ceva foarte trist. A trebuit să iau un taxi.

Editorii de reviste pentru bărbaţi nu vor să aibă de-a face cu oameni depresivi. Puţini oameni pe care îi ştiu ar fi observat tristeţea Deliei aşa cum a făcut-o Tom. La scurt timp după aceea, Tom a cunoscut o blondă tăcută, neurochirurg de profesie, şi s-au mutat împreună.

Delia a avut mai mulţi iubiţi, pe majoritatea în acelaşi timp, dar de fiecare dată unul dintre ei era stabil. O vreme a fost cu un producător TV pe nume Willy, care a fost cel stabil. Willy avea senzaţia că Delia era o fată sudistă blândă şi delicată, în timp ce eu eram o newyorkeză înrăită şi o corupeam cu viaţa mea tumultoasă şi atitudinea dură.

Într-o noapte când păream un pic obosită, Willy m-a bătut uşor pe cap şi mi-a zis:

— Nu mai fi plictisită.

I-am spus că nu îmi place să fiu bătută pe cap.

— Nu mă bate pe cap. Dacă ţii morţiş să-mi atingi părul, atunci trage-mă puţin de el.

Willy mă exaspera pentru simplul motiv că o exaspera mereu pe Delia.

Îşi înlănţui degetele în părul meu şi mă trase uşor, cu blândeţe.

— Aşa, i-am zis.

După aceea, Willy le-a spus prietenilor lui şi ai Deliei şi tuturor celor care voiau să îl asculte că îmi plăcea să fiu trasă de păr. O spunea de fiecare dată de parcă ar fi fost o perversiune erotică foarte ciudată.

Într-o zi din ianuarie, la un an după ce venise la New York, Delia s-a trezit cu braţul rupt, fără să îşi amintească nimic despre cum şi-l rupsese.

M-am dus la ea acasă neinvitată, înainte să mă duc la serviciu la bar, şi am găsit-o întinsă în pat, cu braţul în ghips.

— Am stat toată ziua la spital, zise ea.

— Te-ai trezit la spital?

— M-am dus cu un taxi. M-am trezit în pat. Îmi arătă pantalonii cu care fusese îmbrăcată în noaptea dinainte. Singurul lucru pe care l-am dedus, după culoarea prafului de pe ei, este că am căzut pe scări aici, când m-am întors acasă, spuse ea.

Am încuviinţat din cap.

Se uita la tavan.

— Cu cine ai fost aseară? am întrebat-o.

— Nu ştiu.

— Cu cine stabiliseşi că ieşi aseară?

— Nu mai ţin minte.

M-am uitat lung la ea. Avea chipul lipsit de orice expresie.

— Am încercat să pun totul cap la cap după numerele din arhiva de pe mobil, dar acum mi-e teamă să-i sun pe toţi oamenii ăia şi să aflu ce s-a întâmplat.

Ştiam la ce se referea.

— Nu e tocmai cel mai bun lucru care i se poate întâmpla cuiva, ştii?

Ştiam.

— Nu sunt proastă, Katherine. Ştiu când am o problemă.

M-am uitat la ea. Avea braţul îndoit pe piept într-un fel de ghips mare şi alb cum nu mai văzusem de când jucasem fotbal în echipa de fete, în adolescenţă.

— Da, am spus.

Nu mai aveam ce altceva să zic. Poate că eu refuzasem mai mult decât Delia să accept că ceva nu era deloc în ordine.

Nu am crezut că avea să plece. Nimeni nu se întoarce de bunăvoie în orăşelul unde şi-a petrecut adolescenţa.

— Mă duc să-mi găsesc un doctor drăguţ cu cabinet particular, spuse ea.

Îi împachetam paharele de vin făcute manual pe care le adusese la New York, pregătindu-le pentru drumul spre sud. Nu voiam să plece. Tocmai învăţasem cum să nu mai fiu cuminte şi încă nu mă priceam foarte bine la asta.

— Crezi că asta o să te facă fericită? Să te măriţi cu un doctor?

Eu nu aş fi putut fi fericită cu un doctor cu cabinet particular, mi-am spus în sinea mea. Fetele inteligente pe care le ştiam credeau că nu puteau fi fericite decât cu oameni de afaceri foarte bogaţi sau cu câştigători ai premiului Nobel, cu inventatorii RMN-ului, sau ai leacului pentru cancer, bărbaţi la fel de remarcabili ca şi noi. Nu ne-am fi putut imagina niciodată că stilul de viaţă liniştit şi protejat al mamelor noastre naturale sau vitrege ar fi putut fi şi al nostru.

— Nu sunt complet convinsă că trebuie să uiţi viaţa de aici, ca să fii fericit într-un orăşel mic din sud, spuse Delia. Bea bere cu mâna în ghips şi fuma cu cealaltă. Încearcă să nu îţi muşti obrazul.

— Nu mai am de gând să fac chestii din astea fără tine.

Încuviinţă din cap.

— Memphis nu e chiar aşa departe, spuse ea, ceea ce ştiam deja.

— Memphis e departe în mintea mea, i-am zis.

Se încruntă, iar spusesem un adevăr prea evident pentru a fi rostit cu voce tare.

— Parcă e totul un coşmar care nu se mai termină, spuse ea.

Nu ştiam dacă se referea la chinul cu braţul rupt sau la anul în care se chinuise locuind la New York.

— Se pare că o să se termine cât de curând, am zis.

M-am simţit dintr-odată foarte furioasă şi nervoasă şi mult superioară ei, după cei nouă ani pe care îi petrecusem ţinând piept viscolului, vecinilor cu porniri ucigaşe şi altor

dezastre specifice oraşului. Ce ştia Delia despre coşmaruri? Ne făcuse să credem, pentru o perioadă scurtă de timp, că nouă ne scăpase ceva şi ei nu. Într-un fel, mă simţeam înşelată. Era evident că nu avea cum să ştie toate lucrurile pe care noi le ratam.

Mă apucă de încheietură cu mâna care nu era în ghips.

— Îţi vine să crezi că l-am recunoscut cu toţii pe Reggie Jackson? spuse ea.

A plecat aşa cum a venit: din senin. A plecat cu un taxi pe care l-a luat din faţa apartamentului de pe St. Mark's Place. După ce s-a îndepărtat taxiul, am intrat în magazinul de vizavi care vindea hotdogi şi am comandat doi hotdogi vegetarieni cu muştar şi ceapă. După aceea am mers pe jos până la serviciu, unde totul era la fel ca de obicei. Robbie a venit cu o oră înainte să deschidem şi şi-a făcut de lucru cu boxele. Jason era jos, curăţa aparatul de espresso. L-am salutat, a dat încet din cap şi mi-am dat seama că nu avea chef de vorbă până nu îi trecea mahmureala.

M-am aşteptat să primesc veşti de la Delia din când în când, poate atunci când trecea prin oraş împreună cu soţul ei sudist. M-am aşteptat să fiu invitată la nuntă. M-am aşteptat la telefoane scurte din când în când şi la pozele de Crăciun pe care nu au răbdare să le trimită decât oamenii din oraşele mici. Dar nu a dat semne mai deloc. Delia nu s-a obosit niciodată să trimită felicitări de Crăciun şi a avut o nuntă mică în casa părinţilor ei, într-un weekend, în Lebanon.

M-a sunat din taxi când a plecat din New York şi mi-a zis:

— Da' ştiu că ne-am distrat!

A fost o primăvară călduroasă, genul de primăvară fără ploaie care anunţă o vară sufocantă. Am sunat la firme de mutare ca să văd cât m-ar fi costat să îmi mut toate lucrurile la Los

Angeles. Căutam şcoli de limbi străine şi mă gândeam într-o doară să petrec vara în Italia. I-am scris e-mailuri lungi lui Lucas în care flirtam cu el, iar el mi-a răspuns de fiecare dată. Din când în când, mă îmbrăcam cu un maiou decoltat şi un sutien care îmi punea în evidenţă sânii şi când eram de partea publică a barului. M-am străduit din răsputeri să sărut franţuzeşte bărbaţi necunoscuţi. „Da' ştiu că ne-am distrat!", aşa spusese Delia. Încet, încet, am început să îmi pun lucrurile în cutii, aşteptând ultima picătură care avea să îmi dea un motiv să plec.

20

Plecarea

Clarissa s-a întors la New York în iunie. Poziţia corpului îi era acum mai puţin semeaţă decât înainte, era umflată la faţă, şi avea mâinile grăsuţe şi uscate. A venit şi noul ei iubit, Martin, cel pe care îl cunoscuse în metrou. Acesta îşi găsise de lucru la o firmă de inginerie tehnică din New York şi se mutase cu Clarissa în mansarda ei din Williamsburg.

În prima săptămână după ce s-a întors, am invitat-o la mine la prânz şi am comandat mâncare de la restaurantul grecesc de lângă mine. Am comandat toate felurile preferate ale mamei: salată de caracatiţă, peşte halibut la grătar, sos tzatziki, baclava şi măsline cât încape. Pierre îmi adusese nişte ceai din călătoria pe care tocmai o făcuse pe plantaţiile din Bhutan. Am vrut ca totul să fie perfect pentru Clarissa. Am cumpărat un vin rosé scump. Am pus special două scaune lângă fereastră şi am cumpărat un pachet de ţigări de lux, în cazul în care Clarissa avea să se simtă destul de bine ca să fumeze.

Nu aveam planuri de plecare, dar până în momentul acela împachetasem aproape tot ce aveam. Luni de zile cutreierasem străzile în căutarea unor cutii rezistente pe care să le iau acasă. Căutatul cutiilor devenise hobby-ul meu preferat. Învăţasem să caut cutii în faţa farmaciei de vizavi, chiar

după miezul nopţii, marţea şi joia, ca să iau cutiile bune înainte ca angajaţii să le plieze şi să le lege cu sfori. Învăţasem să caut lângă barurile de pe Second Avenue după prânz, înainte să plec la serviciu, ca să pun mâna pe cutiile rezistente de băuturi. Chiar şi după ce am plecat din New York, mă uitam în continuare după cutii bune pe străzi. „Ia uite!", spuneam, tânjind să iau acasă o cutie frumoasă de carton. „E în stare perfectă."

Ştiam că aveam să plec din New York în curând, dar nu ştiam exact când. Mi se părea că îmi era dor de California, dar nu eram sigură că eram pregătită să mă întorc acolo.

Nu m-am aşteptat ca Clarissa să fie atât de îngrozită de modul în care trăiam.

— Ce-i asta?

— Mi-am împachetat şi eu câteva lucruri.

— Câteva lucruri. Atunci unde sunt toate tigăile? mă întrebă ea.

— Păi, mănânc aproape tot timpul la bar.

— Unde este oala pentru homari?

— Mi-am pus căciulile în ea. E într-una dintre cutiile mari din partea aia.

Clarissa mă fixă şocată cu privirea.

— Vrei să îţi pregătesc homari? Încă nu am sigilat cutiile. Doar pe cele de cărţi, i-am zis.

— Ţi-ai sigilat cutiile cu cărţi? Ţi-ai pus cărţile în cutii şi le-ai sigilat?

— Mi-am cumpărat unele noi. Mi s-a părut o idee bună. Reciteam mereu aceleaşi cărţi, ştii şi tu. Fă şi tu la fel. E foarte eliberator.

Clarissa se plimbă prin apartament alarmată, ba chiar un pic panicată.

— Nu am crezut că e atât de grav. De ce nu mi-ai zis?

— Ce să-ţi zic? Vreau să mă mut şi aşa ştiu că o să fiu pregătită.

— Draga mea, nu mai e mult şi o să ajungi şi tu legată fedeleş. Cine mai ştie de chestia asta?

Am stat un pic pe gânduri.

— Nu ştiu sigur. Cred că Lucas.

Clarissa ştia de schimbul meu de e-mailuri cu Lucas. Îmi tot atrăsese atenţia asupra faptului că vorbeam despre el mai mult decât era cazul.

— Când pleci?

— Nu ştiu încă.

— Pleci din apartamentul ăsta, sau din New York?

— Nu ştiu.

— Păi, nu poţi să pleci din New York. Pe mine cui mă laşi?

— Nu plec din New York.

— Crezi că o să găseşti un apartament mai bun, la banii ăştia?

— O să mă mut în Brooklyn.

— E evident că eşti hotărâtă să pleci de aici. Îşi aruncă privirea spre o cutie deschisă. Scoase o cutie de chibrituri. Chiar aş avea nevoie de nişte chibrituri. Pot să le iau eu?

— Nu mă deranjează că îmi ţin lucrurile în cutii, să ştii.

— Draga mea, trebuie să faci ceva. Tu ai putea să te muţi acum, în clipa asta. În secunda asta. Clarissa era genul de om care să ia imediat măsuri. Unde vrei să pleci?

— În California, cred. La Los Angeles.

— Los Angeles. Bun. Scoase un pix din geantă şi scrise detaliile pe un fluturaş cu un meniu pe care mi-l strecurase cineva pe sub uşă. Unde anume? Vrei să stai cu Ethan?

— Nu cred că pot să îl deranjez pe Ethan. Poate că nu vreau să mă mut la Los Angeles.

— Şi crezi că Ethan va fi de acord să îţi laşi lucrurile la el până te hotărăşti?

— Da.

— Are un garaj sau ceva de genul ăsta?

— Ethan nu şi-a luat încă mobilă.

— Aha. Deci şi el vrea să se mute?

— Lui Ethan nu îi place să aibă lucruri care să îi stea în cale.

— E evident că sunteţi foarte diferiţi în privinţa asta. Îşi notă adresa lui Ethan pe fluturaşul cu meniu. După cât l-a costat pe Martin când s-a mutat, cred că o să fie în jur de trei mii de dolari.

— Aşa bănuiam şi eu.

Îmi pusesem deoparte nişte bani, din cele patru articole pe care le scrisesem. Pusesem banii într-un cont special dedicat evadării care se dovedea foarte greu de planificat. Tom mă trimisese la Miami ca să fac o recenzie a unei conferinţe de muzică de dans, unde mă folosisem fără mustrări de conştiinţă de cunoscuţii lui Henry, şi mă trimisese şi în nordul statului New York ca să vorbesc cu un om care sculptase o scară întreagă dintr-o singură bucată de lemn. Şi eu şi Tom ne doream să scriem cărţi mari şi importante, la care încă nu ne gândiserăm, dar care eram siguri că aveau să fie nişte opere literare remarcabile, cu poveşti fictive sau reale, care aveau să ridice noi întrebări şi să inspire schimbări radicale. În schimb, Tom lucra paisprezece ore pe zi la realizarea unei reviste despre muzică şi cântăreţi, despre bărbaţi care aveau un comportament nepotrivit şi reuşeau să învingă sistemul, iar eu apelam la el ca să îmi dea de lucru când aveam nevoie de bani sau când voiam să plec undeva.

— De ce nu mi-ai zis nimic? repetă Clarissa, prăbuşindu-se pe o cutie cu cărţi şi dându-şi jos jacheta.

De când se îmbolnăvise, Clarissei îi era frig aproape tot timpul, chiar şi într-o după-amiază umedă din iunie ca aceea.

Am tăcut. Nu îmi trecuse prin minte că aş fi avut ceva important de spus.

— Când ai început să împachetezi?

— Cred că prin februarie. Cam după ce a plecat Delia.

— După ce a plecat Delia. Bineînţeles. Rolul modelului.

— Nu îţi place de Delia.

— O ador. Clarissa îşi dădu ochii peste cap. Dragă, lucrurile nu sunt doar albe sau negre.

— Ştiu. De asta sunt de ceva vreme în proces de mutare.

— Eu nu pot mânca aici.

— Am comandat de la restaurantul acela grecesc.

— Te rog, pune totul la frigider. Hai să ieşim de aici.

— Ne-am putea duce la restaurantul grecesc şi să mâncăm acolo.

— Da. Ce invidios o să fie Martin. Adoră restaurantul acela, spuse ea.

Clarissa a sunat la firma de mutări în numele meu şi au venit cu toţii într-o miercuri după-amiază ca să estimeze situaţia. Era stabilit ca la sfârşitul săptămânii să fiu pe drum spre Los Angeles şi să eliberez apartamentul în maximum zece zile.

— Nu pleca, spuse Clarissa. Era mai supărată decât mă aşteptasem. Am greşit, nu ar fi trebuit să sun la firma de mutări.

— Ba ai făcut foarte bine.

Făcu nişte ceai rooibos şi îl turnă în ceşcuţe.

— Vreau să fii fericită, dar vreau să fii fericită în acelaşi loc unde sunt şi eu fericită.

— S-ar putea să nu mă mut la Los Angeles.

— Păcat, pentru că acolo o să fie toate lucrurile tale.

— Hai să mergem la Roma, i-am spus.

Clarissa se uită în ochii mei. Clătină din cap.

— Aş vrea. Ştii, chiar mă gândeam că o să mergem împreună acolo.

Clarissa nu arăta foarte bine şi ştiam în amănunt cum îi mergea cu tratamentul şi că era într-o situaţie precară. Eram conştientă de toate astea, dar tot refuzam să o consider bolnavă. Nici ei nu îi plăcea să se considere bolnavă. Dar când vine vorba de călătorii în străinătate, cancerul devine o realitate care nu mai poate fi negată.

— Du-te tu, spuse ea.

— Nu merg fără tine.

— Ba da. Du-te, Katie. Nici una dintre noi nu ştie ce ne rezervă viitorul. Du-te.

— Dar nu am sta mult, i-am zis.

Clarissa clătină din cap.

— Eu vreau să rămân aici cu Martin.

În după-amiaza aceea, înainte să apuc să reflectez la asta, mi-am cumpărat un bilet de avion spre Roma şi m-am înscris la cursuri de limba italiană pentru două luni, la o şcoală foarte aproape de Piazza Navona: *Parliamo Italiano.*

I-am scris lui Lucas, la Bruxelles, şi i-am spus despre planurile pe care mi le făcusem pentru vară şi în doar câteva ore Lucas mi-a găsit cazare la un ziarist depresiv pe nume Giancarlo, în apartamentul somptuos al mamei acestuia de pe Via Nomentana. Am strâns numerele de telefon ale prietenilor altor prieteni cu care trebuia să iau legătura când aveam să sosesc la Roma, am făcut liste cu locuri unde se mânca bine şi locuri mai ascunse de unde să îmi cumpăr legume sau cea mai delicioasă îngheţată din oraş. Mi-am cumpărat o pălărie din pai, cu borurile destul de mari ca să îmi umbrească jumătate de corp. Mi-am scos vechile casete de învăţat limba italiană dintr-o cutie plină cu echipamente audio.

În dimineaţa zilei în care a venit echipa de mutări şi în care urma să plec la Roma, mi-am spălat blugii în maşina de spălat de la subsolul blocului. Chiar înainte să vină taxiul, în timp ce împachetam şi despachetam lucruri în cele două geamantane, ca să fac loc pentru încă două perechi de pantofi pe lângă toate celelalte perechi pe care le luasem deja, m-am dus la subsol şi am descoperit că cineva îmi furase blugii, blugii mei albaştri, tociţi şi vechi, pe care îi lăsasem în uscător. Am izbucnit în plâns. Am plâns încontinuu timp de o oră şi ceva. Era o pierdere foarte personală. Era imposibil ca cineva să se fi ataşat de o pereche de blugi vechi mai mult decât mă ataşasem eu de ei. Am plâns deasupra geamantanului deschis, peste rochiţele de vară şi peste papuci. Am plâns deasupra chiuvetei de la baie. Am plâns în sufrageria care tocmai se golise fără să mă mai duc la fereastră şi să pufăi dintr-o ţigară scumpă, am plâns fără să mă opresc, delectându-mă cu zgomotul suspinelor.

A venit să mă ia şoferul cu care mergeam de obicei. Lucra ca şofer la negru, la jumătate din preţul celei mai ieftine companii de taxiuri din cartea de telefon. De zece ani el fusese cel care mă ducea şi mă lua de la aeroport. Mi-a pus geamantanele în portbagaj, iar eu nu mă puteam opri din plâns.

— Nu mai plângeţi, îmi spuse el din faţă. Sunteţi o fată foarte drăguţă.

— Mi-a furat cineva blugii! m-am văitat. De ce să-mi fure cineva blugii? am zis eu.

Nu puteam să respir cum trebuie. Plângeam în hohote.

— O să găsiţi unii mai frumoşi, o să vedeţi, spuse el.

— E ceva absolut îngrozitor, nu-i aşa?

Îmi plăcea să simt cum mi se prelingeau lacrimile pe obraz. Erau ca un fel de mângâiere. Am scos un pic limba la colţul gurii şi am încercat să le gust.

— Aşa e, şoferul clătină din cap cu convingere. E ceva îngrozitor, absolut îngrozitor. Nu vă faceţi griji. O să găsiţi unii mai buni.

Am plâns tot drumul până la terminalul internaţional şi m-am simţit foarte bine consumându-mi toată energia acumulată.

Când am ieşit din vamă, la Fumicino, l-am văzut pe Lucas stând în faţa mulţimii care aştepta pasagerii. Nu mă aşteptasem să vină şi nu îl mai văzusem de peste un an, dar l-am recunoscut imediat.

— Ce faci aici? l-am întrebat, uimită şi încântată să îl văd, era îmbrăcat frumos, cu o cămaşă albă cu nasturi şi pantaloni largi din in.

— Nu trebuia să te ducă cineva până la Giancarlo?

— Dar de ce ai venit tocmai tu?

— Ca să te văd.

— Dar de ce?

— Suntem prieteni. Şi te-am sărutat, mai ţii minte?

— Da.

— Ce fel de om credeai că sunt? Doar nu era să-ţi aranjez cazare în Roma şi să nu mă asigur că ai ajuns cu bine.

— Şi cum ai rezolvat cu serviciul?

— Mi-am luat liber, spuse el. Şi mi-am rezervat cameră la hotel, ca să nu mă înţelegi greşit.

Eram foarte bucuroasă să îl văd.

— Nu cred că e vreun pericol să te înţeleg greşit, am zis.

Giancarlo era un *mammone* sută la sută, un băiatul mamei italian, numai că nu locuia în acelaşi apartament cu mama lui, ca un *mammone* adevărat, ci alături, într-un apartament şi mai mare decât al mamei sale. Din cauza acestei fărâme de independenţă, Giancarlo avea senzaţia că era un tânăr cu

totul excepţional. Iar această senzaţie a fost întărită de prezenţa unei americance drăguţe care avea să petreacă vara la el. În seara în care am ajuns, Lucas m-a lăsat acolo cu bagajele şi l-am cunoscut pe Giancarlo, care a fost foarte dezamăgit când i-am spus că aveam să iau cina în oraş.

— Dar uite, am pregătit paste, spuse el.

— Giancarlo, îmi pare foarte rău, dar nu am ştiut că Lucas avea să vină să mă vadă.

Eram nespus de fericită că aveam să iau masa în oraş pentru că, până să vin eu, Giancarlo fiersese pastele atât de mult încât deveniseră o masă solidă şi după ce am sosit le-a mai fiert încă douăzeci de minute cât m-am instalat în camera mea. Giancarlo rămâne singurul italian pe care l-am cunoscut care să fiarbă pastele timp de treizeci sau patruzeci de minute. Era evident că nu mai gătise în viaţa lui.

— Lucas, spuse Giancarlo ridicând o mână. Cel roşcat?

— Nu, i-am zis. Nu, nu e foarte roşcat.

— Ştiu un ziarist din Bruxelles care e roşcat. Am crezut că acel Lucas căuta cazare pentru cineva.

— Nu cred că s-ar putea spune că e roşcat, i-am zis.

Lucas avea părul blond-închis, creţ şi zburlit, dar nu îl cunoşteam foarte bine, aşa că era posibil să aibă barba roşcată.

— Ştii ce, spuse Giancarlo indicând borcanul de sos pesto maroniu de pe blat, nu vrei să mănânci nişte paste cu mine ca să ne cunoaştem şi noi mai bine?

Nu mi-era teamă că o să-mi pierd pofta de mâncare, pe cât mi-era teamă de ce gust aveau pastele gătite de Giancarlo.

— Bine, dar doar un pic de tot, am spus.

— Sigur, sigur, zise el. Un fel întâi micuţ de tot.

Giancarlo avea un apartament foarte spaţios pe care şi-l aranjase extrem de ciudat. Patul, televizorul şi biroul său se aflau în camera de luat masa, în timp ce restul casei era complet goală. În cele două luni cât am stat acolo, s-a întâmplat

de multe ori să deschid o uşă care credeam că era de la un dulap şi să descopăr o altă cameră sau o aripă a casei. Camerele şi aripile acestea separate erau însă complet abandonate. Patul lui Giancarlo era plasat în locul mesei. Masa era pe terasă, o terasă aproape cât un apartament normal. În prima seară acolo, am stat afară la masă cât l-am aşteptat pe Giancarlo ca pe ghimpi să îmi aducă micuţul fel întâi pe care îl pregătise.

A adus două dintre cele mai mari castroane cu paste pe care le-am văzut în viaţa mea şi două ceşcuţe minuscule în stilul Clarissei, în care a turnat doar un strop de vin.

— Îmi place să beau vin la cină, spuse el. Bei alcool, nu-i aşa?

— O, da, l-am asigurat, beau, beau.

Am sperat ca asta să îi dea de înţeles să schimbe paharele şi să mai toarne vin, dar el a pus dopul la loc şi a băgat sticla în frigider. Nu am ştiut de unde să atac mai bine bolovanul imens de paste din faţa mea. Giancarlo nu pusese cuţite. Am crestat movila solidă cu latul furculiţei şi am încercat să mănânc prefăcându-mă că eram moartă şi nu mai simţeam nimic. După două sau trei îmbucături mi-a trecut prin minte că pastele păreau destul de gustoase, mai ales având în vedere că fuseseră fierte atâta amar de timp.

— Sunt nişte paste destul de ciudate, am spus.

— Da, sunt tortellini, îmi spuse Giancarlo cu mândrie. Voi nu aveţi tortellini, nu-i aşa?

— Tortellini, am spus mestecând de zor. Cu ce sunt umpluţi?

— Cu prosciutto. Ştii că prosciutto este specialitatea noastră, nu?

Nu mai mâncasem carne de dinainte să plec la internat. Nu mai pusesem gura pe carne de atunci, nici măcar când pregăteam pui la cuptor la diversele mese pe care le dădeam. Îmi plăcea să gătesc carne pentru alţii, dar eu nu mai mâncasem

carne de aproape douăzeci de ani. De obicei mi se făcea greaţă când simţeam fibrele din carne, dar acei tortellini fuseseră fierţi atât de mult încât îşi pierduseră orice urmă de fibră.

— Prosciutto, ca să vezi, am zis.

Am mâncat în continuare. Nu voiam să fiu nepoliticoasă.

— E bun vinul, aşa-i?

— Da, am spus. Vinul este absolut delicios.

Lucas a venit să mă ia un pic mai târziu în aceeaşi seară.

— A, spuse Giancarlo când îi deschise uşa. Nu eşti acel Lucas pe care îl aşteptam.

— Nu? Dar pe cine aşteptai de fapt? întrebă el.

— Pe Lucas, prietenul meu.

— A, zise Lucas confuz. Şi în timp ce am făcut toate aranjamentele, ai crezut că eram altcineva, un prieten de-al tău?

— Da, un prieten de-al meu.

— Sper că nu te deranjează că a ieşit aşa, îi zise Lucas.

— Deloc, deloc, spuse Giancarlo binevoitor. Katherine e o fată minunată. Nu am hrănit-o prea mult, să ştii.

Lucas mă întrebă în lift:

— Ai mâncat deja?

— M-a obligat. Am mâncat un munte de paste cu şuncă, fierte cel puţin o oră, şi e prima dată când am mâncat şuncă de când aveam zece ani.

— Te duc să mănânci ceva care să şteargă gustul pastelor cu şuncă.

Lucas fusese la facultate la Roma şi încă mai ştia restaurantele cele mai bune din părţile mai puţin cunoscute ale oraşului. Mă duse la un restaurant care servea fructe de mare la etajul doi al unei vile înguste de trei etaje de lângă Piazza della Minerva. Pereţii erau din piatră, pe jos erau duşumele şi ferestrele dădeau spre străduţe liniştite, iar printre vocile şi râsetele mesenilor se auzea din când în când o motocicletă

solitară sau ţăcănitul tocurilor unei femei care se plimba. Am mâncat melci fragezi pregătiţi în aburi de vin şi nişte homari atât de proaspeţi încât am început să suspectez că îi creşteau proprietarii în curtea din spate. Am băut o carafă din vinul alb al casei şi am încheiat cu păhărele de limoncello rece ca gheaţa. După aceea, am mers pe jos până la unul dintre locurile pentru turişti din faţa Panteonului şi am băut câte un espresso. Noaptea, Roma este un oraş complet deosebit de oricare altul. Cel care a proiectat sistemul de iluminare a făcut o treabă extraordinară. Tot oraşul este ca un spectacol de lumini.

— Deci ţi-ai dus toate lucrurile la Los Angeles? mă întrebă Lucas.

— Fratele meu nu a vrut să-şi cumpere mobilă, aşa că are casa goală.

— Înseamnă că nu o să-mi fie deloc uşor să te conving să te muţi la Bruxelles.

Am râs.

Lucas zâmbi.

— Vorbesc serios, zise el. Bruxelles este oraşul ideal pentru cineva ca tine. Este plin de viaţă, proaspăt, şi acolo locuiesc cei mai deştepţi oameni din toată lumea.

— Aş putea spune acelaşi lucru şi despre New York.

Lucas clătină din cap.

— La Bruxelles este altfel. E un oraş mic. Şi pe lângă asta, mi-ar face plăcere să vii. Aş avea grijă de tine ca de ochii din cap.

Am încuviinţat din cap. M-am mirat să mă trezesc pentru prima dată tentată de ideea ca cineva să aibă grijă de mine ca de ochii din cap.

I-am propus lui Tom câteva subiecte de articole pentru care ar fi fost nevoie să mă duc câteva zile la Bruxelles. I-am sugerat un articol despre cum se fabrică şi se cumpără cele mai

rare şi mai bune beri din lume şi Tom a fost încântat. În prima săptămână după ce am ajuns la Roma, am chiulit de la cursul de italiană şi m-am dus la Bruxelles pentru câteva zile ca să mă documentez pentru articol.

Lucas a împrumutat o maşină şi ne-am plimbat întâi în partea de nord-vest a Belgiei, iar apoi în sud spre Ardennes, degustând beri şi delectându-ne cu mâncare belgiană. Ne-am oprit la restaurante speciale pentru turişti de pe marginea drumului, unde am încercat tot felul de specialităţi autohtone cum ar fi tocane cu sos de smântână şi ou, supe cu midii, cartofi copţi şi vafe. Mâncarea pentru turişti era absolut delicioasă. Noaptea se lăsa ceaţa rece de vară şi poposeam în oraşe de-a lungul râului Semois ca să urmărim cum pluteau norii aproape lipiţi de apă. Când am ajuns în apropiere de Orval, am mers o grămadă pe jos până la o cafenea de pe deal la care nu se putea ajunge cu maşina. În prima noapte am ajuns foarte târziu la Bouillon şi Lucas mi-a mărturisit că rezervase o singură cameră de hotel pentru amândoi.

— Bun, i-am zis. Mă bucur că nu m-ai înţeles greşit.

Făcusem schimb de glume, idei şi secrete pe e-mail de aproape un an şi jumătate. Când l-am revăzut acum în Europa, mi-am amintit de ce îl sărutasem în noaptea aceea la New York şi mi-am amintit cât de calm şi inofensiv era în carne şi oase.

La o săptămână de când locuiam la el, Giancarlo a renunţat la orice încercare de a părea gentleman şi a început să se plimbe mai mereu din camera de luat masa, adică dormitorul lui, până în bucătărie şi înapoi îmbrăcat doar cu nişte chiloţi negri strâmţi şi un tricou galben care i se mula pe burtă. Defila pe terasă scărpinându-şi distrat diverse părţi ale feţei unde se întâmpla să îşi lase barba să crească atunci,

cât şi alte părţi ale corpului. Încercam să nu mă uit la el şi să nu reacţionez nicicum.

Giancarlo mânca foarte rar acasă. De cele mai multe ori, se ducea vizavi la mama lui. Eu nu am fost invitată acolo niciodată. Lucas mi-a spus că dacă Giancarlo m-ar fi invitat la cină la mama lui aceasta ar fi rămas cu o impresie greşită despre natura relaţiei mele cu fiul ei. În momentele rare şi deplorabile când îşi gătea singur, Giancarlo făcea supă de vinete sau nişte paste răsfierte, sub formă de bolovan, cu măsline, cărora nu se obosea să le scoată sâmburii. Într-o după-amiază toridă tipică pentru Roma, Giancarlo a venit acasă cu un pepene întreg, l-a tăiat felii şi apoi l-a pus la congelator. Înainte de a-l mânca, a lăsat feliile să se dezgheţe la soare, până au ajuns să aibă consistenţa unor prosoape îmbibate cu apă caldă. Mi-era destul de milă de el. I-am făcut din când în când nişte mici sugestii, cum ar fi că ar putea fierbe pastele mai puţin sau că vinetele sunt mai gustoase coapte la grătar, m-am oferit şi să îi arăt cum să scoată sâmburii de măslină, dar el nu era genul care să accepte bucuros sfaturi culinare de la o americancă necăsătorită.

Într-o după-amiază, l-am întrebat:

— E vreun loc prin apropiere unde să îmi spăl hainele?

— Ştii ceva, cred că trebuie să avem o maşină pe undeva. Mă duse într-o baie din spatele casei, pe un hol pe care nu îl descoperisem până atunci, şi îmi arătă o maşină de spălat nou-nouţă ascunsă sub un teanc de ziare şi reviste de scandal vechi, dintre care unele numere erau şi din urmă cu doisprezece ani. Cred că funcţionează, dar nu ştiu cum să o folosesc.

— Este legată? l-am întrebat.

— Legată?

— Legată la ţevi de apă, de scurgere, chestii de-astea?

Giancarlo păru complet derutat.

— Poate dacă o băgăm în priză o să meargă, spuse el.

— Nu cred că se rezolvă aşa uşor. Apa folosită trebuie să fie evacuată pe undeva.

M-am uitat în jur, dar nu părea să fie legată la nici o ţeavă. Giancarlo dădu la o parte nişte reviste vechi dintre maşină şi perete şi după ce pipăi şi cercetă partea din spate a maşinii spuse hotărât:

— Eu zic că nu trebuie decât băgată în priză.

Am încuviinţat din cap şi un pic mai încolo m-am plimbat prin cartier în căutarea unei spălătorii automate.

Lui Lucas îi plăceau la nebunie poveştile despre Giancarlo şi era din cale afară de mândru de el că mă cazase la un asemenea clovn.

— Sora lui găteşte şi mai prost decât el, i-am spus lui Lucas într-un weekend când a venit la Roma să mă vadă.

— Imposibil, spuse el.

— Sora lui a dat o petrecere şi m-am oferit să o ajut la pregătiri. A ţipat la mine că am pus prea mult ulei de măsline pe crostini şi apoi a fiert pastele şi mai mult timp decât Giancarlo. A deschis o cutie cu ton şi a încercat fără succes să presare conţinutul peste un kilogram de paste fleşcăite şi le-a servit toate chestiile astea musafirilor.

— Ai mâncat şi tu cu ei?

— Le-am spus că trebuia să iau masa cu cineva în oraş.

— Cu cine?

— Am luat un taxi până pe Corso d'Italia şi am mâncat singură o pizza.

Lucas venea la mine în weekend sau mă duceam eu la Bruxelles pentru vreun articol. Nu le-am spus alor mei că mă vedeam cu cineva. Nu aveam de ce să îi bag în sperieţi pe Ethan sau pe părinţii mei spunându-le că aveam din nou un iubit englez. Lucas locuia prea departe pentru ca relaţia

noastră să fie ceva serios. Mă lămurisem cum stau lucrurile cu iubirile internaţionale în timpul dezastrului cu Henry.

La sfârşitul lui august, m-am întors la New York şi mi-am cumpărat o saltea gonflabilă pe care s-o pun în apartament. Îmi plăcea foarte mult că era totul gol şi era mult spaţiu, am înţeles dintr-odată de ce nu îşi cumpărase Ethan mobilă. Mi-am pus calculatorul pe o măsuţă de cafea pe care o găsisem abandonată pe Strada 77 şi am scris articole pentru revista lui Tom şezând pe podea.

La Los Angeles, Ethan îmi despachetase vesela, îmi aranjase cărţile pe rafturile lui şi după trei ani de zile gătea în sfârşit în propria lui bucătărie. Încă mai aveam de gând să mă duc la Los Angeles, dar nu mă grăbeam.

— Ai ratat deja portocalii înfloriţi, spuse Ethan. Acum nu mai ai de ce să te grăbeşti.

Am încercat să îl conving pe Lucas că relaţia noastră luase sfârşit. Pe parcursul acelei veri romantice şi toride din Italia şi până în noiembrie, am tot încercat să îi reamintesc cât eram de diferiţi şi cum ne despărţea un ocean. Nici unul dintre cunoscuţii lui sau ai mei nu credea că noi eram genul care să putem întreţine o poveste de dragoste. Dacă aş fi zburat toată toamna şi iarna între Europa şi America nu aş fi făcut decât să prelungesc inevitabilul, când eu nu voiam decât să rezolv situaţia cât mai repede posibil.

— Mă mut la Los Angeles, i-am zis lui Lucas într-o dimineaţă când venise la New York.

Lucas zâmbi. Avea nişte dinţi strâmbi fermecători, aşa cum au englezii.

— Nu te văd ducându-te să-ţi cumperi bilet.

— Ba să ştii că o să-mi cumpăr. Noi doi nu avem nici o şansă să rezistăm împreună, crede-mă, i-am spus eu.

Lucas zâmbi şi mă sărută de douăzeci şi patru de ori.

— Data viitoare o să te pup de douăzeci şi cinci de ori, apoi de douăzeci şi şase, şi când o să avem optzeci de ani, o să ajung să te pup de o sută de mii de ori dimineaţa.

— Nu sunt convinsă că ai calculat bine.

Lucas oftă.

— Bine, Kate. Atunci verifică tu dacă am calculat bine şi în timpul ăsta eu pun de ceai.

Mi-era extrem de greu să încerc să mă despart de el când era atât de calm şi de relaxat.

Partea a patra

21

Logodnici sau ostatici

Nu era nici picior de american prin jur. Nu băusem destul cât să mă îmbăt. Era trecut de miezul nopţii, eram în Murphy's Pub la Strasbourg, iar preşedintele Parlamentului European, un irlandez rotofei, îmi explica ideile sale despre îmbunătăţirea economiei europene.

— Pungi pentru clismă, îmi spuse el pe un ton confidenţial, sponsori de pungi pentru clismă. Pe toate liniile aeriene din Europa.

— Pungi pentru vomă? am întrebat.

— Pungi pentru vomă, se corectă. Era beat. Pungi în care vomiţi. Fac bine la sănătate, sunt bune pentru mediu şi bune pentru liberalism.

Râse în hohote. Mă îmbrăţişă cu o mână şi râse.

Petrecusem o zi întreagă cu cei mai tineri membri ai Parlamentului European şi îmi luasem notiţe despre diversele moduri în care se jigneau între ei. În seara aceea, preşedintele alesese să îşi concentreze atenţia asupra mea fără să ştie că nu eram cel mai discret ascultător pe care l-ar fi putut găsi. Credea că eram iubita inofensivă a unui corespondent politic pentru ziarul *Tribune*, ceea ce era adevărat, dar întâmplarea făcea să fiu la Strasbourg ca să scriu pentru revista

lui Tom despre bufoneriile lipsite de tact ale membrilor Parlamentului European.

— Uite-l pe Fubini, zise preşedintele arătând spre un tânăr subţire, îmbrăcat frumos, care tocmai intrase în pub. Fubini, de exemplu, e o pungă pentru clismă. Dar una demnă de toată admiraţia. A trecut prin patul tuturor femeilor din Partidul Laburist. Şi majoritatea femeilor de la BBC. Consilierii preşedintelui îl îndepărtaseră de un roi de jurnalişti irlandezi entuziaşti şi îl conduseseră spre Lucas, care era un reporter de încredere şi din cauza asta avea un fel de aură de sfânt. Şi uite aşa ajunsese preşedintele lângă mine, fără să bănuiască nimic. Sper că nici unul dintre puştii ăştia nu au prezervative, continuă el. În Europa libertatea înseamnă „Jos cu prezervativele, băieţi!" Urăsc prezervativele, tu nu?

Am încuviinţat din cap şi în ciuda privirilor dezaprobatoare ale lui Lucas mi-am cerut scuze şi m-am dus la toaletă ca să iau notiţe.

În momentul acela, nu mai încercam să-l conving pe Lucas că relaţia noastră nu avea nici o şansă. Folosisem toate argumentele evidente.

— Nu are cum să reziste o relaţie când unul e la New York şi celălalt la Bruxelles.

— Până acum a mers fără probleme, spuse el.

Încercasem şi varianta:

— O să fie nevoie să facem prea multe compromisuri şi unul dintre noi o să ajungă foarte nefericit.

— Bine, atunci aşteptăm până o fi unul nefericit, spuse el.

Sau:

— Să nu uităm că englezii şi americanii nu se înţeleg bine pe termen lung.

— Nu ai cunoscut englezii care trebuie, spuse el.

Lucas era chipeş într-un mod ciudat şi nu avea farmecul neglijent al foştilor mei prieteni. Am găsit variante ca să mă

duc la Bruxelles. Nu mă mai concentrasem niciodată atât de mult asupra carierei: am scris articole despre femeile din Parlament, despre secretarii din Parlament, despre englezii din Europa, despre italienii din Europa. Mi-am stors creierii şi am apelat la toate resursele mele de imaginaţie ca scriitor pentru a găsi subiecte despre care nu se vorbise, dar totuşi să fie potrivite pentru o revistă de *lifestyle* şi să fie legate de Bruxelles. Am câştigat ca premiu o mică sumă pentru călătorii de la o fundaţie de artă. Am folosit banii pe care îi pusesem deoparte.

Lucas venea la New York când avea concediu şi stătea la mine în apartamentul meu gol.

— Niciodată să nu te îndrăgosteşti de un ziarist, mă avertiză Clarissa. Nu poţi să fii fericită cu un ziarist.

— De unde ştii?

— Scumpa mea, vorbeşti de parcă n-ai fi pus în viaţa ta mâna pe o carte. Toţi cei care au citit cărţi în care unul dintre personaje e ziarist ştiu că nu poţi fi fericit cu ei. Clarissa îşi lipi în întregime pieptul de picioare. Eu stăteam pe pervazul ferestrei de la sufragerie şi fumam. În orice caz, ziariştii sunt săraci, spuse ea.

— Nu mă îndrăgostesc de el.

— Ştiu, dar nu vreau să te minţi că eşti îndrăgostită când de fapt nu eşti.

— Eşti îndrăgostită de el? mă întrebă Ethan.

— Nu, nu sunt, l-am asigurat eu sau mai bine zis m-am asigurat pe mine. Nu m-aş putea îndrăgosti niciodată de el.

— Ştii cum e, niciodată să nu spui niciodată, zise Ethan.

Când iarna a început să îşi intre în drepturi, Lucas a închiriat o casă mare, unde şuiera mereu curentul pe la uşi, era o casă din piatră, veche de trei sute de ani. Casa era la ţară, în Belgia, şi m-am dus acolo să mă întâlnesc cu el crezând că

aveam la dispoziţie un weekend perfect în care să mâncăm, să tragem cu arma şi să bem şampanie cu prietenii lui. Chiar la sfârşitul săptămânii, s-a stârnit din senin o furtună de zăpadă din cauza căreia a picat curentul şi s-au blocat toate drumurile din partea de nord a Belgiei. Eu şi Lucas am rămas prizonieri în sălbăticie, pe un frig de crăpau pietrele şi la kilometri depărtare de orice semn de civilizaţie. Timp de trei zile şi trei nopţi, am băut doar şampanie şi am mâncat dintr-o roată mare de caşcaval. Erau şemineuri în sufragerie, în bucătărie şi în dormitor şi tot ne-a fost frig. Eu am dormit cu două perechi de şosete şi o căciulă din blană de oaie şi tot mi-a fost frig. Cel mai bun mod de a-ţi da seama cât de mult iubeşti electricitatea este să stai fără ea într-o casă veche de trei sute de ani, în inima pădurii, în mijlocul iernii. Ador electricitatea. Serios vorbind, o iubesc şi o ador din tot sufletul.

În a treia noapte petrecută fără curent eram morocănoasă, înfrigurată şi simţeam că mă păştea o gripă. L-am rugat pe Lucas să îmi găsească nişte supă de pui fără carne de pui, pentru că pur şi simplu înnebunesc când simt cum scârţâie carnea de pui între dinţi, exact ca o bucată veche de cauciuc. Dar chiar mi-era poftă de tăiţei şi de supă. Lucas a fost tare drăguţ şi după ce a căutat îndelung prin cămară pe întuneric, a găsit o conservă cu supă de pui şi tăiţei, a scos la lumina lumânării toate bucăţile de carne de pui şi a încălzit supa la focul din şemineu.

I-am povestit asta lui Ethan care a zis:

— Vai de mine, Katherine.

— Ce? Ce vai de tine? l-am întrebat.

— Vai de mine. Ethan oftă adânc şi păru foarte îngrijorat, îi cunoşteam bine expresia aceasta. Dacă ai fi fost la mine în casă, în mijlocul unei pane de curent de trei zile şi mi-ai

fi cerut supă de pui *fără* pui, cred că ţi-aş fi dat o palmă, în nici un caz nu supicâ de pui fără pui.

Nu îmi trecuse niciodată prin minte că mă îndrăgosteam de Lucas.

Îmi plăcea la Bruxelles. Îmi plăcea viaţa socială de acolo, îmi plăceau tinerii poligloţi deştepţi din toată lumea care erau adunaţi într-un oraş mic, în baruri micuţe pline de fum, unde era bere bună şi ieftină, şi îmi plăcea că de fiecare dată când te duceai la piaţă te întâlneai cu cineva cunoscut. În ultima vreme, aveam senzaţia că şi New Yorkul devenise un oraş mic, dar acolo berea nu era ieftină şi nu îmi mai plăceau oamenii cu care mă întâlneam la piaţă.

— Nu poţi folosi replica aia despre Fubini, mă avertiză Lucas mai târziu în aceeaşi seară după discuţia mea cu preşedintele UE la barul din Strasbourg.

— De ce nu?

— Pentru că nu poţi. Nu e corect. Orice altceva e corect, dar nu şi asta.

— E foarte corect, i-am zis.

— Cariera mea depinde de oamenii ăştia.

— Eu scriu articolul, nu tu.

— O să afle cu toţii cine eşti, spuse Lucas.

— N-am de gând să scot nimic, o să folosesc tot, am spus eu.

— Rămâne de văzut.

— Nu îmi poţi spune tu ce să fac, i-am zis.

Lucas m-a luat complet prin surprindere când m-a cerut de soţie. De fapt, cred că eu am fost singura surprinsă. Lucas mi-a zis:

— Cred că ar trebui să te muţi la Bruxelles şi să fim împreună.

— Lucas, nici măcar nu ştim încotro ne îndreptăm, noi doi, ca şi cuplu, i-am răspuns.

Şi atunci a zis:

— Vrei să fii soţia mea?

— Şi ce-ai zis? întrebă Clarissa.

— Am zis „da", bineînţeles.

— Deci de fapt voiai să spui „M-am logodit", nu „Lucas m-a cerut de soţie."

— Da, m-am logodit.

— Păi, felicitări. Îmi place de el, spuse Clarissa.

— Nu crezi că fac o greşeală căsătorindu-mă cu un ziarist?

— Acum e prea târziu pentru discuţia asta. Să nu uităm că şi tu eşti ziaristă, draga mea. Bun, acum hai să vorbim despre cât de frumos se poartă cu tine şi cum nu încearcă să te sufoce.

— Nu mă sufocă, mă lasă să spun tot ce am de zis.

— Fetelor care vorbesc mult le e foarte greu să găsească pe cineva care să nu încerce tot timpul să le facă să tacă.

I-am spus lui Lucas că deşi îmi plăcea să îl vizitez la Bruxelles, nu aveam nici o tragere de inimă să ne stabilim acolo.

— Plouă mereu şi oriunde mă întorc dau de una dintre fostele tale iubite, i-am spus.

Urma să plece câteva luni în calitate de corespondent de presă despre războiul din Irak.

— Păi, nici de venit la Bagdad cu mine nu se pune problema.

— Cred că aş vrea să mă întorc la Roma.

— Doamne, Katherine, oamenii ăia conduc în ultimul hal, e aproape la fel de periculos ca la Bagdad.

— Mi-ar plăcea să locuiesc acolo, să mă stabilesc acolo şi să învăţ limba cum trebuie.

— Bun, dacă e aşa, atunci mergem la Roma.

— Şi în ziua cea mai lungă din an, ce ai zice dacă am merge în nord? Să mergem la Bruxelles în cea mai lungă zi din an.

— Sigur că da.

— Să mergem în vizită la prietenii tăi şi să bem bere.

— Eu vreau de mult să merg la Copenhaga în cea mai lungă zi din an, spuse el.

— Bun, atunci mergem la Copenhaga, dacă e aşa.

— Putem face orice vrem noi.

Articolul despre parlamentarul necioplit a fost publicat în timp ce Lucas era în mijlocul deşertului irakian cu trupele armate. La început, am fost dezamăgită că Lucas nu putea vedea revista decât la întoarcere. Însă după ce a fost publicată şi după toate problemele pe care le-a iscat m-am bucurat că Lucas era extrem de departe de toate astea.

— Da, păi oricum nu mai vreau să lucrez la Bruxelles, i-am zis eu când a auzit de la nişte prieteni despre scandalul imens pe care îl stârnise articolul meu în Parlament, după ce preşedintele şi domnul Fubini ameninţaseră că aveau să dea în judecată revista, dar ziarele din Anglia şi Italia preluaseră deja articolul şi era prea târziu.

Lucas m-a sunat de pe telefonul lui prin satelit de pe terasa fostului palat al lui Saddam Hussein din Tikrit, după ce primise un e-mail de la prietenul lui din Partidul Liberal din Bruxelles. De fiecare dată când mă suna din Tikrit, îmi reamintea cât de mult costa să vorbeşti de pe telefonul prin satelit.

— Nici eu nu am ieşit neşifonat din povestea asta, spuse el. Şi ţie o să-ţi fie greu să treci peste asta când o să vrei să scrii pentru ziare din Roma.

— Nu îmi fac griji pentru cum o să scriu din Roma. Îmi fac griji pentru cum o să fie când o să fim noi doi împreună la Roma, i-am spus.

— Nu înţelegi, zise el.

— Ce nu înţeleg?

— Că nu o să mai poţi să scrii nici despre modă. Toată lumea o să se ferească de tine.

— Dar nici măcar nu ai citit ce am scris.

— Păi da, am fost cam ocupat pe aici, ştii.

În Statele Unite articolul nu a trezit nici o reacţie. Am fost dezamăgită. Îmi plăcea atenţia care mi se acorda în Europa.

— Americanii nici măcar nu ştiu că există un Parlament European, îmi explică Tom. Normal că nu s-a sesizat nimeni. Lumea habar nu are cine sunt oamenii ăştia.

— Păi, nici în Europa nu ştiau foarte bine cine erau înainte să se facă toată vâlva asta în jurul articolului. Lucas a spus că toată lumea o să se ferească de mine, i-am zis lui Tom.

— Poate îţi găsim nişte articole pentru reviste de călătorii.

— Dar nu vreau să scriu despre aşa ceva.

Tom încuviinţă din cap, ajunsese să nu mă încurajeze decât în legătură cu subiecte care îi plăceau şi lui.

Când am ajuns cu Lucas la Roma, nu era nimeni de la Cardiff şi până la Moscova care să fi uitat frazele scandaloase pe care le scrisese americanca aia despre Parlament în revista aia americană de prost gust. Am încercat să scriu un articol despre noile legi din Italia împotriva fumatului, dar nici măcar cei de la primărie nu au vrut să mă sune înapoi. Am reuşit să obţin un interviu cu o tânără — un designer obscur de pantofi, moştenitoarea unei averi considerabile —, dar revistele din Statele Unite nu au fost interesate de subiect.

— Poate că e timpul să lucrezi la roman, spuse Lucas.

— Nu am un roman la care să lucrez.

— Poate că e timpul să începi să te gândeşti ce vrei de fapt de la viaţă, spuse el.

Tot încercam să îmi reamintesc că eram foarte norocoasă să fiu logodită cu cineva care îmi spunea să mă gândesc doar la ce îmi doresc cu adevărat, dar din clipa în care am ajuns împreună la Roma în februarie, pe frig şi pe ploaie, nu m-am putut gândi decât la toate lucrurile care nu mergeau bine.

La început, m-am gândit la tot ce nu mergea bine în afară de relaţia mea cu Lucas.

M-am dus la cursuri de limba italiană. La cursuri erau foarte mulţi studenţi nemţi, o bunică din Arizona şi o femeie din Paris care credea că se înscrisese la un curs de italiană pentru afaceri. Cursurile se ţineau într-o cameră cu aer închis, la etajul trei al unei clădiri înguste care dădea spre Piazza Navona. Toţi şapte câţi eram beam cafea după cafea şi ne străduiam din răsputeri să nu adormim în camera aceea întunecată şi îmbâcsită de la opt dimineaţa până la douăsprezece la prânz. Am încercat să îmi fac prieteni, dar nimeni nu a vrut să ieşim în grup la cină sau să bem cocktailuri în weekend la baruri mai puţin cunoscute. Nimeni nu a vrut să vină la mine să croşetăm împreună. Mai târziu am aflat că mă înscrisesem la cursul greşit, alesesem tot şcoala *Parliamo Italiano* care era destinată aproape exclusiv turiştilor. Nu era nici urmă de expatriat pe acolo.

M-am dus să-mi caut rochie de mireasă de una singură. M-am dus la toţi designerii de marcă din Roma. M-am dus de trei ori la Alberta Ferretti sperând de fiecare dată că rochia din poză care îmi plăcea avea să îmi vină perfect. Vânzătoarelor de acolo le era milă de mine pentru că îmi căutam singură rochie şi pentru că eram absolut hotărâtă să încap într-o rochie care îmi era mică.

— *Dov'é tua madre?*[1] mă întrebau ele, iar eu ridicam din umeri şi le spuneam că este în California, şi vorbeam cât mai puţin înainte să înceapă să îmi vorbească în engleză, ceea ce făceau absolut de fiecare dată şi mă făceau să mă simt foarte prost pentru că nu vorbeam bine italiană.

A treia oară când m-am dus la Alberta Ferretti, fetele de acolo nu m-au mai luat în serios şi a trebuit să le implor să îmi aducă rochia din depozit.

Mama a refuzat să vină în vizită.

[1] Unde este mama ta? (it.) (n. tr.).

— Mi-a expirat paşaportul de zece ani. Nu vreau să plec din ţară. Am căsuţa mea în Michigan, spuse ea.

Mama a călătorit foarte mult cândva. Pleca şi câte trei săptămâni la rând, ne lăsa cu bunica şi pleca pe urmele unor maeştri bucătari ca să ia lecţii de la ei şi să lucreze ca voluntară alături de ei. Mama a învăţat să taie ceapa în Lisabona când eu eram la grădiniţă. A învăţat să facă friptură de la Brian Turner la Londra, şi l-a cucerit pe James Beard în timpul unei excursii la Viena, când a învăţat-o să deguste vinurile dulci. Mama a făcut o mulţime de lucruri pe care acum nu le mai făcea, printre care şi depresiile.

— Dar acum aici e casa mea, am încercat să-i spun.

— Da, spuse ea, şi gândeşte-te câte mile de zbor o să acumulezi venind în vizită la mine.

După ce s-a întors din război, Lucas a fost ba foarte trist, ba foarte vesel, şi rareori exista o cale de mijloc între aceste două extreme. În cele trei luni cât a fost plecat, mi-a reamintit în fiecare noapte prin telefonul lui cu satelit că luna arunca o lumină albă nemaipomenită asupra râului Tigris şi că ceilalţi reporteri din Camp Britney ziceau că mă suna prea des.

— Le-ai spus că o să te însori cu o americancă? i-am spus.

— Nu m-au întrebat.

— Ai spus cuiva că o să te însori în curând?

— Ţi-am spus deja, nu m-a întrebat nimeni.

Unul dintre reporterii care fusese în Tikrit la începutul invaziei agăţase o copertă de revistă americană cu Britney Spears în fosta sală de bal care devenise sediul reporterilor, şi până şi coloneii îi spuneau Camp Britney acelei cazărmi asemănătoare cu un cămin studenţesc.

Pe parcursul misiunii sale acolo, Lucas a fost şocat în repetate rânduri când vedea tineri făcuţi bucăţi şi nenumăraţi adolescenţi învineţiţi din cap până în picioare de bătăi.

— Toţi văd asta, până şi noi, cei de acasă, i-am spus eu.

— Dar eu am văzut sânge împroşcat pe farfurii cu resturi de mâncare, spuse el. Am văzut sânge peste mâncarea pe care şi-o luau oamenii la pachet.

— Am văzut şi eu imaginile de care spui, i-am zis.

Apoi dădea din cap de parcă nu mai avea ce să-mi spună. Nu ştiam că în Irak puteai lua mâncare la pachet.

— Telefonul prin satelit costă opt dolari pe minut, îmi reaminti el ca de obicei.

— Nu-mi pasă. Tot ce pot să fac e să stau aici şi să te aştept. Nu mă pot concentra deloc, citesc tot timpul ziarele şi îţi caut numele.

— Cum adică îmi cauţi numele?

— Când apare un articol de-al tău, Lucas. Caut semnătura ta la sfârşitul articolelor.

— Nu îmi mai căuta numele, spuse el.

Când eram la Roma şi mă simţeam abătută, Lucas îşi lua liber în ziua aceea, spunea că era bolnav, şi ne plimbam prin parcuri, iar când a venit primăvara şi s-a încălzit ieşeam cu bicicletele. Seara îmi cânta la chitară şi mult mai târziu, când am cunoscut cuplul de americani homosexuali care locuiau sub noi, unul dintre ei a zis:

— Tu eşti cea căreia îi cântă soţul romantic serenade pe balcon.

— *Fidanzato*[1], am spus eu.

— Pare un pic distant, spuse celălalt.

— E doar timid, am zis eu.

Nu le-am spus că Lucas auzise de la vecinul de lângă noi că cei doi băieţi americani erau *incubi* — nişte coşmaruri. Că se tot plângeau că nu se construia mai repede liftul din hol. Ca să poată intra în casă, cei doi trebuiau să sară peste gaura goală care urma să fie casa liftului.

[1] Logodnic (it.) (n. tr.).

M-am dus la piaţa de lângă gară şi m-am certat cu femeia care vindea roşii. Am cumpărat roşii de la aceeaşi femeie de când ne-am mutat la Roma, de aproape trei luni, şi nu mă lăsa niciodată să mi le aleg singură. Îmi dădea o pungă de hârtie plină cu roşii lovite şi crăpate şi pe cele frumoase le lăsa în faţă ca să le vadă lumea. Într-o dimineaţă răcoroasă, m-am simţit în sfârşit destul de stăpână pe limba italiană ca să pot dezbate problema roşiilor stricate cu ea.

— *Non voglio i pomodori brutti*[1], i-am spus.

Bătrâna care vindea roşii a început să ţipe la mine. Mi-a strigat expresii pe care nu le-am înţeles întru totul, ca o mitralieră de ţipete. Am rugat-o frumos să îmi dea roşiile frumoase din faţă. A ţipat încontinuu şi a început să dea din mâini insistând că ea îmi dăduse roşiile frumoase şi proaspete. A spus că dacă o roşie e mică nu înseamnă că e şi urâtă. Nu am ştiut cum se spune în italiană la „crăpat" şi „scofâlcit", aşa că i-am dat roşiile înapoi şi m-am dus acasă.

La scurt timp după aceea, m-a sunat mama.

— Ce găteşti în seara asta? mă întrebă ea.

Îi plăcea să îi povestesc în amănunt cum e mâncarea italienească.

— Supă de anghinare, am zis eu. Am cumpărat nişte anghinare minuscule şi praz verde şi alb.

— Cred că pieţele sunt minunate în perioada asta a anului, zise ea.

— Aşa e, sunt minunate, am spus eu. Stăteam întinsă în pat şi eram tristă din cauza certei cu femeia care vindea roşii. Zi-mi ce e nou, i-am spus mamei.

— Păi, oftă ea. Ce e nou. Se auzi cum sorbi dintr-un pahar. Tata a luat-o razna şi nu vrea să te măriţi ca să nu fie nevoie să îl inviţi pe Richard, pentru că Richard o să facă probleme.

[1] Nu vreau roşii urâte (it.) (n. tr.).

— Vreţi să anulez nunta pentru că nimeni nu se înţelege cu Richard? am spus râzând. Mama chiar vorbea serios. Tata a luat-o razna? am întrebat-o.

— Nu. Doar că nu vrea să te măriţi, spuse ea.

Într-o vizită cu familia la San Francisco, când ne-am dus să vedem noua casă a lui Richard, el şi Ethan s-au certat la cuţite şi puţin a lipsit să se ia la bătaie, din cauză că fiecare dintre ei voia să luăm cina în altă parte. Richard l-a înzestrat pe Ethan cu tot felul de porecle cu conotaţii homosexuale, care mai de care mai inventive. Ethan a închiriat o maşină şi s-a întors pe loc la Los Angeles, de unul singur, şi a promis că nu o să mai vorbească niciodată cu Richard.

— Tata nu vrea ca Richard să se dea în spectacol de faţă cu toţi prietenii, spuse mama.

— Atunci nu îl mai invitaţi pe Richard, i-am sugerat.

— Tata nu vrea să facem nuntă şi să nu-l chemăm şi pe fratele tău.

— Atunci singura soluţie ar fi să nu mai fie nici o nuntă, nu?

— Tata aşa zice.

— Spune-i lui tata să-i prescrie lui Richard o cură de Ativan.

Se părea că singurul mod de a-l calma pe Richard era să îl îndopi cu antidepresive.

După această discuţie cu mama, m-am dus la poştă să cumpăr timbre. Angajatul a refuzat să îmi vândă timbre. A fost foarte derutant şi pentru mine şi pentru el până când a reuşit în sfârşit să-mi explice, pe jumătate în engleză şi pe jumătate în italiană, că la poştă nu se mai vând timbre.

Am sunat-o pe Clarissa. S-a bucurat să audă că aveam tot felul de probleme neprevăzute la Roma.

— La poştă nu se vând timbre, i-am spus.

— Nu-i nimic, spuse ea, găseşti la tutungerii.

— Trebuie să îmi cântărească scrisorile ca să ştiu ce valoare trebuie să aibă timbrele. Şi s-a stricat chiuveta, iar instalatorul nu poate să vină decât peste trei săptămâni, i-am zis.

— Poţi să aştepţi până atunci.

Mă ambalam fără motiv.

— Ştiu ce o să se întâmple, am spus cât puteam de calmă. O să fie la fel ca atunci când s-a stricat uşa de la cabina de duş. O să aibă nevoie de o piesă de schimb. O să aibă nevoie de o piesă esenţială pe care nu o are, dar pe care poate să o aducă peste alte trei săptămâni şi nu o să se repare nimic, niciodată.

— Scumpa mea, astea sunt dezavantajele vieţii boeme de la Roma pe care ţi-ai dorit-o atât de mult.

— Da, am spus, străduindu-mă brusc să nu îmi pierd respiraţia şi încercând să nu mă gândesc la ce vorbisem cu mama sau la cearta epuizantă de la piaţă. Avem un bufet plin cu vinuri bune şi mănânc cel mai delicios parmezan din lume, i-am spus Clarissei.

— Iei prânzul la Circo Massimo, zise ea.

— Mă plimb zilnic prin lumina portocalie din Forum. E o prostie să mă supăr din cauza chiuvetei.

— La New York, aproape că nu ai aveai niciodată apă la bucătărie.

— Da, aşa e. Am uitat complet de asta.

— Îţi spălai oalele în cadă, spuse Clarissa.

— Portarii îmi furau pachetele care veneau pe numele meu.

— Portarii strigau la tine când intrai cu rolele pe hol.

Urmă o pauză.

— Ce mai face Lucas? mă întrebă Clarissa.

— Foarte bine. Îl iubesc.

— Da. Ce să zic. E bine că-l iubeşti. Să înţeleg că tot mai ai de gând să te măriţi cu el?

Am tăcut câteva clipe întrebându-mă dacă să-i povestesc ce vorbisem cu mama sau nu, până la urmă am renunţat pentru că eram prea supărată ca să repet tot ce spusese.

— Ce mai face Martin? am întrebat-o.

— Martin... E un drăguţ... Urmă din nou un moment de tăcere. Am ceva să-ţi spun.

— Ce anume?

— Nu vreau să te superi pe mine.

— Despre ce e vorba?

— Să nu te superi.

— Fii serioasă, i-am zis.

— O să fii dezamăgită. Dar nu vreau să fii prea dezamăgită.

— Te-ai despărţit de Martin?

— A, nu, nu e vorba de asta. Încă nu ne-am despărţit, spuse ea.

— Clari. Zi-mi.

— Sunt însărcinată.

— Clarissa! Am rămas cu răsuflarea tăiată. Nu mi-ar fi putut spune nimic altceva care să mă fi făcut mai fericită, sau la care să mă fi aşteptat mai puţin. Serios? Chiar o să avem o micuţă Clarissa? Cum aşa?

— Păi, sinceră să fiu nici eu nu îmi dau seama cum. Chiar nu ştiu, mai ales că m-am simţit foarte rău pentru că mi s-a dat tot organismul peste cap din cauza tratamentelor. Săracul Martin. Să zicem că este un exemplu de concepţie imaculată.

— Eşti o sfântă fecioară.

— Se pare că da, spuse ea. O să-mi trimiţi aur şi mir?

— Nu, pentru că nu se vând timbre la poştă.

— Trimite-mi diamante. Merg şi alea.

— Doamna Burns ar spune că eşti prea tânără ca să porţi diamante.

— A, da, spuse Clarissa. Încă sunt mult prea frumoasă ca să port diamante. Da, mai bine trimite-mi doar tămâie.

— Nu vrei mai bine un breloc cu hologramа Papei şi a lui Iisus Hristos?

— Trebuie să recunosc că, din câte îmi spui, Roma nu pare cel mai romantic oraş din lume.

Cel puţin o dată pe săptămână, câte o persoană ameninţa că o să se arunce de pe Colosseum. O vedeam cocoţată în vârf de la fereastra din spate a apartamentului nostru. Fugeam afară şi aşteptam ore în şir vizavi de Fiori Imperiali uitându-mă la adolescentele, bărbaţii la vârsta a doua, sau mamele foarte tinere, aşteptând să-i văd plonjând spre piatra cubică de dedesubt. Spre marea mea dezamăgire, nu a sărit nimeni niciodată. Italienii sunt nişte papă-lapte.

Albert a venit în vizită din Statele Unite în timpul turneului de promovare a noului său album. În ultima vreme, Albert ajunsese un nume destul de cunoscut în muzica dance, datorită strădaniilor şi urechii muzicale ale lui Henry. L-am sfătuit pe Albert să stea la Hotelul Capo d'Africa, foarte aproape de apartamentul nostru, chiar după colţ. Abia aşteptam să am un prieten în apropiere, chiar şi pentru puţin timp.

Roma are cele mai frumoase terase din lume. De la barul Hotelului Capo d'Africa se pare că poţi să vezi prin arcadele Colosseumului şi chiar să sari în el dacă îţi iei având cum trebuie. Poluarea de la Roma colorează cerul în nuanţe de portocaliu, roşu şi violet la apus, făcându-l să semene cu o pădure cuprinsă de flăcări. Nici un pictor nu şi-ar putea închipui ceva mai frumos decât apusurile din Roma. Am băut cu Albert gin şi apă tonică şi apoi ne-am sprijinit pe grilaj, deasupra străzii.

— Eşti o fată norocoasă, spuse Albert.

În prima după-amiază petrecută la Roma, Albert s-a dus la Battistoni şi şi-a cumpărat o pălărie albă de pai, în stilul dandy. Purta un costum de vară din in, pălărie dandy şi pantofi fără şosetă. Pe cât era de diferit de muzicianul punk pe care îl reprezenta Henry, pe atât de tare semăna cu Marele Gatsby.

— Eşti un DJ celebru.

Mă trase uşor de păr. Albert ştia că îmi place să fiu trasă de păr.

— Cerul chiar e mov, spuse el.

— Ar trebui să te muţi aici. Eu zic să îl pui pe Henry să te mute direct la Hotelul Capo d'Africa.

— Ar fi perfect.

— Exact, am spus. Ai fi singurul om din Roma care vorbeşte italiană mai prost decât mine.

— Pari un pic disperată. Îi fac semn chelnerului să ne mai aducă de băut. Te-aş prezenta prietenilor mei de aici, spuse el, doar că vor să plece cât mai repede. E vorba de un prieten care scrie pentru *New Yorker* şi soţia lui. Urăsc amândoi viaţa de aici.

— Înseamnă că sunt încă în perioada de tranziţie.

— Mi-au spus că să te duci la piaţă e ca şi cum te-ai duce la război.

— Păi, asta cam aşa e.

— Nu are cum să fie mai rău decât la magazinul Gristede's de lângă mine.

Voia să spună că nu putea să fie ceva mai rău decât mirosul tipic al magazinelor alimentare din New York: duhoare de lapte stricat, fructe în putrefacţie şi carne veche lăsată în rafturile cu produse uscate. Se referea la podelele jegoase, la clienţii furioşi şi la casieriţele care, dacă nu sunt de-a dreptul ostile, atunci te ignoră cu desăvârşire.

— Albert, aici e mai rău, i-am zis. Băcăniile mohorâte şi urât mirositoare din New York mi se păreau acum minunat de previzibile. Italienii nu stau la rând, toată lumea dă din coate şi se împinge în stânga şi-n dreapta. Încercam să mă concentrez asupra cerului mov şi a Colosseumului. Dintotdeauna îmi dorisem să locuiesc la Roma şi voiam cu tot dinadinsul să îmi placă la nebunie aici. Voiam să îmi placă la nebunie la Roma pentru că îl obligasem pe Lucas să venim aici şi era responsabilitatea mea să fim fericiţi aici. Toţi americanii urăsc aprozarele, i-am spus lui Albert. Americanii nu înţeleg de ce toată lumea se bagă în faţa altora.

Odată, la un bar de vinuri, la ora prânzului, şezusem lângă o diplomată americancă beată care îşi pierduse cumpătul din cauza situaţiei magazinelor alimentare. „Poţi să stai la coadă săptămâni la rând", îmi spusese plângând în hohote şi făcând eforturi să se controleze, „şi tot o să ţi-o ia înainte toată lumea ca să-şi cumpere *pane*. Pur şi simplu nu ai cum să ajungi la casă, nu ai cum", îmi spusese ea.

— Turneul trece prin şaisprezece oraşe, spuse Albert. Ajung să mă simt destul de singur pe drum.

— Poţi să te simţi singur şi într-un singur oraş, Albert.

— Da, ştiu. Hai, plângi pe umărul meu.

— Lasă, plâng pe Tibru.

Cerul se întunecă. Voiam să mergem să luăm cina în oraş.

— Mai bem ceva? spuse Albert.

— Nu vrei mai bine să mâncăm ceva? Putem să bem vin la masă.

— Hai la masă atunci, zise el.

Am luat cina la Luzzi, un restaurant îngust cât un hol, din apropierea apartamentului meu. La Luzzi erau feţe de masă cerate în carouri alb cu roşu şi pahare de vin maronii pe fund, din cauză că nu mai fuseseră spălate cum trebuie de

ani de zile. Chelneriţele erau supărate şi proprietarul era un beţiv, dar mâncarea era delicioasă şi vinul era ieftin.

— E foarte înghesuit aici, spuse Albert.

— Servesc cea mai bună mâncare din zona Celio. La sfârşit chelneriţa o să-ţi ofere o ţigară.

— Ce viaţă duci.

— Mda.

— Te simţi mai singură decât dacă ai fi în turneu?

— Măcar turneele se termină, i-am spus eu.

Se lăsase noaptea şi acum trebuia să te ridici şi să te duci în colţ ca să vezi Colosseumul. Albert şi cu mine am mâncat nişte farfurii mari, adânci, pline cu paste aburinde şi fasole şi am băut nişte vin roşu bun şi ieftin. Am şters cu pâine caldă zeama de pe fundul farfuriilor şi am comandat o porţie de tiramisu şi două linguriţe. Lucas lucra până târziu, pentru că aştepta veşti despre italienii din război. În ultima vreme, Lucas aştepta mereu ştiri despre război. Când eram încă la New York mă suna la orice oră din Tikrit şi îmi spunea de fiecare dată că era pe cale să descopere ceva important, că aştepta să primească veşti de la soldaţii din a patra divizie de infanterie, sau că se pregătea să plece cu ei în maşini de teren ca să scrie despre un raid. În cele douăsprezece săptămâni cât a fost reporter de război, am devenit obsedată de ziarişti ucişi intenţionat sau care nimeriseră din greşeală în bătaia puştii, şi mi-am făcut atât de multe griji încât m-am ales cu un rid permanent pe frunte. La Reuters, în Roma, turele de la birou erau aranjate în aşa fel încât, dacă Lucas nu venea acasă până la şase sau opt seara, însemna că avea să mai vină abia la miezul nopţii. Acum singurul lucru care mă îngrijora era cât de morocănos era Lucas când ajungea acasă. Eram foarte bucuroasă că Albert venise la Roma pentru două zile şi că erau două seri în care nu mai aveam să mănânc singură la cină.

* * *

Într-o seară, când veneam cu Lucas de la sala de gimnastică, ne-a atacat un câine. Fusesem la un curs târziu de mers pe bicicletă şi mâncasem la un fast-food indian în drum spre casă. Un câine slab şi răpciugos a început să latre la noi, şi-a dezvelit colţii şi s-a năpustit asupra noastră, în timp ce stăpânul câinelui, un om în vârstă, a mers mai departe fără să îi pese că animalul său tocmai atacase nişte trecători nevinovaţi. Când am încercat să ne apărăm cu lanţul şi cu şaua de la bicicleta lui Lucas, stăpânul a stat deoparte şi şi-a mustrat uşor câinele:

— Nu, nu, Pepe, nu-i voie.

— Nenorocitule! strigă Lucas.

— Nu-l face nenorocit, i-am şoptit.

— Câinele lui încearcă să ne omoare.

— Ştiu. Dar nu-l face nenorocit.

— Nenorocitule! strigă Lucas.

Ne-am strecurat după un gard şi atunci stăpânul a început să zbiere la Lucas pentru că îi atinsese câinele cu lanţul de la bicicletă.

— N-ar fi trebuit să-l faci nenorocit, i-am zis.

— Încercam să te apăr!

— Ştii şi tu. Italienilor nu le place să-i faci nenorociţi.

— Nu-mi da tu lecţii despre cum sunt italienii, spuse Lucas printre dinţi.

Ne-am întors acasă supăraţi şi fără să ne mai spunem nimic unul altuia.

Tot nu reuşeam să scap de efectele diferenţei de fus orar. După trei luni de stat la Roma, încă mă mai trezeam la unu după-amiaza. Dacă mă suna Lucas de la serviciu, mă dezmeticeam repede şi spuneam că tocmai mă duceam la piaţă, sau dacă nu răspunsesem la telefon toată dimineaţa spuneam

că fusesem în partea cealaltă a oraşului ca să cumpăr zahăr organic, după care trebuia să mă duc repede în partea cealaltă a oraşului ca să caut zahăr organic. Nu voiam ca Lucas să ştie că dormeam atât de mult şi nu voiam să aibă senzaţia că eram deprimată.

— Eşti deprimată? mă întrebă mama.

— Nu înţeleg cum de ţi-a trecut prin minte aşa ceva, i-am spus.

— Poate că în mintea mea toată lumea e deprimată.

Mama încerca să-şi ascundă dezamăgirea că urma să mă mărit cu un ziarist din cauza căruia plecasem din ţară şi care încă nu îmi cumpărase un inel de logodnă. În schimb, tata nu făcuse nici un efort să îşi ascundă dezamăgirea.

— Sunt foarte, foarte fericită, mamă.

— Lucas ce mai face?

— Nemaipomenit de bine.

Îmi reaminteam că aş fi putut trăi în o mie de locuri mai rele decât aici. Din când în când, vorbeam cu Ethan care mă asigura că tot mapamondul îşi depozitează gunoiul la Los Angeles. Ajunsese la concluzia că doar oamenii cei mai mediocri aleg să locuiască la Los Angeles şi că aceia care nu au ales ei înşişi să locuiască acolo sunt odraslele celor mai mediocri oameni.

Eu şi cu Lucas locuiam într-un apartament mic. Nu aveam cuptor. Aveam camere frumoase cu tavan înalt, terasă şi stucatură art déco specifică apartamentelor de lux din Roma, dar apartamentul era doar un dreptunghi şi nu aveam nici un spaţiu de depozitare. Era evident că fusese proiectat pentru a fi casă de vacanţă sau o garsonieră pentru cineva care nu avea nevoie să ţină undeva rezerve de suluri de şervete de bucătărie. Proprietarul ne asigurase că aveam tot ce ne trebuia, dar în loc de pahare erau borcane goale de Nutella şi în loc de boluri pentru cereale erau caserole de plastic. Îmi

era dor de paharele mele de vin, de vesela mea, îmi era dor să am pe cineva cui să mă plâng când trebuia să sting boilerul ca să pot aprinde aragazul.

Gaura pentru casa liftului din holul blocului rămăsese neastupată şi era plină de corespondenţa venită pe numele unor foşti locatari şi sute de ambalaje de îngheţată. Nu am văzut niciodată picior de muncitor. Când ploua, şi a plouat destul de des anul acela, holul se umplea în întregime de noroi.

Câteodată, mai ales dacă Lucas lucra până la miezul nopţii, treceam pe lângă monumentul Vittoriano, mergeam pe Corso spre Piazza del Popolo şi mă opream la terasa din spatele Hotelului Russie. Mi se părea că acolo era cea mai frumoasă grădină din Roma, iar ospătarii erau drăguţi şi mă păcăleau spunându-mi că vorbeam italiană mai bine decât vorbeau ei engleză. Băutura era scumpă, dar mă simţeam singură şi nu aveam nimic de lucru, iar Hotelul Russie era singurul loc din Roma unde eram sigură că o să văd oameni îmbrăcaţi frumos. Roma nu era ca restul Italiei: la Roma, oamenii bogaţi aveau un stil excentric şi se îmbrăcau ca nişte circari, iar toţi ceilalţi ca nişte ţărani.

Într-o după-amiază, cândva între prânz şi cină, înainte să apună soarele, dar chiar la ora când italienii terminaseră serviciul şi mergeau pe jos sau pe *motorini* pe Corso, cu servietele legate în spatele motocicletei, am ieşit la plimbare prin Forum după ce Lucas m-a sunat să îmi spună că avea să rămână până mai târziu la serviciu, pentru că aştepta veşti despre situaţia ostaticilor italieni din Irak. Cerul era roz şi portocaliu şi era prea frumos ca să mă întorc acasă, aşa că am mers mai departe, dincolo de Piazza Venezia, pe Corso. Apoi am făcut un ocol pe la Universitate, am trecut de liniştita Piazza della Minerva şi am mers prin spatele Panteonului. Mă gândeam că dacă aveam să mai aud un singur

turist american spunând Parthenon în loc de Panteon aveam să beau până când intram poate pentru totdeauna într-o stare de indiferenţă cronică.

În seara aceea, nu am auzit nici un turist admirând frumuseţea „Parthenonului", dar am decis că aveam oricum nevoie de băutură şi de indiferenţă cronică. Prin toată Roma era omniprezentă fotografia celor patru tineri ostatici italieni stând pe vine lângă un zid şi rugându-se să vină să îi salveze cineva cât mai repede. Biroul lui Lucas era destul de aproape de Corso şi îmi era nespus de dor de el. Voiam să vorbesc cu cineva, iar ospătarii de la terasa Hotelului Russie erau întotdeauna nişte parteneri de discuţie foarte plăcuţi.

Curtea interioară era complet goală. Indiferent că eram la New York, Bruxelles, Los Angeles sau Roma, m-am simţit mereu un pic mai alcoolică atunci când eram singura persoană care bea la nişte ore la care majoritatea oamenilor probabil că încă mai erau la serviciu.

Începea să se simtă răcoarea serii şi se aprinseseră becurile speciale care emanau căldură. Soarele apunea şi cerul era mov. Mi-am dat jos puloverul şi m-am prefăcut că era vară. M-am prefăcut că aşteptam un grup mare de prieteni care aveau să vină să mă binedispună, să fumeze şi să spună glume bune. Nu aveam prieteni la Roma — nici măcar unul. Nu ştiam cum să-mi fac prieteni aici. Americanii nu erau foarte iubiţi în Italia în acea perioadă. Majoritatea prietenilor mei, pe care îi considerasem aliaţi înainte să sosesc, plecaseră de la Roma mai devreme decât mă aşteptasem. Telefoanele le fuseseră decuplate şi nu îmi răspunseseră la e-mailuri. Era foarte neplăcut să locuieşti în străinătate în timpul războiului din Irak.

Ospătarul mi-a adus cartofi prăjiţi, alune şi omletă tăiată cubuleţe. Mi-a zâmbit şi mi-a spus *signorina*, s-a aplecat şi m-a întrebat dacă mergea bine cu scrisul.

— *Me la cavo.*[1]

De fapt, nu mă descurcam, ci nu mergea deloc. Nu scrisesem nimic în ciuda numeroaselor încercări şi ore petrecute la calculator, în parcuri sau în cafenele, cu carnetul de notiţe.

Doi domni drăguţi s-au aşezat în partea opusă a terasei şi apoi li s-a alăturat o femeie care până atunci îi aşteptase înăuntru. Bărbaţii erau înalţi şi supli, iar unul dintre ei purta un costum foarte frumos, maro cu dunguliţe. Femeia era blondă, destul de plictisită şi vorbea italiană cu un accent puternic englezesc. Erau exact genul de oameni pe care îmi plăcea să îi urmăresc la Hotel Russie. Oamenii ca ei nu beau doar un rând de cocktailuri. Vorbeau încet, fără să gesticuleze. Fumau ţigară după ţigară şi se băteau uşor pe spate unul pe altul când râdeau. Vorbeau prea repede ca să pot înţelege ce spuneau. Mi-a luat o vreme, dar în timp ce mă uitam la ei mi-am dat seama că unul dintre cei doi bărbaţi, nu cel care purta costumul în dungi, era Marco Fubini, membrul Parlamentului European cu faimă de rebel al cărui portret îl creionasem destul de răutăcios cu multe luni în urmă. La Bruxelles, Marco fusese foarte generos şi încântător şi făcuse totul pentru a mă include în diverse evenimente care m-ar fi putut ajuta să scriu articolul, iar eu îl descrisesem mai mult sau mai puţin ca pe o târfă masculină superficială. Bineînţeles că nu avusesem cum să nu menţionez replica: „A trecut prin patul tuturor femeilor din Partidul Laburist", şi nu puteam să spun că nu era adevărat.

Terasa hotelului a început să se umple şi mă consolam cu gândul că Marco nu mă va vedea şi nu-şi va aminti că ne întâlnirăm vreodată.

Cu toate acestea, m-a văzut şi m-a recunoscut.

M-am ascuns în spatele meniului cu cocktailuri. Când mă îmbrăcasem, nu ştiam că urma să mă întâlnesc cu Marco

[1] Mă descurc (it.) (n. tr.).

Fubini. Eram prea ştearsă şi prea lipsită de charismă. M-am străduit să par complet surprinsă şi încântată când a venit Fubini la masa mea. Am încercat cum am putut mai bine să îi explic ce se întâmplase cu articolul acela neplăcut din revista americană.

— Nu contează, nu contează, spuse el. M-ai ajutat foarte mult. Oamenii exact la asta se aşteaptă de la italieni. Mi s-a părut că m-ai descris într-o lumină foarte favorabilă. A fost reclamă pozitivă. Acum lumea ştie cine sunt.

Fubini îmi puse o mână pe încheietură şi apoi pe antebraţ.

— Unde este logodnicul tău? mă întrebă.

— La serviciu. Este implicat în cazul ostaticilor.

— A, da, este foarte grav ce se întâmplă cu ostaticii. Americanii sunt de vină, spuse Fubini.

Am zâmbit. Nu mai aveam ce argumente să găsesc în favoarea americanilor. Eram foarte supărată din cauza războiului şi, deşi încă mai eram foarte patriotă, eram sătulă de batjocura constantă la adresa americanilor, pe care începusem deja să o iau personal.

Fubini trecu repede peste ultima remarcă.

— Jurnalistul tău te-a lăsat singură, aşa că trebuie să vii neapărat la masa noastră, spuse el. Rămase în picioare lângă masă şi îmi plăti el nota. Îţi dai seama? zise el. Este prima seară de vară.

Am luat cina la o *trattoria* de la stradă unde Marco îl cunoştea pe proprietar şi era adorat de chelneriţe.

— Aşa e peste tot, îmi spuse blonda. Nu era englezoaică, ci olandeză. Oriunde ne ducem trebuie să bem patru rânduri de limoncello înainte să ne aducă nota.

Înainte de cele patru rânduri de limoncello, am băut patru litri de vin la patru oameni. Era târziu când m-am urcat până la urmă în taxi ca să mă duc acasă şi eram beată.

— Ai ieşit cu nişte prieteni? m-a întrebat Lucas când am deschis uşa.

Mă aşteptase să vin. Se uita la *Totul despre sex* dublat în italiană.

— N-o să-ţi vină să crezi cu cine m-am întâlnit astă-seară la Hotel Russie.

— Hoinăreşti prin barurile hotelurilor mai nou?

— Cu Marco Fubini. Şi a fost extrem de drăguţ cu mine.

— Bravo, zise Lucas. Poate vorbeşti cu el să-ţi pună o vorbă bună la primărie.

Stinse televizorul şi se duse să se culce.

M-am dus după el.

— Nu vrei să-ţi povestesc?

— Să-mi povesteşti despre cum te-ai îmbătat în oraş cu unul dintre cei mai mari playboy din Europa? Nu ţin neapărat.

— Ce s-a întâmplat cu ostaticii?

— L-au împuşcat pe unul dintre ei. Cred că Berlusconi va plăti recompensa pentru ceilalţi trei.

— L-au împuşcat pe unul?

— Data viitoare când o să ieşi la întâlnire cu unul dintre iubiţii tău, te rog, fii drăguţă şi lasă-mi şi mie un bilet, bine?

— La început am ieşit doar să mă plimb.

— Mă rog, spuse el, este groaznic ce se întâmplă cu ostaticii, să ştii.

— M-am dus la hotel să beau ceva şi m-am întâlnit cu nişte cunoscuţi şi nu am crezut că o să vin aşa târziu.

— I-au smuls gluga de pe cap chiar înainte să-l împuşte. E foarte neplăcut să stai într-un birou şi să vezi aşa ceva de unul singur.

— Ce s-a întâmplat?

— A trebuit să urmăresc ce s-a întâmplat şi să scriu un articol despre asta.

— L-au împuşcat mortal?
Mă imită:
— „Mortal?"
— Nu fi supărat pe mine.
— I se vedea faţa. Urâtă treabă.

Când a plecat Lucas în Irak, m-am întrebat dacă la întoarcere avea să fie supărat pe americani sau poate plictisit de toate promisiunile pe care ni le făcuserăm unul altuia. Îl lăsau rece strategiile politice ale americanilor. Îl lăsa rece noţiunea americanilor de bine şi rău. În schimb, îi plăceau soldaţii americani pentru că le admira devotamentul şi îi considera nişte oameni loiali, care voiau să facă ce li se spusese că era de datoria lor şi apoi să plece de acolo cât mai repede posibil. Şi Lucas îşi dorise să plece de acolo cât mai repede posibil. Postul de corespondent în Irak era unul foarte important. Lucas avusese mare noroc să îl obţină. Dar odată ajuns acolo, mă suna aproape în fiecare seară şi îmi spunea că vrea să vină înapoi acasă. Lucas s-a întors cu multe poveşti şi aventuri, bucuros că s-a dus, dar spunând în acelaşi timp cu convingere:

— Nu aş mai face-o încă o dată. Slavă Domnului că te am pe tine.

După ce Reuters l-a antrenat special pentru munca într-un mediu ostil şi după ce s-a dovedit că avea competenţa şi dorinţa de a fi corespondent de război, le-a trecut prin minte să îl mai trimită în unele dintre cele mai neplăcute colţuri ale lumii.

— Vin cu tine oriunde vrei să mergi, am insistat.

Chiar vorbeam serios.

I-au oferit postul de şef de departament în Nigeria. Ar fi fost o promovare foarte importantă pentru el. A refuzat postul fără să se consulte cu mine şi le-a spus superiorilor că nu îl mai interesa să lucreze în medii ostile.

* * *

A venit vara şi nimeni nu mai putea dormi. Căldura era sufocantă. Ţânţarii erau omniprezenţi zi şi noapte. Mă umplusem de bubiţe din cap până în picioare şi tresăream când mă atingea Lucas.

— Am urât Roma în timpul verii, îmi spuse mama. Am stat tot timpul în camera de hotel şi am comandat hamburgeri.

— Mie îmi place la nebunie.

Eram hotărâtă să nu las să îmi scape nici un semn de nemulţumire faţă de mama.

— Mă îndoiesc, spuse ea. Katherine, nu mai exagera atâta. Nu are cum să-ţi placă la nebunie. Nu e nimeni căruia să îi placă la nebunie Roma în timpul verii.

— Atunci bănuiesc că e din cauză că sunt îndrăgostită, am spus.

— Bănuiesc că da, zise ea. Ai cumva nevoie de bani?

După seara când am venit târziu, am respins în mod repetat telefoanele lui Marco Fubini. Nu m-am mai dus la piaţa de lângă gară. M-am dus la cumpărături doar la supermarket, unde roşiile nu erau atât de bune, dar măcar ştiam că mi le puteam alege singură. Când stăteam la coadă şi mă împingea lumea, mă prefăceam că eram moartă şi îi împingeam şi eu cât de tare puteam. I-am dat lui Lucas scrisorile să le ducă la el la serviciu, pentru a fi cântărite şi expediate. Ieşeam cât mai rar din casă. Nu am mai scris absolut deloc, crezând că după o pauză de încercări zadarnice sigur avea să îmi vină inspiraţia.

În iunie, înainte ca vara să devină de nesuportat, dar mult după ce mă obişnuisem cu atacurile ţânţarilor, am primit un e-mail de la Marco Fubini. Un prieten de-al lui, un politician de marcă, avea nevoie de un pic de ajutor: era tânăr, bogat

şi fotogenic, dar nu reuşea să atragă atenţia presei. *„Potrei aiutare, cara? Per favore, un favore piccolo."*[1]

L-am sunat imediat pe Marco.

— Dar pot să scriu orice vreau eu? l-am întrebat.

— Cum altfel?

— Dar se pare că nu sunt în stare să scriu nimic drăguţ, l-am avertizat.

— Sună-l urgent, te rog.

Paolo era tânăr, hedonist, şi avea mari aspiraţii politice. Se părea că, datorită politicii partidului său şi a apatiei generale a membrilor acestuia, Paolo nu trebuia să facă nimic mai mult pentru a fi ales decât să nu apară în mass-media. Dar el voia să i se dea atenţie. Era convins că nu avea cum să ajungă unde voia fără să apară în presa internaţională, prin care el înţelegea presa americană.

Articolul pe care l-am scris a fost cinic şi amuzant şi, nu ştiu cum, dar emana un fel de admiraţie reticentă faţă de stilul de viaţă zbuciumat al lui Paolo. Îmi plăcea de el. Îmi plăcea că avea o reputaţie proastă pe care însă nu încerca să şi-o ascundă. A fost un articol redutabil şi toată lumea a fost mulţumită. L-au preluat ziarele din Anglia, Italia şi UE şi dintr-odată toată lumea a auzit de acest puşti mojic ieşit de curând din anonimat care era şi moştenitor al unei mari companii italiene de lapte ambalat.

Încercând să ne facem prieteni noi şi să socializăm cât de cât, eu şi Lucas am ieşit în oraş într-o seară cu nişte colegi de-ai lui de la birou: cu McKinley, o fată din California pe care îmi doream de mult să o cunosc, şi doi ziarişti italieni.

Restaurantul era genul de loc unde Marco Fubini ar fi fost deosebit de popular: nu erau deloc turişti, nu avea o faţadă atrăgătoare, era înghesuit pe o străduţă liniştită, iar

[1] Mă poţi ajuta, draga mea? Te rog, fă-mi această mică favoare (it.) (n. tr.).

mesele erau aranjate complet aleatoriu. Era sufocant din cauza căldurii care venea din bucătărie şi toată lumea ţipa fie de drag, fie de supărare. Era unul dintre locurile unde venea de obicei McKinley, dar nimeni de acolo nu părea să o recunoască sau să o placă.

Lucas i-a picat cu tronc chelneriţei. Femeile îndrăzneţe şi charismatice erau atrase în mod invariabil de Lucas, şi majoritatea femeilor din Italia sunt îndrăzneţe. Lucas era timid şi introvertit şi admira încrederea femeilor puternice. Chelneriţa a venit la masă şi a pus imediat ochii pe Lucas.

— *Cosa voi, biondo?*[1]

— *Cosa voi, biondino?* îl ironiză McKinley, întrerupând bâlbâielile stingherite ale lui Lucas şi comandă pentru toată lumea. *Biondo mio*, îl alintă ea după ce plecă chelneriţa. Sper că nu vă deranjează că am comandat şi pentru voi, dar ştiu ce e bun aici şi lui Lucas parcă-i pierise glasul.

— E în ordine, spuse Lucas.

Italienii ridicară din umeri. McKinley era genul de fată care să îi întrerupă des pe alţii şi să comande pentru toţi.

— E cam intimidantă, i-am spus mai târziu lui Lucas după cină şi după ce McKinley mă implorase să o sun ori de câte ori mă simţeam singură.

— Câteodată am senzaţia că îmi vorbeşte un pic de sus, zise Lucas.

— Păi, cam aşa e.

— Nu vreau să am probleme la serviciu.

— E singura persoană din Roma care m-a rugat să o sun.

— Nu e un om rău, spuse Lucas. Sun-o.

Pe parcursul următoarelor săptămâni, în timp ce preşedintele Americii era în oraş şi ziarele erau pline cu articole scrise de McKinley, mi-am imaginat-o călcându-l în picioare pe Lucas la serviciu şi am hotărât să nu o sun.

[1] Ce să-ţi aduc, blondule? (it.) (n. tr.).

— Iar ţi-a furat titlul, i-am spus lui Lucas în una din cele cinci zile cât a fost în oraş preşedintele şi în care Lucas nu scrisese nimic.

— Nu titlul, ci faptul că a semnat articolul, spuse el.

— Bine, faptul că a semnat articolul.

— Oricum articolul îl scriem toţi.

— Da, dar îţi fură titlul.

— Nu e ca şi când aş semna eu articolul.

— Trebuie să iei atitudine în faţa ei.

I se înroşiră urechile. L-am văzut scrâşnind din dinţi.

— Până acum m-am descurcat foarte bine în carieră şi fără tine, spuse el.

Sublinie „tine". Stătea chiar lângă mine şi îmi era atât de dor de el încât simţeam că mă sufoc.

— Nu vreau decât să te ajut.

— Mă descurc şi fără ajutorul tău, zise el.

Se zvonea că Berlusconi plătise până la urmă recompensa pentru ceilalţi trei ostatici şi că aceştia se întorseseră la casele lor. McKinley a fost cea care a scris despre întoarcerea ostaticilor în ţară, folosind şi declaraţii ale şefului departamentului.

M-a sunat o prietenă de-a lui Tom care era editoarea unei reviste glossy pentru femei. Voia să publice articolul meu despre moştenitoarea designer de pantofi.

— Ce o să moştenească? mă întrebă ea.

— Nu ştiu. Cred că proprietăţi imobiliare.

— Bea de stinge?

— Italienii nu beau atât de mult ca alţii.

— E în tagma creatorilor de modă din Milano?

— Cred că mai degrabă în cea a creatorilor de la Roma.

— Mă rog, tu fă ce ştii, spuse editoarea.

Am făcut ce ştiam şi rezultatul a fost un articol foarte crud şi emoţionant despre un designer de pantofi care avusese ghinionul să mă invite în oraş în singura seară din viaţa

ei când a vomitat în baia unui club de noapte de lux din Roma şi a trebuit să fie dusă acasă de fostul ei prieten. Era o fată naivă care nu bea niciodată alcool şi în seara în care m-am întâlnit cu ea a încercat să impresioneze prea multă lume.

În ciuda ameninţărilor lui Lucas, reputaţia proastă de reporter nemilos poate fi un mare atu în lumea celor care scriu articole pentru reviste.

— Îţi apare numele mai des decât mie, spuse Lucas, între două cântece la chitară, într-o seară când eram pe terasă.

Nu îmi plăcea deloc când îmi cânta la chitară. Îmi aducea aminte de cântecele siropoase şi false din liceu, dar îmi doream din tot sufletul să mi se pară ceva romantic. Cuplului de homosexuali americani de la etajul de sub noi li se părea foarte frumos.

— Şi asta te întristează sau te face să fii mândru de mine? l-am întrebat.

Lucas îmi zâmbi şi începu să cânte. Americanii de la etajul inferior îi cerură diverse melodii care le plăceau lor.

Aveam nevoie de cineva care să mă ajute să aleg o rochie de mireasă şi McKinley părea să fie cea mai bună candidată pentru postul de prietenă, dar am decis totuşi că preferam să mă descurc singură. Am cumpărat o rochie lungă, bej, din mătase crep de la Valentino, unde vânzătoarele m-au ajutat de fiecare dată să vorbesc în italiană. Mi-am cumpărat rochia, dar nu mă vedeam deloc purtând-o. Nu am iubit-o niciodată aşa cum spun femeile că îşi iubesc rochiile, cum le pun deoparte cu drag pentru fiicele lor. Era o rochie foarte la modă şi foarte scumpă. Mă transforma complet într-o frumuseţe răpitoare. Aproape că semănam cu Grace Kelly din cauza umerilor subţiri şi laţi şi a părului blond prins în coc, până şi eu sesizam asemănarea. Grace Kelly în *Să prinzi un*

hoţ. Clarissa avea să rămână cu răsuflarea tăiată. Materialul era atât de fin, încât ziceai că îţi treci degetele prin miere. Am plătit rochia cu cartea de credit pe care mi-a trimis-o mama. Nu ştiu de ce, dar în momentul când am cumpărat-o m-am simţit îngrozitor de singură.

22

Efectul de pâlnie

Anul acela a plouat foarte mult la Roma şi când înceta ploaia începea imediat căldura. Luam vitamina B înainte să ne culcăm, dar ţânţarii ne atacau oricum şi aveam tendinţa să ne panicăm destul de repede când venea vorba de ţânţari. Tresăream de durere şi ne întristam din cauza muşcăturilor de parcă am fi avut mai multe oase rupte. Nu aveam plase la geamuri şi era prea cald în apartament ca să dormim cu geamurile închise. În apartamentul de lângă noi auzeam certurile dintre vecinul nostru şi fiul acestuia de douăzeci şi patru de ani care era şomer.

— Nu e aşa rău când se ceartă, mai rău e când se împacă, spuse Lucas.

Când vecinii de lângă noi nu se certau şi era linişte la ei, îi auzeam pe americanii de jos făcând sex.

Când îmi agăţam rufele pe suportul de uscat de pe balcon, ţânţarii aterizau în masă pe marginile umede ale tricourilor şi chiloţilor noştri. Ne consolam cu limonade cu gheaţă şi multe îngheţate.

Eu şi Lucas am fost martori la un accident în care a fost călcat de maşină un om pe Ponte Sisto. Maşinile se opriseră ca să îl lase să treacă, dar bărbatul nu a văzut o maşină care nu l-a văzut la rândul ei. Bărbatul a zburat în aer ca un

beţişor şi am auzit cum i s-a rupt coloana când a căzut pe capota maşinii şi apoi pe asfalt. Nu a curs nici o picătură de sânge. În seara aceea, eram îmbrăcată cu aceeaşi rochie petrecută din mătase albastră pe care o purtasem la înmormântarea bunicii. Mă simţeam frumuşică în ea. Lucas şi cu mine ne duceam spre Trastevere, să ne întâlnim cu un prieten de-al lui, un ziarist care venise în permisie din Bagdad. Chiar înainte să aibă loc accidentul, Lucas mi-a făcut nişte poze zâmbind pe pod. Mai târziu le-am trimis pozele acelea lui Ethan şi Clarissei, le-am povestit ororile care auzisem că aveau loc la Bagdad şi i-am implorat să vină să mă vadă. Lucas şi cu mine nu am putut să îl ajutăm cu nimic pe omul lovit de maşină. S-au oprit să se uite prea mulţi oameni. Chiar şi dacă ar fi supravieţuit accidentului, s-ar fi sufocat din cauza mulţimii care se strânsese în jurul lui, aşa că ne-am dus la cină destul de zăpăciţi şi trişti.

Într-o după-amiază, după ce am terminat de scris ceva care nu se lega în nici un fel, am observat că se oprise ploaia şi am luat metroul până la Corso d'Italia ca să mă întâlnesc cu Lucas şi să luăm prânzul împreună. Era puţin de mers de la staţia de metrou până unde lucra Lucas, dar când am coborât din metrou am văzut că între timp începuse să plouă din nou. Am ajuns la el udă leoarcă din cap până în picioare. Mă simţeam foarte prost.

— Nu ai umbrelă? mă întrebă el scoţându-mă repede din birou.

— Ştii că îmi pierd mereu umbrela.

— Dar pălărie nu ai?

Nu mai aveam nici un pic de spaţiu liber în apartament, aşa că îmi trimisesem toate pălăriile la părinţii mei, în California. Nu voiam să îi spun despre asta lui Lucas. Nu voiam să fie trist din cauză că aveam un apartament atât de mic; nu

puteam să spun că nu îmi plăcea, doar că nu aveam unde să îmi ţin articole de lux, cum ar fi pălăriile.

— Nu am pălărie.

— Serios? spuse el. De ce aveam senzaţia că ai o grămadă de pălării?

— Nu ştiu, am spus.

— Trebuie să îţi găsim o pălărie.

În ziua aceea, în loc să mâncăm împreună de prânz am petrecut o oră în magazinul La Rinascente şi prin altele de pe Via Veneto căutând o pălărie pentru mine. Era un gest foarte romantic şi generos din partea lui Lucas să vrea să îmi cumpere o pălărie, dar nu stăteam bine cu banii în perioada aceea, aşa că m-am prefăcut că nu am văzut nici una care să îmi placă.

— Ce zici de asta? mă întrebă Lucas.

— Nu prea îmi place.

— Asta e drăguţă. E galbenă, chiar drăguţă.

— Nu e chiar ce trebuie, spuneam eu. Pălăriile erau superbe şi aveam inima plină de emoţie şi dragoste pentru Lucas. Zău, nu am de ce să-mi cumpăr pălărie tocmai acum. Probabil că e ultima ploaie pe anul ăsta, i-am zis.

Când s-a terminat pauza lui de prânz şi am ieşit din magazin am văzut că ploaia se oprise din nou.

Se apropia data nunţii şi prietenii lui Lucas din Bruxelles puneau la cale o petrecere de burlaci pentru el la Barcelona.

— De ce la Barcelona? l-am întrebat.

— Nu ştiu, spuse el. Bănuiesc că băieţii vor să meargă acolo.

— Din cauza plajei, am zis.

Lucas încuviinţă din cap foarte distrat.

— Da, din cauza plajei, spuse el.

* * *

În noaptea dinainte să plece la petrecerea de burlaci, Lucas s-a trezit în miezul nopţii şi a vomitat. S-a trezit ud leoarcă de transpiraţie şi nu mai putea respira.

— Ce se întâmplă? l-am întrebat.

— Cred că mi-e frică.

— De Barcelona?

— Nu.

Şi mie îmi era frică. Presimţeam ce urma.

— Cred că mi-e frică de tine, spuse el.

Lucas a început să viseze că se arunca de la etajul şase din clădirea unde lucra de pe Corso d'Italia. Mi-a spus mai târziu că în timpul zborului spre Barcelona la petrecerea de burlaci s-a rugat încontinuu să se prăbuşească avionul cu el. Când a văzut că a scăpat şi nu s-a prăbuşit avionul, mi-a spus că s-a gândit să fugă şi să nu se mai întoarcă niciodată acasă.

Cu patru săptămâni înainte de data nunţii, am mers împreună în excursie până la părinţii lui Lucas, în Franţa, sperând că aveam să ne bucurăm de o excursie relaxată. Lucas a fost lac de transpiraţie pe parcursul celor două zile de mers cu maşina de la Roma la Bergerac. La vremea aceea, îi dădeam deja medicamente antidepresive. Era spre binele lui. I-am spus că ori începea să ia Ativan cu cocktailuri, ori aveam să îl părăsesc, şi că în oricare din cazuri avea să scape de stresul de dinaintea nunţii.

Colac peste pupăză, când ne-am oprit într-un bar prăfuit chiar înainte să ajungem în orăşelul unde locuiau părinţii lui, a trebuit să bem gin cu apă tonică la temperatura camerei pentru că nu aveau gheaţă.

— Bănuiesc că ar fi trebuit să comandăm bere, spuse el.

Am încercat să nu strâmb din nas, dar nu am reuşit să mă abţin.

— Vestea bună e că au pus totuşi şi gin pe lângă apă tonică.

Lucas mă privi şi clătină din cap. Goli paharul din două înghiţituri.

A fost o după-amiază la Roma când a plouat torenţial ore în şir şi apa s-a infiltrat pe lângă ferestre şi sub uşa dinspre terasă; atunci m-am simţit atât de singură încât am avut senzaţia că orice aş fi mâncat mi s-ar fi făcut rău instantaneu. În după-amiaza aceea, am luat un marker permanent, am tăiat toate numele de firme din casă şi am scris „Lucas Peabody" pe tot ce aveam. Am scris „Lucas Peabody" pe pasta de dinţi, „Lucas Peabody" pe chiloţii mei, „Lucas Peabody" pe toate recipientele din bucătărie. Aveam ulei „Lucas Peabody", paste „Lucas Peabody" şi coniac „Lucas Peabody". Mi s-a părut o idee atât de amuzantă, că nu puteai să nu te tăvăleşti pe jos de râs. Mă aşteptasem ca operaţiunea de schimbare a brandului cu „Lucas Peabody" să i se pară absolut fermecătoare, postmodernă şi amuzantă; în schimb, am avut senzaţia că lui i s-a părut de-a dreptul alarmantă.

Ar fi putut fi alarmat şi de faptul că deşi nu aveam un serviciu şi nu prea aveam nimic de făcut la Roma, refuzam să îi calc cămăşile, sau că tocmai pentru că aveam mult timp liber, am imprimat tricouri cu „Îl iubesc pe Lucas Peabody" pentru noi doi şi pentru toţi cunoscuţii noştri. Ar fi putut fi îngrijorat de faptul că nu suportam să avem decât şervete de pânză la cină, sau că făceam iritaţii de la lână, sau că atunci când s-a stricat uşa de la duş într-o dimineaţă, am izbucnit în plâns şi nu m-am mai putut opri.

Lucas clătină din cap şi comandă o bere. Am încercat să şterg grăsimea de pe gura paharului meu cu gin şi apă tonică. Îmi era dor de New York, unde dacă aş fi găsit urme de grăsime pe pahar aş fi putut să îl dau înapoi barmanului, să zâmbesc şi să spun în singura limbă pe care o cunoşteam

foarte bine că paharul era murdar. La New York paharele sunt curate aproape întotdeauna. La Roma şi în apropierea casei părinţilor lui Lucas din Franţa mă obişnuisem să şterg o porţiune de pe gura paharului ca să pot bea.

— Ştii de ce mi-e teamă? spuse el stând la bar pe un scaun din răchită destul de instabil.

„De rezervele de corzi de chitară «Lucas Peabody»", m-am gândit eu.

— De ce? am întrebat cu voce tare.

— Păi, rămase pe gânduri câteva clipe, de exemplu, mi-e teamă că într-o zi o să vreau să îmi cumpăr o fermă în Franţa, să cresc gâşte şi să fac pate de ficat şi că tu s-ar putea să nu vrei asta.

— Ţi-e teamă că s-ar putea să vrei să creşti gâşte?

— Şi să fac pate de ficat.

— Şi ţi-e teamă că eu nu aş vrea să fac pate de ficat?

— Mi-e teamă că nu vrei aceleaşi lucruri ca mine.

— Cum ar fi să creşti gâşte.

— Cum ar fi să cresc gâşte.

— Păi, normal că aş vrea să cresc gâşte. Vreau să te fac fericit, vreau să fac ce te face fericit. O să creştem gâşte.

Eram disperată. Eram în stare să spun orice.

— Serios?

— Da, sigur că da.

Eram îngrozită de propriile mele cuvinte. Bineînţeles că nu aveam să mă mut în vecii vecilor în Franţa ca să cresc gâşte, dar aveam să lămurim chestia asta mai târziu.

— E o fermă unde putem să ne ducem mâine să vedem cum sunt hrănite gâştele, spuse el.

Am făcut ochii mari de tot sperând să las impresia că eram entuziasmată şi nerăbdătoare.

— Da, am zis. Mi-ar plăcea foarte mult să mergem.

La capătul celălalt al barului, proprietăreasa îi spunea ceva unui client fidel vorbind cu un accent franţuzesc tăios, din sud. Ne-am uitat spre ei. Cei doi s-au uitat şi ei la noi.

— Crezi că vorbesc despre accentul meu american? l-am întrebat pe Lucas.

El fixă cu privirea berea din pahar şi spuse:

— Nu toată lumea vorbeşte despre tine, să ştii.

Am încercat în continuare să nu mă uit spre celălalt capăt al barului. Proprietăreasa şi clientul fidel se sărutară de trei ori şi după aceea clientul plecă.

— Nu prea aveţi clienţi în după-amiaza asta, îi spuse Lucas proprietăresei.

— E normal, doar e după-amiază, spuse ea.

M-am întrebat dacă nu era un apropo la adresa faptului că noi doi beam alcool la ora aceea. Lucas se uită la mine de parcă mi-ar fi citit gândurile.

— Ştiu, am spus.

— Nu totul e o critică la adresa ta, zise el.

Am băut repede ginul cu apă tonică dorindu-mi să fi fost doar gin.

— Ce vrei să facem? mă întrebă Lucas.

— Cred că ar fi bine să mergem acasă.

— Dar casa noastră nu e aici.

În ultima vreme spuneam „acasă" la foarte multe locuri.

Mama lui Lucas aranjase masa pe terasă, era o seară caldă şi gătise ca de obicei numai feluri de mâncare care era sigură că îmi plăceau: nu gătise fasole verde, vinete, pui sau carne de vită. Mama lui Lucas nu mi-a spus niciodată că sunt exagerat de pretenţioasă la mâncare şi nici că e foarte greu să pregătească mâncare pentru mine. A gătit un păstrăv întreg şi broccoli cu sos cu pătrunjel de parcă ar fi fost nişte mâncăruri foarte uzuale. Era prea cald ca să se poarte fulare, dar mama lui Lucas purta fularul pe care i-l croşetasem şi i-l

dădusem cadou de Crăciun. Când deschisese cadoul de Crăciun şi atinsese fularul, exclamase: „Vai, nu am mai avut niciodată ceva din caşmir." Mă enervasem imediat la gândul că cei doi fii şi soţul ei nu îi cumpăraseră niciodată un pulover din caşmir.

— Povesteşte-mi despre rochie, spuse ea. Merge să port pălărie?

— Da, chiar vă rog, am zis.

— Şi tata vrea să ştie ce culoare să fie cravata.

— Orice culoare, nu contează.

Lucas a băut şampanie înainte de cină şi vin la masă. Cu cât se vorbea mai mult despre rochii şi pălării, cu atât Lucas bea mai mult. Părinţii lui păreau să nu observe nimic. Lucas nu a scos nici un cuvânt pe tot parcursul cinei. Avea cămaşa udă leoarcă la spate de transpiraţie.

După cină, tatăl lui ne-a dat fiecăruia nişte pahare mari cu coniac şi ne-am aşezat în grădină să privim stelele.

— Fratele tău a ales culoarea piscinei, spuse mama lui Lucas.

— Eu am fost cel care a plătit pentru ea, dar Des a ales culoarea, spuse Lucas.

— Păi, da, aşa e, zise mama lui.

Lucas se uita numai la piscină.

— Eu am plătit pentru casa din Anglia şi pentru piscină, iar Desmond e cel care alege culorile.

Tăceam cu toţii, aşteptându-l să spună tot ce avea de spus.

Pinii de la marginea grădinii erau un pic argintii la lumina lunii şi m-am străduit să mă concentrez asupra lor. Simţeam că era vina mea că Lucas era atât de supărat. La Roma, cred că îi amintisem aproape în fiecare seară că părinţii lui îi goliseră contul de economii ca să îşi cumpere piscină.

— Mâine-dimineaţă o să auziţi cum cântă cocoşul, spuse mama lui.

— Da, în zori, zise tatăl lui.

Lucas se uita în continuare la piscină.

— Katherine vrea să mergem mâine să vedem gâştele, spuse Lucas.

Tatăl său mormăi aprobator.

— Da, zise mama lui. Da, Katherine, o să-ţi placă foarte mult gâştele.

Lucas nu a dormit deloc în noaptea aceea.

Dimineaţa l-am întrebat dacă a dormit bine şi el a oftat atât de profund şi de mâhnit încât m-a luat cu ameţeală.

— Am avut treizeci de coşmaruri azi-noapte, spuse el. Şi în fiecare din ele încercam să fac cumva să nu mă mai însor cu tine.

— Foarte frumos din partea ta, am zis.

— Mă doare spatele. Se întoarse cu spatele spre mine. Se vede ceva?

Avea tot spatele plin de pete mari şi roşii.

— Cred că ar fi cazul să mă întorc acasă, i-am zis.

— Mi se întâmplă numai noaptea, ziua nu simt toate astea.

— De când ai plecat în Irak am ştiut că era posibil să se întâmple aşa ceva.

— Nu are nici o legătură cu Irakul.

— E destul de plictisitor să stai acasă şi să faci acelaşi lucru zi de zi, nu-i aşa?

— Of, Kath, spuse el, am renunţat la tot şi m-am mutat la Roma.

— Şi eu am renunţat la tot şi m-am mutat la Roma, am zis.

— Hai să mergem, spuse el îmbrăcându-se. Mama şi tata vor să ajungem la piaţă de dimineaţă înainte să se închidă.

La micul dejun, am văzut că erau mai multe prosoape puse la uscat. Prima dată când venisem în vizită la părinţii lui Lucas, vara trecută, coborâsem la micul dejun şi descoperisem că suportul de uscat rufe era inundat de culorile stridente ale lenjeriei mele intime. Lucas îi dăduse mamei sale rufele murdare cu care venisem din excursia noastră prin Franţa şi în acea dimineaţă toată familia luase micul dejun sub chiloţii mei tanga şi sutienele mele. Tatăl său făcuse un pic de tam-tam din cauza asta, spunând de mai multe ori: „Ce mic dejun revigorant!" sau „Ce masă bună, parcă îţi dă poftă de viaţă, nu alta!"

În dimineaţa aceasta, nu erau decât prosoape agăţate pe suportul de rufe. Nu m-am atins de croasanţi şi de gemul din farfurie. Am ascultat cântecul cocoşului vecinilor şi foşnetul plantelor în adierea vântului şi m-am gândit special să am grijă să ţin minte cum foşneau plantele. Nu voiam să vorbesc cu părinţii lui pentru că nu voiam să mă apropii de nimeni mai mult decât eram deja.

Mama lui plănuise să ne ducă la magazinul de rochii de mireasă a unei prietene de-a ei şi la un magazin de lucruri pentru casă după ce terminam la piaţă şi înainte să mergem la fermă. Lucas şi tatăl lui s-au tuns. Eu m-am dus cu mama lui să cumpărăm plante pentru grădină. Am dus plantele înapoi la maşina care se încinsese între timp. Mi-era groază că după-amiază aveam să găsim florile complet ofilite din cauza căldurii.

— E un magazin tare drăguţ, nu-i aşa? spuse mama lui Lucas în faţa magazinului prietenei sale.

— Aşa este. Era un magazin în cel mai bun caz oribil, plin de dantele ieftine şi materiale sintetice şi mi s-a părut şi mai oribil în dimineaţa aceea. Ce magazin adorabil, am spus.

— Hai să vedem dacă au terminat la frizer.

Mama lui mergea în pas vioi, era atât de bucuroasă încât nu mai era mult şi ai fi zis că şchiopăta în loc să ţopăie.

Buclele lui Lucas zăceau lipsite de viaţă pe podeaua frizeriei. Se tunsese scurt şi arăta ca un soldat. Buclele pe care le lăsase să crească în timp ce fusese în război ca să nu fie confundat cu un american zăceau acum pe podeaua de linoleum a frizeriei din Bergerac.

— Măi, să fie, am spus.

— Îţi place? mă întrebă Lucas.

— Da, dragul meu, i-am zis. Sigur că da. Mi-am trecut mâinile peste părul scurt şi ţepos.

— Ce băiat frumos avem! exclamă mama lui. Se uită la soţul ei. Cum de ne-am ales cu un băiat aşa frumos? spuse ea bucurându-se ca un copil.

Tatăl lui Lucas ridică din umeri.

— Nu luaţi prea mult, îi spuse el frizerului.

Mama lui Lucas a rămas înăuntru să se uite cum îl tundea frizerul pe domnul Peabody. Am stat câteva clipe singuri afară şi l-am întrebat repede pe Lucas:

— Crezi că lucrurile ar sta altfel dacă aş fi scris la roman?

— Da, îmi răspunse el fără nici un pic de ezitare, de parcă răspunsul ar fi fost mai mult decât evident. Se uită în altă parte. Nu pot să fiu responsabil pentru tine, spuse el.

Mama lui ieşi valvârtej din frizerie.

— Hai să mâncăm ceva de prânz! exclamă ea. Mă luă de braţ. Hai, nu-i aşa că mergem să mâncăm ceva când termină tata la frizer?

— Da, să mâncăm, spuse Lucas. Chiar aş mânca ceva.

— Mmm, şi eu la fel, am zis zâmbind.

Ne-au scos în oraş la prânz. Aveam într-un fel sentimentul că dacă se termina ziua, următoarea avea să fie totul

altfel şi acea zi avea să rămână doar un mic coşmar în istoria vieţii noastre împreună.

Nici eu şi nici Lucas nu am putut să mâncăm nimic.

— Pur şi simplu nu mi-e foame, am spus.

— A fost foarte lung drumul până aici, le zise Lucas părinţilor săi.

— O să îţi placă ferma, îmi spuse mama lui. Era atât de drăguţă, avea ochii mari şi albaştri ca pictaţi, era coafată perfect, avea inele perfecte şi ţopăia bucuroasă. După aceea o să vrei să fie numai ferme în toată lumea, cât vezi cu ochii. O să înţelegi de ce toţi englezii vor să fie francezi, spuse ea. Sau californieni. Toţi englezii vor să fie californieni, nu-i aşa, Arthur?

Tatăl lui Lucas mormăi aprobator.

Ştiam cum e la ferme şi ştiam cum sunt oamenii de acolo. Îmi petrecusem copilăria căţărându-mă în piersici. Eram singura fată de la masterat care ştia cum se mănâncă rodiile. Cu toate acestea, faptul că mă căţărasem în piersici nu m-a făcut să îmi aduc aminte acum că nu e bine să porţi tocuri la o fermă. E foarte potrivit să porţi tocuri într-o piaţă micuţă dintr-un orăşel din Franţa, dar e cu totul altă poveste să mergi încălţată cu pantofi cu toc pe pământul fertil şi umed de la ţară specific tuturor fermelor din afara Parisului. Mă poticneam în noroi şi la fiecare pas pe care îl făceam încercam să mă prefac că nu mă scufundam.

Îmi imaginasem că era un fel de fermă pentru turişti, cu americani graşi îmbrăcaţi în pantaloni scurţi şi şosete albe care fotografiau un ţăran îndopând cu grăunţe o gâscă. Nu era nici pe departe genul ăsta de fermă. După prânz am mers cu maşina pe drumul prăfuit care ducea spre casa părinţilor lui Lucas şi am bătut la uşa unui vecin care era fermier. Părinţii lui Lucas l-au întrebat dacă nu ar vrea să ne arate cum sunt hrănite gâştele.

— Vai! exclamă fermierul. Vă plac gâştele! Ne duse în partea din spate, unde erau boboci care se zbenguiau printr-un lan de porumb şi mergeau după fermier de parcă ar fi fost mama lor, în timp ce acesta le rupea tuleii copţi ca să mănânce din ei. Sunt nişte gâsculiţe tare ciudăţele! spuse fermierul cu un fel de afecţiune sinceră în glas. Bobocii măcăneau şi cârâiau şi scoteau tot felul de sunete de bucurie şi plăcere în timp ce ciuguleau boabele de porumb şi mergeau cuminţi în şir în urma fermierului. Ei cred că sunt mama lor! spuse fermierul râzând încântat.

— E minunat, spuse Lucas cu mai multă tandreţe în voce decât îl auzisem de mult timp.

Soţia fermierului ne-a adus nişte pahare din carton pline cu vin alb dulce.

Fermierul ne-a spus că în primele cinci luni gâştele se hrănesc numai cu porumb şi după aceea sunt aduse în „camera pentru hrănit", după cum mi-a tradus Lucas.

— *Voilà.* Camera pentru hrănit era o cameră lungă cu cuşti în care încăpea câte o singură gâscă. Pe tavan era o pâlnie enormă acţionată mecanic plină cu două tone de grăunţe. Aşa le hrănim, spuse fermierul înşfăcând de gât o gâscă şi băgându-i uşor o pâlnie foarte lungă pe gât până în stomac.

Aşa cum bunica ne îndopase pe mine şi pe fraţii mei, fermierul îşi hrănea gâştele la început reticente până când acestea erau prea sătule ca să se mai împotrivească şi se resemnau.

Lângă camera pentru hrănit era camera pentru tăiat gâturile, unde era un şir de şase pâlnii pe un perete.

— Gâsca intră cu gâtul înainte, spuse vesel fermierul ridicând o armă pentru şocuri electrice legată de perete. Le aplicăm şocuri electrice înainte, bineînţeles.

Lucas puse o mulţime de întrebări. Întrebă de câte grăunţe era nevoie pe an, cum sunt procesate toate organele animalului şi la ce temperatură se sterilizează pateul de ficat.

Câte gâşte per sezon, cât durează un sezon şi cu ce substanţă spălaţi sângele când se scurge? Da? Doar cu apă?

— Sunteţi cumva producător? îl întrebă fermierul suspicios.

— Nu, spuse Lucas. Sunt ziarist.

Fermierul nu păru mai liniştit după ce auzi că era ziarist.

Am cumpărat fiecare câte un borcan de pate de ficat şi ne-am urcat înapoi în maşină. Eu nu am spus nimic tot drumul spre casă şi nu pentru că mă tulburase vizita la fermă. De fapt, chiar mă bucuram că văzusem cum se face pateul de ficat de gâscă. Era important să văd cum se fabrică, dacă aveam să îl mănânc.

Lucas m-a fixat cu privirea în maşină, dar s-a uitat în altă parte când m-am uitat şi eu la el.

După-amiază, ne-am dus cu toţii să tragem un pui de somn. Eu am dormit, dar Lucas a rămas treaz. I-au apărut pete roşii pe pieptul alb.

— Eşti roşu din cap până în picioare, i-am zis.

— Nu am vrut să mă tund aşa de scurt, spuse el, dar am vrut cu disperare să se schimbe ceva între noi doi.

Noua lui tunsoare era ţepoasă şi neplăcută la atingere.

Îmi era dor de buclele mătăsoase. Îmi era dor de acel Lucas care mă privea cu admiraţie şi mândrie.

— Cred că nu ar fi trebuit să fi scris „Lucas Peabody" pe toate lucrurile din casă, i-am zis.

— Hai să nu vorbim despre trecut de parcă s-ar fi terminat.

La parter, mama lui Lucas aranjase masa şi pusese boluri cu cireşe în faţa fiecărui tacâm pentru că ştia că îmi era dor de casa de vară din Michigan a părinţilor mei. Menţionasem asta, dar nu în mod special. Mama lui Lucas asculta mereu cu foarte mare atenţie ce spuneau ceilalţi.

Lucas şi cu mine aveam să întârziem la cină.

— Nu pot să îmi petrec tot restul vieţii simţind că dau mereu probe ca să dovedesc că sunt potrivită pentru un rol, am spus.

— Poate că nu sunt atât de îndrăgostit de tine pe cât credeam, spuse el scurt întorcându-se un pic spre mine în timp ce stăteam întinşi în pat.

— Eu te iubesc mai mult de fiecare dată când mă uit la tine, i-am zis cât se poate de sinceră, deşi începeam să mă îndoiesc că aş fi putut iubi în continuare pe cineva care părea să mă iubească din ce în ce mai puţin. Nu ştiu când am început să nu ne mai simţim bine împreună, i-am zis.

— Hai să amânăm nunta până când nu o să-mi mai fie frică.

— Nu cred că o să ajungi vreodată să nu-ţi mai fie frică. Dacă amânăm nunta, o să ajungem să ne fie frică amândurora.

— Nu pot să mă însor aşa, spuse el întorcându-mi spatele.

— Cred că ar trebui să plec acasă cât mai repede.

— Nu vreau să pleci nicăieri, îmi spuse stând cu faţa spre uşă.

A trebuit să mă prefac că eram moartă.

Se întoarse spre mine.

— Ascultă-mă. Nu vreau să pleci nicăieri.

— Cred că o să trebuiască să suni tu la agenţia de bilete, i-am spus. Eu nu cred că sunt în stare.

Îmi cumpără bilet la un zbor în dimineaţa următoare din Bordeaux. Aveam să plec direct în America, fără să mă opresc la Roma să îmi iau lucrurile. El voia să vadă dacă o să plec cu adevărat, eu voiam să văd dacă o să mă lase să plec.

Nu am stat în aceeaşi cameră cu el în noaptea aceea, ci într-o cameră de oaspeţi de la acelaşi etaj. Nu am dormit deloc. Mi-am ascultat ritmul respiraţiei, am ascultat cum

bătea vântul printre pinii argintii. Am rememorat la nesfârşit conversaţii din trecut şi m-am holbat la tavan până când a cântat cocoşul în zori.

Dimineaţă a venit la mine.

— Nu ştiu cum s-a ajuns la asta, spuse Lucas.

Se vedea că nu plânsese deloc.

— Ai dormit? l-am întrebat.

— Da, îmi spuse zâmbind.

— Trebuie să fii extrem de uşurat.

Nu spuse nimic. Stăteam în pat şi nu aveam de gând să îl las să se apropie de mine şi nici de pat. Îmi împachetasem geanta micuţă de voiaj şi părinţii lui aşteptau la parter să mă ducă la aeroport.

Am tăcut amândoi o vreme. Lucas s-a aşezat pe jos. Într-un sfârşit zise:

— Mi-e teamă de cât de tristă poţi să fii.

— Mai tristă de-atât nu pot fi. Ia zi, te sperie?

Lucas şi părinţii săi, care erau complet uluiţi, m-au dus la aeroport.

— E din cauză că te-am pus să mergi la ferma de gâşte? mă întrebă mama lui. Plânsese când Lucas îi spusese seara, înainte de cină, că aveam să plec în dimineaţa următoare. Credeam că Lucas o să fie fericit, spuse ea ştergându-şi lacrimile.

Tatăl lui zise tot felul de clişee.

— E mai bine să iubeşti şi să pierzi, decât să nu fi iubit deloc, zise el. Poate, poate dacă aşteptaţi un pic. Şi speraţi. Dacă aşteptaţi şi speraţi.

— Conduci prea încet, spuse mama lui Lucas.

— Nu am de gând să mai primesc o amendă pe drumul ăsta, se răsti domnul Peabody. Se întoarse binevoitor către noi şi ne spuse: Dacă este iubire adevărată, se va rezolva totul cu bine.

Lucas mi-a pus o mână pe genunchi şi am aşteptat o vreme înainte să i-o dau la o parte.

La Bordeaux am vomitat când m-am dat jos din maşină, am vomitat pe tot drumul cât am traversat parcarea spre terminal.

— Mi-e un pic rău de maşină, am spus.

Am vomitat iar şi iar. Lucas mi-a ţinut părul la spate. Nu aş fi crezut că eram în stare să vomit atât de mult, eram chiar impresionată de acest record.

După formalităţile de îmbarcare, părinţii lui ne-au lăsat singuri ca să încercăm să lămurim lucrurile. Am stat în cafeneaua din aeroport şi am comandat două coca-cola care au rămas nebăute.

— Chiar ai de gând să mă laşi să plec? l-am întrebat.

— Chiar ai de gând să pleci? spuse Lucas.

— Nu mă pune să stau aici şi să aştept până te hotărăşti dacă ai sau nu chef să fii îndrăgostit de mine.

— De fapt te iubesc. Doar că nu vreau ca fericirea ta să depindă de mine, spuse el.

M-am uitat la el, sau poate mai mult în gol.

— Fericirea mea nu a depins niciodată de tine, i-am spus. Pur şi simplu am fost fericiţi împreună.

Mi-a trecut din nou prin minte că nu ar fi trebuit să mă fi străduit atât de mult. Nu ar fi trebuit să-mi fi scris pe chiloţi „Îl iubesc pe Lucas Peabody".

— Am refuzat să primesc o pălărie de plastic când afară ploua torenţial pentru că am vrut să fii fericit, i-am zis.

Eram năucită şi speriată, îmi era teamă că dacă nu reuşisem să îi fiu pe plac lui Lucas, nu aveam să-i pot fi pe plac nimănui altcuiva.

Când am trecut pe la paza de frontieră mi-am dat jos cureaua şi am uitat să mi-o pun la loc. Am dat un telefon chiar înainte de îmbarcare, am sunat-o pe Clarissa la New York,

la care urma să stau câteva nopţi înainte să zbor la casa de vară de la Michigan.

— Eşti sigură că asta vrei? mă întrebă Clarissa cu un decalaj de câteva secunde din cauza distanţei.

La New York era ora şase dimineaţa.

— Nu, am răspuns şi am izbucnit pentru prima dată în hohote cutremurătoare de plâns. Nu, asta vrea el.

— Vino acasă, spuse ea cu blândeţe.

— Cum de s-a ajuns aici?

— Vino aici. Vino acasă.

O franţuzoaică mai în vârstă mă bătu pe umăr. M-am întors. Îmi imaginam că ochelarii mari de soare îmi ascundeau lacrimile.

— Eşti bine? mă întrebă ea.

M-am uitat la ea. Lacrimile mi se strânseseră în interiorul ramelor. M-am întrebat dacă ar fi vrut să îi povestesc despre gâşte şi despre coşmarurile lui Lucas.

— Da, am spus. Încă nu îmi dădusem seama că îmi uitasem cureaua. Da, totul e în regulă.

23

Leacul pentru tristeţe

Tata are o colecţie impresionantă de cărţi proaste. Are biografii romanţate ale foştilor preşedinţi ai Americii şi ale directorilor celebri ai unor companii mari. Are toate cărţile care s-au scris despre procesul lui O.J. Simpson. Are manuale de golf, cărţi pline cu eseuri despre golf care nu sunt scrise de George Plimpton sau de altcineva de care să fi auzit, şi biografii ale jucătorilor de golf. Are memoriile lui Greg Louganis. Are rafturi întregi pline cu romane de suspans şi despre şiretlicuri la tribunal. Are cărţi scrise de Donald Trump şi Howard Stern. Când am văzut că şi-a cumpărat *Jurnalul lui Nicole Brown Simpson*[1], i-am luat cele mai oribile cărţi şi i le-am ascuns sub pat.

— De ce să-mi ascunzi cărţile? mă întrebă el când le descoperi sub pat.

— Pentru că nu-mi place să văd că citeşti tâmpeniile astea, i-am răspuns.

Tăcu pentru câteva clipe.

— Mă ajută să uit de multe alte lucruri, spuse el.

[1] Fosta soţie a jucătorului de fotbal american, O.J. Simpson, ucisă împreună cu prietenul ei Ronald Goldman în apartamentul ei din Los Angeles, în 1994, crimă pentru care a fost acuzat, dar găsit nevinovat, soţul ei (n. red.).

Depresia nu era tocmai specialitatea lui. Mama era de departe depresiva familiei. Mama se deprimă cu măiestrie, poate să stea în pat câte şase luni la rând şi să se dea jos doar ca să se ducă la baie sau să mănânce, iar asta numai când nu e nimeni prin apropiere. Rolul tatei este să le spună tuturor „prietene" sau „draga mea" şi să spună aceleaşi glume la nesfârşit.

Din păcate, tata crede că unul dintre cele mai importante lucruri pe care le avem noi doi în comun este pasiunea pentru citit. Drept urmare, de multe ori nu avem nimic despre ce să vorbim. Modul lui de a compensa asta este să îmi cumpere tot felul de lucruri. În lunile care au urmat după ce m-am întors de la Roma, mi-a trimis un purificator de aer cu ioni, o aerotermă pentru baie, o saltea care se adaptează automat la forma şi temperatura corpului, şi provizii de spirulină cât să mă ţină un an de zile. Din când în când, m-a şi sunat. Singurul lucru pe care îl deduceam din tăcerea dintre noi era că eram amândoi foarte dezamăgiţi că nu prea aveam ce să ne spunem. Ţinem foarte mult unul la altul, dar nu ne prea pricepem la comunicare verbală.

Seria de dezastre loveşte invariabil în fiecare an chiar de Crăciun. Explodează boilerul sau se fisurează o fosă septică din curte de care nu ştia nimeni. Toate aceste nenorociri aşteaptă un an de zile, până când se strânge toată familia pe douăzeci şi patru decembrie şi, în timp ce mama găteşte la toate ochiurile de pe aragaz şi în două cuptoare, în timp ce Ethan împachetează disperat cadouri cumpărate cu câteva ore înainte, iar Richard se plânge de ceva şi ţipă şi inventează noi motive ca să fie supărat, ceva din casă simte că se apropie Crăciunul şi explodează. Fenomenul acesta are loc în fiecare an de şase ani încoace. Tata se supără atât de tare încât i se taie respiraţia, se închide în baie şi nu răspunde când vorbim cu el. În fiecare an, mi-e teamă că anul acesta va fi cel când tata o să clacheze. În fiecare an, după ce trece

momentul de criză, mă simt extrem de uşurată că tata nu a murit din cauza unui atac de cord.

Când mi-am anulat nunta cu patru săptămâni înainte de data stabilită, tata a strigat la mine.

— Trec printr-o perioadă dificilă, i-am zis eu, iar lui nu îi place să audă asemenea lucruri. El vrea să am un „psihic puternic" şi l-am asigurat că era aşa. Pot să am un psihic puternic şi în acelaşi timp să şi trec printr-o perioadă dificilă, i-am spus pe un ton hotărât.

— Nu eşti singura care trece printr-o perioadă dificilă din cauza asta! strigă tata. Crezi că numai tu eşti supărată pentru ce s-a întâmplat?!

Nu îmi trecuse prin minte că alţii ar putea fi la fel de supăraţi ca mine din cauza anulării nunţii şi m-am mirat că striga la mine. Voiam să aibă un psihic puternic.

— Nu, i-am zis eu. Ştiu că şi alţii mai sunt supăraţi.

Îmi închise telefonul, ceea ce era varianta de la distanţă a momentului în care se închidea în baie.

Eram singură cu mama la Harbor Springs.

— Nu e deloc frumos din partea lui, spuse ea.

Îl sună imediat.

— Ai face bine să te porţi frumos cu fiica mea, îi spuse mama. Să ştii că nu glumesc deloc. Nu te pune cu mine.

La câteva zile după ce a ţipat la mine la telefon, tata a venit la casa de vară din Michigan, unde mama mă ajuta să îmi revin. Casa era atât de nouă încât încă mai mirosea a cherestea şi a vopsea. M-am dus să îl iau pe tata de la aeroport şi am fost surprinsă că părea mai mic, epuizat de zborurile lungi şi apăsat de greutăţile vieţii. Tata arăta exact aşa cum mă simţeam eu şi nici unul dintre noi nu se potrivea cu casa noastră imaculată, luminoasă şi neîntinată.

— Hai cu mine până afară, îmi spuse tata în prima dimineaţă după ce a venit. Hai să înfrumuseţăm priveliştea.

Eram mahmură, pentru că vara aceea m-am trezit mahmură în fiecare dimineaţă. Mi-a dat o foarfecă de tăiat crengi şi ne-am dus spre copăceii din vârful dunei, chiar în faţa lacului Michigan.

— Este ilegal ce facem, i-am zis.

— Ai grijă ce spui, zise tata, pentru că eu sunt cel care îţi plăteşte amenzile pentru depăşirea vitezei.

Am început să rărim pădurea de la marginea dunei.

— O să te vadă Dean, i-am zis.

Dean era agentul CIA care locuia lângă noi şi care era un ecologist convins. Mă întrebam deseori, dacă faptul că lucra la CIA era doar acoperirea lui Dean, oare cu ce se ocupa el de fapt?

— Dean în sus şi Dean în jos, spuse tata.

Dean dăduse în judecată toţi vecinii pe o rază de un kilometru, cu excepţia noastră. Până acum reuşisem să nu intrăm în vizorul lui şi mi se părea că acum ne jucam cu focul tăind ramurile copacilor.

Am tăiat în continuare şi m-am gândit că tata era cel care urma să plătească onorariul avocatului când Dean avea să ne dea în judecată pentru că am înfrumuseţat priveliştea.

Am înfrumuseţat-o aproape toată dimineaţa în tăcere.

— Ştii că nu îmi place să stau la taclale, spuse tata, dar vreau să ştii că sunt foarte mândru de tine.

Am tăiat un puiet în două.

— Multe fete ar fi rămas, spuse el.

— Da, şi ce dacă..., am zis eu.

— Dacă tăiem rămurelele astea, spuse el, o să putem să vedem bărcile cu pânze în după-amiaza asta. Avea un mic fierăstrău electric şi tăia ce prindea cu un diametru sub treizeci de centimetri. Mamei tale îi place să vadă bărcile cu pânze.

În iulie şi august am stat tot timpul pe verandă cu telefonul într-o mână şi un cocktail în cealaltă. Am urmărit cum lacul şi-a schimbat culoarea din albastru în negru şi apoi cum a ajuns să se confunde cu cerul întunecat.

— Cu ceilalţi vorbeşti mult mai mult decât cu mine, îmi zise tata.

— Am vorbit cu tine când am căsăpit copaci.

— Ssst! mă avertiză tata. Noaptea se aude tot! Am tăiat doar copacii bolnavi.

— Doar buruienile.

— Aş vrea să tai toată pădurea asta blestemată, spuse mama.

Mamei îi plăcea să vadă bărcile cu pânze.

Într-o după-amiază, tata a venit să stea cu mine şi îşi pregătise şi el un cocktail.

— Mama ta s-a despărţit de mine de o mulţime de ori, îmi spuse tata.

— Nu-i adevărat, zise mama din pragul uşii clătinând din cap. Doar o dată am luat-o razna şi am zis că nu vreau să mă mai mărit cu tine.

— Mă refer după ce ne-am căsătorit.

— Da, ce să zic, eram şi eu deprimată, zise mama.

Când m-am logodit, toată lumea a fost la fel de surprinsă ca şi mine. La fel a fost şi când m-am despărţit de Lucas.

— Ştiam că aşa o să fie, îmi spuse Clarissa în weekendul în care am stat la ea când m-am întors din Europa după ce s-a ales praful de tot. Şi Martin ştia. De când am venit la tine în aprilie şi Lucas nu a vorbit decât despre cum e să faci ciclism montan în Africa de Sud.

— Chiar numai despre asta a vorbit?

— Draga mea, el are nevoie de genul de fată care să poarte pantaloni scurți, să aibă glezne groase și să îi placă să stea în praf.

— Și eu am bicicletă.

— Tu ai glezne foarte subțiri. El a băut trei cocktailuri înainte de cină. Și a doua zi dimineață se ducea la serviciu. Mi-am dat seama imediat că ceva nu era în ordine, spuse Clarissa.

Lucas îmi cumpărase o bicicletă montană de ziua mea și mă plimbam cu ea prin parcurile din Roma, dar îmi era frică să merg cu ea prin trafic și nici în ruptul capului nu intenționasem să merg cu ea pe munte. În timp ce pedalam prin centrul Romei, m-au prins multe ploi și m-au atacat țânțari diurni și m-am zdruncinat în ultimul hal din cauza pavajului cu piatră cubică. Nici nu îmi puteam închipui că aș fi putut rezista pe munte.

— A spus că în viitor s-ar putea să se mute în Franța și să facă pate de ficat de gâscă, i-am mărturisit Clarissei în weekendul după ce m-am întors în America.

Clarissa fierbea un ou moale. Timp de două luni după ce m-am despărțit de Lucas nu am putut mânca decât ouă fierte moi. Venisem acasă chiar înainte de patru iulie și în weekendul acela nu mai existau bilete de avion de la New York spre orășelul unde era casa părinților mei. Am dormit pe o saltea gonflabilă într-o cameră care trei luni mai târziu avea să devină camera copilului. Clarissa era grăsuță și rotundă și mi-a fiert o mulțime de ouă moi.

— Voia să facă pate de ficat de gâscă?

— I-am spus că era o idee minunată și că bineînțeles că aș vrea să mă mut cu el în Franța și să trăiesc la o fermă de gâște și că o să facem pate de ficat împreună.

— Măi, să fie. Fermă de gâște.

— Și după ce am spus asta m-am dus la baie și am vomitat.

— Serios?

— De mai multe ori.

— Şi mie îmi vine să vărs când mă gândesc cum e să trăieşti la o fermă, spuse Clarissa.

— Ne-am dus să vedem cum sunt hrănite gâştele.

— Vai de mine. Cu băţul?

— Nu se mai foloseşte băţul. Au o pâlnie mare mecanică.

— Băţul e doar pentru turişti.

— Ţin gâştele în nişte cuşti mici într-o cameră rece ca să îşi facă rezerve de grăsime. Când le hrănesc, gâştele îl văd pe fermier venind spre el şi îşi vâră gâturile lungi în corpuşorul lor mic şi îndesat şi se dau înapoi în colţul cuştii, i-am zis.

M-am dat şi eu înapoi spre spătarul scaunului.

— E absolut traumatizant.

— Nu e traumatizant, dar e ceva destul de personal. Fermierul îşi bagă mâna în cuşcă şi apucă gâsca de gât şi atunci gâsca se preface că a murit. Ştie că nu mai are nici o şansă.

— E ca şi friptă.

— Ştie ce o aşteaptă. Fermierul bagă o pâlnie lungă până în stomacul gâştii. Şi vezi cum se mişcă pâlnia în jos pe gât până în burtică.

Clarissa îşi atinse uşor burtica.

— Şi fermierul apasă pe un buton şi maşinăria uriaşă din tavan care e legată de pâlnie macină încontinuu şi pompează cu forţa porumb în gâscă şi gâsca stă complet nemişcată şi când îi dă drumul fermierul, gâsca îndopată îşi bagă gâtul şi mai adânc în corp şi îşi înfoaie penele şi scoate un geamăt răsunător şi prelung. Am tras aer în piept şi am imitat geamătul. Eram mulţumită de reprezentaţia mea. Clarissa mă privi îngrozită. Gâştele alea gem exact ca nişte oameni, ca nişte oameni care au mâncat prea multă friptură de curcan, am continuat eu.

— Şi aveai de gând să te măriţi cu un tip care a încercat să te alunge ameninţându-te cu o pâlnie?

— Nu e chiar aşa de rău pe cât pare.

— Pâlnia? Pâlnia nu e aşa de rea?

— Am mâncat pate de ficat după aceea.

Se întrerupse din ce făcea prin bucătărie. Se uită la mine. Eu stăteam la masă.

— Ai mâncat pate de ficat? Tu?

— Normal. Doar nu sunt tâmpită. Eram în Perigord.

— Tu nu pui gura nici pe pui.

— Puii nu sunt îngrijiţi la fel de bine ca gâştele alea. Ele cred că fermierul e mama lor.

— Exact! exclamă Clarissa. Ce şmecherie sinistră!

— Mă rog, am spus eu. Au cuşti foarte mari. Sunt hrănite manual. Am luat o gură de ceai. În orice caz, pateul de ficat de gâscă e mult mai bun la gust decât carnea de pui.

— Cum ai putut să te gândeşti să te măriţi cu un om care visează la aşa ceva?

— Clarissa, eu chiar am vrut să fiu cu el.

Îmi puse în faţă oul fiert moale.

— Poftim, spuse ea. Bătu vârful oului şi îi curăţă căpăcelul. Ouăle fierte moi erau mult mai gustoase când le curăţa ea căpăcelul. Acum probabil că o să trebuiască să te măriţi cu Pierre.

Am izbucnit în plâns.

— Glumesc, spuse ea. Glumesc, era o glumă.

Am început să plâng de-a binelea, în hohote şi cu sughiţuri care îmi cuprinseră tot corpul.

— Vai de mine! spuse ea. Era doar o glumă, o glumă absurdă care ar fi trebuit să te facă să râzi.

Şi mie şi Clarissei ni se părea că Pierre era respingător din punct de vedere fizic, cu toate că altfel ne plăcea foarte mult de el. Compania lui care vindea ceaiuri avusese foarte mare

succes în ultimii câţiva ani şi nu puteai să te duci la vreun magazin sau cafenea şi să nu dai peste „Ceaiul ca o aventură". Pierre era generos şi un om bun, dar era ciudat şi prietenos şi complet neatrăgător din punct de vedere sexual.

— Uite. Uite, apasă cu un deget în burtica mea.

Am plâns în continuare.

Clarissa apăsă cu un deget în burtică.

— Uite, poţi să vezi cum loveşte cu piciorul în partea cealaltă.

— Nu vreau să te apăs cu un deget în burtică.

Clarissa îşi apăsă cu un deget burtica mare şi umflată.

— Se mişcă pe acolo!

Clarissa se uită în ochii mei. Mă oprisem din plâns.

— Nu vreau să te apăs.

— Lui Martin nu-i place deloc când apăs bebeluşul, spuse ea.

Mama şi-a pierdut inelul cu piatră de diamant. A uitat să îl poarte într-o zi şi, când ne-am întors acasă, nu îl mai găsea unde era sigură că l-a lăsat.

— Crezi că l-a luat femeia care face curat? mă întrebă ea.

— Eu nu o cunosc.

— Sunt o grămadă de muncitori care au cheile de la casă, zise mama.

— Nu cred să-l fi luat cineva.

— Normal că l-a luat cineva!

— Mamă, o să-l găseşti, i-am spus.

— Ba nu o să-l găsesc. Ştiu unde l-am lăsat. L-am lăsat aici lângă telefon. L-am lăsat aici la vedere, lângă telefon, şi acum a dispărut.

După o operaţiune de căutare de patru ore, am găsit eu inelul într-un săculeţ din pâslă, pentru bijuterii, în fundul bufetului cu veselă din porţelan.

— De ce l-oi fi pus acolo? spuse mama.

Mai era încă un inel în săculeţ, cu o piatră de acvamarin înconjurată cu diamante, era un inel pe care nu îl mai văzusem până atunci.

— Ăsta de unde este?

— A, ăsta este cadoul tău de nuntă, spuse mama.

— Cadoul meu de nuntă, am zis.

Era enorm. Era ceva cu albastru.

— Poţi să-l iei, cadou pentru că nu te-ai măritat, spuse ea pupându-mă pe creştet. Îţi mulţumesc că nu te-ai măritat, draga mea.

Ştiam că mama nu dorise să mă mărit. Mama voia să fiu numai a ei.

Nu purtasem niciodată bijuterii, nici măcar inel de logodnă, dar am purtat inelul acela cu piatră albastră şi diamante toată vara până în toamnă, ca să îmi aducă aminte că multe fete ar fi rămas.

În weekendul în care ar fi trebuit să mă mărit, câţiva prieteni apropiaţi de-ai părinţilor mei au vrut să îşi folosească oricum biletele de avion şi să vină la Michigan câteva zile, iar în locul petrecerii s-a stat mult pe verandă şi s-a băut mult gin cu apă tonică. Clarissa nu se gândise să vină la nuntă, pentru că nu avea o sarcină uşoară şi nu voia să călătorească, dar când s-a apropiat weekendul acela s-a hotărât să închirieze o maşină şi să vină de la New York.

— O să vină şi Pierre, i-am spus Clarissei.

— Cum altfel. Pierre profită de orice ocazie i se iveşte.

— Şi o să vină şi prieteni de-ai părinţilor mei. Unii chiar se bucură de situaţia asta, ştii.

— Se pare că o să ai totuşi nevoie de mine în weekendul acela, spuse ea.

— Am nevoie de tine tot timpul.

— Şi mi-ar prinde bine să fiu un pic departe de Martin.

— Ce mai face Martin?

— A, Martin, ştii şi tu, spuse ea. Mă urăşte pentru că sunt însărcinată.

Când m-am întors în Statele Unite, nu aveam la mine decât hainele pe care le luasem în excursia de un weekend în Franţa: o pereche de blugi, două tricouri, periuţa de dinţi şi un costum de baie. Cureaua şi puloverul rămăseseră fără îndoială la punctul de control din aeroportul de la Bordeaux.

— Cu ce o să te îmbraci la cocktailuri? îmi spuse mama după ce mă recuperă de la aeroportul minuscul de lângă Harbor Springs.

— Nu o să mă duc la nici un cocktail.

— Ei na, râse mama pe înfundate. Dar tu ce crezi că face lumea în Michigan? Aici nu e ca în Franţa, spuse ea.

Am mers două zile la Detroit, la patru ore depărtare, ca să cumpărăm lenjerie intimă, un pulover, şi o rochie vaporoasă pe care să le port la diverse petreceri de caritate, grătare şi cine în cluburi la care aveam să mă duc în vara aceea ca să uit de gânduri.

— Să te îmbraci cu fusta nouă, îmi spuse acum mama. O să vină oameni foarte interesanţi.

Ne duceam la *Fuga după artă*. Din câte îmi spusese mama, aveam să fugim literalmente după artă. Asta înţelegea lumea din Harbor Springs prin petrecere de caritate: lumea plătea ca să se îmbete şi apoi toţi se luau la întrecere ca să înşface tablouri, sculpturi şi alte obiecte donate — cum ar fi bonuri de restaurant şi la pedichiură — care erau înşirate de-a lungul pereţilor.

— De ce nu eşti gata? am întrebat-o pe mama.

— Nu mă duc, du-te tu fără mine.

— Dar eu nu am vrut să merg de la bun început.

— Trebuie să te duci. Am cumpărat bilete, spuse mama.

— Mamă, sunt prietenii tăi.

— Nu sunt deloc prietenii mei. Nu ştiu pe nimeni de acolo.

— Dar tu ai cumpărat biletele.

— Lumea se aşteaptă să cumpăr bilete. Nu vreau să mă duc.

— O să mă simt aiurea.

— Eşti numai piele şi os. Toată lumea o să vrea să discute cu tine.

Eram prea slabă. De când se anulase nunta, slăbisem destul cât să mi se spună de mai multe ori şi pe bună dreptate că eram rahitică. Nu mi-am luat ochelarii de vedere, tocmai ca să nu îi văd pe toţi cei care nu vorbeau cu mine.

— Nu m-am bătut cu nimeni, zise domnul ca un bunicuţ care stătea lângă mine la masă înainte să apuc să îl întreb cum de avea ambii ochi vineţi.

— Dar atunci?

— Scufundări la adâncime.

Îmi spusese deja că se numea domnul Cabott şi că pasiunea sa era să vâneze animale mari şi că avea o zebră şi un leopard împăiaţi acasă, dar că ursul polar reuşise să scape.

— Trebuie să reglaţi socotelile cu ursul acela polar, i-am zis.

— În orice caz, mi-am învineţit ochii făcând scufundări la adâncime. Nu vreau să crezi că stai lângă un individ violent, draga mea.

Mai târziu, după o oră de băut gin cu apă tonică şi o cină cu multe feluri de mâncare la care s-a băut mult vin, ne-am ridicat cu toţii ca să fugim care încotro şi să înşfăcăm cea mai bună lucrare de artă de acolo. Erau lucrări făcute de oameni din zonă şi mi s-au părut destul de urâte, aşa că am

ales un bon în valoare de patru ieşiri la golf la un club unde nu era membru tatăl meu.

— Tu ce ai luat, draga mea?

— Partide de golf.

— Partide de golf?! spuse domnul Cabott pe un ton dispreţuitor, având o pictură cu un steag american sprijinită de spătar. Golf, repetă el clătinând din cap. Mai ai de învăţat cum stă treaba cu pictura, draga mea.

Ceva mai târziu, domnul Cabott m-a invitat la o petrecere pe vasul lui.

— Am un prieten simpatic care o să fie în oraş câteva zile, a scris o carte drăguţă aşa că o să dăm o petrecere în cinstea lui. Nu vrei să vii şi tu?

— Ba da, mulţumesc domnule Cabott.

— Cred că ţi-ar prinde bine o petrecere dacă nu mă înşel. Îmi făcu cu ochiul. Se aplecă spre mine. Fii atentă, zise el. Te trezeşti devreme. Lucrezi până la prânz. Mănânci. Iar mai lucrezi. Te opreşti la trei şi practici un sport extrem de solicitant. Bei un păhărel două de tărie înainte de cină, la masă vin. Te culci devreme ca să lucrezi cu spor în ziua următoare.

Am încuviinţat din cap şi am zâmbit cât de frumos se poate zâmbi când nu ai tragere de inimă.

Mai târziu în seara aceea i-am spus mamei:

— Am fost invitată la petrecerea domnului Cabott.

— Nu cunosc nici un domn Cabott, spuse ea.

— Trebuie să-l ştii. Este unul dintre prietenii tăi interesaţi de artă.

— Ţi-am zis că oamenii ăia nu sunt prietenii mei.

— Mă rog, are un prieten care e scriitor şi o să dea o petrecere în cinstea lansării unei cărţi de-a lui pe vasul domnului Cabott.

Mama încuviinţă din cap.

— Dacă ai de gând să socializezi, o să ai nevoie de mai multe fuste, spuse ea.

Mama găsea orice scuză ca să meargă la cumpărături.

Câteva zile mai târziu, m-am dus la petrecerea domnului Cabott care a avut loc pe docul unde ar fi trebuit să fie ancorat vasul.

— Se infiltra apă pe undeva, le spuse domnul Cabott în parte celor cinzeci de invitaţi. Undeva între lacul Charlevoix şi lacul Michigan, aşa că a trebuit să fie remorcat.

Am fost dezamăgită să aud asta.

Domnul Cabott mă luă pe după umeri.

— Oricum nu vreau să se bea vin roşu pe vas, îmi şopti el.

Discuţiile despre politică de orice fel îmi dădeau o stare de nelinişte. Invitaţii domnului Cabott şi prietenul său scriitor erau cu toţii oameni interesaţi de politică la nivel social şi profesional. Nu vorbeau decât despre preşedinte şi despre război. Mă săturasem de politică în Italia. Am stat la bar şi am vorbit cu barmanul. Când nu există barman, mă simt mai în largul meu în bucătărie spălând vase.

— Ştii că domnul Cabott o să plece în Antarctica după ursul polar care i-a scăpat data trecută când a fost? l-am întrebat pe barman.

— Nu, zise el. Abia l-am cunoscut pe domnul Cabott.

— Aşa zice că o să facă, dar am senzaţia că asta le spune oamenilor prima dată când îi cunoaşte.

— A, nu, spuse barmanul, mie mi-a zis cu lux de amănunte cum arăta barca micuţă care a remorcat ditamai vasul lui şi cum se teme ca oamenii să nu îi verse vin roşu pe vas.

Am încuviinţat din cap. La Harbor Springs, la fel ca în Italia, străinii mă făceau să mă simt şi mai străină. Bărbaţii de la petrecerea domnului Cabott purtau pălării din pai, pantaloni albi şi cămăşi în culori pastelate. Femeile purtau rochii

scumpe făcute special ca să pară modeste, cu croieli simple şi imprimeuri elaborate. Când fusesem cu mama la cumpărături, îmi luasem un tricou polo roz pal şi o curea care se lega cu fundă, pe care să le port la blugi. Mă simţeam îmbrăcată ca o studentă, nelalocul meu şi foarte singură. Dintr-odată, cum stăteam pe docul acela cu locul gol unde fusese vasul domnului Cabott, alături de toţi oamenii aceia veseli şi interesaţi de politică, am simţit că vreau să mă arunc direct în apă. De fapt, am început să am sentimentul din ce în ce mai puternic că, dacă nu plecam cât mai repede de acolo, chiar nu aş fi avut de ales şi ar fi trebuit să mă arunc în apă.

— Kate! strigă domnul Cabott. Nu mă mai strigase cineva Kate din perioada liceului. Vino puţin, draga mea. Jake, prietenul meu, tocmai a lansat o carte şi aş vrea să vă fac cunoştinţă.

Până atunci îl evitasem pe Jake. Era un bărbat mai în vârstă, musculos şi bronzat, şi din câte auzisem scrisese o serie de cărţi cu teme politice care ajungeau mereu pe lista de bestselleruri. Scria genul de cărţi pe care îmi imaginam că le-ar fi citit tata dacă i-ar plăcut subiectele de actualitate. Transpiram pe sub tricoul polo roz. Jake vorbea cu mine. Spunea fraze lungi fără să facă pauze. Mi se părea că eu eram singura de pe doc care nu râdea. Îmi venea să vărs. Poate că băusem prea mult vin. Domnul Cabott fusese drăguţ şi generos, iar eu nu voiam nimic altceva decât să mă arunc în apă.

— Încă nu m-am obişnuit cu schimbarea de fus orar, i-am spus domnului Cabott când am plecat.

Trecuseră deja două săptămâni de când mă obişnuisem. De asemenea, nu îi spusesem domnului Cabott sau altcuiva de ce schimbasem fusul orar şi de ce mă întorsesem în Statele Unite.

— Să mă suni dacă ai nevoie de ceva, îmi zise domnul Cabott. Câteodată viaţa ne mai dă şi dureri de cap. Ai citit

despre bărbatul acela din Colorado care a făcut un oraş întreg una cu pământul, cu un buldozer pe care şi l-a construit cu mâna lui?

— Mulţumesc frumos că m-aţi invitat.

Mi-a strâns mâna cu ambele mâini, mi-a zâmbit şi mi-a făcut cu ochiul.

— Cum a fost la petrecere? mă întrebă mama.

— Bine.

Mi-am pregătit un cocktail Manhattan şi m-am dus pe verandă ca să privesc cum se întuneca ultima fâşie de cer luminată. Mama a venit şi a stat un pic în pragul uşii.

— M-a căutat cineva? am întrebat-o.

— Aştepţi un telefon de la cineva?

— Nu a sunat nimeni?

— Cum a fost la petrecere?

— Vasul a avut un loc pe unde se infiltra apă, i-am zis. A trebuit să fie remorcat. Am băut cocktailuri pe doc.

M-am întrebat ce ar fi zis mama dacă m-aş fi apucat de fumat. Simţeam nevoia să fac ceva ca să nu mă duc să mă arunc direct în apă.

— Îmi amintesc de domnul Cabott, spuse mama. E cel cu animalele împăiate. Vara trecută a stat cu mâna în faşă elastică din cauza unei puşti care a avut un recul prea puternic.

Jucam tenis ca să nu dorm toată ziua. Mâncam floricele şi ouă fierte moi şi cam atât. Mă tot aşteptam să înceapă să îmi cadă părul. Când mă spălam pe cap, mă aşteptam să îmi rămână fire printre degete. Cercetam perna dimineaţa şi puloverele la sfârşitul zilei, dar nu mi-a căzut părul.

— Nu îţi mai smulge părul, îmi spunea mama.

— Nu mi-l smulg.

— Ba da.

— Verific să văd dacă îmi cade sau nu.

— Îl smulgi, îmi şopti ea.

— Îmi place să fiu trasă de păr, i-am zis.

Delia mi-a trimis spumă de baie, cărţi bune şi ginseng la casa din Michigan ca o atenţie pentru inima mea frântă. Nu mai primisem nici o veste de la ea de când se întorsese în Memphis. Ştiam că se căsătorise pentru că a trimis anunţuri, mai degrabă decât invitaţii, şi a spus că încerca să rămână însărcinată într-un e-mail pe care l-a trimis în acelaşi timp la douăzeci de oameni, dar în rest, Delia dispăruse complet din viaţa mea. Când am primit pachetul de la ea, mi-a venit să mă arunc în apă şi mai abitir decât înainte.

— Delia nu e genul care să dea socoteală nimănui, îmi spuse Tom la telefon. Ştiu cum sunt oamenii, Kath. Poţi să spui că nu cunosc natura umană?

— Cunoşti foarte bine natura umană, Tom.

— E uşor pentru astfel de oameni să îţi întoarcă spatele şi să uite tot.

— Da, Tom. Noroc că te am pe tine.

— Nu asta vreau să spun. Doar că trebuie să ai grijă cu unii oameni.

Îmi plăcuse partea rebelă a Deliei, dar de când se întorsese acasă, mi se părea că se purta de parcă ar fi divorţat de ea însăşi aşa cum fusese la New York. Mi-a trimis poze cu ea şi cu soţul ei într-o excursie cu cortul, cu sticle de apă minerală în mână. Când i-am scris un e-mail de la Roma şi i-am reamintit de un tip de nouăsprezece ani cu care se culcase câteva zile la rând, mi-a răspuns: „De ce tot pomeneşti de chestiile astea?" În momentul acela m-am simţit stingherită şi ruşinată, de parcă aş fi fost o veche prietenă demnă de compătimit care se hrănea cu amintiri din trecut.

În urmă cu doi ani, Delia mă învăţase cum să înjur în discuţiile uzuale şi cum să trag pe nas cocaină de pe balustradele din hoteluri. Mă învăţase cum să sărut băieţi fără să

ştiu cum îi cheamă. De puţinele ori când am luat legătura de când a plecat din New York, s-a supărat foarte tare de fiecare dată când am adus în discuţie vreunul din motivele pentru care ne-am înţeles atât de bine.

Clarissa a sosit la casa din Michigan după paisprezece ore de condus de la New York, arătând odihnită şi frumoasă de parcă ar fi luat un taxi de la doi kilometri depărtare. Nu avea hainele şifonate deloc. Avea părul destul de scurt şi îl purta dat elegant după ureche.

— Ce privelişte frumoasă! îi spuse Clarissa tatei.

— A trebuit să tăiem din copacii morţi, spuse el vorbind în direcţia casei lui Dean.

Trecu o barcă cu pânze pe lacul lin şi lucios ca oglinda. Vântul adie pe la ferestrele de lângă verandă.

Mama aduse din casă un şezlong atât de mic, încât numai o persoană mititică ar fi putut încăpea în el.

— Am cumpărat un scaun pentru micuţa Clarissa când o să vină pe aici.

Clarissa îşi mângâie distrată burtica.

— Sau micuţul Martin.

— Nu, nu, spuse mama. Ştiu că o să fie fetiţă. Copiii care vin pe neaşteptate sunt întotdeauna fetiţe.

Mai târziu, când stăteam pe terasă şi beam ceva, Clarissa zise:

— Când veneam încoace, m-am gândit să-ţi prezint un întreg spectacol despre cât de groaznică e căsătoria, ca să îţi dai seama că ai scăpat cu bine de aşa ceva.

— Mulţumesc, Clari.

— Apoi mi-am dat seama că sunt într-adevăr nefericită.

— Toate femeile însărcinate sunt nefericite.

— Martin îşi urăşte slujba, spuse ea. Ştii tu. Se simte sufocat.

— Toată lumea se simte sufocată. E din cauza lanţului trofic.

— E foarte neplăcut să depinzi de cineva ca să te distrezi, draga mea. Mi-e dor de vremea când dădeam meditaţii.

— Detestai să dai meditaţii. M-am uitat în ochii ei. Avea în mână paharul meu. Clari, o să ai un copil. O să ai un copil pentru tot restul vieţii tale.

Se uită la mine şi se strâmbă.

— Mi-e teamă că nu o să fiu o mamă bună.

— Tu eşti făcută să fii mamă. Ai tot timpul grijă de ceilalţi. Gândeşte-te numai la cum ai avut grijă de mine.

— Crezi că sunt făcută să fiu casnică?

— Nu vorbi de rău casnicele. E o artă să fii casnică.

Ridică privirea.

— Nu îmi mai dau seama când glumeşti şi când vorbeşti serios.

— Clari, tu nu o să te schimbi orice ar fi.

Cu doi ani în urmă, când doctorii îi spuseseră că va avea mereu o porţiune de tumoare atrofiată pe creier, îi spuseseră şi că ieşea din discuţie posibilitatea de a rămâne însărcinată.

— Da, spuse ea. Păcat că Martin nu mă vede cum mă vezi tu. Cred că mă vede ca pe un fel de ancoră, ştii.

— Nu te vede aşa. Nu ai văzut cum se uită la tine?

— Ca la nişte cătuşe.

— Cătuşe? De unde ţi-a mai venit şi ideea asta?

— Acum se uită altfel la mine, spuse ea. Tu nu l-ai văzut cum trebuie când ai fost ultima dată la New York pentru că aveai tot timpul ochii plini de lacrimi.

— Adevărul e că am plâns, nu glumă.

Îşi puse capul pe umărul meu.

— Ştii, toată chestia asta cu căsătoria şi copiii e foarte *Revolutionary Road*[1]. Marele coşmar al lumii urbane, toate

[1] Primul roman al scriitorului american Richard Yates, bine primit de public şi critici, ulterior ecranizat (n. red.).

responsabilităţile şi angajamentele care poate ar fi fost mai bine să fie evitate.

Mama era în casă şi pregătea un fel de mâncare cu brânză şi ardei gratinaţi. În următoarele zile aveau să ne treacă pragul nu mai puţin de treizeci de musafiri. Tata citea *Cele 48 de reguli ale puterii* în fotoliul de pe veranda închisă.

— Totul s-a schimbat foarte brusc, spuse Clarissa.

Îmi aruncă o privire sperând că nu spusese ceva greşit.

— Da, nu poţi şti niciodată la ce să te aştepţi.

Îmi zâmbi.

— Nu mă lăsa să-l beau, îmi spuse ea dându-mi înapoi cocktailul.

În ziua următoare, înainte să înceapă să sosească toată lumea, înainte să vină şuvoiul de oaspeţi şi întrebări şi înainte să ne ducem să îi luăm de la aeroport pe Pierre şi pe fratele meu Ethan, Clarissa şi cu mine am luat prânzul la debarcader. Domnul Cabott îşi acostase vasul în port şi lua şi el masa tot acolo.

— Cele mai frumoase fete din lume! strigă el din celălalt capăt. Când a venit la masa noastră, am văzut că pielea din jurul ochilor aproape îşi recăpătase culoarea normală. Cum mai stai cu diferenţa de fus orar? mă întrebă el.

— Bine, am spus.

Avea în mână un pahar mare cu o băutură din fructe tropicale. Partea de nord din Michigan nu e un loc unde să se bea băuturi tropicale, nici măcar vara. În Harbor Springs, orice băutură mai exotică decât gin şi apă tonică este considerată un mare pericol sociopolitic.

— Ţi-ai mai revenit? mă întrebă el.

Domnul Cabott avea un talent special de a pune întrebări dezarmante.

— Dacă mi-am revenit?

— Ştii tu.

— Eu sunt cea care trebuie să îmi revin, mă ajută Clarissa.

— Eşti sigură, draga mea? Tu doar te pregăteşti pentru şocul care o să necesite optsprezece ani de convalescenţă.

Clarissa avea o expresie care sugera că ar fi dat orice să fumeze o ţigară.

— Ai văzut vasul, Kate? întrebă domnul Cabott, arătând spre golf în direcţia unui iaht de vreo patruzeci de metri lungime.

Pe punte trebăluiau mai mulţi angajaţi îmbrăcaţi în alb. M-am întrebat de ce se obosea domnul Cabott să îşi piardă timpul cu mine.

— Fiţi sigur că nu o să merg cu paharul de cabernet la bordul vasului, i-am zis.

Domnul Cabott se prăpădi de râs. Încuviinţă din cap.

— Kate, zău că ai o minte brici, spuse el.

Clarissa se uita cu jind la băutura lui cu fructe tropicale.

— Nu e nimic rău să fumezi când eşti însărcinată, mă asigură Clarissa mai târziu fumând în maşină în timp ce mergeam să-l luăm pe Pierre, totul e să nu fumezi în faţa părinţilor prietenilor tăi.

Există multe leacuri pentru tristeţe. Unul este să te trezeşti devreme, să te duci la lucru, să mănânci, să joci un sport extrem de solicitant, să bei, să mănânci şi să te culci devreme. Altul este să faci una cu pământul un oraş întreg cu un buldozer pe care ţi l-ai construit cu mâinile tale. Leacul meu, care nu este neapărat cel mai bun, este să bei, să citeşti şi să te uiţi luni de zile la un lac.

Vineri noapte, înainte de dimineaţa în care ar fi trebuit să mă căsătoresc, am ieşit cu Pierre şi Clarissa să bem ceva şi am stat până târziu. Până în seara aceea nu ştiusem că existau

locuri în Harbor Springs unde să se bea după ora două dimineaţa. Pierre, Clarissa şi cu mine am reuşit să găsim un bar cum trebuie în orăşelul de vară al părinţilor mei.

— Să nu cumva să o laşi pe Kath să îl sărute pe Pierre, o avertiză Ethan pe Clarissa la începutul serii. E îngrozitor de vulnerabilă, spuse el.

Pierre îşi adusese o întreagă garderobă pentru weekend: cămăşi catifelate din bumbac, pantofi noi şi pantaloni de pânză cu dungă, călcaţi neglijent. Era evident că avea senzaţia că weekendul acesta avea să fie marea lui ocazie.

Eram la ultimul bar din seara aceea, în pivniţa unui restaurant de pe debarcader, iar Pierre îşi făcea griji din cauză că îi dădeam atenţie barmanului.

— Mereu are ceva cu barmanii, oftă Clarissa care era foarte sobră.

Entuziasmul lui Pierre ne obosea pe toţi.

— Katherine, nu ştiu dacă e o idee bună ce faci, spuse Pierre.

— Vreau să mă duc să vorbesc cu el.

— Nu te duce. Unde ţi-e demnitatea? zise Pierre.

— A mea? Dar a ta, Pierre?

— Tu chiar vrei să te duci să vorbeşti cu barmanul.

— Nu, Pierre, nu o să mă duc să vorbesc cu barmanul, ca nu cumva să te simţi tu prost din cauza mea. Am tăcut cu toţii câteva clipe. Pierre, altădată erai un tip amuzant.

— Şi altădată erai mai sensibilă, spuse el.

Clarissa se duse la toaletă. Cu toate că era însărcinată, Clarissa nu trebuia să se ducă la baie exagerat de des.

— Nu este barman, spuse ea când se întoarse la masă.

— Stă în spatele barului, zise Pierre.

— Nu este barman. Locuieşte la Los Angeles. A venit aici în vizită la părinţii lui. Proprietarii i-au lăsat pe mână barul pentru câteva nopţi.

— Ai vorbit cu barmanul? spuse Pierre.

— Şi eu o să locuiesc la Los Angeles! am spus.

Era adevărat. În toamnă aveam să încep un contract de colaborare cu revista lui Tom, să scriu despre vedete.

— Nu o să rezişti în Los Angeles, zise Pierre.

O mai spusese şi altădată.

— Eu da, tu nu, i-am spus.

Mă exaspera, dar ţineam la el, apreciam cămăşile noi şi la modă pe care şi le cumpărase şi pantalonii de pânză pe care ştiam că şi-i alesese gândindu-se la mine.

— De mult nu m-am simţit atât de bine, spuse Clarissa, care bătea uşor cu o ţigară în masă, fără să şi-o aprindă.

Am petrecut ziua următoare pregătindu-ne pentru „un grătar obişnuit", cum insista să îi spună mama, dar erau cam prea multe de făcut ca să fie doar un grătar obişnuit. S-au închiriat mese peste care s-au aşternut feţe de masă elegante în carouri şi s-au pus margarete în urcioare de lapte. S-a comandat gheaţă. Mama a comandat bere Westvleteren pentru că îmi plăcea mie la nebunie. A vorbit cu un cunoscut de-al meu de la Bruxelles care trebuia să meargă trei ore cu maşina în nord ca să o cumpere în numele clientului de la poarta mănăstirii marţea sau joia, singurele zile când vând bere călugării din Westvleteren, şi apoi să o trimită prin poştă chiar în seara aceea.

Mama l-a pus pe Pierre să taie chifle în jumătate, până când Ethan a observat că le tăia pe verticală şi nu pe orizontală.

— Pierre! strigă mama. O faci special ca să nu te mai rog să mă ajuţi la nimic?

Mi-a fost dintr-odată foarte milă de el.

Tata o tot pupa pe mama şi mi-a trecut prin minte că trebuie să îi fi fost foarte dor de ea în timpul verii, când el

stătea singur în casa din Fresno şi îşi dorea să aibă pe cineva lângă el cu care să discute ultimele noutăţi.

Clarissa şi cu mine am stors lămâi verzi pentru reţeta ei specială de gin cu lămâie verde şi apă tonică. Unul dintre prietenii tatei a curăţat repede cincizeci de ştiuleţi de porumb. Ethan a pregătit chiftele pentru hamburgeri, iar mama şi-a lustruit argintăria ei şi a mătuşii Petra, care fusese trimisă în est pentru nuntă.

Nu îi cunoşteam pe majoritatea invitaţilor. Erau prieteni de-ai părinţilor mei de la întâlnirile de bridge, de la club, sau pur şi simplu de prin oraş. Câteva familii veniseră tocmai din California şi acum copiii lor se jucau leapşa pe plajă. M-am ascuns cu Clarissa la etaj în camera mea şi ne-am aşezat pe podea de partea cealaltă a patului, ca să nu fim văzute dacă ar fi deschis cineva uşa să se uite.

— În dimineaţa după ce m-am căsătorit cu Martin m-am trezit şi m-am gândit că gata, am făcut-o şi pe asta. Eram căsătoriţi. Chiar se întâmplase. Asta e tot ce am simţit.

— Eraţi fericiţi când aţi venit la Roma.

— Eram fericiţi că eram la Roma.

Mi-am adus aminte de o ceartă de-a lor la Roma, când am trecut pe lângă odiosul monument Vittoriano şi ei se ciondăneau din cauza deciziei Clarissei de a nu-şi schimba numele de familie. Era o discuţie tipică între soţ şi soţie când ea nu vrea să îi poarte numele, dar mi s-a părut că erau mult mai ostili decât ar fi fost cazul şi că era o discuţie care ar fi trebuit să aibă loc înainte să se fi căsătorit.

— Oricum, Roma e un oraş oribil, măcar acum ştim, am spus.

— Oameni buni, dacă vreţi să fiţi fericiţi, staţi departe de Roma.

— Am văzut cum se uită la tine, am zis. Martin te admiră.

— Crezi că admiră burtica asta?

— Da, i-am spus. Chiar şi eu îţi admir burtica.

— Atunci apasă cu degetul în burtică, spuse Clarissa.

M-am uitat la ea cu coada ochiului.

A apăsat ea cu degetul şi am privit-o împreună pe micuţa Clarissa enervându-se.

— Tati nu-i aici ca să te apere, i se adresă ea burticii.

— O să îmi placă la nebunie la Los Angeles.

— Bineînţeles că da. Râse. O să scrii hagiografiile vedetelor.

Ethan deschise uşa şi veni pe partea cealaltă a patului.

— Ştiam eu că eraţi aici, spuse el. Voi chiar vreţi să vă ascundeţi?

— Nu ne face să coborâm.

— E cineva care vrea să te salute. Unul dintre prietenii de la golf ai tatei.

Domnul Cabott venise la petrecere şi îl adusese şi pe fiul lui. Am recunoscut imediat aerul prietenos şi părul un pic mai lung al fiului domnului Cabott — era barmanul de aseară, cel care venise în vizită din Los Angeles.

— De ce nu mi-ai spus că îl cunoşti pe Don Cabott? mă întrebă tata sincer bucuros şi surprins când am coborât. Spune că v-aţi împrietenit la cataramă vara asta!

Pierre stătea îmbufnat într-un fotoliu din colţ.

Am închiriat un apartament pe Beachwood Drive, chiar mai jos de semnul cu Hollywood. În fiecare dimineaţă mă trezeam cu un ciorchine de turişti adunaţi în faţa dormitorului meu, care se treziseră devreme ca să facă poze îmbrăcaţi în costume de Moş Crăciun, în bikini, sau sărind în sus şi în jos cu semnul Hollywood pe fundal. S-a nimerit ca noul meu prieten, John Cabott, şi majoritatea vedetelor pe care le intervievam să locuiască pe o rază de un kilometru de apartamentul meu, aşa că mergeam aproape numai pe jos. Lucas

nu mi-a trimis niciodată bicicleta de la Roma. Mi-a trimis hainele şi majoritatea cărţilor, dar la un moment dat în toamnă i-a scris un e-mail lui Ethan în care anunţa pe toată lumea că nu avea de gând să îmi trimită bicicleta din cauza taxelor mari de transport.

— Mai bine aşa, spuse Clarissa, în timp ce copilaşul ei nou-născut plângea pe fundal. Să rămână în istorie drept omul care nu a vrut să îţi dea înapoi bicicleta.

— Trebuie să te duci la bebeluş?

— Gata, gata, nu mai plânge. Gata, draga mea. Când vorbea cu fetiţa ei, avea o voce minunată, în care se simţea cât o iubea, o voce simplă pe care nu o mai auzisem până atunci. Bebeluşul se linişti. La ce vârstă poţi să-ţi trimiţi copiii la şcoală? întrebă ea.

Discuţiile mele cu Clarissa au fost mult mai scurte decât de obicei în anul acela. Încercam să compensez trimiţându-i cărţile mele preferate din copilărie: în una din ele e vorba despre un sătuc cu oameni lacomi care este inundat complet de terci de ovăz, şi alta este despre un băieţel bosumflat care ajunge să fie mâncat de un leu. Clarissa aprecia afinitatea mea pentru poveşti educative cu iz de catastrofă.

La sfârşitul verii, m-am dus pentru scurt timp la Fresno ca să dau înapoi cadourile de nuntă care veniseră pe adresa părinţilor mei. Era o cămară întreagă plină cu tigăi noi şi veselă de restaurant şi din porţelan Royal Crown Derby. Erau suporturi de pahare de vin din argint masiv, oale din lut, pahare din cristal cu gura platinată. Furculiţe pentru creveţi şi ceşti pentru espresso. Am golit cămara şi le-am dus pe toate în foaierul părinţilor mei, unde am pus etichete pe fiecare cu numele şi adresa celui care l-a trimis. Această operaţiune mi-a luat aproape o zi întreagă şi când a venit acasă tata, m-a găsit pe treptele din faţa casei bătând cu o spatulă din silicon într-o

oală de supă şi încercând să îmi fac curaj să pun cadourile în maşină şi să le duc înapoi.

— Multe mai sunt, spuse tata. Nu poţi să le trimiţi prin poştă?

Am clătinat din cap.

— Sunt foarte grele cratiţele, am zis.

Nu era nevoie să îi explic că-mi era teamă să le duc înapoi, să mă confrunt cu bârfele celor din grupul de bridge al mamei şi ale soţiilor prietenilor de la golf ai tatei. El înţelegea perfect de ce eram reticentă şi îngrozită. Era un coşmar de care mă temusem încă de când m-am urcat în avion la Bordeaux.

— Nu te mai duce, îmi spuse tata.

Am clătinat din nou din cap.

— Sună la magazinele de unde le-au cumpărat şi trimite-le bonuri valorice. Caută în buzunarul jachetei sport după portofel. Nu vreau să le dai înapoi.

— Tată, nu am ce face, trebuie să le dau înapoi. O să mă duc la fiecare şi o să mă prefac că sunt moartă.

— Nu face asta. Mi-am dat seama din tonul lui că ştia exact cum e să te prefaci că eşti mort, şi când e cazul să o faci şi când nu. Pune cutiile în maşină şi du-le la Los Angeles, zise el. Vreau să ai lucruri frumoase care să-ţi placă. Îmi dădu cartea lui de credit şi refuză să audă argumentele mele. Kath, ia-o. Hai să punem capăt poveştii ăsteia de coşmar, spuse el.

În toamna şi iarna aceea l-am văzut pe tata mult mai des decât de obicei. Mama venise mereu să mă viziteze, dar acum că şi eu şi Ethan eram la doar trei ore de condus de casa lor din Fresno veneau amândoi foarte des la noi.

L-am visat pe Lucas în fiecare seară timp de aproape un an şi aproape de fiecare dată era identic cu tânărul actor blond cu care locuisem în facultate. Îmi era dor de Lucas. Îmi era

dor de sinceritatea lui, de cât de mult mă iubise la început. Îmi era dor de un espresso bun şi de cea mai bună îngheţată din Roma. Îmi era dor de cursurile de limba italiană cu o grămadă de turişti. Totuşi, dorinţa de a învăţa mai bine limba italiană nu e un motiv destul de bun ca să te căsătoreşti. În anul acela când l-am visat pe Lucas, mă trezeam panicată în fiecare dimineaţă, făcându-mi griji că nunta avusese loc din greşeală.

Când veneau în vizită, tata, Ethan şi John Cabott jucau golf până apunea soarele, iar când eu şi mama terminam de mers prin magazine şi de bârfit sau de căutat case pe care nu aveam să le cumpăr niciodată, ne duceam la ei şi mergeam cu toţii să bem cocktailuri. În club nu era voie să intri îmbrăcat în blugi, aşa că mă duceam în fustă, cu pantofi cu toc şi părul prins în coc. Îmi vopsisem părul cu o nuanţă mai deschisă şi cunoscuţii mei şi ai lui Ethan din Los Angeles spuneau că mă făcea să par mai fericită decât m-au văzut ei vreodată.

— Nu e din cauza culorii părului, le-am zis. E din cauza semnului cu Hollywood. M-am îndrăgostit de semn.

— Măi, să fie, spuse John.

— Eşti fericită pentru că eşti mai aproape de Fresno, spuse tata, în timp ce mama îşi sprijini capul în mâini.

— Eu cred că ai dreptate, îmi spuse Ethan. Şi pe mine mă face extrem de fericit semnul ăla cu Hollywood.

Plecasem de la club şi luam împreună cina la ultimul etaj al unui hotel de pe Sunset, de unde se vedea panorama întregului oraş la apus.

Am ridicat paharul cu vin de Porto ca să ciocnesc în cinstea blondelor fericite din Los Angeles.

— Inelul tău, spuse tata, luându-mi mâna.

Am încuviinţat din cap. Uitasem de el. Acum îl purtam din obişnuinţă. Nu mai aveam nevoie să îmi amintesc că multe fete ar fi rămas.

Când o citeşti pe Katherine Taylor e ca şi cum, în toiul unei petreceri, ai recunoaşte printre străini persoana care ştii că îţi va fi prieten pe viaţă. Un debut strălucitor.
Elisabeth Robinson

Direct şi intim, cum puţine romane reuşesc să fie.
T.C. Boyle

Încă din adolescenţă, Katherine are planuri mai mari decât îi poate oferi provincialul oraş Fresno, iar anii petrecuţi în atmosfera incitantă din internatul unei şcoli de pe Coasta de Est o vor pregăti pentru viaţa agitată din Manhattan. Cocktailuri scumpe, însă adesea nici un sfanţ în buzunar, bărbaţi nepotriviţi, dar plini de şarm, slujbe (şi ele tot) nepotrivite, dar şi lipsite de orice haz, prieteni care vin şi pleacă, încercări de a trăi altundeva şi de a avea o relaţie stabilă sunt doar câteva dintre lucrurile de la care va trebui la un moment dat să-şi ia adio.

KATHERINE TAYLOR *a fost distinsă pentru scrierile sale cu Pushcart Prize şi McGinnis-Ritchie Award pentru literatură. A publicat povestiri şi eseuri în reviste precum* Ploughshares, Shenandoah, Details, Confrontation, Southwest Review *şi* Prairie Schooner. Cum să spui adio *este romanul ei de debut. În prezent, trăieşte la Los Angeles.*

LEDA, *imprint al*
GRUPULUI EDITORIAL CORINT